

รายงานการวิจัย

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน
ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
PSYCHO-SOCIAL FACTORS RELATED TO COMMUNITY FOREST
CONSERVATION BEHAVIOR OF MEMBERS OF THE
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

RCH
SD
657
.75
พ ๑๗๕๗

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ พิมดี
ASSISTANT PROFESSOR PAITOON PIMDEE

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 116863
วัน,เดือน,ปี..... 16 ส.ค. 2554

b. 1๒๖๒๘๘๑๓
i.....

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2551

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายงานการวิจัย ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของ
สมาชิกรองการบริหารส่วนตำบล
ผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูริย์ พิมพ์ดี
ปีที่ทำวิจัย พ.ศ. 2551
หน่วยงาน ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทรศัพท์ / โทรสาร 02-3264511

บทคัดย่อ

การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกรองการบริหารส่วนตำบล มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ประเภทต่าง ๆ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ประเภทต่าง ๆ 4) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ประเภทต่าง ๆ และ 5) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ประเภทต่าง ๆ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นสมาชิกรองการบริหารส่วนตำบล จำนวน 800 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า แบบทดสอบ และแบบสอบถาม โดยแบ่งกลุ่มตัวแปรออกเป็น 5 ประเภท คือ 1) กลุ่มจิตลักษณะเดิม 2) กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 3) กลุ่มพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน 4) กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ และ 5) ลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะของครอบครัว และลักษณะการท้องเกี่ยว ซึ่งเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อยในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 และได้รับแบบวัดกลับคืนมา จำนวน 658 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.25 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise และ Hierarchical และมีสถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' การวิเคราะห์ทางสถิติทั้งหมดกระทำในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งโดยลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. เพื่อให้ได้ผลชัดเจนที่สุด ผลการวิจัยพบว่า

1) สมาชิก อบต.ที่มีลักษณะการท้องเที่ยวต่างกัน มีพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสมาชิก อบต.ที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ อบต.ที่มีการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และลักษณะการท้องเที่ยวต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) สมาชิก อบต.ที่อยู่ในสถานการณ์ 3 ด้านมาก คือ มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก โดยพบในกลุ่มชอบเที่ยวป่า และยังพบอีกว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในสมาชิก อบต.กลุ่มรวมได้ 24.2% และ 18.6% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนได้สูงสุด 30.4% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการศึกษาน้อย และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้สูงสุดเท่ากับ 23.6% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะครอบครัวต่ำ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน ตามลำดับ

3) สมาชิก อบต.ที่มีจิตลักษณะเดิมแต่ละด้านใน 3 ด้านสูง คือ มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง หรือความเชื่ออำนาจในตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ มากกว่าสมาชิก อบต.ประเภทตรงข้าม และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมสามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในสมาชิก อบต.กลุ่มรวมได้ 22.0% และ 39.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะครอบครัวสูง ได้สูงสุดเท่ากับ 33.6% และ 43.5% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่อในอำนาจตน ตามลำดับ

4) สมาชิก อบต.ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก (สถานการณ์) มุ่งอนาคตควบคุมตนสูง (จิตลักษณะเดิม) และมีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก (จิตลักษณะตามสถานการณ์) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก โดยพบในกลุ่มสมาชิก อบต. กลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก และกลุ่มฐานะครอบครัวต่ำ และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านสถานการณ์ ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมได้ 41.0% และ 44.2% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน ได้สูงสุด 54.1% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่ชอบเที่ยวป่า และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้สูงสุด 52.6% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะครอบครัวสูง โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน สุขภาพจิตที่ดี ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน และความเชื่ออำนาจในตน ตามลำดับ

5) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม และปัจจัยด้านสถานการณ์ ในกลุ่มรวมได้ 4.2% และ 1.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน เพิ่มขึ้นได้สูงสุด 6.5% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุมาก และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ เพิ่มขึ้นได้สูงสุด 4.9% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่ไม่ชอบเที่ยวป่า โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ทศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน และความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ตามลำดับ

คำสำคัญ : ปัจจัยทางจิตสังคม / พฤติกรรมการอนุรักษ์ / การอนุรักษ์ป่าชุมชน / องค์การบริหารส่วนตำบล / สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

Research Title Psycho-Social Factors Related to Community Forest Conservation Behavior of Members of the Subdistrict Administrative Organization

Researcher Assistant Professor Paitoon Pimdee

Year 2008

Office Department of Industrial Education, Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Chalongkrung Rd., Ladkrabang, Bangkok 10520
Phone / Fax : 02-3264511

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to compare conservation behavior toward the community-forest of Subdistrict Administrative Organization members (SAO members) with different bio-social and background characteristics, 2) to study original psychological traits factors that are related to situational psychological aspects and conservation behavior toward the community-forest of SAO members of various types, 3) to study the situational factors related to situational psychological aspects and conservation behavior toward the community-forest of SAO members of various types, 4) to study original psychological traits and situational factors related to situational psychological aspects and conservation behavior toward the community-forest of SAO members of various types, and 5) to seek causative variables that are important to the prediction of conservation behavior toward the community-forest of SAO members of various types.

This research is a comparative-correlation study. The sample of the study was 800 SAO members selected via random-sampling technique. The instruments used in the research were summated rating scales measurement, test, and questionnaires. The sample was divided into 5 groups via 1) original psychological traits 2) situational-based characteristics 3) conservation behavior toward the community-forest group 4) situational-based psychological characteristics, and 5) bio-social characteristics of the SAO members, including gender, age, education, family's economic status, and travel sorted, all of which were considered minor variables in the data analysis. The data were collected during the month of January to May 2008, from which 658 questionnaires were returned (82.25%) and analyzed via statistic package program for percentage, mean, standard deviation, t-test, Three-way Analysis of Variance and Multiple Regression Analysis (Stepwise and Hierarchical). Moreover, secondary analysis of average comparison of groups by pairs with Scheffe' method was also applied. The analysis was preceded both in the entire-sample

and the bio-social characteristics-based sub-groups for the best result. The findings from the analysis indicated that

1) SAO members with different travel sorted had different conservation behavior toward the community-forest with the statistic significance level of .05. On the other hand, SAO members with different genders and ages had different behavior of promotion and preservation of community forest with the statistic significance level of .05. In addition, SAO members with different educational background, family's economic status, and travel sorted had different behavior of regulation observation with the statistic significance level of .05

2) SAO members with higher 3-dimension situations: higher perception of community-forest conservation, higher perception of social situation norm of community-forest conservation, and higher information about the community forest conservation were found to possess higher behavior regarding promotion and preservation of community forest. Particularly, these behaviors were found in the samples with admiration of forest-traveling. In addition, it was also found that situational factors helped predicting the behavior toward promotion and preservation of community-forest as well as regulation observation behavior of the SAO members in the entire-group (24.2% and 18.6%; respectively). It was also predicted that the percentage of promotion and preservation behaviors of the lower educational background SAO members was 30.4%, and the regulation observation behaviors of the lower-status SAO members was 23.6%. Generally, significant predictors for these behaviors were accessibility of information about the community forest preservation, perception of social situation norm of community forest conservation and perception of community forest conservation; respectively.

3) SAO members with higher 3-dimensions of original psychological aspects: future-orientation and self-control, motivation for achievement and self-confidence, attained higher scores on both types of behaviors than their opposites did. Moreover, it was found that the original psychological aspects could also predict the behavior of promotion and preservation of community forest and regulation observation of the SAO members in the entire-group (22.0% and 39.5%; respectively). In addition, it was also predicted that the percentage of promotion and preservation and regulation observation behaviors of the high-status SAO members was 33.6% and 43.5%; respectively. The significant predictors were motivation for achievement, future orientation and self-control and self-confidence; respectively.

4) SAO members perceiving more community-forest conservation information (situation), being highly future orientation and self-control (psychological traits), and having

high positive attitude towards community forest conservation (situational psychology) were found to possess higher behavior in promotion and preservation of community forest. These behavior could be found in the entire-group, male group, elderly group and low-status SAO members. Moreover, it was also found that situational factors, original psychological traits together with situational psychology could predict the behaviors toward promotion and preservation of community-forest and regulation observation in the entire-group (41.0% and 44.2%; respectively). Besides, it was also predicted that the percentage of promotion and preservation behaviors of the SAO members with admiration of forest-traveling was 54.1% and the regulation observation behaviors of the SAO members with higher-status was 52.6%. The significant predictors of these behaviors were motivation for achievement, accessibility of information about the community-forest conservation, good health, positive attitude towards community forest conservation and self-confidence; respectively.

5) The situational psychology factor that could predict the behavior of promotion and preservation of community-forest, as well as the regulation observation increased from the related original psychological factor and situational aspect in the entire-group (4.2% and 1.5%; respectively). It was also predicted that the percentage of the promotion and preservation behavior of elderly SAO members could reach the maximum of 6.5%, and 4.9% for regulation observation of the non forest-traveling admired SAO members, with positive attitude towards community forest conservative and the knowledge about community forest conservation as the significant predictors.

Keywords : *Psycho-Social / Conservation Behavior / Community Forest Conservation / Subdistrict Administrative Organization / Subdistrict Administrative Organization Members (SAO Members)*

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	IV
สารบัญ.....	VII
สารบัญตาราง.....	X
สารบัญภาพ.....	XIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	3
1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 การบริหารจัดการป่าชุมชน.....	9
2.1.1 บทบาทหน้าที่ในธรรมชาติของระบบป่าไม้.....	9
2.1.2 บทบาทหน้าที่ในสภาวะความต้องการธรรมชาติ.....	12
2.1.3 หลักการจัดการป่าชุมชน.....	17
2.1.4 งานป่าชุมชนและแนวทางปฏิบัติงานตามการพัฒนาป่าชุมชน.....	17
2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล.....	24
2.2.1 โครงสร้างการบริหาร.....	24
2.2.2 อำนาจที่ขององค์การบริหารตำบล.....	26
2.3 พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน.....	28
2.3.1 พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน : ความหมาย และการวัด.....	28
(1) พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน.....	30
(2) พฤติกรรมรักษาระเบียบ.....	31
2.3.2 สาเหตุของพฤติกรรม.....	33
(1) ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดียวกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน.....	34
(2) ปัจจัยด้านสถานการณ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน.....	47
(3) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน.....	53

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4.1 ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง.....	66
4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก - อบต. ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน.....	67
4.3 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่า ชุมชนของสมาชิก อบต. ที่การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสาร เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกัน.....	69
4.4 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการ อนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคต ควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตนแตกต่างกัน.....	81
4.5 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแตกต่างกัน.....	92
4.6 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการ อนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ปทัสถาน ทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการ อนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกัน.....	104
4.7 ผลการทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะ สถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเป็นตัวทำนาย.....	111
4.8 ผลการทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิต ลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย.....	119
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	125
5.1 สรุปการวิจัย.....	125

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
5.2 อภิปรายผล.....	127
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	139
บรรณานุกรม.....	140
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	149
ภาคผนวก ข ตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม.....	162

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง.....	67
4.2	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน พฤติกรรมรักษาระเบียบ และพฤติกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. จำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	68
4.3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของ สมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร....	70
4.4	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่ มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน.....	70
4.5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร.....	72
4.6	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มี การรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน.....	72
4.7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของ สมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร....	75
4.8	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน..	75
4.9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร.....	78
4.10	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้ สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน.....	78
4.11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของ สมาชิก อบต. ตามแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ.....	82
4.12	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต.ที่มี แรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน.....	82
4.13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ.....	84
4.14	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มี แรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน.....	84
4.15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของ สมาชิก อบต. ตามแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ.....	87

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.16	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน.....	87
4.17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ตามแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ.....	89
4.18	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต.ที่มีแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน.....	90
4.19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของ สมาชิก อบต. ตามสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร.....	93
4.20	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน.....	93
4.21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร.....	96
4.22	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน.....	96
4.23	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของ สมาชิก อบต. ตามสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร.....	98
4.24	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน..	99
4.25	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ตามสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร.....	101
4.26	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน.....	102
4.27	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของ สมาชิก อบต. ตามการรับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี.....	105
4.28	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีกรรับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี แตกต่างกัน.....	105
4.29	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ตามการรับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี.....	109
4.30	แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีกรรับ ข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี แตกต่างกัน.....	109

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.31	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	113
4.32	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	117
4.33	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	121
4.34	เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	123

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542.....	25
2.2	แผนผังโครงสร้างการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542.....	26
2.3	ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตใจของพฤติกรรมคนดีและเก่ง.....	35
2.4	แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	36
2.5	โมเดลเพื่ออธิบายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของ Hines และคณะ.....	37

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

“ป่าชุมชน” (Community forest) เป็นพื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการจัดการโดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนและองค์กรชุมชน ตามความเชื่อและวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ป่าชุมชนในแต่ละแห่งมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ตามพื้นที่ดำเนินการ เช่น ป่าชุมชนซึ่งปลูกในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ป่าชุมชนซึ่งปลูกในพื้นที่สาธารณะของหมู่บ้าน ป่าชุมชนในโรงเรียนป่าชุมชนในวัด ป่าชุมชนซึ่งปลูกบริเวณเหนืออ่างเก็บน้ำ ลำคลอง ริมลำเหมือง หรือลำน้ำสาธารณะ ป่าชุมชนในที่สองฝั่งถนน ป่าชุมชนที่ปลูกเพื่อเป็นสวนสาธารณะ ป่าของชุมชนเมือง และป่าชุมชนพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์ชายฝั่งทะเล ฝั่งแม่น้ำ เป็นต้น ป่าชุมชนจึงเป็นป่าที่มีความใกล้ชิดและผูกพันกับชุมชน และจะเป็นบทนำไปสู่การเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิปัญญา การวิจัย การพัฒนา และอาหาร ป่าชุมชนจะมีนัยสำคัญต่อการสร้างฐานความรู้ที่สร้างสรรค์ และเป็นความรู้ที่เป็นศักยภาพสำคัญของความอยู่รอดของเศรษฐกิจของประเทศ ป่าชุมชนจะเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสังคมฐานความรู้อย่างแท้จริง เพราะชุมชนได้จัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่เป็นฐานต้นทุนชีวิตของประชาชนในประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2542 จัดเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่น (Local government) ประเภทหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับชุมชน เพราะสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน จึงถือว่าชุมชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นองค์กรที่บทบาทในการให้การศึกษาเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน ให้ประชาชนในรู้จักการปกครองตนเอง สามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางในการให้บริการชุมชนอย่างเพียงพอและทั่วถึง

อำนาจที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติ มีทั้งด้านการบริหารและนิติบัญญัติ โดยเฉพาะในด้านการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนับหน้าที่หลักอย่างหนึ่ง โดยป่าชุมชนก็เป็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่จะต้องดูแลและบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงแก่ชุมชน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะที่เป็นตัวแทนที่ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน จึงควรเป็นแบบอย่างในการคุ้มครองดูแล รักษาทรัพยากรอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ดังนั้นหากสามารถสนับสนุนให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ป่าชุมชนแล้ว บุคคลเหล่านี้จะ

เป็นกำลังสำคัญในการคุ้มครอง ดูแล รักษา และสามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนต่อไปได้

พฤติกรรมจัดได้ว่าเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำ ซึ่งเป็นการกระทำหรือปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์หนึ่ง สถานการณ์ใด โดยแสดงออกทางร่างกาย กล้ามเนื้อ สมอง อารมณ์ ความคิด ความรู้สึก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความสอดคล้องของความเชื่อและค่านิยม ทศนคติ บุคลิกภาพหรือสิ่งอื่น ทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ โดยที่การกระทำนั้นเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายหรือเป็นการกระทำต่างๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้ว่า ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมด้านความรู้ เป็นความสามารถทางด้านความรู้ การให้ความคิด และพัฒนาการทางด้านสติปัญญา พฤติกรรมด้านเจตคติ เป็นความสนใจ ความรู้สึก ทำที่ ความชอบในการให้คุณค่า หรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถืออยู่ และพฤติกรรมด้านการปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถในการแสดงออกของร่างกาย ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติที่อาจแสดงออกในสถานการณ์หนึ่งๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่คาดคะเนว่าจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป

จากความสำคัญข้างต้น จึงเป็นที่มาของการวิจัยเพื่อแสวงหาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรม การอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยศึกษาสาเหตุภายในจิตใจ และลักษณะสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลประเภทต่างๆ ซึ่งเอื้ออำนวยหรือขัดขวาง พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนหลายด้าน ในหัวข้อ “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล” ซึ่งปัจจัยทางจิตสังคม หมายถึง ปัจจัย หลายด้านของบุคคลที่ถูกศึกษาทั้งทางจิตใจ (จิตลักษณะ) และทางด้านสังคม หรือ ลักษณะ สถานการณ์ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ศึกษาใกล้ตัวผู้ถูกศึกษา ซึ่งความรู้ ที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนา พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การดูแลและการใช้ ประโยชน์จากป่าของชุมชนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และส่งผลให้การใช้ทรัพยากรจากป่าของ ประเทศมีความมั่นคง/ยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต.ที่มีลักษณะทางชีว สังคมต่างกัน
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และ พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต.ประเภทต่างๆ
- 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และ พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต.ประเภทต่างๆ
- 4) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะ ตามสถานการณ์และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต.ประเภทต่างๆ

5) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต.ประเภทต่างๆ

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

1) สมาชิก อบต.ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน มีพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนแตกต่างกัน

2) สมาชิก อบต.ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก รับรู้ปัญหาทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก และรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีจิตลักษณะตามสถานการณ์ (ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน) และมีพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ) แต่ระดับสูงกว่าสมาชิก อบต.ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย รับรู้ปัญหาทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย และรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย

3) สมาชิก อบต.ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และความเชื่ออำนาจในตนเองสูง มีจิตลักษณะตามสถานการณ์ (ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน) และมีพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ) แต่ระดับสูงกว่าสมาชิก อบต.ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และความเชื่ออำนาจในตนเองต่ำ

4) สมาชิก อบต.ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ) แต่ระดับสูงกว่าสมาชิก อบต.ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย

5) ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัวแปร รวมกับตัวแปรจิตลักษณะ 6 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร ร่วมกันทำนายปริมาณความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต.ได้มากกว่าตัวแปรฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพียงฝ่ายเดียว

6) ตัวแปรจิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัวแปร และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร รวมเป็น 9 ตัวแปร ร่วมกันทำนายปริมาณความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต.ได้มากกว่าตัวแปรฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพียงฝ่ายเดียว

1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ พ.ศ. 2551 จาก 6,746 ตำบล จำนวนกว่า 67,460 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Yamane ที่ระดับความมั่นใจ 95% และความคลาดเคลื่อน 4% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 800 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

1.5.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 6 ตัวแปร ประกอบด้วย

(1) กลุ่มตัวแปรทางจิตลักษณะเดิม หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของบุคคล ซึ่งสะสมดำรงอยู่ภายในบุคคล มี 4 ตัวแปร คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน

(2) กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นบุคคลและไม่ใช่มบุคคล ทั้งใกล้ตัวและไกลตัว ทั้งที่สะสมมาในอดีตและได้รับในปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในภาวะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม มี 3 ตัวแปร คือ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน

2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

กลุ่มตัวแปรพฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์ป่าชุมชน มี 2 ตัวแปร คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ

3) ตัวแปรประสาน (Mediating Variables)

กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ หมายถึง ลักษณะทางจิตของบุคคลผู้กระทำที่เป็นผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมกับสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคล มี 2 ตัวแปร คือ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน

4) ตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อย (Moderting Variables)

ลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. หมายถึง ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวสมาชิก อบต. คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะของครอบครัว และลักษณะการท่องเที่ยว

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1) ป่าชุมชน หมายถึง พื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการจัดการโดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนและองค์กรชุมชน ตามความเชื่อและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เช่น ป่าปูด้า ป่าช้า ป่านุงป่าทาม ป่าท่าเลเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

2) พฤติกรรมการณ์การอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ได้ช่วยรักษาสภาพแวดล้อมของป่าชุมชน หรือพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของป่า รวมถึงการสนับสนุนให้ผู้อื่นปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน โดยมุ่งหวังให้เกิดการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างเหมาะสมยั่งยืน ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ตัวแปร คือ

2.1) พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ช่วยรักษาสภาพแวดล้อมของป่าชุมชนดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนที่เสื่อมโทรม โดยการสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำด้วยการแนะนำ ตักเตือน ห้ามปราม วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 9 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 9-54 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่ามีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย

2.2) พฤติกรรมรักษาระเบียบ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน โดยมีการใช้

ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างเหมาะสมยั่งยืน ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมหรือสร้างมลพิษให้กับป่าชุมชน วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 15-90 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมรักษาระเบียบมาก ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมต่ำแสดงว่ามีพฤติกรรมรักษาระเบียบน้อย

3) **ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน** หมายถึง ปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักอดได้รอได้ เพื่อรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคตนั้น วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมสูงแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ

4) **สุขภาพจิตที่ดี** หมายถึง ลักษณะทางจิตและอารมณ์ที่แสดงถึงการไม่รู้สีกวิตกกังวลจนเกินเหตุ ไม่โกรธง่าย ไม่ตื่นตื้นง่าย มีสมาธิ และมีความกล้าในสิ่งที่สมควร วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน ทุกข้อมีลักษณะเป็นข้อความทางลบ ดังนั้นสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยจึงแสดงว่ามีสุขภาพจิตที่ดีน้อย ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่ามีสุขภาพจิตที่ดีมาก

5) **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์** หมายถึง ความมุ่งมั่นหรือปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ และมีความเพียรพยายามเพื่อกระทำสิ่งนั้นให้บรรลุโดยไม่ทอดยอต่ออุปสรรคหรือสิ่งกีดขวาง พยายามฝ่าฟันให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 13 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 13-78 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมสูงแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

6) **ความเชื่ออำนาจในตน** หมายถึง ปริมาณความตระหนักว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการกระทำของตนเองแทบทั้งสิ้น ตรงข้ามกับผู้ที่เชื่ออำนาจนอกตน ซึ่งเป็นผู้ที่คิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้นมาจากโชค/เคราะห์ ความบังเอิญ หรือเกิดจากการกระทำของผู้อื่นมากกว่าที่จะเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมสูงแสดงว่ามี ความเชื่ออำนาจในตนสูง ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่ามี ความเชื่ออำนาจในตนต่ำ

7) **การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน** หมายถึง การรับทราบของสมาชิก อบต. โดยการพบเห็นด้วยตนเองหรือการรับรู้ผ่านบุคคลใกล้ชิดและสื่อต่างๆ ถึงสภาพแวดล้อมของป่าชุมชนว่า มี

การบุกรุกทำลาย ลักลอบล่าสัตว์ การทิ้งขยะ การเกิดไฟฟ้า รวมถึงการรับรู้การใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนในรูปแบบต่างๆ หรือการกฎเกณฑ์ของชุมชนเพื่อปกป้องป่าชุมชนอย่างน้อยเพียงไร วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 11 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 11-66 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่า สมาชิก อบต. มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก ส่วนสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่า สมาชิก อบต. มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย

8) การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง การที่สมาชิก อบต. รับรู้ว่าคุณค่าที่อยู่รอบตัวตน มีความสำคัญต่อตน หรือคิดว่าตนควรมีพฤติกรรมที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชนหรือไม่ ซึ่งวัดได้จากความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลใกล้ชิดและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มใกล้ชิด วัดโดยแบบวัด 2 ส่วน คือ

8.1) แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นของบุคคลใกล้ชิดหรือกลุ่มอ้างอิง เป็นแบบวัดที่ประกอบด้วยข้อความที่แสดงว่าสมาชิก อบต. มีความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นของบุคคลใกล้ชิดหรือกลุ่มอ้างอิงว่า บุคคลหรือกลุ่มเหล่านั้นเห็นว่าสมาชิก อบต. ควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมตามกฎเกณฑ์ชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 7 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

8.2) แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลใกล้ชิด เป็นแบบวัดที่ประกอบด้วยข้อความที่แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบยอมทำตาม หรือคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลใกล้ชิดหรือกลุ่มอ้างอิงใน 2 กลุ่ม มากน้อยเพียงใด วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 2 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมิน 3 หน่วย ตั้งแต่ “มาก” ถึง “น้อย”

เมื่อได้ผลจากการตอบแบบวัดทั้ง 2 ส่วน แล้ว นำผลแบบวัดทั้ง 2 ส่วนมาคูณกันเป็นคะแนนการรับรู้ทัศนคติทางสังคม (Subjective Norm หรือ SN) พิสัยคะแนนทั้งหมดจะอยู่ระหว่าง 7-126 คะแนน ผู้ที่ได้ค่า SN สูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้ทัศนคติทางสังคมสูง ส่วนผู้ที่ได้ค่า SN ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้ทัศนคติทางสังคมต่ำ

9) การรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง ความสนใจในการรับทราบข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนจากสื่อสารมวลชนประเภทป้ายโฆษณา โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ บุคคลใกล้ชิด และอื่นๆ ของสมาชิก อบต. วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมิน 6 หน่วยตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีการรับรู้ข่าวสารในปริมาณมาก และสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่ารับรู้ข่าวสารในปริมาณน้อย

10) ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ทราบถึงข้อเท็จจริง ข้อมูล หลักการของการอนุรักษ์ป่าชุมชน รวมถึงการปฏิบัติตัวต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน

วัดโดยใช้แบบทดสอบ จำนวน 11 ข้อ แต่ละข้อมีลักษณะเป็นข้อคำถามให้ตอบแบบ “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ถ้าข้อคำถามใดสมาชิก อบต. ตอบได้ถูกต้องให้ 1 คะแนน และถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนน พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 0-11 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก และสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย

11) **ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน** หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าในทางที่เห็นประโยชน์หรือโทษ มีความรู้สึกชอบ พอใจต่อพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน ซึ่งจะก่อให้เกิดแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป วัดโดยใช้แบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีลักษณะเป็นประโยคประกอบมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน สมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก และสมาชิก อบต. ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย

12) **อายุ** หมายถึง อายุของสมาชิก อบต. แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (39.86) เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง คือ กลุ่มอายุน้อย (น้อยกว่าหรือเท่ากับ 39 ปี) และกลุ่มอายุมาก (มากกว่า 39 ปี)

13) **ระดับการศึกษา** หมายถึง วุฒិการศึกษาสูงสุดของสมาชิก อบต. แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มการศึกษาน้อย (วุฒิการศึกษาสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรี) และกลุ่มการศึกษามาก (วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรีขึ้นไป)

14) **ฐานะครอบครัว** หมายถึง ฐานะครอบครัวของสมาชิก อบต. โดยใช้รายได้ครอบครัวต่อเดือนคูณกับจำนวนสมาชิกในครอบครัว (ครอบครัวที่มีสมาชิกมากแปลงค่าให้เป็นตัวเลขน้อย) จากนั้นก็คำนวณหาค่าเฉลี่ย โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ตามค่าเฉลี่ย (11.71) คือ กลุ่มฐานะครอบครัวต่ำ (ค่าเฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 11) และกลุ่มฐานะครอบครัวสูง (ค่าเฉลี่ยมากกว่า 11)

13) **ลักษณะการท่องเที่ยว** หมายถึง ประเภทและลักษณะของป่าชุมชนที่สมาชิก อบต. เคยไปท่องเที่ยว แล้วมีความชื่นชอบ/ประทับใจมากที่สุด แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ไม่ชอบเที่ยวป่า และกลุ่มที่ชอบเที่ยวป่า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเพื่อศึกษา “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

- 2.1 การบริหารจัดการป่าชุมชน
- 2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.3 พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน

2.1 การบริหารจัดการป่าชุมชน

กรมป่าไม้ (2537 : 1-6) ระบุไว้ว่า ป่าชุมชน หมายถึง ป่าซึ่งประชาชน กลุ่มประชาชน หรือสถาบันในชุมชนนั้น ได้ร่วมกันรักษาไว้เพื่อประโยชน์ของชุมชนนั้น หรือในความหมายเฉพาะคือรูปแบบของการจัดการป่าไม้ ที่นำองค์ประกอบของความต้องการของประชาชน และประชาชนผู้รับประโยชน์เข้ามาร่วมในชุมชนนั้น และ ดุสิต เวชกิจ และคณะ (2546 : 34) กล่าวไว้ว่า ป่าชุมชน หมายถึง พื้นที่ซึ่งได้รับการจัดการโดยขบวนการของชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ตามความประสงค์ของชุมชนอย่างยั่งยืน

ดังนั้น ป่าชุมชน จึงหมายถึง พื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการจัดการโดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนและองค์กรชุมชน ตามความเชื่อและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ระบบป่าไม้ชุมชน เป็นระบบของกลุ่มสรรพสิ่งที่มีโครงสร้างเป็นป่าไม้ พืชป่า สัตว์ป่า หิน แร่ ดิน น้ำ สรรพสวยงามตามธรรมชาติ ชุมชนและสาธารณูปโภค ที่ต่างทำงานร่วมกันและมีเอกลักษณ์ร่วมกัน โดยมีบทบาทสำคัญสำหรับชุมชน เช่น เป็นแหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค หรือเครื่องนุ่งห่ม อย่างไรก็ตามระบบนิเวศป่าไม้ หรือระบบสิ่งแวดล้อมป่าไม้ หรือระบบป่าไม้ หรือระบบทรัพยากรป่าไม้ ต้องประกอบด้วยสรรพสิ่งในระบบที่แบ่งตามบทบาทหน้าที่ออกเป็น 4 กลุ่มบทบาทหน้าที่ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. ม.ป.ป. : 26-38)

2.1.1 บทบาทหน้าที่ในธรรมชาติของระบบป่าไม้

1) บทบาทหน้าที่ต่อน้ำ

เมื่อดินที่ตกจากฟ้าสู่ผิวโลกหรือท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง จะตกกระทบสู่เรือนยอดของต้นไม้ เรือนยอดจึงช่วยลดแรงตกกระทบเมื่อดิน เมื่อดินนั้นๆ จะแพร่กระจายฉาบผิวใบไม้ เมื่อเปียกชุ่มแล้วจะไหลลงสู่ลำต้นแล้วไหลลงสู่ดิน บางเมื่อดินอาจไม่ตกกระทบเรือนยอดเลย ก็จะมาตกลงสู่พื้นป่าแล้วลงสู่ดินเช่นเดียวกับน้ำที่ไหลตามต้น เป็นที่น่าสังเกตว่า ดินป่าไม้ที่ปกคลุมด้วยพรรณไม้ที่

หนาแน่นและชั้นอินทรีย์วัตถุ จะเป็นดินที่ร่วนซุย น้ำสามารถซึมผ่านผิวดินอย่างรวดเร็ว ในขณะที่เดียวกัน ดินเหล่านี้สามารถดูดเก็บกักน้ำไว้ทั้งที่ฉาบตามผิวเม็ดดิน รูพรุนระหว่างเม็ดดินและอยู่ในสารประกอบเคมีของดิน จึงสามารถดูดซับน้ำได้มากแล้วปลดปล่อยสู่ลำห้วย ลำธารและแม่น้ำได้ตลอดปี แม้ในฤดูแล้งก็ตาม ในทางตรงกันข้าม ถ้าผิวโลกปราศจากป่าไม้ปกคลุมแล้ว การซึมซับน้ำเก็บในดินจะมีน้อยในฤดูฝนทำให้ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง สาเหตุสำคัญเพราะว่า เม็ดฝนตกกระทบต่อผิวดินโดยตรง เม็ดดินจะแตกกระจายส่วนที่แตกกระจายที่มีขนาดเล็กจะอุดรูผิวดิน ทำให้การซึมผ่านผิวดินช้ากว่าฝนที่ตกลงมา เกิดน้ำไหลบ่าหน้าผิวดิน ซึ่งมีส่วนทำให้ผิวดินแน่นตัววงกว้าง เกิดภาวะน้ำหลากหรือน้ำท่วมได้ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ถ้าปราศจากป่าปกคลุมดินแล้ว ทำให้น้ำเก็บในผิวดินได้น้อย จึงไม่มีน้ำในฤดูแล้งในลำห้วยลำธารแต่จะเกิดภาวะน้ำท่วมในฤดูฝน โดยสรุปแล้วป่าไม้มีบทบาทหน้าที่ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการเกิดอุทกภัยและความแห้งแล้ง ระดับความรุนแรง จะขึ้นอยู่กับระดับของการแผ้วถางป่า หรือการทำลายป่าชุมชนนั้นๆ เป็นสำคัญ

2) บทบาทหน้าที่ป่าไม้ต่อการควบคุมการพังทลายของดิน

พืชป่าไม้หรือป่าไม้มีบทบาทหน้าที่เปรียบเสมือนเทคโนโลยีธรรมชาติที่ช่วยป้องกันการพังทลายของดินหลายลักษณะ ลักษณะแรก ได้แก่ ช่วยลดแรงกดกระทบของเม็ดฝนมิให้ตีเม็ดดินแตกกระจายแล้วถูกชะล้างด้วยน้ำไหลบ่าหน้าผิวดิน ลักษณะที่สอง ได้แก่ การที่ต้นไม้หรือป่าไม้จะให้เศษซาก ใบ ดอก ผล กิ่ง ต้น และราก เมื่อตายไปจะให้อินทรีย์วัตถุซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวเชื่อมระหว่างเม็ดดิน ทำให้ดินคงทนต่อการพังทลาย (นอกเหนือจากการที่ช่วยให้ดินเก็บซับน้ำไว้ได้มาก) ยิ่งไปกว่านี้อินทรีย์วัตถุบางชนิดจะให้ธาตุอาหารที่เป็นองค์ประกอบของดินที่มีความคงทนเพิ่มขึ้นด้วย รวมทั้งจุลินทรีย์บางชนิดที่ย่อยสลายสารอินทรีย์เป็นสารอนินทรีย์ เช่น เชื้อรา จะให้เส้นใยเม็ดดินให้คงทนต่อการแตกกระจายหรือการถูกพัดพา ลักษณะที่สาม ได้แก่ ต้นไม้ที่ปกคลุมนั้น สามารถจะลดความเร็วของน้ำไหลบ่าหน้าผิวดินที่เกิดขึ้น ทำให้อัตราการไหลลดลงเพราะไปทำลายพลังงานเคลื่อนที่ของน้ำไหลบ่าหน้าผิวดิน เท่ากับเป็นการปกป้องการชะล้างหน้าผิวดินได้อีกทางหนึ่ง ในกรณีที่ขาดพืชชั้นล่างหรือไม่มีชั้นอินทรีย์วัตถุปกคลุมผิวดิน ลักษณะสุดท้าย ได้แก่ ต้นไม้จะได้ให้น้ำ ในกระบวนการคายน้ำ ทำให้น้ำในดินป่าไม้ลดลงกว่าที่เกิดขึ้นภายหลังฝนตก เท่ากับเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดูดซับน้ำที่ไหลตามลำต้น หรือน้ำไหลบ่าหน้าผิวดินได้บางส่วนและมีโอกาสเก็บไว้ในดิน ไม่ทำให้น้ำไหลบ่าหน้าผิวดิน มีพลังงานการชะล้างหน้าผิวดินได้

3) บทบาทหน้าที่ป่าไม้ต่อการเป็นแหล่งปัจจัยการดำรงชีวิตของมนุษย์

ป่าไม้ทุกประเภททุกชนิดเปรียบเสมือนแหล่งอาหารของมนุษย์หรือของชุมชน เนื่องจากป่าไม้ธรรมชาติมีความหลากหลายทางชีวภาพทั้งพืชและสัตว์เหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการให้อาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย พลังงาน การปกป้องภัยพิบัติ และการให้ความสะดวกสบายต่อมนุษย์ไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งป่าไม้ให้ไม้ใช้สอย ให้ของป่า ให้สัตว์ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ถูกใช้เพื่อการดำรงชีวิตของผู้อยู่อาศัยใกล้หรือภายในป่า การที่จะเก็บเกี่ยวสิ่งเหล่านี้มาใช้ประโยชน์นั้น ต้องทำการจัดการป่าไม้แบบยั่งยืนกล่าวคือ เก็บเกี่ยวเฉพาะในส่วนที่เพิ่มพูนเท่านั้น หรือเก็บเกี่ยวเท่ากับกำลังผลิตของป่าเท่านั้น ถ้าไม่ดำเนินการตามหลักการและวิธีการจัดการป่าไม้

แบบยั่งยืนแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อการขาดแคลนปัจจัยไม่วันใดวันหนึ่ง ดังนั้นมนุษย์หรือชุมชนที่ต้องพึ่งพาป่าไม้ที่ตนเองอยู่ใกล้หรือภายในป่า ต้องตระหนักเสมอว่า ต้องเก็บเกี่ยวเฉพาะส่วนที่เพิ่มพูนจากปริมาณธรรมชาติที่เคยมีในสภาวะสมดุลเท่านั้น

4) บทบาทหน้าที่ป่าไม้ต่อความมั่งคั่งของชุมชน

ชุมชนใดก็ตามที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์เปรียบได้ว่ามีทรัพย์มหาศาล กล่าวคือ คุณค่าทางสังคมและเศรษฐกิจของทรัพยากรป่าไม้ให้คุณประโยชน์โดยตรง เช่น ไม้ใช้สอยของป่าหลากหลายชนิด และประโยชน์ทางอ้อม เช่น เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร สัตว์ป่า แหล่งท่องเที่ยว และพักผ่อนหย่อนใจ ปกป้องสิ่งแวดล้อมของชุมชนและของโลก อย่างไรก็ตาม เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกแล้วว่า ป่าไม้ที่สมบูรณ์เปรียบเสมือนเป็นฐานเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศหรือเป็นต้นทุนของสังคมที่ประกันวิถีชีวิตที่ยั่งยืนของชุมชน ดังนั้น การรักษาป่า จึงเปรียบเสมือนการรักษาความมั่งคั่งของชุมชนนั่นเอง

5) บทบาทของทรัพยากรป่าไม้ต่อสิ่งแวดล้อมในภาพรวม

ทรัพยากรธรรมชาติทั้งสามกลุ่ม ได้แก่ ทรัพยากรที่ใช้แล้วไม่รู้จักหมดสิ้น (non-exhausting natural resources) เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นให้สิ่งมีชีวิตมีชีวิตอยู่ได้ การขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มนี้แม้เพียงระยะสั้นสิ่งมีชีวิตมีโอกาสเสียชีวิตได้ ทรัพยากรกลุ่มนี้คือ อากาศ น้ำ แสงอาทิตย์ เป็นต้น ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มนี้ให้สะอาดและปราศจากการปนเปื้อนของมลสาร แต่เท่าที่ผ่านมา แนวโน้มการปนเปื้อนของ มลสารมีมากขึ้นเรื่อยๆ มลสารทั้งที่มีในธรรมชาติและสารสังเคราะห์เกิดจากการพัฒนาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอีกสองกลุ่ม คือ ทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มที่ใช้แล้วหมดไป (exhausting natural resources) และทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วสามารถทดแทนได้ (renewable natural resources) ทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มที่ใช้แล้วหมดไป มีบทบาทมากในการปนเปื้อนของมลสารมีในอดีตกาลเป็นร้อยๆ ปี ซึ่งได้แก่ ถ่านหิน ปิโตรเลียม อันมีผลก่อให้เกิดการปนเปื้อนของก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) ออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) คาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) โลหะหนักบางชนิด และฝุ่นละออง จะมีการปนเปื้อนมากขึ้นอยู่กับปริมาณและการปรุงแต่งในการนำไปใช้ ในทำนองเดียวกันกลุ่มทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วทดแทนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรธรรมชาติทางพืช ป่าไม้ และพืชเศรษฐกิจอื่นๆ ก็มีอิทธิพลมากเช่นเดียวกัน ในช่วงเวลา 20 กว่าปีมานี้ ในกรณีที่มีการเผาไหม้พืชเหล่านี้จะส่งเสริมให้มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และสารประกอบคาร์บอนตัวอื่นปนเปื้อนในอากาศ อย่างไรก็ตาม ทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มที่ใช้แล้วทดแทนได้จะเป็นตัวควบคุมการปนเปื้อนในธรรมชาติ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ กลุ่มทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วทดแทนได้เป็นตัวแทนธรรมชาติที่สามารถช่วยธรรมชาติให้เป็นธรรมชาติ กลุ่มทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วทดแทนได้หากมีในสัดส่วนที่เหมาะสม ธรรมชาติก็จะเป็นธรรมชาติตลอดไป ดังนั้นการมีความอุดมสมบูรณ์ของพืช ป่าไม้ พืชเศรษฐกิจ น้ำ แสงอาทิตย์ ฯลฯ ย่อมส่งผลดีให้ทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นต่อการมีชีวิตอยู่ของสิ่งมีชีวิตตลอดไป แต่การรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วทดแทนได้ให้ปราศจากการรบกวนตลอดไปคงเป็นไปได้ยาก เพราะ

ทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มนี้เป็นปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์ การมีมนุษย์เพิ่มขึ้นย่อมมีการพัฒนาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มนี้มากขึ้นเป็นเงาตามตัว ในกรณีนี้ย่อมทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมทั้งภายในกลุ่มและต่อกลุ่มอื่นๆ ด้วย อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ทรัพยากรป่าไม้ เป็นทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มที่ใช้แล้วทดแทนได้ให้ประโยชน์ต่อมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมไปถึงปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ในอดีตทรัพยากรป่าไม้มีมากครอบคลุมอย่างอุดมสมบูรณ์ แต่ภาวะปัจจุบันที่มีประชากรของโลกประมาณ 6,500 ล้านคน ป่าไม้ของโลกมีเหลือน้อยมากไม่ถึงร้อยละ 20 ส่วนในประเทศไทยมีเพียงร้อยละ 25 ในปี พ.ศ. 2542 สาเหตุสำคัญเกิดจากมนุษย์ทั้งหมด ซึ่งการทำลายนี้อาจจะเป็นการตัดไม้และของป่ามาเสริมปัจจัยสี่หรือการแผ้วถางพื้นที่ป่าไม้เพื่อใช้ทำการเกษตร รวมไปถึงการทำลายที่เกิดจากอุตสาหกรรม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค และการพัฒนาอีกหลาย ๆ รูปแบบ นอกจากนี้การพัฒนาป่าไม้เอง เช่น การตัดไม้ใช้สอย การปลูกป่า การป้องกันป่าไม้ และการใช้พื้นที่ป่าไม้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ยังมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความอุดมสมบูรณ์ และศักยภาพของป่าไม้ไม่มากนัก ดังนั้น การคงไว้สภาพป่าที่ดีจึงต้องระมัดระวังการพัฒนาทุกรูปแบบ รวมทั้งการพัฒนาป่าไม้ด้วย

2.1.2 บทบาทหน้าที่ในสภาวะความต้องการธรรมชาติ

1) ความต้องการพื้นที่ขั้นต่ำ

ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าปกคลุมด้วยพืชป่าไม้ประมาณร้อยละ 30 ในจำนวนนี้ได้รวมไปถึงสวนยางพารา สวนผลไม้ และพืชเกษตรกรรมบางชนิดผสมอยู่ด้วย แท้จริงแล้วมีพืชป่าปกคลุมน้อยกว่าร้อยละ 25 จึงพบเสมอว่ามีอุทกภัยเกิดขึ้นในฤดูฝนทุกๆ ปี ทุกแห่งของประเทศ ผลที่ตามมาคือเกิดภาวะแห้งแล้งในฤดูฝน เมื่อศึกษารายงานต่างๆ ทางด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พบว่า ประเทศในเขตร้อน เช่น ประเทศไทย ควรจะมีพื้นที่ป่าสมบูรณ์ปกคลุมต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของพื้นที่ประเทศ ถ้ามีน้อยกว่านี้แล้ว ความสามารถของป่าไม้สามารถทำหน้าที่ได้ดี แม้พื้นที่ป่าหนึ่งในสามของพื้นที่ประเทศก็ตาม อาจมีปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนได้ ถ้าการจัดการไม่ดีพอ อื่นๆ ถ้ามีพื้นที่ป่าปกคลุม 1 ใน 2 ของพื้นที่ประเทศเป็นสถานภาพ ที่อยู่ในเกณฑ์ดี ยิ่งได้เกิน 1 ใน 3 ด้วยแล้ว ปัญหาอุทกภัยในฤดูฝนและความแห้งแล้งในฤดูแล้งแทบไม่เกิดขึ้นเลย นอกจากฝนตกมากผิดปกติเท่านั้น เป็นที่น่าสังเกตว่า นักอนุรักษ์ต้องการพื้นที่ป่าเขตร้อนปกคลุมพื้นที่ขั้นต่ำประมาณ 1 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศ ถ้ามีมากถึง 2 ใน 3 ของพื้นที่ประเทศก็ยิ่งดี เท่ากับการมีความมั่งคั่งของทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นต้นทุนของสังคมอย่างยั่งยืน

2) ความต้องการพื้นที่ป่าเพื่ออนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร

ปัจจุบันพื้นที่ป่าบนพื้นที่สูงของประเทศไทย ได้ถูกแผ้วถางใช้เพื่อการเกษตรและกิจกรรมอื่นๆ เป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุที่สมรรถนะความคงทนของดินลดลงตามความสูงจึงไม่ต้องสงสัยเลยว่า บนที่สูงๆ นั้น ดินพังทลายง่าย ยิ่งปราศจากพืชคลุมดินหรือป่าปกคลุมด้วยแล้ว การพังทลายของดินจะปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัด ผลพวงที่ตามมาก็คือดินเก็บน้ำได้น้อยในฤดูฝน ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง อีกทั้งเกิดความเสื่อมคุณค่าทางความอุดมสมบูรณ์และสมรรถนะการผลิตต่ำลงไปด้วยทั้ง

บนที่สูงและที่ราบ จึงเป็นที่ยอมรับระหว่างนักวิชาการทุกสาขาและประชาชนในท้องถิ่นว่า ควรอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการจัดการป่าไม้ให้มีป่าปกคลุมบนที่สูงและควรต้องแบ่งเขตให้ดีเพื่อเป็นต้นน้ำลำธาร ด้วยแนวคิดดังกล่าว รัฐได้ดำเนินการแบ่งเขตคุณภาพลุ่มน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งลุ่มน้ำคุณภาพชั้นที่ 1 ให้กำหนดเป็นพื้นที่อนุรักษ์ต้นน้ำชั้นคุณภาพที่ 1 อาจมีสองหรือสาม เป็นต้นน้ำลำธารก็ได้

มาตรการการใช้ที่ดินของป่าต้นน้ำลำธารต้องจัดการอย่างเข้มงวด การขออนุญาตใดๆ ต่อพื้นที่นี้ต้องผ่านการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อน เพื่อจะได้มาตรการและแผนการป้องกันแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ ในการดำเนินการต่อโครงการดังกล่าว ย่อมมีประสิทธิภาพต่อไป

3) ความต้องการเพื่อการผลิตไม้ใช้สอย

เป็นที่ทราบแล้วว่า มนุษย์กับต้นไม้ย่อมแยกกันได้ยาก ในทำนองเดียวกันการดำรงชีวิตของมนุษย์ต้องการไม้ใช้สอยเสมอ ไม่ว่าจะเป็นใช้ก่อสร้างที่พักอาศัย งานก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ ใช้เป็นพลังงาน ใช้ทำเครื่องมือทางการเกษตร ฯลฯ การมีพื้นที่ป่าไม้ของประเทศประมาณร้อยละ 25 ที่ยังสมบูรณ์ไม่เต็มที่เช่นประเทศไทย คงจะเป็นการยากที่จะมีไม้ใช้สอยเพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นจัดการป่าไม้ที่มีอยู่อย่างดีก็ตาม ปัจจุบันได้ใช้ไม้ยางพาราและต้นมะพร้าวมาใช้เป็นไม้ใช้สอย เช่น ก่อสร้างอาคารบ้านพัก เป็นต้น การขาดแคลนไม้ใช้สอยของราษฎรเริ่มเกิดขึ้นมามากกว่า 20 ปีแล้ว แต่ช่วงวิกฤตประมาณ 10 ปี ที่ผ่านมา การแสวงหาไม้ใช้สอยของรัฐจากประเทศเพื่อนบ้านมีความคล่องตัวในระยะแรก แต่ช่วง 5 ปี ที่ผ่านมามีความฝืดเคืองขึ้นเรื่อยๆ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องหันมาส่งเสริมการปลูกไม้ใช้สอยเอง โดยเริ่มต้นมากกว่า 50 ปี โดยกรมป่าไม้ ต่อมาก็มองกิจการอุตสาหกรรมป่าไม้และบริษัทไม้อัดไทย การปลูกไม้ใช้สอยของรัฐนี้ได้ดำเนินการบนพื้นที่ป่าไม้ (ตามกฎหมาย) ที่ไม่มีพืชป่าปกคลุม อาจเป็นที่รกร้างว่างเปล่า ไร่เลื่อนลอย ฯลฯ แต่ยังคงเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายป่าไม้อย่างไรก็ดีได้มีเอกชนปลูกป่าใช้สอยอย่างจริงจังเกิดขึ้นประมาณ 20 ปี มาแล้ว และยังเพิ่มจำนวนมากขึ้น ยังมีข้อจำกัดที่บริษัทเอกชนทั้งหลายมีพื้นที่ไม่กว้างขวางจึงปลูกได้ไม่มากนัก ด้วยเหตุดังกล่าวรัฐจึงจำเป็นต้องส่งเสริมป่าชุมชนขึ้นเพื่อให้ราษฎรได้ขอจัดการป่าเดิมหรือปลูกป่าใหม่ในพื้นที่ป่าสมบูรณ์หรือป่าเสื่อมโทรม ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างตราพระราชบัญญัติ

4) ความต้องการเพื่อการผลิตอาหาร สมุนไพร และของป่า

สมัยอดีตจนถึงปัจจุบันมนุษย์อาศัยป่าเป็นแหล่งอาหาร แหล่งสมุนไพรและเก็บหาของป่าอื่นๆ การไม่มีป่าปกคลุมพื้นที่ชุมชนย่อมส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ มนุษย์ได้อาหารจากป่า เช่น ดอก ใบ ผล และรากของต้นไม้เป็นอาหาร บางชนิดอาจเป็นทั้งอาหารและสมุนไพร บางชนิดก็มีสมุนไพร โดยเฉพาะก็มี นอกจากนี้ป่ายังให้ของป่าอื่นๆ เช่น หวาย ฝั่ ง ครั่ง สี ฯลฯ ที่ให้ประโยชน์ต่อมนุษย์ เป็นที่เข้าใจกันทั่วไปว่าภาครัฐเพียงฝ่ายเดียวไม่สามารถรักษาป่าที่เคยอุดมสมบูรณ์ในอดีตได้ แนวคิดให้ชุมชนมีส่วนร่วมเกิดขึ้นเมื่อประมาณ 10 ปี นี้ และได้รับการสนับสนุนของบุคคลทุกวงการ โดยมีข้อเท็จจริงว่า ชุมชนต้องดูแลป่าไม้ที่เหลือให้สมบูรณ์ตามธรรมชาติตลอดไป โดยสามารถเก็บผลประโยชน์จากป่าตามกำลังผลิตของป่าได้ ในทำนองเดียวกันชุมชนอาจจำเป็นต้องปลูกสร้างสวนป่าขึ้นเองก็ได้ อาจเป็นป่าเพื่อการผลิตอาหาร เช่น หน่อไม้

สะดวก ปลูกป่าเพื่อจัดเก็บของป่า เช่น การเลี้ยงผึ้ง ป่าหวาย ฯลฯ ด้วยภาวะดังกล่าว ความต้องการป่าชุมชนจึงมีความจำเป็นที่รัฐต้องดำเนินการเพื่อให้ชุมชนได้รักษาป่าเดิม และเพิ่มพื้นที่ปลูกป่าขึ้นทดแทนป่าเดิมที่เสื่อมโทรมหรือถูกแผ้วถางทำลายทิ้งให้เป็นไร่เลื่อนลอยและที่รกร้างว่างเปล่าดังที่ปรากฏให้เห็นทั่วไป

5) ความต้องการเพื่อป้องกันพื้นที่เสี่ยง

พื้นที่เสี่ยงภัย เช่น ดินถล่ม ดินยุบ ฯลฯ มีอยู่ทั่วไปของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบนภูเขาสูงและไม่มีป่าปกคลุมพื้นที่ ฝนตกคราดมมักเกิดดินถล่มหรือดินยุบตัว เนื่องจากขาดรากพืชช่วยยึดเหนี่ยว อีกทั้งเป็นบริเวณที่มีความลาดชันสูง บางกรณีมีพื้นที่เสี่ยงภัยที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างทางธรณีวิทยา กล่าวคือ โครงสร้างของหินกำเนิดดินอาจสึกกร่อนมาเป็นเวลานาน ดินที่ปกคลุมหินเหล่านี้ อาจพังทลายลงได้ เป็นที่น่าสังเกตว่า ราษฎรบางชุมชนตั้งที่อยู่อาศัยตามไหล่เขา หุบเขา หรือดินเขา เหล่านี้ล้วนเป็นการเสี่ยงภัยต่อการถล่มของดิน อาจได้รับอันตรายถึงแก่ชีวิตได้เช่นกัน นอกจากนี้ การตั้งอาคารบ้านเรือนริมฝั่งน้ำที่พบได้ทั่วไปในประเทศไทย ครั้นเมื่อฝนตกหนักทำให้เกิดน้ำหลากแล้วพัดพาอาคารบ้านเรือนหรือผู้อยู่อาศัยเสียชีวิตมาแล้วจึงควรหลีกเลี่ยง

ความต้องการป่าไม้เพื่อป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัยให้เป็นที่ปลอดภัยอีกหลายๆ ชนิด ทั้งทางวิชาการและทางปฏิบัติพื้นที่เหล่านี้ต้องอนุรักษ์ไว้สำหรับป่าเดิมและทางปฏิบัติ โดยการประกาศเป็นป่าชุมชนเพื่อให้ได้คนในชุมชนช่วยปกป้องรักษาและพัฒนาให้เป็นป่าหรือพื้นที่เหมาะต่อการป้องกันภัยพิบัติที่เป็นที่เสี่ยงภัยให้ภัยหมดไปหรือบรรเทาไป

6) ความต้องการเพื่อสัตว์ป่า

ป่าไม้คู่กับสัตว์ป่าและสัตว์ป่าต้องอาศัยป่าไม้เป็นที่อยู่อาศัย แหล่งอาหาร แหล่งหลบภัย แหล่งเพาะพันธุ์ และแหล่งกิจกรรมของสัตว์ป่า ป่าที่สมบูรณ์สามารถเอื้อประโยชน์ต่อสัตว์ป่า จึงพบสัตว์ป่าสมบูรณ์ในป่าที่สมบูรณ์และปราศจากกิจกรรมรบกวนของมนุษย์ทั้งปวง การจัดการป่าไม้ที่มีประสิทธิภาพจึงมีผลพวงต่อสัตว์ที่อาศัยอยู่ แต่ด้วยเหตุที่กิจกรรมของมนุษย์ทุกลักษณะกิจกรรมมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของสัตว์ป่าไม่มากนักน้อย จึงจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการจัดการป่าไม้เพื่อสัตว์ป่า ต้องจัดการในรูปของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ป่าทั้งสองประเภทนี้ไม่อนุญาตให้มนุษย์หรือชุมชนเข้าไปใช้อย่างเด็ดขาด อาจให้ใช้เก็บหาของป่าได้บางอย่าง บริเวณเขตกั้นระหว่างชุมชนกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อย่างไรก็ตามชุมชนอาจจัดการป่าที่มีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าให้เป็นที่อยู่อาศัยสัตว์ป่าก็ได้ ส่วนมากจะจัดการป่าเพื่อสัตว์ป่าของชุมชน เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเป็นที่พักสัตว์ป่า เพื่อเลี้ยงผึ้ง เพื่ออุตสาหกรรมเครื่องหนัง เป็นต้น การจัดการป่าไม้เพื่อสัตว์ป่านั้นมักเป็นการจัดการเฉพาะสัตว์ เช่น นก ค้างคาว เก้ง กวาง ฯลฯ ชนิดพันธุ์ไม้จึงต้องเหมาะสมต่อสัตว์นั้นๆ ทั้งทางด้านอาหาร ที่อยู่อาศัย การสืบพันธุ์ ฯลฯ ชุมชนที่ต้องการจัดการป่าไม้เพื่อสัตว์ป่า ควรต้องเป็นการจัดการป่าธรรมชาติจึงจะสัมฤทธิ์ผล เพราะมีความหลากหลายชนิดและขนาดของพันธุ์ไม้ป่าที่สัตว์ต้องการมากกว่าปลูก

7) ความต้องการเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว

ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกำลังเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ แต่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญยิ่งก็คือ แหล่งท่องเที่ยวต้องเป็นธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งป่าไม้หรือป่าธรรมชาติซึ่งรัฐได้กำหนดเป็นเขตอุทยานแห่งชาติเพื่อการท่องเที่ยวไว้ทั่วประเทศมากถึง 148 แห่ง ความสำคัญที่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องมีแหล่งท่องเที่ยวเป็นป่าไม้ เป็นเพราะว่าพืชป่าไม้สีเขียวเป็นสีธรรมชาติที่มนุษย์เห็นแล้วรู้สึกสดชื่นและมีพลังตื่นตัวเพื่อกิจกรรมต่างๆ อย่างเข้มข้นด้วยผลตอบสนองดังกล่าว จึงพบนักท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและวนอุทยานเป็นจำนวนมากเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 5 ปีที่ผ่านมา เป็นที่น่าสังเกตว่าอุทยานแห่งชาติได้พยายามสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวหลากหลายลักษณะ ก็ยังคงไม่เพียงพอพร้อมตามความต้องการของนักท่องเที่ยว จึงมีเอกชนหรือชุมชนสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวป่าไม้ในรูปแบบรีสอร์ท คือ ที่พักกลางป่า พร้อมเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการท่องเที่ยว หากความสุขในป่า แต่การดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นเขตธรรมชาติที่เอกชนได้ตกแต่งและปลูกป่าเพิ่มเติม ในป่าปลูกทั้งหมดไม่ค่อยพบเป็นแหล่งท่องเที่ยว กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า การที่จะใช้ป่าเพื่อการท่องเที่ยวแล้ว ควรอย่างยิ่งที่ต้องเป็นป่าธรรมชาติที่มีความงามของตนเอง อาจเป็นป่าเสื่อมโทรมก็ได้ เพราะสามารถตกแต่งได้ภายหลัง ถ้าจะหาป่าปลูกก็ต้องหาพื้นที่มีสภาพสวยงามหรือเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเป็นพื้นเดิมจะดีกว่า ดังนั้นความต้องการใช้พื้นที่ป่าไม้เพื่อการท่องเที่ยว สามารถจัดการได้ในป่าธรรมชาติ ป่าเสื่อมโทรมที่ตกแต่งเพิ่มเติม หรือพื้นที่สวยงามแล้วปลูกป่าเพิ่มภายหลัง อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ กรณีทั้งหมดที่กล่าว อาจใช้ระบบป่าชุมชนมาประยุกต์ใช้เพื่อทำประโยชน์ให้ชุมชนก็ได้ ซึ่งเป็นการขายธรรมชาติไม่ใช่ขายไม้หรือของป่าแต่อย่างใด

8) ความต้องการเพื่อสร้างภูมิทัศน์

การสร้างภูมิทัศน์ด้วยป่าไม้เป็นงานศิลปะที่สำคัญต่อมนุษย์ เพราะป่าไม้ประกอบด้วยพันธุ์ไม้หลากชนิด ล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างยิ่ง การมีภูมิทัศน์สีเขียวด้วยป่าไม้ ทำให้คุณภาพชีวิตของมนุษย์ดีกว่าสภาพพื้นที่ที่ไม่มีป่าปกคลุม ยิ่งในสภาพปัจจุบันประเทศไทยมีป่าปกคลุมไม่ถึงหนึ่งในสามของพื้นที่ประเทศ การใช้ที่ดินเพื่อการตั้งถิ่นฐาน นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม การคมนาคม เกษตรกรรม ฯลฯ เหล่านี้ล้วนสร้างภาพที่พบเห็นแล้วไม่สบายตา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพสกปรก กองขยะ ควันพิษ น้ำเสีย ดินแดกระแหง ฯลฯ ล้วนสร้างมลพิษทางสายตาทั้งสิ้น การปลูกต้นไม้หรือพืชสีเขียวหรือไม้ดอก ไม้ประดับ จะช่วยกลมกลืนมลพิษทางสายตาไม่มากนักน้อย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบปลูกพืชเหล่านั้นให้ปรากฏตัวได้มากนักน้อยเพียงใด ซึ่งป่าธรรมชาติมีความเป็นธรรมชาติได้ปรับเปลี่ยนและพัฒนาความกลมกลืนทั้งขนาดและสีของต้นไม้ไม่สร้างมลพิษทางสายตา นอกจากมีการตัดโค่นบางส่วนเท่านั้น ด้วยศิลปะธรรมชาติดังกล่าว สามารถนำไปใช้ในการปลูกป่าเพื่อสร้างภูมิทัศน์ให้สร้างความกลมกลืนทั้งชนิด ปริมาณ สัดส่วนและการกระจายพันธุ์ไม้ที่ปลูก พร้อมทั้งความกลมกลืนของสี ใบ ดอก และผลด้วย ถึงต้องดำเนินการปลูกป่าเพื่อสร้างภูมิทัศน์ ต้องนำสิ่งเหล่านี้มาประกอบ คือ ลักษณะภูมิประเทศ สภาพภาพมลพิษ และความต้องการของสังคม แล้วจึงเลือกพันธุ์ไม้มาปลูกให้ได้ตามวัตถุประสงค์

9) ความต้องการเพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรม

ป่าไม้ในประเทศไทยแต่ละชนิดมีพันธุ์ไม้ไม่น้อยกว่าร้อยชนิด รวมแล้วมากกว่า 600 ชนิด เมื่อป่าไม้ถูกแผ้วถางทำลายเพื่อใช้ที่ทางการเกษตร คมนาคม เขื่อนพลังน้ำ การตั้งถิ่นฐานและ กิจกรรมทางราชการ ทำให้ชนิดพันธุ์ไม้ลดลงอย่างรวดเร็ว มีหลาย ๆ ชนิดที่สูญพันธุ์ไปแล้ว บางชนิดกำลังสูญพันธุ์ บางชนิดถูกคุกคาม และบางชนิดหายาก ด้วยเหตุดังกล่าว รัฐจึงได้มีดำริจัดการ ป่าไม้เพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรมในลักษณะสวนรุกขชาติ สวนพฤกษศาสตร์ และศูนย์รวบรวมพันธุ์ไม้ แต่พื้นที่เหล่านี้มักเป็นพื้นที่ป่าธรรมชาติมาก่อน อาจมีไม้หลงเหลืออยู่บ้าง และมีการปลูกป่า เพิ่มเติม สำหรับแนวคิดการจัดการนั้น นักวิชาการจะจัดการพื้นที่โดยแบ่งเขตพันธุ์ไม้เป็นกลุ่ม ๆ อาจมีไม้อื่นแทรกอยู่ด้วย เพื่อสร้างความหลากหลายทางชีวภาพและป้องกันโรคและแมลงโดยใช้วิธี ควบคุมตามธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม การปลูกป่าเพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรมนั้นมีน้อยมากที่ดำเนินการ ไปแล้วมักใช้พื้นที่ป่าธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพที่อยู่แล้ว หรือเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ แล้ว จะสามารถจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประชาชนสามารถขอใช้เป็นป่าชุมชนเพื่อรักษา พันธุกรรมของพืชได้ อาจใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือแหล่งหาความรู้ก็ได้ เป็นที่น่ายินดีว่า โรงเรียน ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการทั่วประเทศ ได้ใช้พื้นที่เป็นศูนย์พันธุ์ไม้ประจำโรงเรียน ได้มีการ รวบรวมพันธุ์ไม้หลากหลายชนิดที่เป็นไม้ประจำถิ่น ปลูกคละกันอย่างเป็นธรรมชาติ ทำให้นักเรียน สามารถหาความรู้และพักผ่อนกับศูนย์พันธุ์ไม้นี้ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

10) ความต้องการเพื่อเป็นเขตกันชน

ป่าไม้ในธรรมชาติขึ้นกระจายตามสภาพภูมิประเทศ ตั้งแต่ที่ราบริมฝั่งทะเล ฝั่งน้ำ ที่ราบ ลุ่ม เขิงเขา บนเขา และเทือกเขา โดยลักษณะภูมิประเทศดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญในการ แลกเปลี่ยนแปลงอากาศ สมบัติของดินและที่ดินและน้ำ มนุษย์ใช้พื้นที่ตั้งถิ่นฐานบางส่วนของป่าไม้ ที่เกิดบนพื้นที่เหล่านั้น โดยทำการแผ้วถางตั้งที่พักอาศัยและพื้นที่เกษตรกรรม การตั้งถิ่นฐาน ดังกล่าวได้ใช้ป่าไม้ที่อยู่รอบ ๆ พื้นที่ตนเอง เพื่อเป็นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย พลังงาน ปกป้องภัยพิบัติและสร้างความสะดวกสบาย การใช้พื้นที่ป่าไม้มักอยู่ขอบเขตไม่ไกลจาก ขอบเขตป่ามากนัก เรียกเขตนี้ว่า เขตกันชน ซึ่งเป็นเขตแดนที่มนุษย์สามารถใช้ประโยชน์จากเขตนี้ เป็นป่าปกคลุม ส่วนที่เข้าไปด้านในเป็นเขตอนุรักษ์ไว้ จากธรรมชาติของมนุษย์ดำเนินชีวิตเช่นนี้ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นักวิชาการป่าไม้ได้รวบรวมและชี้ให้เห็นว่า การจัดการป่าไม้ใดก็ตามที่จะ ได้รับผลสัมฤทธิ์ต้องแบ่งเขตอนุรักษ์และเขตกันชนให้ชัดเจน และเขตกันชนนี้ต้องเอื้อประโยชน์ต่อ ชุมชนในด้านไม้ใช้สอย แหล่งอาหารและของป่า ฯลฯ ด้วยหลักการดังกล่าวรัฐสามารถมอบพื้นที่ป่า กันชนให้กับชุมชนได้ดูแลรักษา โดยให้ชุมชนจัดการกันเอง วางระเบียบปฏิบัติกันเองและที่สำคัญ ต้องทำการจัดการป่ากันเอง ถ้าพื้นที่ใดเสื่อมโทรมต้องทำการปลูกซ่อมแซมให้เป็นป่ากันชนที่มี ศักยภาพยั่งยืน

จะเห็นว่า ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากป่าชุมชนที่ตนเองดูแลอยู่นั้น ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญ ในการดำรงชีวิตของชุมชน ดังนั้นในการพัฒนาป่าชุมชนจึงจำเป็นที่ชุมชนและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมกันดูแล ปกป้อง อนุรักษ์ ซ่อมแซม ฟื้นฟู รวมทั้งการร่วมกัน

วางแผนการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน การเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ป่าชุมชนของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถสัมฤทธิ์ผลได้ ต้องมีรูปแบบการพัฒนาป่าชุมชนที่เหมาะสม โดยชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องร่วมกันค้นหาวิธีการที่จะนำไปสู่การพัฒนาป่าชุมชนเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด สร้างความตระหนักให้แก่ท้องถิ่นให้เห็นประโยชน์ของการพัฒนาป่าชุมชน ทั้งนี้ประโยชน์สูงสุดจะเกิดแก่ท้องถิ่นและชุมชนนั่นเอง

2.1.3 หลักการจัดการป่าชุมชน

การจัดการ หมายถึง การดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อการใช้ทรัพยากรแบบยั่งยืน การกำจัด/การบำบัด/การฟื้นฟูต่อของเสียและมลพิษ ในทำนองเดียวกันการจัดการป่าชุมชน มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. ม.ป.ป. : 42-77)

1) การใช้ทรัพยากรแบบยั่งยืน

ป่าชุมชนให้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อชุมชน ซึ่งก็คือ ชุมชนใช้ทรัพยากรป่าชุมชนเพื่อสนองความต้องการของตนเองโดยตรงและโดยอ้อม สำหรับการ ใช้ทรัพยากรแบบยั่งยืน โดยตรง ได้แก่ การจัดการให้ป่าชุมชนผลิตไม้ใช้สอย อาหาร สมุนไพร และของป่า ส่วนการใช้ทรัพยากรแบบยั่งยืนโดยอ้อม ได้แก่ การจัดการป่าชุมชนเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร เขตกันชน แหล่งพันธุกรรม ที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัย ป้องกันการพังทลายของดิน ป้องกันดินทรุดและดินถล่ม เป็นแหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ การที่จะพิจารณาว่ายั่งยืนหรือไม่จะต้องพิจารณาผลผลิตที่ได้จากป่าต้องสม่ำเสมอและยั่งยืน

2) การกำจัด การบำบัด และการฟื้นฟูต่อของเสียและมลพิษ

การกำจัด การบำบัด และการฟื้นฟู หมายถึง การขจัด ซึ่งในประเด็นนี้ก็คือ การขจัดของเสียและมลพิษ หมายถึง การจัดการป่าชุมชน เพื่อการขจัดของเสียและมลพิษ เช่น เสียงเป็นพิษ ความร้อน อากาศเป็นพิษ น้ำเสีย ฯลฯ การจัดการป่าชุมชนต้องขจัดของเสียและมลพิษให้ลดลงในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

3) การควบคุมกิจกรรมการจัดการ

ป่าชุมชนมีบทบาทหน้าที่หลากหลายทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่การที่จะได้ประโยชน์จากป่าชุมชนได้ จำเป็นต้องมีกิจกรรมการจัดการทั้งการใช้ทรัพยากรและการขจัดของเสียและมลพิษ ถ้าดำเนินกิจกรรมไม่มีประสิทธิภาพแล้ว จะทำให้เกิดปัญหาต่อป่าชุมชน หนึ่งการดำเนินการควบคุมกิจกรรมจะต้องครอบคลุมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการด้วย

2.1.4 งานป่าชุมชนและแนวทางปฏิบัติงานตามการพัฒนาป่าชุมชน

“งานป่าชุมชนที่ให้บทบาทต่อท้องถิ่น หมายถึง บทบาทป่าไม้ที่ชุมชนต้องการในการดำรงชีวิตอย่างผาสุกทั้งทางตรงและทางอ้อม อันได้แก่ เป็นแหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม พลังงาน ความปลอดภัยและความสะดวกสบาย ตลอดจนแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นเครื่องประกันความมั่งคั่งของท้องถิ่น” ดังนั้น งานป่าชุมชนที่ชุมชนจัดต้องจัดหาและจัดการก็

116863

เพื่อสนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นอย่างยั่งยืนตราบเท่าที่ชุมชนต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดีและปลอดภัย ด้วยเหตุดังกล่าวงานที่สร้างบทบาทหน้าที่ของระบบป่าไม้ต่อท้องถิ่นควรประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1) งานอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้

1.1) ลักษณะงาน

งานอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้ เป็นงานที่มีกิจกรรมการใช้ เก็บกัก รักษาหรือซ่อมแซม พื้นฟู พัฒนา ป้องกัน สงวนและแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ของป่าไม้เสื่อมโทรมและ / หรือป่าสมบูรณ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมด เพื่อให้ป่าชุมชนนั้นๆ สมบูรณ์เช่นเคยเป็นหรือเป็นอยู่ในสภาวะธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ไม้ ปริมาณแต่ละชนิด สัดส่วนระหว่างชนิด และสัดส่วนระหว่างขนาดหรืออายุของแต่ละชนิด และการกระจายของแต่ละชนิด เหล่านี้ต้องอยู่ในสภาวะธรรมชาติและสร้างความสมดุลของระบบนิเวศป่าไม้ ที่สามารถควบคุมความสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งนำออกและสิ่งนำเข้า อนึ่งงานอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้ เป็นงานวิชาการที่ต้องการพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการมีศิลปะในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2) วัตถุประสงค์ของงาน

งานอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้เป็นงานที่ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อความสมดุลธรรมชาติให้กับชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปกคลุมด้วยพืชสีเขียวรอบๆ หรือใกล้เคียงชุมชน อันส่งผลประโยชน์ต่อชุมชนทุกๆ ด้าน รวมทั้งการควบคุมสภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกด้วย

1.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- (1) ต้องศึกษาหรือหาผู้ศึกษาสถานภาพและศักยภาพทางนิเวศของพื้นที่ ตลอดจนสมรรถนะการฟื้นตนเองของระบบนิเวศป่าไม้
- (2) ปัญหาและเหตุของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความอุดมสมบูรณ์ การถูกรบกวนและความเสื่อมโทรมของพื้นที่
- (3) หาแนวทางแก้ไขปัญหาโดยวิธีอนุรักษ์ ได้แก่ การใช้ทรัพยากรป่าไม้ การเก็บกัก การรักษา/การซ่อมแซม การฟื้นฟู การป้องกัน การสงวนและการแบ่งเขตอย่างใดอย่างหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งวิธี หรือทุกๆ วิธี
- (4) สร้างแผนงานปฏิบัติในการจัดการพื้นที่ระบบนิเวศป่าไม้ หรือป่าชุมชนนั้นให้เป็นป่าที่สมบูรณ์

2) งานจัดการป่าชุมชนเพื่อเป็นแหล่งน้ำ

2.1) ลักษณะงาน

งานจัดการป่าชุมชนเพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร เป็นงานจัดการป่าไม้ที่เน้นการสงวนและการแบ่งเขตพื้นที่ เพื่อการเก็บพื้นที่ป่าไม้เป็นต้นน้ำลำธาร ให้น้ำไหลตลอดปีในปริมาณที่เพียงพอและคุณภาพที่ต้องการ รวมถึงเน้นการควบคุมการพังทลายของดินและลดความเสียหายจากการเกิดอุทกภัยด้วย

2.2) วัตถุประสงค์ของงาน

งานจัดการป่าชุมชนเพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำ เป็นงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรักษาป่าไว้ให้เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร คือ ทำให้ดินไม่เคลื่อนที่และน้ำเก็บไว้ในดิน โดยให้มีน้ำจากพื้นที่ต้นน้ำ ต่อชุมชนตอนล่างตลอดปี ปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมตามความต้องการ

2.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) ต้องมีความสามารถหาพื้นที่ต้นน้ำ หรือหาบุคคลที่มีความสามารถหาพื้นที่ต้นน้ำที่มีศักยภาพพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

(2) สำรวจและนับหรือหาผู้มีความรู้ ความชำนาญในการสำรวจและนับความอุดมสมบูรณ์และความเสื่อมโทรมของพื้นที่ต้นน้ำ

(3) หาปัญหาและเหตุของปัญหาให้สามารถนำไปสร้างมาตรการและแผนงานจัดการป่าต้นน้ำได้อย่างถูกต้อง

(4) ทำแผนงาน ติดตามตรวจสอบสมรรถนะความเป็นต้นน้ำลำธารที่สมบูรณ์

3) งานควบคุมการพังทลายของดินในพื้นที่ป่าชุมชน

3.1) ลักษณะงาน

งานควบคุมการพังทลายของดินในพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งมักจะเกิดขึ้น คือ พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่พัฒนาเป็นที่อยู่อาศัย และถนน งานจึงมีลักษณะที่ต้อง “เก็บดินให้อยู่กับที่” เพื่อให้ “ดินเก็บน้ำ” คือ ไม่ให้ดินเคลื่อนที่ไปจากที่เดิมเพราะถ้าเกิดการเคลื่อนที่แล้วจะทำให้ น้ำไม่ถูกเก็บไว้ในดินและดินจะแปรสภาพเป็นตะกอน นอกจากทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรมแล้ว ยังไปทับถมพื้นที่ตอนล่างทำให้คุณค่าของที่บริเวณนั้นเสื่อมสภาพไป

3.2) วัตถุประสงค์

เพื่อควบคุมมิให้ดินบริเวณที่ปราศจากพืชปกคลุมดินเคลื่อนที่ลงสู่ลำน้ำและทับถมพื้นที่ตอนล่างรวมทั้งควบคุมมิให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินถูกเคลื่อนย้ายด้วย

3.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) รู้และเข้าใจการพังทลายของดินในป่าชุมชน ตลอดจนรู้ภาคทฤษฎี การป้องกันการพังทลายของดิน โดยการปลูกพืชคลุมดิน และการใช้มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ

(2) ดำเนินการหรือหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ศึกษาและกำหนดพื้นที่ที่มีการพังทลายของดิน

(3) ดำเนินการหรือควบคุมการดำเนินการปลูกป่า และการสร้างขั้นบันได ทางด้านการพังทลายของดิน

(4) ติดตามตรวจสอบประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันการพังทลายของดิน

4) งานจัดการป่าชุมชนเพื่อการผลิตอาหาร สมุนไพร และของป่าอื่น ๆ

4.1) ลักษณะงาน

งานจัดการป่าชุมชนเพื่อการผลิตอาหาร สมุนไพร และของป่าอื่น ๆ เป็นงานจัดโครงสร้างป่าไม้ให้เอื้อต่อการผลิตใบ ดอก ผล ลำต้น กิ่ง ราก และเปลือกไม้ เพื่อเป็นอาหาร สมุนไพร สี เส้น

โย ไม้ดอก ฯลฯ ต้องจัดโครงสร้างป่าไม้ให้เหมาะสม ไม่หนาแน่นเกินไป จึงเป็นลักษณะงานของการตัดสายขยายระยะ การลิดกิ่ง การปลูกพืชอาหาร และสมุนไพรบางชนิดได้เรื้อนยอด โดยต้องทำการกำหนดเวลาเก็บเกี่ยวและก่อสร้างเส้นทางเดินให้เหมาะสม

4.2) วัตถุประสงค์

งานการจัดการป่าชุมชนเพื่อการผลิตอาหาร สมุนไพรและของป่าอื่นๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการป่าชุมชนเป็นแหล่งผลิตอาหาร สมุนไพร และของป่าอื่นๆ ให้แก่ชุมชนอย่างเพียงพอและยั่งยืน

4.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้ดูแลประโยชน์พื้นที่ต้องเอาใจใส่ต่อการจัดการป่าชุมชนเพื่อผลผลิตอาหาร สมุนไพร และของป่าอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องปลูกพืชสมุนไพรเพิ่ม หรือการปลูกพืชอาหารที่ต้องการในพื้นที่ป่าชุมชนของตนเอง

5) งานจัดการป่าชุมชนเพื่อการผลิตไม้ใช้สอย

5.1) ลักษณะงาน

งานจัดการป่าชุมชนเพื่อการผลิตไม้ใช้สอย คือ งานจัดการป่าไม้ เพื่อการให้ผลผลิตแบบยั่งยืน ต้องมีข้อมูล Growing stock และ Annual increment ของพืชที่ให้อาหารสมุนไพร และของป่าอื่นๆ

5.2) วัตถุประสงค์

งานจัดการป่าชุมชนเพื่อการผลิตไม้ใช้สอย มีวัตถุประสงค์เพื่อนำหลักการจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบใช้แล้วทดแทนได้ หมายถึงว่า เมื่อตัดไม้ใช้สอยแล้ว Growing stock สามารถให้ผลผลิตทดแทนของเก่าได้

5.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้ดูแลประโยชน์พื้นที่ต้องเอาใจใส่ต่อการจัดการป่าชุมชนเพื่อการผลิตไม้ใช้สอยอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องสร้างมาตรการปกป้องป่าชุมชนมิให้มีการตัดฟันและบุกรุกทำลายป่าไม้

6) งานจัดการป่าชุมชนเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่า

6.1) ลักษณะงาน

งานจัดการป่าชุมชนเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่า เป็นงานที่มีลักษณะของการอนุรักษ์ป่าไม้ และ/หรืออนุรักษ์สัตว์ป่า ซึ่งใกล้เคียงกับงานอนุรักษ์ป่าไม้และสัมพันธ์กับงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

6.2) วัตถุประสงค์ของงาน

งานจัดการป่าชุมชนเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่า มีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์ป่า ให้เป็นที่อยู่อาศัย แหล่งอาหาร ที่ปลอดภัย และการสืบพันธุ์ของสัตว์ให้มีในป่าอย่างยั่งยืน

6.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) ต้องเข้าใจสัตว์ป่า นิเวศวิทยาสัตว์ป่า และการจัดการสัตว์ป่า รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างป่าไม้กับสัตว์ป่าอย่างลุ่มลึก

(2) สร้างมาตรการและแผนงานด้วยตนเอง หรือหาผู้มีประสบการณ์ช่วยดำเนินการแทนได้อย่างดี

(3) ต้องเข้าใจการจัดการป่าไม้ เพื่อการอนุรักษ์ป่า ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้ป่าไม้สมบูรณ์ที่มีพืชอาหารสัตว์ ที่หลบนอน ที่อยู่อาศัย หลบภัย ฯลฯ

7) งานป่าชุมชนเพื่อป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัย

7.1) ลักษณะงาน

งานป่าชุมชนเพื่อป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัยเป็นงานที่มีลักษณะ การคุ้มครองพื้นที่ที่คาดว่าจะเกิดภัยพิบัติได้สูง โดยการอนุรักษ์พื้นที่มิให้ถูกรบกวน อาจเป็นงานพัฒนาป่าไม้ต่อพื้นที่เสื่อมโทรม และคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติ ต้องทำการฟื้นฟู พัฒนาให้เป็นป่าไม้เหมือนเดิมแล้วสงวนไว้ให้คงทนสภาพเช่นนั้นตลอดเวลา

7.2) วัตถุประสงค์ของงาน

งานป่าชุมชนเพื่อป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัย ต้องการคุ้มครองให้พื้นที่ปลอดภัยจากการพังทลายของดิน แผ่นดินทรุด และแผ่นดินถล่ม ปกคลุมด้วยพื้นที่ป่าไม้ ควรต้องฟื้นฟูหรือพัฒนาป่าปกคลุมให้มีประสิทธิภาพต่อไป

7.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- (1) ต้องสามารถสร้างหรือหาผู้สร้างมาตรการและแผนงานจัดการป่าชุมชนเพื่อป้องกันพื้นที่เสี่ยงภัยได้เป็นอย่างดี
- (2) ติดตามตรวจสอบการบุกรุกป่าชุมชนที่ปกป้องพื้นที่เสี่ยงภัยอย่างเอาใจใส่
- (3) เป็นผู้ปกป้องชุมชนจากภัยพิบัติการพังทลายของดิน โคลนถล่ม แผ่นดินทรุด และแผ่นดินถล่มด้วยการรักษาป่าชุมชน

8) งานจัดการป่าชุมชนเพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรม

8.1) ลักษณะงาน

งานจัดการป่าชุมชนเพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรมมีลักษณะเป็นงานอนุรักษ์ป่าไม้ที่เน้นการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและสัตว์ แต่มีมาตรการให้มีการศึกษาและพัฒนาพันธุกรรมให้คงอยู่/หรือสามารถถ่ายทอดพันธุกรรมไปยังที่ต่างๆ ได้

8.2) วัตถุประสงค์ของงาน

งานจัดการป่าชุมชนเพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรม มีวัตถุประสงค์ที่จะอนุรักษ์พันธุกรรมของพืชและสัตว์ที่กำลังจะสูญพันธุ์ ถูกคุกคาม ชนิดพันธุ์ที่หายาก และชนิดพันธุ์ที่ต้องการเก็บรวบรวมไว้

8.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- (1) ต้องทำความเข้าใจการอนุรักษ์พันธุ์พืชและสัตว์เป็นอย่างดี รวมทั้งการอนุรักษ์พื้นที่ป่าเพื่อการนี้ด้วย
- (2) หาพื้นที่ที่เหมาะสม เพื่อการจัดการและอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและสัตว์ แล้วทำการวิเคราะห์หาชนิด ปริมาณสัดส่วนและการกระจายของพืชและสัตว์แต่ละชนิด รวมทั้งการวางรูปแบบและกำหนดขอบเขตของพืชและสัตว์ด้วย

(3) สร้างมาตรการและวางแผนงานการจัดการพื้นที่อนุรักษ์พันธุกรรมพืชและสัตว์ อาจใช้ผู้มีประสบการณ์ช่วยดำเนินการให้ได้

(4) ดำเนินการตามมาตรการและแผนงาน อีกทั้งต้องติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาวิจัย การบริจาด การแลกเปลี่ยนและการซื้อขายพืชและสัตว์ที่หายาก และชนิดที่กำลังสูญพันธุ์

9) งานจัดการป่าชุมชนเพื่อเป็นเขตกันชน

9.1) ลักษณะงาน

งานจัดการป่าชุมชนเพื่อเป็นเขตกันชน มีลักษณะเหมือนสร้างสิ่งกันชนกั้นให้พืชหรือสิ่งรบกวนจากภายนอกสู่ชุมชน อาจเป็นการใช้ป่าธรรมชาติเดิมหรือสร้างป่าล้อมรอบก็ได้ แต่พืชที่ล้อมรอบที่ต้องเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนอย่างเพียงพอ

9.2) วัตถุประสงค์ของงาน

งานจัดการป่าชุมชนเพื่อเป็นเขตกันชนมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเกาะกำบังการบุกรุกป่าอนุรักษ์ที่ป่าชุมชนอยู่ล้อมรอบ และป่าชุมชนสามารถเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนทั้งไม้ใช้สอย อาหาร ฯลฯ

9.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- (1) ต้องมีความรู้และความเข้าใจป่าชุมชนเพื่อชุมชน
- (2) ต้องสามารถกำหนดเขตป่ากันชนได้
- (3) ต้องสามารถสร้างผลผลิตของป่าชุมชนได้
- (4) ต้องจัดการป่าชุมชนเพื่อเป็นเขตกันชนได้

10) งานสร้างป่าชุมชนเพื่อสร้างภูมิทัศน์

10.1) ลักษณะงาน

งานสร้างป่าชุมชนเพื่อสร้างภูมิทัศน์ มีลักษณะงานแบบสร้างธรรมชาติให้บังมลพิษทางสายตาของชุมชน ทำให้ภาพของชุมชนกลมกลืนทั้งศิลปะและสี อาจใช้ป่าธรรมชาติหรือตกแต่งจากป่าธรรมชาติหรืออาจสร้างขึ้นก็ได้

10.2) วัตถุประสงค์ของงาน

งานสร้างป่าชุมชนเพื่อสร้างภูมิทัศน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับสภาพมลพิษทางสายตาของชุมชนด้วยการปลูกป่าหรือปรับเปลี่ยนป่าธรรมชาติให้กลมกลืนกับชุมชนเท่ากับเป็นการลดมลพิษทางสายตา

10.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- (1) ต้องทำความเข้าใจมลพิษทางสายตาและภูมิทัศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความกลมกลืนของรูปทรงและสีของสรรพสิ่งที่อยู่ร่วมกัน
- (2) มีความสามารถสังเกตภาพที่แสดงทั้งรูปทรงและสีของจุดหรือพื้นที่พบว่าเกิดมลพิษทางสายตา และการสร้างภาพเชิงซ้อนเพื่อหาการตัดสีนใจของรูปทรงและสี เพื่อวิเคราะห์หามลพิษทางสายตาได้อย่างถูกต้อง

(3) ต้องมีความสามารถในการนำศิลปะและรูปทรงของต้นไม้ที่จะปลูก แก้ไขปัญหา มลพิษทางสายตา โดยอาจใช้รูปทรงต้นไม้ รูปทรงเรือนยอด ใบ ดอกและสีของดอก ผลและกิ่งก้าน ในการเสริมแต่งรูปทรงและสีที่ขาดหายไป

(4) ดูแลรักษาต้นไม้ที่ใช้ตกแต่งแก้ไขปัญหามลพิษทางสายตาให้มีศักยภาพอย่างยั่งยืน

11) งานจัดการป่าชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว

11.1) ลักษณะงาน

งานจัดการป่าชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว มีลักษณะงานการตกแต่งป่าชุมชน เพื่อให้ป่าชุมชนดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ด้วยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างป่าให้มีพันธุ์ไม้และ/หรือ สัตว์ป่าให้มีบทบาทหน้าที่เพื่อการท่องเที่ยว

11.2) วัตถุประสงค์ของงาน

วัตถุประสงค์ของงานเพื่อปรับเปลี่ยน ตกแต่งและรักษา/ซ่อมแซม ตลอดจนพัฒนาฟื้นฟู ป่าชุมชนให้ดึงดูด และเหมาะสมต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

11.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) ต้องเข้าใจการออกแบบและการตกแต่งพื้นที่ป่าเพื่อการท่องเที่ยวหรือมีความสามารถหา/จ้างผู้มีความสามารถและมีประสบการณ์ช่วยดำเนินการ

(2) มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตลอดจนมีความสามารถในการพัฒนาป่าชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

(3) ต้องมีความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นป่าชุมชน พร้อมทั้งมีการติดตาม ตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงตลาดการท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวด้วย

12) การควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าชุมชน

12.1) ลักษณะงาน

ไฟป่าเป็นตัวการสำคัญในการทำให้ระบบนิเวศเสียสมดุลไป เนื่องจากผลของการเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่าชุมชนส่งผลโดยตรงกับสิ่งมีชีวิตในป่าชุมชน เกิดความเสียหายทั้งทางด้านทรัพยากร เนื่องจากไฟป่าทำให้สิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ตาย หรือชะงักการเจริญเติบโต รวมทั้งเกิดมลพิษ ส่งผลเสียด้านสุขภาพแก่ชุมชน เช่น ควัน ฝุ่นละออง เป็นต้น แต่ไฟป่าที่เกิดขึ้นหากได้รับการควบคุมและการจัดการที่ดีสามารถเพิ่มผลผลิตด้านพืชอาหารได้ อีกทั้งพืชบางชนิดต้องการไฟป่าเพื่อการงอกของเมล็ดในการสืบพันธุ์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจัดการของป่าชุมชนนั้นๆ

12.2) วัตถุประสงค์ของงาน

เพื่อเฝ้าระวัง ดูแล พื้นที่ป่าชุมชนให้ปราศจากไฟป่า โดยการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและได้รับความร่วมมือจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) จัดทำแนวกันไฟรอบพื้นที่ป่าชุมชน รวมทั้งการเตรียมอุปกรณ์และเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานดับไฟป่าในป่าชุมชน

(2) ดำเนินงานด้านแผนงานการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้และขอความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ป่าชุมชน

13) งานการมีส่วนร่วมในการพัฒนาป่าชุมชนของท้องถิ่น

13.1) ลักษณะงาน

เป็นงานพัฒนาป่าชุมชนที่ต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุม เข้าร่วมอบรม ร่วมแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ และเป็นงานที่สร้างความตระหนักในการพัฒนาป่าชุมชนร่วมกัน จัดทำการพัฒนาให้ออกมาเป็นรูปธรรม ทั้งนี้อาจมองในภาพของแผนการพัฒนาป่าชุมชนที่ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ร่วมตัดสินใจและปฏิบัติตามแผนนั้น

13.2) วัตถุประสงค์ของงาน

เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาป่าชุมชนของท้องถิ่น และการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาป่าชุมชน

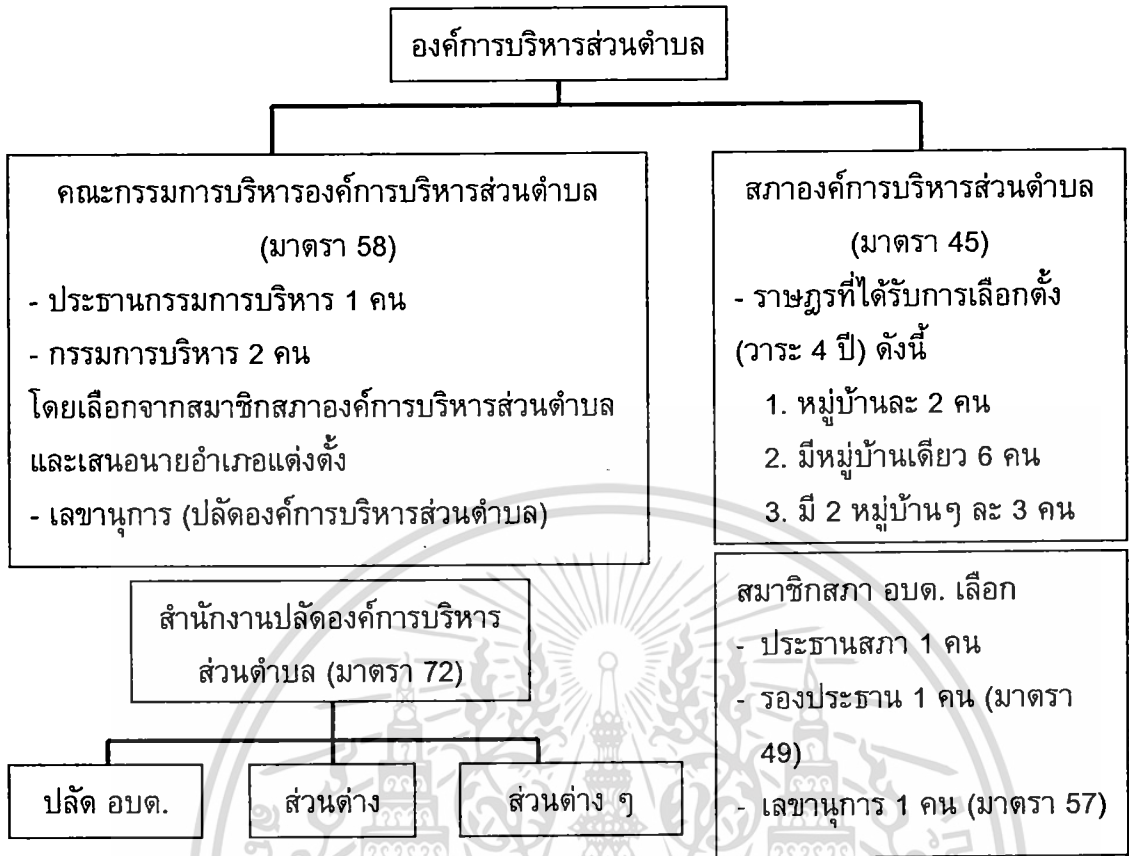
13.3) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นผู้ประสานงานและจัดการประชุมเพื่อการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาป่าชุมชน รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการพัฒนาป่าชุมชน

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล

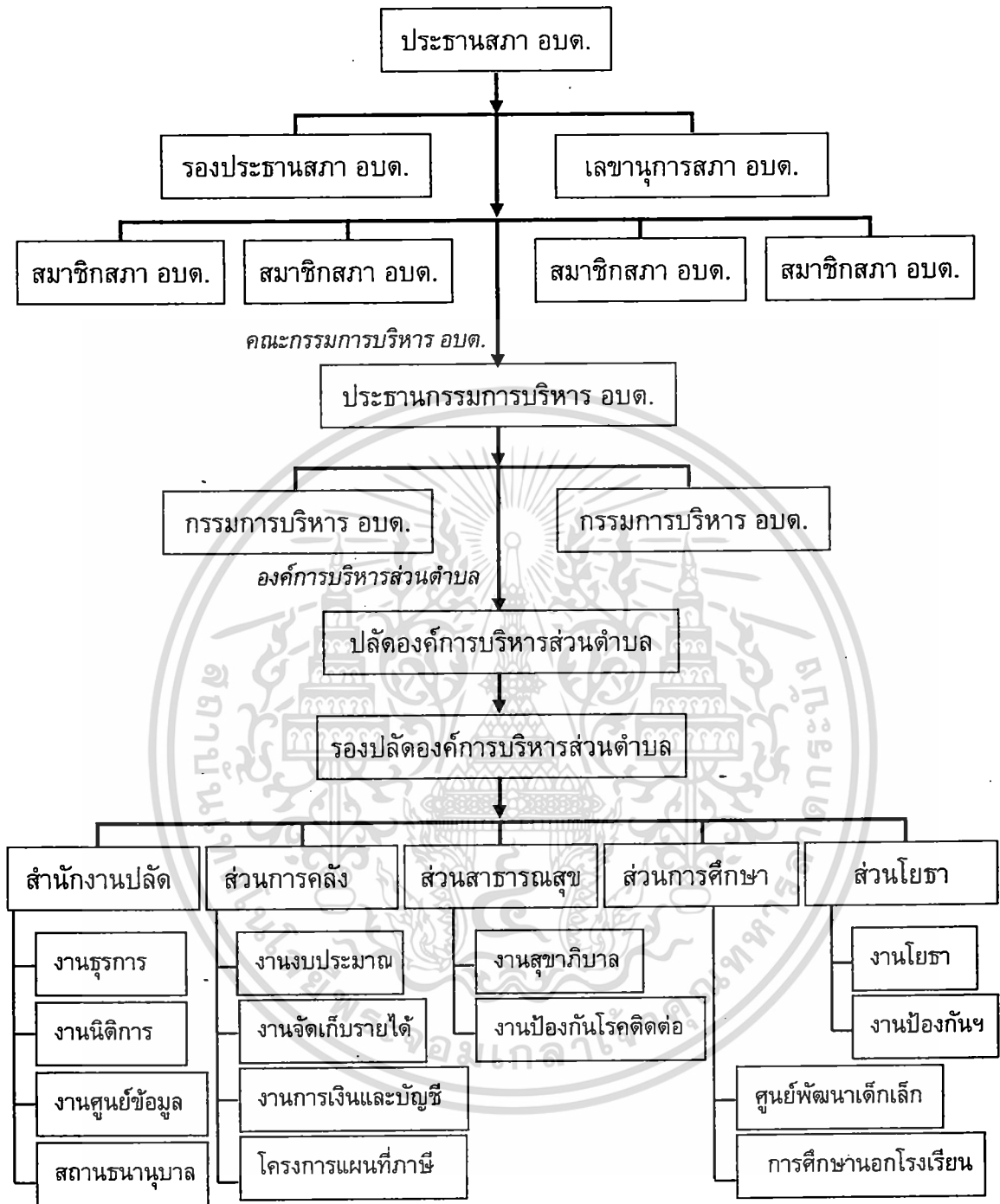
2.2.1 โครงสร้างการบริหาร

การจัดระเบียบบริหารงานในตำบลได้เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2475 ซึ่งกำหนดให้หลายบ้านรวมกันขึ้นเป็นหมู่บ้าน มีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ดูแล และหมู่บ้านหลายหมู่บ้านรวมกันขึ้นเป็นตำบล มีกำนันเป็นผู้ดูแล โดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้านจะมีภารกิจที่ช่วยเหลือทางราชการในการปกครองท้องที่นั้นๆ ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่หลายครั้ง โดยล่าสุดได้มีการออกพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้มีสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 45) ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้าน ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีเพียงหมู่บ้านเดียว ให้มีสมาชิกได้ 6 คน ถ้ามีเพียง 2 หมู่บ้านก็ให้มีสมาชิกได้หมู่บ้านละ 3 คน และให้มีคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 58) ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหารหนึ่งคน และกรรมการบริหารจำนวนสองคน ซึ่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเลขาธิการคณะกรรมการบริหาร ดังภาพที่ 8 (มาตรา 2543 : 2526)

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ภาพที่ 2.2 แผนผังโครงสร้างการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

2.2.2 อำนาจที่ขององค์การบริหารตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 1-4) พ.ศ. 2537-2543 ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา 66 มาตรา 67 และ มาตรา 68) ไว้ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้า **คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.**

1) องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

2) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

2.1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2.2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

2.3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

2.4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

2.7) คัดกรอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

2.9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

3) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

3.1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

3.2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

3.3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

3.4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ

3.5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

3.6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

3.7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

3.8) การคุ้มครองดูแลรักษาทรัพยากรอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

3.9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

3.11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

3.12) การท่องเที่ยว

3.13) การผังเมือง

อนึ่งอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้

กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินการนั้นด้วย

2.3 พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน

2.3.1 พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน : ความหมาย และการวัด

“พฤติกรรม” หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิดและความรู้สึกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2536 : 583-584) ส่วนในพจนานุกรมลงแมน (Goldenson, 1984 : 90) ได้ให้คำจำกัดความ “พฤติกรรม” ว่า หมายถึง การกระทำ หรือการตอบสนองการกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคลและเป็นปฏิสัมพันธ์ ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอกรวมทั้งเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆ ที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย สังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่างๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้วหรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้ตัว นอกจากนี้งานวิจัยของ วรณี วรณชาติ (2541 : 4) สรุปรวมความหมาย พฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำหรือปฏิกริยาทุกชนิดของบุคคลทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ ซึ่งแบ่งเป็นพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก สำหรับพฤติกรรมภายใน หมายถึง การกระทำหรือปฏิกริยาที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล รวมทั้งความคิด ความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อและค่านิยม ส่วนพฤติกรรมภายนอก หมายถึง การกระทำหรือปฏิกริยาที่แสดงออกให้ผู้อื่นเห็นได้ ทั้งด้วยการพูด การกระทำ กิริยาท่าทางของบุคคล และงานวิจัยของ Bloom (1975) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมว่าเป็นกิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำ อาจจะเป็นสิ่งที่สังเกตได้หรือไม่ได้และ พฤติกรรมดังกล่าว แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรก พฤติกรรมด้านความรู้ (Cognitive) พฤติกรรมด้านนี้มีขั้นของความสามารถทางด้านความรู้ การให้ความคิด และพัฒนาการทางด้านสติปัญญา จำแนกตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก ประกอบด้วย (1)ความรู้ความจำ (Knowledge) เป็นพฤติกรรมขั้นต้นเกี่ยวกับความจำหรือระลึกได้ (2)ความเข้าใจ (Comprehensive) เป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่องมาจากความรู้ คือจะต้องมีความรู้มาก่อนจึงจะเข้าใจได้ ความเข้าใจนี้จะแสดงออกมาในรูปของการแปลความ ตีความ และคาดคะเน (3)การนำไปใช้ (Application) เป็นการนำเอาวิธีการ ทฤษฎี กฎเกณฑ์และแนวคิดต่างๆ ไปใช้ (4)การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นขั้นที่บุคคลมีความสามารถ และมีทักษะในการจำแนกเรื่องราวที่สมบูรณ์ใดๆ ออกมาเป็นส่วนย่อย และมองเห็นความสัมพันธ์อย่างแน่ชัดระหว่างส่วนประกอบที่รวมเป็นปัญหา หรือสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง (5)สังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถของบุคคลในการรวบรวมส่วนย่อยต่างๆ เข้าเป็นส่วนรวมที่มีโครงสร้างใหม่ มีความชัดเจน และมีคุณภาพสูงขึ้น (6)การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถของบุคคลในการวินิจฉัยตีราคา สิ่งของต่างๆ โดยมีกฎเกณฑ์ที่ช่วยประเมินค่านี้อาจเป็นกฎเกณฑ์ที่บุคคลสร้างขึ้นมาก่อนแล้วก็ตาม ส่วนที่สอง พฤติกรรมด้านเจตคติ (Affective Domain) พฤติกรรมด้านนี้ หมายถึง ความสนใจ ความรู้สึก ท่าที ความชอบในการให้คุณค่า หรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถืออยู่เป็นพฤติกรรมที่ยากแก่การอธิบาย เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในใจของคน ซึ่งจะต้องใช้เครื่องมือพิเศษวัดพฤติกรรมเหล่านี้ เพราะความรู้สึกภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้า คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

คนนั้น ยากต่อการที่จะวัดจากพฤติกรรมที่แสดงออกมาภายนอกและส่วนสุดท้าย พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมที่ใช้ความสามารถในการแสดงออกของร่างกาย ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติที่อาจแสดงออกในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่คาดคะเนว่า อาจจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป พฤติกรรมด้านนี้เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายซึ่งต้องอาศัยพุทธิปัญญา หรือเป็นพฤติกรรมที่สามารถประเมินผลได้ง่าย แต่กระบวนการที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมนี้ต้องอาศัย เวลา และการตัดสินใจหลายขั้นตอน (Cronbach. 1972)

ดังนั้น สรุปได้ว่า "พฤติกรรม" หมายถึง การกระทำหรือปฏิบัติการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์หนึ่ง สถานการณ์ใด โดยแสดงออกทางร่างกาย กล้ามเนื้อ สมอง อารมณ์ ความคิด ความรู้สึก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความสอดคล้องของความเชื่อและค่านิยม ทักษะ บุคลิกภาพ หรือสิ่งอื่น ทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ โดยที่การกระทำนั้นเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายหรือเป็นการกระทำต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้สีกตัว แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) พฤติกรรมด้านความรู้ 2) พฤติกรรมด้านเจตคติ และ 3) พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ

การศึกษาพฤติกรรมของคนไทยประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่วัยเด็ก เยาวชน จนถึงวัยผู้ใหญ่ใน สถานการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้ครอบคลุมปรากฏการณ์ทางสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป อย่างมากในปัจจุบันและอนาคตนั้น ได้มีการทำวิจัยเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของจิตใจของการเป็นคน ดี คนเก่งของคนไทยในประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2520 และในปี 2535 โดยได้กำหนดการศึกษา สาเหตุและผลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่สำคัญ 7 ด้าน ในโครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนา ระบบพฤติกรรมไทย หลักในระยะยาว ได้แก่ 1) พฤติกรรมจริยธรรม 2) พฤติกรรมครอบครัว 3) พฤติกรรมการทำงาน 4) พฤติกรรมสุขภาพจิตและการบริโภค 5) พฤติกรรมประชาธิปไตย 6) พฤติกรรมความเป็นพลเมืองดี และ 7) พฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขประโยชน์ และการ ประหยัด (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2544 : 63)

พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน จัดเป็นกลุ่มพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ สาธารณประโยชน์ และการประหยัด ซึ่งเป็นพฤติกรรมอีกประเภทหนึ่งที่สังคมในปัจจุบันต้องการ เนื่องจากการอนุรักษ์ป่าชุมชนเป็นการช่วยรักษาสภาพแวดล้อมของป่าชุมชนดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือ ช่วยพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนที่เสื่อมโทรม ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดการใช้ ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างเหมาะสมและยั่งยืน ดังนั้นพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนจึงควรได้รับการ ส่งเสริมให้มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นในกลุ่มผู้นำชุมชน

สำหรับในงานวิจัยนี้ยึดแนวทางการปฏิบัติตนเฉพาะบุคคล ในการศึกษาพฤติกรรมการ อนุรักษ์ป่าชุมชน แนวทางการปฏิบัติตนเฉพาะบุคคลดังกล่าวสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ 3 ประเด็น คือ 1) พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ เป็นการส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนให้เหมาะสมทั้งในเวลาที่มีผู้ ควบคุมและไม่มี เช่น การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าชุมชน การช่วยสอดส่องดูแลพฤติกรรมการใช้ ประโยชน์จากป่าชุมชน การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากป่า เป็นต้น 2) พฤติกรรมการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของป่าชุมชน หรือเรียกอีกอย่างว่า พฤติกรรมรักษาระเบียบ เป็นการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในป่าชุมชน และ 3) พฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้ คือ การให้ความสำคัญต่อข้อมูล และกิจกรรมสื่อความหมาย สนใจสอบถามเรียนรู้สภาพแวดล้อมของป่าชุมชน รวมทั้งวิถีชีวิตและกิจกรรมของชาวบ้านบริเวณป่าชุมชน ซึ่งการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวัดพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนใน 2 ประเด็นแรก โดยมีรายละเอียดแต่ละประเด็นดังนี้

(1) พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน

พฤติกรรมการอนุรักษ์มีผู้ศึกษาไว้มากมาย ทั้งการอนุรักษ์น้ำ ป่าไม้ ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เช่น การศึกษาของ จีระศักดิ์ วารินทร์ (2538 : 24-25) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยวัด 2 ด้าน คือ 1)การร่วมมือ ได้แก่ การชักชวน การตักเตือน การให้คำแนะนำ การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการรักษาความสะอาดของที่อยู่อาศัยหรือที่สาธารณะ ดูแลเครื่องยนต์ ไม่ทิ้งขยะและของเสียในแม่น้ำลำคลอง 2)การร่วมกิจกรรม คือ การบริจาคเงิน การไม่ซื้อสินค้าที่ทำลายสิ่งแวดล้อม ร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐและเอกชนในการปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะประโยชน์

งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 7) ได้ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในด้านการลดปริมาณขยะ โดยยึดหลัก 5R โดยแบ่งภาคการศึกษาเป็น 2 พฤติกรรมย่อย ได้แก่ 1) พฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า หมายถึง การใช้สิ่งของต่างๆ อย่างประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการใช้ซ้ำ การซ่อมแซม และการแยกแยะเพื่อแปรสภาพต่อไป (Reuse, Repair และ Recycle) เช่น เก็บกระดาษห่อของที่ได้รับไว้ใช้ซ้ำ หรือ การทิ้งเศษอาหารในถุงแยกจากวัสดุที่นำไปแปรรูปได้ เป็นต้น และ 2)พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ หมายถึง พฤติกรรมการใช้สิ่งของต่างๆ เท่าที่จำเป็น โดยการใช้สิ่งของทดแทน เพื่อไม่ให้เกิดการสร้างขยะและการปฏิเสธที่ใช้ผลิตภัณฑ์ฟุ่มเฟือย หรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม (Reduce และ Reject) เช่น ดัดแปลงวัสดุเหลือใช้ให้เกิดประโยชน์หรือเลือกซื้อสินค้าที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ เป็นต้น

งานวิจัยของ ดุษฎี โยเหลา และประทีป จินนี (2537 : 21) ได้ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ ของกลุ่มครูประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,148 คน โดยสรุปความหมายของพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ คือ การกระทำของบุคคลทั้งที่กระทำด้วยตัวเองและแนะนำชักชวนผู้อื่น เพื่อดูแลรักษา ปรับปรุงแก้ไข และป้องกันมิให้เกิดการขาดแคลนน้ำ และเกิดมลภาวะเกี่ยวกับน้ำ การวิจัยนี้ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ 3 พฤติกรรม คือ 1)พฤติกรรมการประหยัดน้ำ เช่น ใช้น้ำที่เหลือจากล้างจานไปรดต้นไม้ หรือเมื่อมีท่อหรืออุปกรณ์เกี่ยวกับน้ำชำรุดรีบซ่อม เป็นต้น 2)พฤติกรรมการไม่ทำให้เกิดมลพิษในน้ำ เช่น ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยหรือสิ่งสกปรกในแม่น้ำลำคลอง หรือทำให้น้ำสกปรกให้สะอาดพอสมควรก่อนระบายลงสู่ท่อระบายน้ำ หรือตักเตือนผู้ที่ทำให้เกิดมลพิษทางน้ำ เป็นต้น และ 3)พฤติกรรมการขุดลอกท่อระบายน้ำ เป็นการถามผู้ตอบว่า เคยช่วยหรือบริจาคเงินเพื่อขุดลอกท่อระบายน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง หรือไม่

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว เช่น งานวิจัยของ เสาวลักษณ์ นวเจริญกุล (2541 : 10) ได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยว ใน 4 ด้าน คือ พฤติกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติ พฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้

เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรม พฤติกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว พฤติกรรมการสนับสนุนหรือช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนในท้องถิ่น

งานวิจัยของ ลลิตา โกชนพันธ์ (2539 : 53-54) ได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศน์สัญจรของนักท่องเที่ยว ใน 5 ด้าน คือ พฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้สภาพแวดล้อมธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว พฤติกรรมการรักษาความสะอาด พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ พฤติกรรมการช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตท้องถิ่น

งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนต์ (2545 : 8) ที่ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งทำการวัดการกระทำหรือการแสดงออกของนักศึกษาในขณะที่ท่องเที่ยว แล้วช่วยรักษาสภาพแวดล้อมที่ดั่งเดิมดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยฟื้นฟูหรือพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ท่องเที่ยว เช่น ช่วยเก็บขยะที่กลาดเกลื่อนในสถานที่ท่องเที่ยว สอดส่องดูแลพฤติกรรมเชิงทำลายพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติ แล้วรายงานต่อเจ้าหน้าที่เมื่อพบเห็น สนับสนุนกิจกรรมอนุรักษ์ต่างๆ ในพื้นที่ท่องเที่ยว งดการซื้อสินค้าหรือบริการที่ทำลายสภาพทางนิเวศวิทยาและวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ เช่น ปะการัง สัตว์น้ำ พันธุ์ไม้ต่างๆ ที่ควรสงวนรักษาไว้

งานวิจัยของ ปิยาภรณ์ รัตนแจษฎา (2541 : 7-8) ได้ศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยวัดจากการกระทำหรือการแสดงออกของนักท่องเที่ยวในขณะที่ท่องเที่ยว ในลักษณะที่ช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว โดยไม่ทำลายหรือทำให้สภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ไม่ก่อให้เกิดมลพิษ ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยสร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่นด้วย ซึ่งพิจารณาจากพฤติกรรมใน 4 ด้าน คือ พฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้สภาพแวดล้อมธรรมชาติ พฤติกรรมรักษาความสะอาด พฤติกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พฤติกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น และช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกในลักษณะที่ช่วยรักษาสภาพแวดล้อมของป่าชุมชนดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนที่เสื่อมโทรม โดยการสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำด้วยการแนะ ตักเตือน ห้ามปราม เช่น การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าชุมชน การช่วยสอดส่องดูแลพฤติกรรมการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากป่า เป็นต้น

(2) พฤติกรรมรักษาระเบียบ

ระเบียบวินัยนับเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะส่งเสริมให้สังคมมีความสุข ทั้งนี้เพราะถ้าคนในสังคมมีระเบียบวินัย ก็คือคนในสังคมรู้จักเคารพกฎกติกา หรือปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดไว้ ดังเช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2539 : 759) ได้ให้ความหมายของระเบียบวินัยว่าหมายถึง การประพฤติได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เวลา และเป็นไปตามเงื่อนไข

กฎเกณฑ์ กติกา หรือข้อตกลงที่สังคมกำหนด ด้วยความเต็มใจและจริงใจ โดยไม่มีการลงโทษ หรือควบคุม และบังคับให้เสาะสุขา (2544 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมรักษาระเบียบวินัย หมายถึง การกระทำ ประพฤติตามระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ ที่สังคมกำหนดขึ้น เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม นอกจากนี้ความมีระเบียบวินัยของคนในสังคมยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ เช่น ด้านครอบครัว เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม โดยเฉพาะด้านสังคมเมื่อกลุ่มคนในสังคมมีการรักษาระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ของสังคมร่วมกัน เช่น การช่วยกันรักษาสาธารณสมบัติ การเคารพและไม่ล่วงเกินสิทธิของคนอื่น การปฏิบัติตามประเพณีแบบแผนของสังคม ก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันของบุคคลเป็นไปอย่างสงบสุข (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2537 : 5-6) ดังเช่นงานวิจัยของ Wiggins and Others (1971 : 289) ได้อ้างถึงผลการวิจัยของ Gough ที่ศึกษาเกี่ยวกับวินัยในตนเอง พบว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองสูง จะมีความรับผิดชอบมาก มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผล มีความยืดหยุ่นในความคิดและพฤติกรรมทางสังคม และยังพบว่าโดยทั่วไปจะมีสุขภาพดีกว่าผู้ที่ขาดวินัยในตนเอง

พฤติกรรมรักษาระเบียบ เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบที่ดีงามของสถานที่ ไม่ทำลายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสถานที่ หรือไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อสถานที่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหลายเรื่อง ได้ศึกษาโดยรวมเอาพฤติกรรมการส่งเสริมอนุรักษ์และพฤติกรรมปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือการรักษาระเบียบไว้ด้วยกัน ดังนั้นในหัวข้อนี้จะนำการวัดในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ปะปนอยู่กับการส่งเสริมอนุรักษ์ออกมา ดังงานวิจัยของ วีวี เรือนสิงห์ (2541 : 33-38) ที่ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักศึกษา โดยมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบ คือ พฤติกรรมการรักษาความสะอาด ทั้งขยะลงถังขยะหรือบริเวณที่จัดไว้ให้ทิ้ง ไม่ขีดเขียนทำรอยถาวรไว้ในที่ที่ไม่สมควร การรักษาความสะอาดของบ้านเรือน และงานวิจัยของ สุวลัย ชำรงค์สกุลศิริ (2537 : 47) ได้ศึกษาพฤติกรรมการจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องของนักเรียน วัดพฤติกรรมการรักษาความสะอาด โดยการไม่ทิ้งขยะในที่ที่ไม่สมควร แต่ทิ้งลงในถังรองรับ

ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 9) ที่ศึกษาพฤติกรรมทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ซึ่งทำการวัดการกระทำหรือการแสดงออกของนักศึกษาในขณะที่ท่องเที่ยว โดยการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมหรือสร้างมลพิษ เช่น การรักษาความสะอาด ไม่ทิ้งขยะเกลื่อน การไม่ขีดเขียนทำลาย ไม่เดินออกนอกเส้นทางที่ทางแหล่งท่องเที่ยวกำหนด ไม่ส่งเสียงดังอีกที ไม่หัก/เด็ด/สัมผัส/หรือเก็บไปเป็นที่ระลึก อาทิ พันธุ์ไม้ ปะการัง กัลปังหา หินงอกหินย้อย เปลือกหอย ฯลฯ

งานวิจัยของ สุชาดา วรรณะมานี (2542 : 32) ได้ศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของนักศึกษา โดยพิจารณาจากความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งเสริมความรู้ การอนุรักษ์ การรักษาสภาพแวดล้อม มีการเตรียมตัวก่อนเดินทาง ระหว่างการท่องเที่ยว และหลังการท่องเที่ยว โดยระหว่างการท่องเที่ยวนั้น เป็นการวัดการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแหล่งท่องเที่ยว

นั้นๆ ซึ่งนับเป็นการเดินทางท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆ โดยไม่รบกวนธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น

งานวิจัยของ ปิยาภรณ์ รัตนเจษฎา (2541 : 7) ได้ศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว โดยวัดจากการกระทำหรือการแสดงออกของนักท่องเที่ยวในส่วนของ การรักษาความสะอาดภายในแหล่งท่องเที่ยวในขณะท่องเที่ยว ไม่ทำลายหรือทำให้สภาพแวดล้อม ทั้งทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ไม่ก่อให้เกิดมลพิษ

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ พฤติกรรมรักษาระเบียบ หมายถึง การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน โดยมีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างเหมาะสมยั่งยืน ไม่ทำลาย สภาพแวดล้อมหรือสร้างมลพิษให้กับป่าชุมชน

2.3.2 สาเหตุของพฤติกรรม

รูปแบบที่สำคัญของทฤษฎีต่างๆ ที่ศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ คือ รูปแบบ ปฏิสัมพันธ์นิยม (interactionism model) ซึ่งนักจิตวิทยาสังคมกลุ่มหนึ่งได้ประมวลทฤษฎีและ งานวิจัยต่างๆ ที่ใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมเอาไว้ (Magnusson and Endler. 1977 : 18-21) แล้ว สรุปว่าพฤติกรรมมนุษย์อาจมีสาเหตุพร้อมกันได้ถึง 4 ประเภท คือ 1) ลักษณะสถานการณ์ปัจจุบัน 2) จิตลักษณะเดิมของผู้กระทำ 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์ หรือที่เรียกว่าปฏิสัมพันธ์แบบ กลไก (mechanical interaction) อาจวิเคราะห์ได้โดยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสอง ทาง โดยมีตัวแปรทางจิตและสถานการณ์ที่เป็นตัวแปรอิสระ 2 ตัว และพฤติกรรมที่เป็นตัวแปรตาม 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบในตน (organismic interaction) เป็น ตัวแปรสาเหตุอีกตัวหนึ่ง เป็นลักษณะทางจิตของบุคคลผู้กระทำที่เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สถานการณ์ปัจจุบันของบุคคลกับจิตลักษณะเดิมของเขา ทำให้เกิดจิตลักษณะตามสถานการณ์ใน บุคคลนั้นขึ้น เช่น ทศนคติต่อสถานการณ์นั้น หรือพฤติกรรมที่จะทำ ความวิตกกังวลตาม สถานการณ์ ความเชื่ออำนาจในตนในเรื่องนั้น เป็นต้น

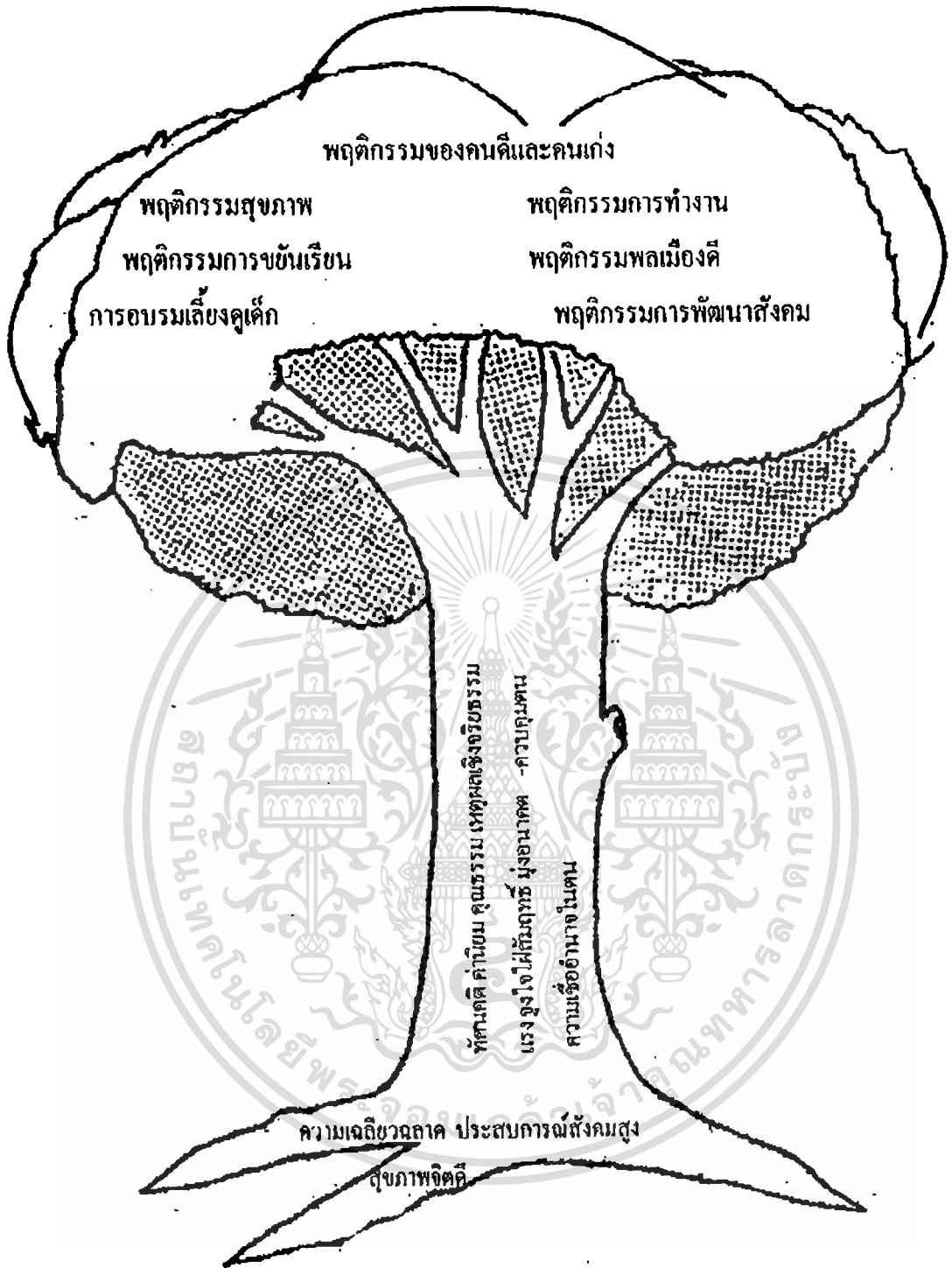
งานวิจัยที่เป็นวิเคราะห์หาสาเหตุทางด้านจิตใจของพฤติกรรมต่างๆ ของคนไทยนั้น งานวิจัยที่นำมาใช้ส่วนใหญ่จะยึดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม ซึ่งเป็นรูปแบบที่ก้าวหน้าที่สุดในปัจจุบัน ของวิชาการทางจิตวิทยา ในรูปแบบการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมแบบปฏิสัมพันธ์นิยมนี้ ได้มีการเอาสาเหตุภายนอกหรือสาเหตุทางด้านสถานการณ์เข้ามาประกอบกับสาเหตุภายใน โดยการ วิจัยเปรียบเทียบจิตลักษณะบางประการของผู้ที่อยู่อาศัยในสถานการณ์เดียวกัน หรือสถานการณ์ที่ คล้ายกัน แต่ยังมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันว่าย่อมมีสาเหตุที่สำคัญจากจิตใจ เช่น จิตลักษณะเชิง จริยธรรม บุคลิกภาพ แรงจูงใจ คุณธรรม ค่านิยมต่างๆ ตลอดจนสติปัญญา และสุขภาพจิตที่ แตกต่างกันในงานวิจัยที่เข้ามาตราฐานเหล่านี้จึงต้องมีการเลือกกลุ่มผู้ถูกศึกษาในกลุ่มเปรียบเทียบ ต่างๆ ซึ่งมีพฤติกรรมหนึ่งในปริมาณที่แตกต่างกัน ให้กลุ่มเหล่านี้มีความเท่าเทียมกันทางด้าน สถานการณ์และลักษณะทางชีวสังคมของผู้ถูกศึกษา ทั้งนี้เพื่อขจัดอิทธิพลของสถานการณ์ออกจาก ปรัชญาการที่ศึกษาเสียก่อน (นิภาพร โชติสุดเสนต์. 2545 : 10)

ในรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม จะต้องมีการศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่างลักษณะทางจิตของ ผู้กระทำ กับลักษณะของสถานการณ์ที่พฤติกรรมนั้นปรากฏ โดยอาจจะศึกษาใน 2 วิธี คือ วิธีการ ศึกษาปฏิสัมพันธ์เชิงสถิติ และวิธีการศึกษาปฏิสัมพันธ์ในรูปของจิตลักษณะบางประการที่เกี่ยวกับ สถานการณ์ของผู้กระทำนั้น เช่น ทศนคติต่อสถานการณ์ การรับรู้ หรือการเห็นความสำคัญของ สถานการณ์นั้น การให้ความหมายแก่สถานการณ์นั้น ซึ่งเป็นจิตลักษณะที่แตกต่างกันไปได้มากใน แต่ละบุคคลที่ถูกศึกษา ทั้งๆ อยู่ในสถานการณ์เดียวกันหรือคล้ายกัน ทั้งนี้เพราะประสบการณ์เดิม ทำให้การเรียนรู้และการรับรู้ในปัจจุบันแตกต่างกัน การวิจัยที่นำมาใช้เป็นหลักในการสร้างทฤษฎี ดันไม้จรรย์ธรรมนี้ ถ้าเป็นการวิจัยเชิงทดลองก็จะใช้ปฏิสัมพันธ์เชิงสถิติวิเคราะห์ ถ้าเป็นการวิจัย ภาคสนามจะมีการศึกษาปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวในรูปของจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ (ดวงเดือน พันธุมนานาวิ. 2541 : 105-108)

การกำหนดกลุ่มตัวแปรเชิงเหตุของพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ครั้งนี้ กำหนดโดยยึดรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม โดยจะประมวลทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับสาเหตุด้าน จิตใจและด้านสถานการณ์ เพื่อกำหนดตัวแปรอิสระและสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

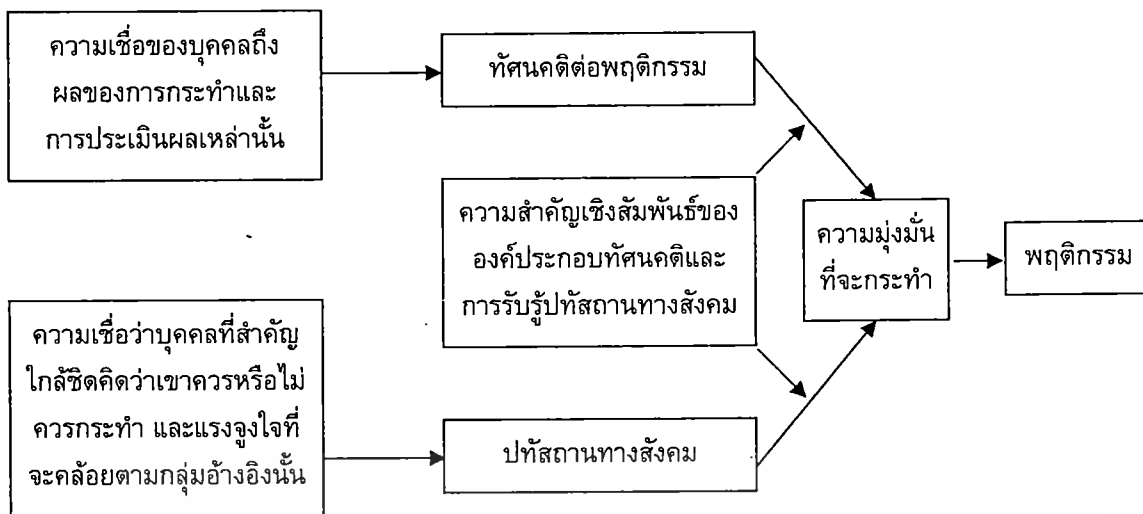
(1) ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน

พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน เป็นพฤติกรรมของการมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ทำ หน้าที่พลเมืองดี ซึ่งเป็นลักษณะของคนดีและคนเก่งในสังคม การพัฒนาคนให้เป็นคนดีและคนเก่ง นั้น ทฤษฎีดันไม้จรรย์ธรรม เป็นทฤษฎีที่สรุปลักษณะทางจิตใจจากการวิจัยหลายสิบเรื่องที่ศึกษาคน ไทยอายุ 6-60 ปี จำนวนเกือบครึ่งหมื่นในเหตุการณ์ต่างๆ ได้เปรียบเทียบพฤติกรรมต่างๆ ของการ เป็นคนดีและคนเก่งเหมือนผลไม้บนต้น เช่น ผลมะม่วง การที่จะได้มะม่วงดกผลใหญ่หวานอร่อย บนต้นนี้ ลำต้น และรากจะต้องสมบูรณ์ ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการเปรียบเสมือนส่วนลำต้นของ ดันไม้จรรย์ธรรม ซึ่งเป็นสาเหตุของพฤติกรรม ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการนี้ คือ 1) ทศนคติ คุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมที่กำลังพิจารณาอยู่นั้น 2) เหตุผลเชิงจรรย์ธรรม หรือการ เห็นแก่ผู้อื่น ส่วนร่วม และหลักสากลมากกว่าการเห็นแก่ตัว 3) ลักษณะมุ่งอนาคต สามารถ คาดการณ์ไกล และสามารถควบคุมตนให้อดได้ รอได้อย่างเหมาะสม 4) ความเชื่ออำนาจในตนว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วจะต้องได้รับโทษและ 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งมั่นบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรค จนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ลักษณะทางจิตใจทั้ง 5 ประการนี้ถ้ามีมากในบุคคลใด บุคคลนั้นจะเป็นผู้มีพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งอย่างสม่าเสมอ แต่ถ้าขาดลักษณะหลายประการ มากเท่าใด บุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่ไม่สามารถเป็นคนดีและคนเก่งได้ นอกจากลักษณะทางจิต 5 ประการ ที่ลำต้นของดันไม้จรรย์ธรรมแล้ว พฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง จะเกิดได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมี ลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการคือ 1) สติปัญญา คือความเฉลียวฉลาด เหมาะสม กับอายุ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็มีความสามารถทางการคิดที่เป็นนามธรรมชั้นสูงได้ 2) ประสบการณ์ทาง สังคมหมายถึงการเข้าใจมนุษย์และสังคม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และ 3) มีสุขภาพจิตดี ซึ่ง หมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ (ดวงเดือน พันธุมนานาวิ. 2539 : 54-55) ดังแสดงในภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐาน และองค์ประกอบทางจิตใจของพฤติกรรมคนดีและเก่ง
ที่มา : ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2548 : 5)

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Theory of Reasoned Action) ของ Aizen and Fishbein (1980) เป็นอีกทฤษฎีหนึ่งที่ใช้ในการทำนายและอธิบายพฤติกรรมซึ่งประกอบด้วยปัจจัยทางทัศนคติ และปัจจัยทางการรับรู้ทัศนสถานทางสังคม ดังแสดงในแผนภาพที่ 2.4

ภาพ 2.4 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
ที่มา : Ajzen and Fishbein (1980 : 8)-

Ajzen and Fishbein (1980 อ้างในปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ. 2538 : 10-11) ได้ค้นพบจากงานวิจัยหลายฉบับได้ข้อสรุปว่า ทัศนคติที่เป็นองค์ประกอบทางการมุ่งกระทำ สามารถทำนายพฤติกรรมได้ดีกว่าองค์ประกอบทางความรู้เชิงประเมินค่า และองค์ประกอบทางความรู้สึก โดยเรียกองค์ประกอบทางการมุ่งกระทำนี้ว่า ความมุ่งมั่นที่จะกระทำ (Behavior Intention) หมายถึงความโน้มเอียง หรือความพร้อมที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน และเสนอสูตรในการทำนายพฤติกรรม ผ่านความมุ่งมั่นที่จะกระทำ ร่วมกับตัวแปรปทัสถานทางสังคมต่อสถานการณ์นั้นๆ สำหรับตัวแปรปทัสถานทางสังคมนั้น คือการที่กลุ่มบุคคลมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง หรือมีความสำคัญกับผู้ศึกษายอมรับ และให้การสนับสนุนพฤติกรรมประเภทนั้น และเห็นว่าควรกระทำอย่างยิ่ง อีกตัวแปรหนึ่งคือ แรงจูงใจที่คล้อยตามปทัสถานทางสังคม มีสูตรดังนี้

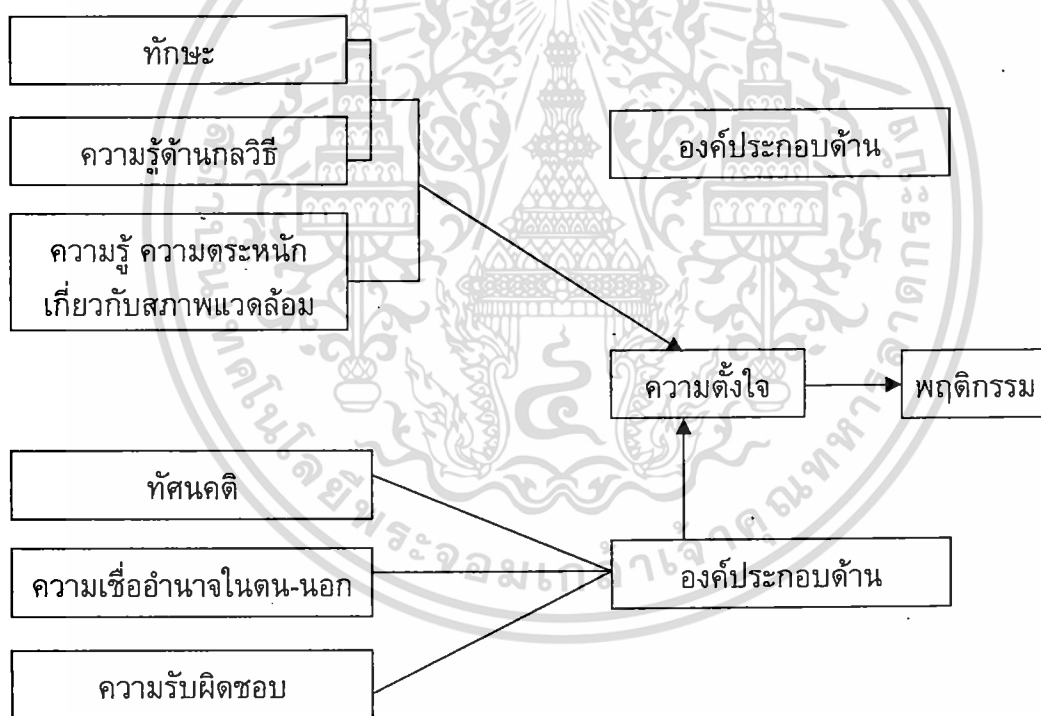
$$B-I = [AB] w_1 + [(NB) (MC)] w_2$$

- จากสมการ
- B = พฤติกรรม
 - I = ความมุ่งมั่นที่จะกระทำ
 - AB = ทัศนคติต่อพฤติกรรม
 - NB = ความเชื่อเกี่ยวกับปทัสถานในเรื่องนั้น
 - MC = แรงจูงใจที่คล้อยตามปทัสถานทางสังคม
 - w₁ , w₂ = การให้ความสำคัญหรือน้ำหนักแก่ตัวแปรนั้นๆ ตามลักษณะของผู้ถูกวัดว่าจะเป็นตัวของตัวเองมาหรือฟังฟังกลุ่มใดมาก

ทัศนคติต่อพฤติกรรมมีความสำคัญยิ่งขึ้นในการทำนายความมุ่งมั่นที่จะกระทำ ถ้าบุคคลนั้นมีประสบการณ์ในเรื่องนั้นมาก่อน ในขณะที่เดียวกันความสำคัญของปทัสถานทางสังคมในเรื่องของบุคคลขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นมีความเป็นตัวของตัวเอง กับการคล้อยตามปทัสถานทางสังคม มี

ความขัดแย้งกันหรือสอดคล้องกันเพียงไร หากมีความสอดคล้องกันมาก ความเชื่อในไปทัศนทางสังคมในเรื่องนั้น จะเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายพฤติกรรมได้ดียิ่งขึ้นตามสูตรข้างต้น

จากการศึกษาของ Hines, et.al. (1985 อ้างในดุษฎี โยเหลา และประทีป จินนี. 2537 : 11-12) ซึ่งได้ทำการประมวลและสังเคราะห์งานวิจัยพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ที่ทำตั้งแต่ปี ค.ศ. 1971 จำนวน 128 เรื่อง โดยผู้วิจัยแบ่งตัวแปรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มการรู้การคิด (Cognitive Variables) กลุ่มจิต-สังคม (Psycho-social Variables) หรือตัวแปรด้านบุคลิกภาพ และตัวแปรทางชีวสังคม (Demographic Variables) ผลพบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมคือ ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่นปัญหาและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีจัดการแก้ปัญหา ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกคน ทัศนคติต่อพฤติกรรม ความรับผิดชอบ และการแสดงความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมและพบว่าตัวแปรด้านชีวสังคม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ มีขนาดอิทธิพลเล็ก จากนั้นได้นำผลที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยนี้ บวกกับผลการสังเคราะห์งานวิจัยของ Hines ในปี 1984 เสนอโมเดลเพื่อการอธิบายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมไว้ ดังแสดงไว้ในแผนภาพที่ 2.5

ภาพ 2.5 โมเดลเพื่ออธิบายพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของ Hines และคณะ

ที่มา : Hines, et.al. (1985 อ้างในดุษฎี โยเหลา และประทีป จินนี. 2537 : 12)

จากโมเดลอธิบายได้ดังนี้ บุคคลที่แสดงความตั้งใจว่าจะทำพฤติกรรม น่าจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม มากกว่าบุคคลที่ไม่ได้แสดงความตั้งใจ และความตั้งใจของบุคคลเป็นผลมาจากตัวแปรหลายตัว ทั้งที่เป็นบุคลิกภาพและตัวแปรด้านการรู้คิด ซึ่งอธิบายได้ว่า ก่อนที่บุคคลแสดงความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เขาจะต้องมีความรู้และ

ความตระหนักถึงสภาพปัญหา มีความรู้และทักษะพอเพียงพอต่อการแก้ปัญหา บวกกับมีลักษณะทางบุคลิกภาพที่ดี กล่าวคือ มีทัศนคติที่ดีต่อสภาพแวดล้อม มีความเชื่ออำนาจภายในตน และมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย เมื่อบุคคลมีความพร้อมด้านความรู้ทักษะ ประกอบกับมีลักษณะทางบุคลิกภาพที่เหมาะสมแล้ว การที่เขาจะแสดงพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม อาจถูกกระตุ้น หรือลบล้างโดยตัวแปรสภาวะแวดล้อม ได้แก่ สภาวะทางเศรษฐกิจ การบีบบังคับจากสังคมและทางเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมขึ้น เช่น เขาอาจมีความรู้และทักษะสูง มีองค์ประกอบทางบุคลิกภาพที่ดี แต่ไม่บริจาคเงินเพื่อการขจัดสารพิษในชุมชน เพราะเขาไม่มีเงิน เป็นต้น จากโมเดลของ Hines, et.al. มีตัวแปรทางจิตลักษณะที่สอดคล้องกับตัวแปรในทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ และทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล คือ ทัศนคติ ความตั้งใจ ความเชื่อมั่นอำนาจในตน-นอกตน

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนในประเทศไทยส่วนใหญ่ มักจะมุ่งความสำคัญไปในการบริหารจัดการป่าตามบทบาทของกลุ่มต่างๆ หรือการศึกษาความรู้และทัศนคติในกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา ซึ่งไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่น่าปรารถนาในคนไทยเราได้ ทั้งนี้เพราะผู้รับการพัฒนาส่วนใหญ่ยังขาดจิตลักษณะสำคัญอื่นๆ เช่น ลักษณะมุ่งอนาคตความสามารถควบคุมตน ลักษณะความเชื่อที่เราทำได้ หรือทำแล้วจะได้ผลตามต้องการ (ความเชื่ออำนาจในตน) การจะชักจูงคนให้เห็นประโยชน์ในสิ่งที่เป็นนามธรรมและกระทำเพื่อผู้อื่น เพื่อสังคมและเพื่อมนุษยชาติ (เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นสูง) นั้นต้องใช้จิตลักษณะอื่นๆ เป็นพื้นฐาน จึงจะสามารถสร้างทัศนคติที่เหมาะสมได้ และให้คงอยู่อย่างถาวรไม่เสื่อมสลายได้ง่าย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2539 : 55) ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้กำหนดจิตลักษณะเดิมที่ควรได้รับการพัฒนา ตามแนวทางของทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะคือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน ในการศึกษาสาเหตุทางจิตลักษณะเดิมต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1.1) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ลักษณะมุ่งอนาคต (future orientation) หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นสิ่งที่จะเกิดกับตนในอนาคต และเล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคตนั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วรินทร์านนท์ และคณะ, 2536 : 38) ส่วนความสามารถในการควบคุมตนเอง (self control) ของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ในสภาพการณ์ต่างๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ใหญ่กว่าในอนาคตแทนรางวัลเล็กน้อยซึ่งจะได้รับทันทีหรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตน เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคตลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทร์, 2520 : 35)

ความสามารถในการควบคุมตนเอง ประกอบด้วยลักษณะทางจิตใจหลายประการคือการมองเห็นความสำคัญของประโยชน์ที่จะมีมาในอนาคต มากกว่าประโยชน์ในปัจจุบัน การเลือกกระทำพฤติกรรมที่แสดงการอดได้รอได้ เพราะเชื่อว่าการกระทำของตน จะส่งผลให้เกิดผลดีตามมาตามที่ตนเองต้องการได้ และนอกจากนั้นความสามารถควบคุมตน ยังไม่เกี่ยวกับการไม่หวังผลจาก

ภายนอก แต่บุคคลสามารถให้รางวัลตนเอง และลงโทษตนเองได้ โดยรางวัลที่ให้แก่ตนเองอยู่ในรูปของความพอใจในตนเอง ความภาคภูมิใจในตน ส่วนการลงโทษตนเองก็คือ การเกิดความไม่สบายใจวิตกกังวล และละอายใจ ลักษณะความเชื่อในผลแห่งความพยายามของตน และลักษณะการให้รางวัล และการลงโทษตนเองนั้น จะปรากฏในวัยรุ่นที่ได้รับการพัฒนาทางจิตใจอย่างเหมาะสมมาตั้งแต่เด็ก จนถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่เกิดจากการได้รับรางวัล และการลงโทษอย่างเหมาะสมกับเหตุ โดยผู้ใหญ่ที่มีเหตุผล และไม่ใช้อารมณ์ของตนเป็นที่ตั้ง ลักษณะเหล่านี้ โรงเรียนสามารถจะช่วยให้พัฒนาได้เป็นอย่างดีด้วยการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539 : 92-93)

ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน จึงสามารถเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในปรากฏการณ์เดียวกัน โดยขั้นแรก มองเห็นประโยชน์ และเลือกที่จะรับผลดีในอนาคตแทนผลเล็กน้อยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นลักษณะของการมุ่งอนาคต และในการที่จะได้ผลดีในอนาคตนั้น ต้องมีความอดทนเพื่อรอรับผลที่จะเกิดขึ้นหรือมีการควบคุมตนเป็นขั้นต่อมา ผู้ที่มุ่งอนาคตควบคุมตนจึงเป็นผู้ที่มองการณ์ไกล มุ่งประโยชน์ที่ดีกว่าในวันข้างหน้า ซึ่งตรงข้ามกับผู้ที่มิได้มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำ หรือผู้ที่มุ่งปัจจุบันสูง มักจะขาดความอดทนในการรอผลดีที่จะเกิดในอนาคตจึงมีพฤติกรรมในทางลบ เช่น โกงกวดเล่นเกม การทะเลาะวิวาท ส่วนผู้ที่มิได้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรม ที่แสดงถึงความเป็นคนดีและคนเก่ง ดังเช่น

งานวิจัยของ พระมหาชินวุฒิ ธมมานนฺโต (ทองพิมพ์) (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และมีการปฏิบัติทางพุทธมากมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารและพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า มากกว่านักเรียนประเภทตรงข้าม โดยพบผลในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อย

งานวิจัยของ ฐานันตร์ เปียศิริ (2545 : 169,172,176) พบว่า ในกลุ่มรวมลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวม โดยร่วมกับตัวแปรอื่นทางด้านจิตลักษณะ และสถานการณ์ อีก 6 ตัว ทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว พฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมของนักเรียนได้ 37.7 , 41.7 และ 37.9 เปอร์เซนต์ ตามลำดับ โดยตัวทำนายลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .31 , .26 และ .31 ตามลำดับ

งานวิจัยของ วรณี วรรณชาติ (2541 : 81, 193, 196) พบว่า ในกลุ่มรวมลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -.48 และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวมลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สอง ของพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอตส์ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการคบเพื่อน

แบบเสียงเอตส์ได้ 33.7% และยังพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัว และกลุ่มนักศึกษาย้ายถิ่นและอยู่กับครอบครัว

งานวิจัยของ นิภาพร โขติสุดเสนท์ (2545 : 79) พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม ที่สำคัญคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มกรุงเทพฯ กลุ่มนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก และกลุ่มนักศึกษาที่รับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวว่ามีลักษณะที่ด้อย นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 26.8% และยังพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มย่อยอีก 6 กลุ่ม นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะสามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมรักษาระเบียบได้ 33.6% และพบผลเช่นเดียวกันในกลุ่มย่อยอีก 3 กลุ่ม

งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 116) พบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สามของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะสามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ 45.2% ซึ่งพบผลเปอร์เซ็นต์การทำนายมากที่สุดคือ กลุ่มที่มีผลการเรียนสูง และพบผลการทำนายต่ำสุดในกลุ่มผลการเรียนต่ำ

งานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546 : 59-62, 101-104) พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน และพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .47, .42 และ .53 เรียงตามลำดับ และยังพบอีกว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดทรัพยากร 3 ตัวแปร คือ 1) พฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่หนึ่ง โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 40.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม 2) พฤติกรรมประหยัดเวลา ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สี่ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดเวลาได้ 44.0% และ 3) พฤติกรรมประหยัดวัสดุและพลังงาน ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 7 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดวัสดุและพลังงานได้ 44.0%

และงานวิจัยของ จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร และไพฑูริย์ พิมพ์ (2550 : 71-72) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตนาเชิงพฤติกรรมการประหยัดพลังงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่ร่วมโครงการมหาวิทยาลัยรวมพลังหารสอง พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานของนักศึกษาที่สำคัญตัวหนึ่ง

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ พบได้ว่า พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน จัดเป็นพฤติกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง โดยพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนเป็นพฤติกรรมที่ช่วยรักษาสภาพแวดล้อมของป่าชุมชน หรือพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติของป่า ด้วยการเสียสละความสะดวกสบาย ความฟุ่มเฟือยในปัจจุบันลง ซึ่งหมายถึงการรู้จักควบคุมตนเอง เพื่อมุ่งหวังประโยชน์ที่ดีกว่าในวันข้างหน้า

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบวัดของดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วนินทานนท์ และคณะ (2536) ในเรื่องลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักศึกษาวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า โดยการรายงานถึงนิสัยและการปฏิบัติของตนเองในชีวิตประจำวันที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะนี้

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่า สมาชิก อบต.ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน มากกว่าสมาชิก อบต.ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ

(1.2) สุขภาพจิตดีกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน

สุขภาพจิตดี หมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อยหรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วนินทานนท์ และคณะ. 2536 : 38) สุขภาพจิตที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นแก่การรับรู้สภาพแวดล้อมได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และเรียนรู้สภาพแวดล้อมได้มาก แม้บุคคลจะมีสติปัญญา มีประสบการณ์ทางสังคมมาก แต่ถ้าสุขภาพจิตไม่ดี ก็จะไม่สามารถได้รับประโยชน์จากประสบการณ์นั้นอย่างเต็มที่ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2543 : 90) ในความหมายสุขภาพจิตของมนุษย์ (Jahoda. 1970 อ้างใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2524 : 3-4) ได้รวบรวมเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาสุขภาพจิตของบุคคลที่ใช้แพร่หลายในวิชาจิตวิทยา 6 ประเภท คือ ทัศนคติต่อตนเอง ความเป็นตัวของตัวเอง ความสามารถควบคุมสภาพแวดล้อม ความเจริญเติบโต พัฒนาการและความเป็นจริงแห่งตน การรับรู้ความเป็นจริงและบูรณาการของบุคลิกภาพ เกณฑ์การพิจารณาทั้ง 6 ประเภท นี้แสดงถึงลักษณะสุขภาพจิตที่ดีของบุคคล

สุขภาพจิต เป็นจิตลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะอื่นๆ และพฤติกรรมของบุคคล ผู้ที่มีสุขภาพจิตดีจะเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลน้อยหรืออยู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และมีพฤติกรรมที่เหมาะสมงานวิจัยของ วรณี วรรณชาติ (2541 : 56, 193) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอเดสส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย จำนวน 325 คน พบว่า นักศึกษาชายที่มีสุขภาพจิตดีน้อยเป็นผู้มีพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอเดสส์สูงกว่า นักศึกษาชายผู้ที่มี

สุขภาพจิตดีมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำ กลุ่มที่บิดาและมารดามีการศึกษาค่ำ และกลุ่มที่อายุน้อย และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม สุขภาพจิตดี มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ $-.29$

งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 99) พบว่า ในกลุ่มรวมสุขภาพจิต เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 10 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ และลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการรักษาระเบียบได้ 37.6% ผลเช่นนี้ ยังพบในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

งานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543 : 160) พบว่า ในกลุ่มฐานะครอบครัวต่ำ สุขภาพจิตดี เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สอง ของพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 2 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะได้ 27.8%

งานวิจัยของ สุภานันต์ เปี้ยศิริ (2545 : 169) พบว่า ในกลุ่มรวมสุขภาพจิตดีเป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 6 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ และสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวของนักเรียนได้ 37.7 เปอร์เซ็นต์ และตัวทำนายสุขภาพจิตดี มีค่าเบต้า เท่ากับ $.09$

งานวิจัยของ พระมหาชินวุฒิ ธรรมานนโธ (ทองพิมพ์) (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ได้รับการอบรมจากโรงเรียนมาก และเห็นแบบอย่างจากครอบครัวมาก เป็นผู้มีทัศนคติต่อพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า มากกว่านักเรียนประเภทตรงข้าม โดยพบผลในกลุ่มนักเรียนชาย

งานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546 : 59-62, 101) พบว่า สุขภาพจิตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน และพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ $.43$ $.32$ และ $.34$ เรียงตามลำดับ และยังพบอีกว่าในกลุ่มรวม สุขภาพจิต เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สามของพฤติกรรมประหยัดเวลา โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์สามารถทำนายความแปรปรวน พฤติกรรมประหยัดเวลาได้ 44.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

สุขภาพจิตดี เป็นสาเหตุของสาเหตุของพฤติกรรมคนดีและคนเก่ง จึงคาดว่าความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนด้วย เนื่องจากผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดี จะเป็นผู้ที่สามารถรับรู้สภาพความเป็นจริงได้ดี มีความเชื่อมั่น ในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ และเสริมสร้างสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นได้ ส่วนผู้ที่มีสุขภาพจิตเสื่อม ซึ่งมีความสับสน ย่อมไม่สามารถรับรู้สภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และไม่สามารถร่วมแสดงพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้

การวัดสุขภาพจิตในการวิจัยนี้ ได้ใช้แบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามดา วนิทานนท์ และคณะ (2536) ในเรื่องลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักศึกษาวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่าสมาชิก อบต.ที่มีสุขภาพจิตดีมาก เป็นผู้ที่มิพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน มากกว่าสมาชิก อบต.ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย

(1.3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำให้สำเร็จไปด้วยดี ทั้งในด้านการแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ หรือแข่งขันกับผู้อื่น มีการกำหนดเป้าประสงค์ที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง ตลอดจนมีความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ที่ขวางกั้นและมีการวางแผนระยะยาวที่จะต่อสู้เพื่อความสำเร็จ มีความสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว และ McClelland ได้ศึกษาพบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีอิทธิพลต่อความเจริญหรือความเสื่อมของประเทศชาติ ทั้งนี้ เพราะผลจากการวิจัยปรากฏว่าประชากรในประเทศที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่าประเทศที่มีประชากรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ทั้งนี้เพราะคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีลักษณะกระตือรือร้น และมานะบากบั่นในการทำงานใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด (McClelland. 1953 : 197)

ตามทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Atkinson (1964 : 264) ได้กล่าวว่า สิ่งที่กระตุ้นหรือผลักดันให้บุคคลประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสามประการคือ 1) สิ่งที่น่าพอใจเพื่อไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งประกอบด้วย แรงจูงใจที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จ ความเข้มของความมุ่งหวัง หรือโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ และค่าของสิ่งล่อใจ 2) สิ่งที่น่าพอใจเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว โอกาสที่จะประสบความล้มเหลว และค่าเฉลี่ยของสิ่งล่อใจที่เป็นเป้าหมายของความล้มเหลว และ 3) สิ่งยั่วยุภายนอกที่ทำให้อยากทำกิจกรรมนั้น

ในการศึกษาพฤติกรรมของคนที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นมีมากมาย เช่น งานวิจัยของ สุขสมร ประพัฒน์ทอง (2521 : 72) พบว่า การเล่นนิทานที่มีคุณค่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับการใฝ่สัมฤทธิ์มาก ควบคู่กับการสอนทันตอนามัยในการแปรงฟันอย่างถูกวิธี ทำให้เด็กนักเรียนประถมปีที่ 3 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีคะแนนสุขภาพปากและฟันดีขึ้น และ สุขสมร ประพัฒน์ทอง และคณะ (2526) ยังอีกพบว่า การเล่นนิทานในทำนองเดียวกันให้เด็กอายุ 7-10 ปี ร่วมกับการเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองตั้งแต่อายุ 3-5 ปี ทำให้เด็กมีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ มากกว่าเด็กที่ได้ฟังนิทานประเภทอื่น นอกจากนั้นงานวิจัยของ ฐานันดร เปียศิริ (2545 : 169,172) พบว่า ในกลุ่มรวมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นทางด้านจิตลักษณะ และสถานการณ์ อีก 6 ตัว ทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว และพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวของนักเรียนได้ 37.7

และ 41.7 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ โดยตัวทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเบต้า เท่ากับ .14 และ .12 ตามลำดับ

งานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546 : 59-62, 101-104) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน และพฤติกรรมประหยัดการใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .51, .47 และ .40 เรียงตามลำดับ และยังพบอีกว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดทรัพยากร 3 ตัวแปร คือ 1) พฤติกรรมประหยัดเวลาในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับสอง โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวน พฤติกรรมประหยัดเวลาได้ 44.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยอีก 5 กลุ่ม 2) พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน ในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สามของ โดยร่วมกับ ตัวแปรอื่นอีก 7 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงานได้ 44.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยอีก 5 กลุ่ม และ 3) พฤติกรรมประหยัดในการใช้จ่ายในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวน พฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 40.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

และงานวิจัยของ อารมย์ สนานภู (2544 : 76, 90) พบว่า ในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมการประหยัดการใช้จ่าย โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 6 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมการประหยัดการใช้จ่าย 36.8% และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สามของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรโดยรวม โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 5 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรโดยรวมได้ 59.7%

จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นส่งผลต่อพฤติกรรม เป็นตัวผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่น่าปรารถนา เช่น มีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น มีพฤติกรรมการทำงานสูงขึ้น มีพฤติกรรมการประหยัดเวลาสูงขึ้น มีพฤติกรรมการประหยัดวัสดุและพลังงานสูงขึ้นและมีพฤติกรรมการประหยัดการใช้จ่ายขึ้น ดังนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในงานวิจัยนี้ หมายความว่า ความปรารถนาหรือความมุ่งมั่นของสมาชิก อบต.ที่จะกระทำการใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยทำงานอย่างมานะบากบั่น พินฝ่าอุปสรรค เพื่อที่จะให้การทำงานหรือการแก้ปัญหาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ รู้จักกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้ข้อคำถามซึ่งปรับปรุงจากแบบวัดของ จูเนนเดอร์ เปียศิริ (2545 : 260-274) ที่ศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัด

พลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว มีลักษณะเป็นมาตรฐานประเมินรวมค่า

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่าสมาชิก อบต.ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน มากกว่าสมาชิก อบต.ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

(1.4) ความเชื่ออำนาจในตนกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ความเชื่อในอำนาจในตน หมายถึง ความตระหนักว่าสิ่งต่างๆ ที่เกิดกับตนไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการกระทำของตนเองแทบทั้งสิ้น ตรงข้าม กับผู้ที่เชื่ออำนาจนอกตน ซึ่งเป็นผู้คิดว่าสิ่งที่เกิดกับตนนั้นขึ้นกับโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือ เกิดจากการกระทำของผู้อื่นมากกว่าที่จะเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน,งามดาว นินทานนท์ และคณะ. 2536 : 38)

ความเชื่ออำนาจในตน มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ และสามารถชี้ทำนายพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลได้ พบว่าเด็กที่มีความเชื่ออำนาจภายในตน จะเป็นผู้ที่ทำให้ชีวิตของตนสนุกสนานได้เสมอ มีความสุขใจในสภาพที่ตนเป็น มีความวิตกกังวลน้อย เพราะรู้จักประเมินจุดเด่นจุดด้อยของตนได้อย่างแม่นยำ สามารถต่อสู้ให้กับสังคมและแก้ปัญหาส่วนตัวดี ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และมีความรับผิดชอบในพฤติกรรมที่เกิดขึ้น (Moursund. 1976) มีความกระฉับกระเฉงว่องไว เห็นคุณค่าของกาลเวลา สามารถปรับตัวได้ทุกสถานการณ์ (Rotter. 1966 : 2) จากงานวิจัยของ Hollander (1981 : 123) พบว่า ความเชื่ออำนาจในตน จะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลกระทำการที่ตนรับผิดชอบให้สัมฤทธิ์ผล และมีความพยายามมากกว่าบุคคลที่มีความเชื่ออำนาจนอกตน

บุคคลแต่ละคนอาจมีความแตกต่างกันในเรื่องปริมาณและความรุนแรงของความรู้สึกในด้านการทำนายหรือควบคุมสภาพแวดล้อม บางคนจะรู้สึกว่าเขามีอำนาจ หรือความสามารถที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นหรือสามารถ ควบคุมเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนได้และเชื่อว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่ตนได้รับเกิดจากการกระทำของตนเอง บุคคลประเภทนี้เรียกว่า ผู้ที่เชื่ออำนาจภายในตน (Internal locus of control) ส่วนบางคนจะรู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่าเขาไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมรอบตัว และไม่สามารถควบคุมสภาพการณ์ต่างๆ ได้ เพราะเชื่อว่าสิ่งต่างๆ นั้นเกิดจากอิทธิพลของปัจจัยภายนอกซึ่งเขาไม่อาจเข้าไปเกี่ยวข้องได้เลย เช่น โชคกลางอำนาจเหนือธรรมชาติ หรืออำนาจของคนอื่น บุคคลประเภทนี้เรียกว่า พวกที่เชื่ออำนาจภายนอกตน (External locus of control) (Rotter. 1996 อ้างใน ชีรวัดณ์ นิจนตร. 2526 : 67)

การที่บุคคลจะมีลักษณะเชื่ออำนาจในตน หรือเชื่ออำนาจนอกตนนั้น เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลตั้งแต่วัยทารกจนเป็นผู้ใหญ่ หากเขามีการรับรู้สภาพแร้นแค้นทางจิต และสังคมอันเกิดขึ้นได้ทั้งในสังคมที่ยากจน และสังคมที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งหมายถึงการได้รับรางวัล และการโดนลงโทษอย่างไม่สม่ำเสมอ โดยได้รับในเวลา และปริมาณที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ได้รับเลยในบางครั้ง และในบางครั้งก็ได้รับโดยไม่ได้ทำอะไร จะทำให้บุคคลรู้สึกขาดความสามารถในการทำนาย และควบคุมได้ ทำให้เกิดการขัดแย้ง คับข้องใจ วิตกกังวล จึงเกิด

ค่านิยมความเชื่อ ทศนคติ แรงจูงใจ พฤติกรรม และความสามารถในการเรียนรู้ที่บกพร่อง จึงโทษ โศกชะดาราตีมากกว่าปกติ (ดวงเดือน พันธุมนาวิณ. 2527) ในสภาพเร้นแค้นนี้เอง จะทำให้บุคคล เกิดปฏิกริยา 2 ประการ ประการแรก คือ ถ้าบุคคลคิดว่าสามารถควบคุมผลได้ และผลนั้นมีความ กังวล คับข้องใจ และแสดงออกโดยการก้าวร้าว ประการที่สอง ถ้าบุคคลเคยชินกับสภาพเร้นแค้น และปรับตัวเข้ากับสภาพความไม่สอดคล้องระหว่างความพยายามกับผลได้ บุคคลนั้นก็กลายเป็น คนเฉื่อยชา ท้อแท้ และหมดหวัง ส่วนบุคคลที่รับรู้ว่าตนสามารถที่จะทำนาย หรือควบคุมผลที่ เกิดขึ้นได้ รางวัลหรือการลงโทษที่ได้รับ เกิดจากผลแห่งการกระทำของตนเอง บุคคลนั้นจะมีความ กระตือรือร้นต่อความเป็นไปของสภาพแวดล้อม ที่จะมีประโยชน์ต่อพฤติกรรมในอนาคตของเขา จะ พยายามปรับปรุงสภาพการณ์ต่างๆ ให้ดีขึ้นตามลำดับขั้น ให้คุณค่าของทักษะหรือผลสัมฤทธิ์ที่เกิด จากความพยายามเป็นสำคัญ รวมทั้งไม่ยอมให้ใครมาชักจูงโดยไม่มีเหตุผล (Rotter. 1966 อ้างใน ชีรวัด นิจเนตร. 2526 : 69) ดังนั้น ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนจะเชื่อมั่นว่าการกระทำของตน สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นได้ ตรงข้ามกับลักษณะของผู้ที่เชื่ออำนาจนอก ตน ซึ่งจะก้าวร้าว หรือวางเฉย ปล่อยให้การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ของผู้อื่นหรือปล่อย ไปตามธรรมชาติ

จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) อธิบายได้ว่า ความคาดหวัง เช่นนี้ จะก่อตัวขึ้นจากพฤติกรรมหรือเหตุการณ์เฉพาะอันใดอันหนึ่งก่อน แล้วจึงขยายไปครอบคลุม พฤติกรรมหรือเหตุการณ์อื่นๆ จนกลายเป็นทัศนคติหรือบุคลิกภาพที่สำคัญในตัวบุคคล นอกจากนั้นผลตอบแทนที่ได้รับแต่ละครั้ง ยังอาจทำให้ความคาดหวังครั้งต่อไปสูงขึ้น หรือต่ำลงได้ อีกด้วยความเชื่ออำนาจในตนจึงเป็นตัวแปรที่สามารถใช้ทำนาย และเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่างๆ ของคนเรา

งานวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมของคนที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออำนาจในตนนั้นพบว่ามี หลากหลาย เช่นงานวิจัยของ สุพร กิตติสารวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมดี (2550 : 69-80) ได้ศึกษา บัณฑิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช มงคล พบว่า ความเชื่อในอำนาจตน เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของ นักศึกษาที่สำคัญตัวหนึ่ง

งานวิจัยของ วิชัย เอียดบัว (2534) ซึ่งศึกษาการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการของครู สายงานผู้ปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้งชายและหญิง จำนวน 168 คน พบว่า ลักษณะทางจิต คือครูที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูงที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมใน การยอมรับนวัตกรรม อย่างเด่นชัด การยอมรับนวัตกรรมเป็นการรับรู้สิ่งใหม่ที่จำเป็น และมี ประโยชน์

งานวิจัยของอุบล เลี้ยววาริณ (2534) ได้ศึกษาความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิต ลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 358 คน มีอายุ ระหว่าง 18-45 ปี โดยเป็นผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐบาล 174 คน และผู้ปฏิบัติงานใน โรงงานหรือบริษัทต่างๆ 186 คน พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมสุขภาพ มีความเชื่ออำนาจใน

ตนเกี่ยวกับสุขภาพและมีลักษณะมุ่งอนาคตมากเพียงใด จะมีพฤติกรรมการกินที่เหมาะสม พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการเสพยาที่เป็นโทษ และพฤติกรรมการรักษาอนามัยส่วนบุคคล มากขึ้นตามไปด้วย

งานวิจัยของ ดุษฎี โยเหลา และประทีป จินห์ (2537 : 75) ศึกษาครูประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,148 คน พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำพฤติกรรมอนุรักษ์น้ำ ส่งผลทางตรงต่อความตั้งใจจะอนุรักษ์น้ำทั้งสามพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือการประหยัดน้ำ การไม่ทำให้เกิดมลพิษในน้ำ และการขุดลอกท่อระบายน้ำ

และงานวิจัยของ Hines, et.at. (1985) ที่ได้ทำการการวิเคราะห์ สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยใช้การวิเคราะห์เมตา ซึ่งได้จัดกลุ่มตัวแปรความรู้สึกเชื่อในประสิทธิภาพของตน และความเชื่ออำนาจภายในตนไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน เนื่องจากความเชื่ออำนาจภายในตนและความรู้สึกเชื่อในประสิทธิภาพของตนมีความหมายที่คล้ายคลึงกัน พบว่า ความเชื่ออำนาจภายในตนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($r = .37$) โดยผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนมากเท่าใด ก็มีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้นตามไปด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามดา วณิชทานนท์ และคณะ (2536) ในเรื่องลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักศึกษาวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่าสมาชิก อบต.ที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูง เป็นผู้ที่มีการอนุรักษ์ป่าชุมชน มากกว่า สมาชิก อบต.ที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ

(2) ปัจจัยด้านสถานการณ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน

สถานการณ์ (situation) หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นบุคคลและไม่ใช่มบุคคล ซึ่งอยู่ในสถานะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม (ซูดา จิตพิทักษ์. 2525 : 71-74) ทั้งใกล้และไกลตัวผู้ถูกศึกษา ทั้งที่สะสมมาในอดีตและรับรู้ในปัจจุบัน โดยในครั้งนี้ได้กำหนดสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่คาดว่าจะส่งผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน ได้แก่ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน เพื่อค้นหาว่าสมาชิก อบต. ในสภาพแวดล้อมแบบใดที่จะมีจิตลักษณะและพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนได้มากกว่า ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(2.1) การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน

การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการรับรู้เป็นกระบวนการที่บุคคลรับข้อมูล จัดระเบียบและแปลความหมายภายใต้สภาวะแวดล้อมนั้น โดยข้อมูลนั้นจะนำไปสู่การตัดสินใจและเกิดการกระทำขึ้น ซึ่งแต่ละคนจะมีการรับรู้ไปตามประสบการณ์ของตนเอง โดยการรับรู้จะเป็นการเลือกข้อมูลที่จะผ่านเข้ามา โดยจะมีผลต่อกระบวนการคิด และพฤติกรรมของบุคคลนั้นด้วย ซึ่ง Robbins (2001: 121) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการซึ่งบุคคลจัดระเบียบและตีความรู้สึก

ประทับใจของตนเองเพื่อให้ความหมายเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม แต่อย่างไรก็ตามการรับรู้ของคนๆ หนึ่ง สามารถตีความให้แตกต่างไปจากความเป็นจริงได้เป็นอย่างมาก และนารีรัตน์ นิลประดับ (2547 : 39) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง การที่บุคคลได้เห็น ได้ยิน และรับรู้ความรู้สึกโดยผ่านกระบวนการรับรู้แล้วตีความออกมา ซึ่งการรับรู้ของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไปออกไป อาจขึ้นอยู่กับประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และสถานการณ์ที่ได้รับต่างกัน

การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน เป็นการรับทราบของบุคคลถึงสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ของป่าชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการใช้ประโยชน์ ความหลากหลายของพืชและสัตว์ การกำกับดูแล โดยการสร้างกฎเกณฑ์มาบังคับใช้ การทิ้งขยะของเสียจากชุมชน การบุกรุกทำลายสภาพป่าชุมชน เป็นต้น ซึ่งมีงานวิจัยที่ศึกษาถึงการรับรู้ในมิติต่างๆ ดังนี้

นิภาพร โชติสุดเสนต์ (2545 : 11) กล่าวว่า การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์ รักษาระเบียบวินัย ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งที่ว่า หากบุคคลเข้าไปอยู่ในบริเวณที่สะอาดโล่งเรียบร้อย บุคคลนั้นจะไม่กล้าเป็นบุคคลแรกที่ทำลายความสะอาดนั้น เนื่องจากเกิดความประทับใจ และความเคารพในสถานที่ เกิดความรักและอึดเอมใจ อันมีผลทำให้มีพฤติกรรมการทำลายสถานที่ท่องเที่ยวน้อยลง แต่หากบุคคลเข้าไปอยู่ในสถานที่ที่สกปรก มีขยะทิ้งเกลื่อนเกลื่อน บุคคลจะมีความเคารพในสถานที่น้อยลง การแสดงพฤติกรรมในเชิงทำลายจึงมีแนวโน้มมากขึ้น ซึ่ง นิภาพร โชติสุดเสนต์ (2545 : 75-77) ก็ได้ทำการวิจัยโดยพบว่า พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับการมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยพบผลในกลุ่มเพศชาย และกลุ่มกรุงเทพฯ

งานวิจัยของ ดุสิต เวชกิจ และคณะ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรชาวบ้านกับการจัดการป่าชุมชนนั้น พบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยา สังคมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง ซึ่งได้แก่ความรู้ความเข้าใจว่าป่าชุมชนเป็นป่าที่ชาวบ้านร่วมกันอนุรักษ์เพื่อใช้ประโยชน์ มีการจัดตั้งคณะกรรมการป่าชุมชนขึ้นมาดูแลรักษา มีการวางกฎเกณฑ์การใช้ประโยชน์ มีการกำหนดเขตแดนที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับของชุมชนใกล้เคียง และควรมีการจัดการป่าชุมชนเพื่อให้เกิดความสมดุล ความยั่งยืนของธรรมชาติและอย่างเป็นธรรมในสังคม ตลอดจนมีความคาดหวังผลตอบแทนจากการจัดการทรัพยากรป่าชุมชนในด้านการเก็บหาสมุนไพร การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

นิภารัตน์ สายประเสริฐ (2547 : 110) ได้ศึกษาการรับรู้สภาพแวดล้อมทางกายภาพและประสบการณ์นั้นหนาของการของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า นักท่องเที่ยวมีการรับรู้สภาพแวดล้อมทางกายภาพตามธรรมชาติกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้นอยู่ในสภาพที่เหมาะสมดี นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มีจุดเด่นหรือเอกลักษณ์คือเป็นอุทยานแห่งชาติที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์/แหล่งนั้นหนาของการหลากหลาย มีธรรมชาติที่สวยงามโดดเด่น และอยู่ใกล้กรุงเทพฯ เดินทางมาเยือนได้สะดวก มีบางประเด็นที่นักท่องเที่ยวรับรู้ทางลบคือน้ำตกมีปริมาณน้ำน้อย ชื้นและไม่สะอาด แทบไม่พบสัตว์ป่าในพื้นที่

รวมถึงการปรับปรุงสภาพพื้นที่ทำให้ความเป็นธรรมชาติถูกทำลาย สิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอำนวยความสะดวกทำให้สูญเสียความเป็นธรรมชาติและความเรียบง่าย

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่าสมาชิก อบต.ที่มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนว่ามีลักษณะที่ดีมาก เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน มากกว่าสมาชิก อบต.ที่มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนว่ามีลักษณะที่ด้อย

(2.2) การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน

การรับรู้ทัศนคติทางสังคม หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่า ผู้ที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรกระทำหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น หากบุคคลรับรู้ว่าเขาให้ความสำคัญคิดว่าเขาควรกระทำมากเท่าใด เขาก็จะมีแรงจูงใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้น ก็จะกดดันให้เขาหลีกเลี่ยงที่จะทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen & Fishbein. 1980 : 57)

คนสำคัญใกล้ชิดหรือกลุ่มอ้างอิงของบุคคล ต้องมีความเด่นชัด หรือมีอิทธิพลพอที่จะทำให้บุคคลคล้อยตามได้ อาจเป็นพ่อ แม่ ครู พี่ น้อง หรือคนใกล้ชิดอื่นๆ และอาจเปลี่ยนแปลงไปตามพฤติกรรมแต่ละอย่าง การรับรู้ของแต่ละบุคคลจึงแตกต่างกัน การวัดความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงที่คิดว่าเขาควรกระทำ หรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้นเพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอ ที่จะทำนาย หรืออธิบายทัศนคติทางสังคมได้ แต่จะต้องวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มที่อ้างอิงนั้นด้วย ดังนั้นการรับรู้ทัศนคติทางสังคมจึงวัดได้จาก ผลรวมทั้งหมดของผลคุณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มใกล้ชิด กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มใกล้ชิด (Ajzen & Fishbein. 1980 : 75)

ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ทัศนคติทางสังคมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรม ร่วมกับทัศนคติต่อพฤติกรรม Fishbein (1975 อ้างในงามดา วณิชานนท์. 2535 : 261) ได้ประมวลผลงานวิจัยที่ใช้หลักเกณฑ์ตามหลักทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล 13 เรื่อง พบผลที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การใช้ทัศนคติกับทัศนคติทางสังคมเพื่อทำนายความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรมนั้นมีความแม่นยำสูง กล่าวคือทำนายได้สูงถึง 56% ทฤษฎีนี้มีผู้นำมาใช้อธิบายพฤติกรรมต่างๆ อย่างกว้างขวาง รวมทั้งพฤติกรรมที่พึงปรารถนาในสังคม และพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังเช่นงานวิจัยของ มนชิตา ทองก้อน (2546) ได้ศึกษาเจตคติการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า เจตคติกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามีความสัมพันธ์กัน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา เพื่อนสนิท และญาติพี่น้อง และเจตคติในด้านเกี่ยวกับการการมีสุขภาพที่ดีควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยสามารถทำนายความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาได้ ซึ่งมีรูปแบบการทำนาย 4 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ รูปแบบที่ 2 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ และบิดามารดา รูปแบบที่ 3 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา และเพื่อนสนิท รูปแบบที่ 4 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อย

ตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา เพื่อนสนิท และญาติพี่น้อง งานวิจัยของ ปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ (2538 : 141-142) ได้ศึกษาพระสงฆ์นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 260 รูป พบว่าพระสงฆ์ที่มีความมุ่งมั่นมากในการมีส่วนร่วมทำงานในศูนย์ดังกล่าว เป็นพระสงฆ์ที่รับรู้การสนับสนุนจากบุคคลรอบข้างมาก ซึ่งพบได้ในทุกกลุ่มที่ศึกษา ส่วนงานวิจัยของ มันทนา สิริรักโนภาส (2538) ได้ศึกษาการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อพฤติกรรมการบริโภคโลหิตของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 470 คน พบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคโลหิตอย่างมีนัยสำคัญ และงานวิจัยของอัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล (2533) ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นกลุ่มนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีงานทำแล้วและได้ลามาศึกษาต่อ จำนวน 120 คน และกลุ่มเพื่อร่วมงานที่ทำงานในหน่วยงานเดียวกันกับผู้ที่มาศึกษาต่อ จำนวน 120 พบว่า การรับรู้ปทัสถานทางสังคมสามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาต่อได้อย่างเด่นชัด ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม โดยเฉพาะในกลุ่มเพศหญิง อายุน้อย ถ้ารับรู้ปทัสถานจากคนรอบข้างให้ไปศึกษาต่อสูง จะเป็นผู้ที่มาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

ในด้านพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้มีผู้วิจัยโดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เช่น ดุษฎี โยเหลา และประทีป จินนี (2537) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ พบว่าความตั้งใจที่จะขุดลอกท่อระบายน้ำ ร่วมกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (หรือการรับรู้ปทัสถานทางสังคม) อธิบายพฤติกรรมขุดลอกท่อระบายน้ำ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแบ่งครูออกเป็น 2 กลุ่ม พบว่ากลุ่มที่มีความตั้งใจจะขุดลอกท่อระบายน้ำ รับรู้ว่าเพื่อน สมาชิกในครอบครัว ญาติพี่น้อง พ่อ แม่ มีความต้องการให้เขาทำพฤติกรรมขุดลอกท่อระบายน้ำ สูงกว่ากลุ่มที่ไม่มี ความตั้งใจจะขุดลอกท่อระบายน้ำ ส่วนงานวิจัย สุวลัย ชำรงค์สกุลศิริ (2537) ศึกษานักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย จำนวน 711 คน พบว่า นักเรียนที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมสูง มีพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องมากกว่านักเรียนที่มีการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคมต่ำ นอกจากนี้ ผลดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศ เช่น งานวิจัยของ Bowman & Fishbein (1978) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องความปลอดภัยของการใช้พลังงานนิวเคลียร์ โดยวัดความตั้งใจที่จะตอบเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับมาตรการด้านโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในอนาคต กับพฤติกรรมการลงคะแนนจริง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงในการเลือกตั้งทั่วไปในปี 1976 ของรัฐโอเรกอน จำนวน 89 คน ผลการวิจัยพบว่า ปทัสถานทางสังคมมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมโดยผ่านความตั้งใจในการกระทำอย่างมีนัยสำคัญ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อของบุคคล แรงจูงใจที่จะคล้อยตาม และปทัสถานทางสังคม เท่ากับ .79 โดยวัดการรับรู้จากบุคคลใกล้ชิดต่างๆ แต่ผู้มีอิทธิพลมากที่สุดคือ ผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงานนิวเคลียร์ และงานวิจัยของ Kantola, et.al. (1982) ได้ศึกษาผู้ใหญ่ที่ออสเตรเลีย จำนวน 125 คน เกี่ยวกับการมุ่งที่จะอนุรักษ์น้ำในบ้านในฤดูร้อนที่จะตามมา ผู้วิจัยพบว่า การรับรู้ปทัสถานทางสังคมเป็นตัวทำนาย การมุ่งอนุรักษ์น้ำได้มากที่สุด รองลงมาคืออายุและทัศนคติต่อพฤติกรรมนั้น

โดยร่วมกันทำนายการมุ่งอนุรักษ์น้ำได้ 30% โดยอาจกล่าวได้ว่า ผู้ที่รับรูปทัศนสถานทางสังคมให้กระทำ มาก มีอายุน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมนี้ เป็นผู้ที่มุ่งที่จะกระทำพฤติกรรมดังกล่าวมากที่สุด

การวัดการรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน วัดได้จากการประเมิน ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด ร่วมกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เป็นแบบซึ่ง ปรับปรุงมาจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุขเสน่ห์ (2545 : 152-153) ในเรื่อง "ปัจจัยทางจิตสังคมที่ เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย" มีลักษณะเป็นมาตร ประเมินรวมค่า ประกอบด้วยแบบวัด 2 ส่วนคือ แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มใกล้ชิด และแบบวัด เชิงแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มใกล้ชิด

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่าสมาชิก อบต.ที่มีการรับรู้ ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก เป็นผู้ที่มึพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน มากกว่าสมาชิก อบต.ที่มีการรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย

(2.3) การรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน

Roger (1983 อ้างใน พิระนันท์ บุรณะโสภณ. 2538 : 30) กล่าวว่า การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการที่ความคิดข่าวสารถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสาร ด้วยเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร โดยที่ผลของการสื่อสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับสาร

องค์ประกอบที่จำเป็นในการสื่อความหมายจะมีอยู่ 4 อย่าง คือ 1)ผู้ส่งข่าวสาร (Source, Sender, Originator) หมายถึงบุคคลหรือกลุ่มที่เป็นผู้ให้ข่าวสาร เป็นต้นตอของข่าวสาร ผู้ ส่งข่าวในด้านสื่อมวลชน คือผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ ผู้จัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ 2)ตัวข่าวสาร (Message) หรือข้อมูล (Information) ได้แก่ ข้อเท็จจริง แนวคิด สัญลักษณ์ ความรู้สึก อารมณ์ ฯลฯ ทั้งที่เป็นถ้อยคำภาษา และที่ไม่ใช่ถ้อยคำภาษา 3)ช่องทาง (Channel) หรือสื่อ (Media) หมายถึง ช่องทางหรือสิ่งที่จะช่วยให้การถ่ายทอดข่าวสาร เป็นไปได้โดยสะดวกและถูกต้องชัดเจนตามความ ประสงค์ของผู้ส่งข่าวสาร ได้แก่ เครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้รับข่าวสารมองเห็น ได้ยิน และสัมผัสกับ ข่าวสารมากที่สุด ดังนั้น จึงเป็นการพูดอธิบาย เขียนจดหมาย โทรศัพท์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ 4)ผู้รับสาร (Receiver) คือบุคคลผู้ได้รับข่าวสารที่ผู้ส่งข่าวสารมาให้ ผู้รับสารจาก สื่อมวลชน คือผู้ชมโทรทัศน์ ผู้ฟังวิทยุ และผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ตามปกติเมื่อผู้รับข่าวสารได้รับ ข่าวสารแล้วจะมีปฏิกิริยาเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) กระบวนการสื่อความหมายจะได้ผลมาก น้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้รับข่าวสารด้วย ถ้าผู้รับข่าวสารไม่สนใจ ไม่ตั้งใจที่จะดู ฟัง และรับข่าวสาร การสื่อความหมายก็จะไม่ให้เกิดหรือปรากฏผลในทางที่คิดไป (สงวนศรี วิรัชชัย. 2527 : 51)

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนจึงหมายความว่าถึง กระบวนการส่ง ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนโดยผ่านทางสื่อมวลชน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ความรู้ จิตลักษณะ และพฤติกรรมในผู้รับสาร เนื่องจากในปัจจุบันมีความเจริญทางเทคโนโลยี ค่อนข้างสูง สื่อมวลชนเข้าถึงตัวสมาชิกได้อย่างรวดเร็ว หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาล และเอกชน จึงได้ใช้สื่อมวลชนเป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้และรณรงค์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนอย่าง

มากมาย สำหรับในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะสื่อประเภทโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร และบุคคลเท่านั้น เนื่องจากงานวิจัยของ อเนก หอมพิกุล (2531) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 480 คน พบว่าการพบเห็นและอ่าน คำขวัญหรือป้ายโฆษณาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตามที่สาธารณะต่างๆ มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด การชมรายการสาระคดีและข่าวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ การฟังข่าวเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากวิทยุ และการอ่านข่าวจากเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากหนังสือพิมพ์ และวารสารต่างๆ มีคะแนนเฉลี่ยรองลงมาตามลำดับ

สื่อมวลชนต่างๆ เหล่านี้เข้ามามีบทบาทอยู่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ตลอดเวลาและได้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของบุคคลทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว ซึ่ง Zimbardo (อ้างในพีระพันธ์ บุรณะโสภณ. 2538 : 28) กล่าวถึงอิทธิพลของการเสนอข่าวสารบ่อยๆ ครั้งไว้ในทฤษฎีเกี่ยวกับ Familiarity ว่า การที่สารนั้นๆ มีการเสนอเนื้อหาผ่านสื่อต่างๆ ซ้ำๆ กันบ่อยๆ จะทำให้เกิดความคุ้นเคยกับข่าวสารอันจะก่อให้เกิดความสนใจ ความเข้าใจ และการยอมรับ ซึ่งนับว่าขั้นตอนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปตามเนื้อหาที่น่าเสนอนั้นๆ หากเป็นเนื้อหาในทางที่ดีมีการโน้มน้าวใจให้เกิดการกระทำตามก็มีการปฏิบัติตามคำแนะนำนั้นๆ ในที่สุดเช่นเดียวกับ McGuire (1969 : 1973 อ้างในดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. 2529 : 40) นักจิตวิทยาสังคมคนสำคัญในปัจจุบัน ได้กำหนดขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงในผู้รับไว้ 5 ขั้นตอน คือ การสนใจรับทราบ การเข้าใจเนื้อหา ความยอมรับเปลี่ยนแปลงตาม การเก็บจำ และการกระทำ แสดงว่าอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อผู้รับจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและในบางกรณีจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการกระทำด้วย อันเป็นขั้นตอนที่สืบเนื่องกัน

ผลการวิจัยที่ศึกษาถึงอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อจิตลักษณะของบุคคล ดังเช่นงานวิจัยเรื่อง การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย ของดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529 : 233,234) พบว่าบทบาทความร่วมมือระหว่างความชอบรับเนื้อหาที่มีประโยชน์ในสื่อมวลชนทั้ง 3 ประเภท คือ โทรทัศน์ วิทยุ และสื่อสิ่งพิมพ์ กับปริมาณการชมรายการโทรทัศน์เป็นชั่วโมง/สัปดาห์ และปริมาณการอ่านสิ่งตีพิมพ์เป็นชั่วโมง/สัปดาห์ ของวัยรุ่นตัวแปรทั้ง 5 ตัวนี้ สามารถร่วมกันทำนายจิตลักษณะที่ปรารถนา (ลักษณะมุ่งอนาคตความเชื่ออำนาจในตนเองเหตุผลเชิงจริยธรรม) ของวัยรุ่นได้ 24% และพบว่าการรับสื่อมวลชนสามารถทำนายความแปรปรวนของลักษณะมุ่งอนาคตได้มากที่สุด (11%) รองลงมาคือ ทำนายความสามารถใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (6%) และทำนายความเชื่ออำนาจในตนเอง (5% ในกลุ่มรวม) งานวิจัยของ พรทิพย์ วรพันธ์ (2525) ได้ทำการศึกษาการใช้สื่อเพื่อปลูกฝังโภชนศึกษาแก่สตรีชนบท จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สตรีที่เปิดรับสื่อจากการปลูกฝังโภชนศึกษา ซึ่งได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติการณ์ด้านโภชนาการดีกว่าสตรีที่ไม่เปิดรับสื่อต่างๆ งานวิจัยของ พรทิพย์ ตั้งคณานุกูลชัย (2541 : 101, 104) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษาโครงการป่าชุมชนบ้านน้ำหრა อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรป่า บังคับ

หนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังพบอีกว่า แหล่งข่าวสารที่ได้รับมากที่สุดคือจากโทรทัศน์ แต่แหล่งข่าวสารที่ได้รับแล้วมีส่วนผลักดันให้เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด คือ องค์กรพัฒนาเอกชน โดยข่าวสารที่ได้รับจะเป็นเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์โครงการป่าชุมชน การจัดการป่า นโยบายรัฐบาล ตามลำดับ งานวิจัยของ ศิริวรรณ พรเลิศวิวัฒน์ (2541 : 83) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรป่าชุมชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านท่าวังไทร ตำบลวังหมี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า สมาชิกได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังพบอีกว่าการได้รับข้อมูลข่าวสารในเรื่องการอนุรักษ์จากสื่อต่างๆ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชน งานวิจัยของ วิชาญ มณีโชติ (2535) ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา พบว่า การได้รับข่าวสารจากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่นๆ แตกต่างกันทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งพฤติกรรมจริงและพฤติกรรมคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนมีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูงกว่าพฤติกรรมจริง และจากการวิจัยของ พีระนันท์ บุรณะโสภณ (2538) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อวิทยุ นิตยสาร และงานนิทรรศการมีความสำคัญเชิงบวกกับทัศนคติต่อการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชน สื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจทุกประเภทที่ทำการศึกษามีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สรุป จากผลการประมวลเอกสารและงานวิจัย ทำให้คาดได้ว่าสมาชิก อบต.ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก เป็นผู้ที่มามีพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน มากกว่าสมาชิก อบต.ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย

(3) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน

การวิจัยเรื่องนี้มีจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่สำคัญของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 ด้าน คือ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(3.1) ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ความรู้ หมายถึง การรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้างข้อมูลต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับจากสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ซึ่งเกิดจากการศึกษาค้นคว้า สังเกต และประสบการณ์ โดยที่มนุษย์สามารถจดจำและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่จำได้ออกมาปรากฏให้สังเกตได้ วัดได้ รวมทั้งสามารถถ่ายทอดให้บุคคลอื่นรับทราบได้ การรับรู้ถึงข้อเท็จจริงหรือความจริงนี้ต้องชัดเจนและต้องอาศัยเวลาในการเก็บรวบรวมสะสมไว้ (นิภาพร โชติสุดแสนท์, 2545 : 31)

ความสัมพันธ์ด้านความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติ พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยแต่ละตัวมักจะไม่เกิดขึ้นโดยอิสระ แต่จะเกิดขึ้นโดยรวมๆ กัน และพึ่งพาอาศัยกัน นัก

พฤติกรรมศาสตร์ได้เรียกว่า K A P Study เป็นการอธิบาย สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้น มาจากองค์ประกอบในตัวบุคคล ได้แก่ ความรู้ ทักษะของบุคคล (ระเด่น หัสดี และสรงค์กัญณ์ ดวงคำสวัสดิ์. 2536 : 14-15) มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความรู้กับพฤติกรรม ได้แก่ งานวิจัยของ อุบล เลี้ยววาริน (2534 : 239-245) ศึกษาความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมสุขภาพ อันประกอบด้วยพฤติกรรมกรกินอย่างเหมาะสม พฤติกรรมกรหลีกเลี่ยงสารเสพติด และพฤติกรรมกรรักษานามัยส่วนบุคคลนั้น ผู้ที่จบมัธยมปลายมีพฤติกรรมสุขภาพเหล่านี้สูงกว่าผู้ที่จบประถมศึกษาอย่างชัดเจน แต่ผู้ที่จบมัธยมต้นมักมีพฤติกรรมสุขภาพไม่แตกต่างอย่างชัดเจนจากผู้จบการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า แต่ที่สำคัญผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงในปีสุดท้ายที่เรียน ไม่ว่าจะจบระดับใด เป็นผู้มีพฤติกรรมสุขภาพอย่างเหมาะสมมากด้วย ในขณะที่เดียวกันผู้ที่มีทักษะทางภาษาไทยสูง ก็เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมสุขภาพสูงด้วย ผลสองส่วนนี้แสดงว่าความเฉลียวฉลาดหรือการมีความรู้เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพกรรักษานามัยส่วนบุคคลนั้น ผู้ที่จบมัธยมปลาย มีพฤติกรรมสุขภาพเหล่านี้สูงกว่า ผู้ที่จบประถมศึกษาอย่างชัดเจน แต่ผู้ที่จบมัธยมต้น มักมีพฤติกรรมสุขภาพไม่แตกต่างอย่างชัดเจน จากผู้จบการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า แต่ที่สำคัญ ผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในปีสุดท้ายที่เรียน ไม่ว่าจะจบระดับใด เป็นผู้มีพฤติกรรมสุขภาพอย่างเหมาะสมมากด้วย ในขณะที่เดียวกันผู้ที่มีทักษะทางภาษาไทยสูง ก็เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมสุขภาพสูงด้วย ผลสองส่วนนี้แสดงว่าความเฉลียวฉลาด หรือการมีความรู้เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสุขภาพด้วย

งานวิจัยของ พรทิพย์ ดังคณานุกุลชัย (2541 : 102, 104) ที่ศึกษากรมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษาโครงการป่าชุมชนบ้านน้ำหระ อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจความหมายของป่าชุมชนในความที่ว่า “ป่าซึ่งประชาชนหรือองค์กรในชุมชนนั้นได้ร่วมกันรักษาไว้เพื่อประโยชน์ของชุมชน” มากที่สุด (ร้อยละ 83.5) และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดการป่าชุมชนในหมู่บ้านเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้ มากที่สุด (ร้อยละ 97.9) รองลงมา เพื่อการใช้ประโยชน์จากได้อย่างยั่งยืน (ร้อยละ 78.4)

การศึกษาของ กมลลา สุพรรณ (2539 : 135-136) ศึกษา พฤติกรรมกรท่องเที่ยวของเยาวชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูง โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 113.65 มีพฤติกรรมกรท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยวถูกต้องมากที่สุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่มีความรู้ระดับปานกลาง โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 110.60 ผลการทดสอบสถิติ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกันมีพฤติกรรมกรท่องเที่ยวที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การศึกษาของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 79, 96) พบว่า นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม ที่สำคัญคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มกรุงเทพฯ กลุ่มนักศึกษา ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง และยิ่งพบอีกว่า ในกลุ่มฐานะสูง ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สามของพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะ ทำนายพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 30.8%

Paul, et.al (1990) ได้ศึกษาและรวบรวมเกี่ยวกับจิตวิทยาสิ่งแวดล้อมไว้หลายด้าน โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และประหยัดพลังงานได้แก่ การศึกษาที่พบว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วย เช่น การให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนในระดับมัธยม ปรากฏว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่เฉพาะนักเรียนเท่านั้น แต่รวมถึงผู้ปกครองอีกด้วย ทั้งนี้อาจเกิดจากการสอนที่เป็นเรื่องเฉพาะเจาะจงว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไม่ใช่เรื่องทั่วไป ประกอบกับผู้ที่ไปตรวจสอบที่บ้านของนักเรียนจะให้คำแนะนำและพูดคุยกับผู้ปกครองด้วย

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัย พบว่า บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องต่างๆ มาก ส่งผลให้การแสดงพฤติกรรมนั้นๆ สูงขึ้น เช่น พฤติกรรมกรรหิกลีงสารเสพติดสูงขึ้ น พฤติกรรมการรักษาอนามัยส่วนบุคคลสูงขึ้ น มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนาสูงขึ้ น พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวสูงขึ้ น พฤติกรรมการรักษาระเบียบสูงขึ้ น

สรุป จากผลการวิจัยที่ประมวลมานี้ทำให้คาดได้ว่า สมาชิก ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า สมาชิก อบต.ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย

(3.2) ทศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ทศนคติ เป็นสภาวะทางจิตประการหนึ่งที่บุคคลมีต่อสิ่งต่างๆ อันเกิดจากการได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 องค์ประกอบ ซึ่ง งามดา วนิทานนท์ (2535 : 210-264) ได้ให้ความหมายของแต่ละองค์ประกอบไว้สรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบทางการรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive Component) เดิมใช้ในความหมายของการรู้การคิด ความเชื่อ ตลอดจนข้อสนเทศทั่วไปเกี่ยวกับวัตถุทางทศนคตินั้น แต่องค์ประกอบนี้จะต้องมีลักษณะที่มีทิศทางประกอบด้วย คือทางด้านดีหรือเลว มีประโยชน์หรือโทษ จึงไม่ใช่ข้อเท็จจริง (fact) ตามปกติเท่านั้น เนื้อหาที่สำคัญที่สุดในองค์ประกอบนี้คือ ความเชื่อเชิงประเมินค่า ว่าสิ่งนั้นดีหรือเลว มีประโยชน์หรือมีโทษอย่างไร ดังนั้น การวัดองค์ประกอบแรกของทศนคติอย่างถูกต้องจะต้องวัดความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับวัตถุทางทศนคตินั้นของบุคคล

องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective Component) ทศนคติมีลักษณะสำคัญคืออารมณ์ของบุคคล เกี่ยวกับวัตถุทางทศนคตินั้นเช่นเดียวกับองค์ประกอบแรก ความรู้สึกของบุคคล

ก็จะต้องมีลักษณะที่เป็นทิศทางด้วย ซึ่งหมายถึงความชอบ ความไม่ชอบสิ่งหนึ่ง หรือความพอใจ ไม่พอใจ สิ่งหนึ่ง และสอดคล้องกับองค์ประกอบแรกของเขาด้วย กล่าวคือถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งใดดีมีประโยชน์ บุคคลก็จะชอบและพอใจสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งนั้นเลวหรือมีโทษ บุคคลก็จะไม่ชอบไม่พอใจสิ่งนั้น องค์ประกอบนี้มีเนื้อหาที่อาจจะวัดได้ไม่หลากหลายเท่า องค์ประกอบแรก แต่ก็ใช้องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของทัศนคติ

องค์ประกอบทางการมุ่งกระทำ (Action Tendency Component) เนื่องจากทัศนคติ เป็นลักษณะทางจิตใจ ที่ต้องศึกษาแยกต่างหากจากพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง ฉะนั้นองค์ประกอบนี้จะเป็นการรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรม หรือเป็นการวัดปริมาณของพฤติกรรมโดยตรงไม่ได้ แต่จะต้องเป็นลักษณะทางจิตใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรม เจตนาที่จะกระทำหรือ ความมุ่งกระทำ องค์ประกอบนี้ จึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคลมากกว่าองค์ประกอบอื่น

องค์ประกอบทั้งสามของทัศนคติ สามารถใช้ในการทำนาย และอธิบายพฤติกรรมที่ เฉพาะเจาะจงของบุคคลได้ เพราะเชื่อว่าหากบุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องใด (ร่วมกับบุคลิกภาพอื่นๆ ที่เหมาะสม) ก็จะกระตุ้นให้บุคคลนั้นจะมีแนวโน้มที่จะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในเรื่องนั้น มากกว่าบุคคลที่มีทัศนคติไม่ดี ผู้มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึง หมายถึง การที่บุคคลประเมินค่าว่าพฤติกรรมดังกล่าวเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ รู้สึกพอใจ และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมการท่องเที่ยวในลักษณะและวิธีการต่างๆ ซึ่งเป็นไปในทิศทางบวก ส่วนผู้ที่ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึงการที่บุคคลประเมินค่าว่าการ กระทำนั้นเป็นสิ่งที่ยุ่งยาก ไม่พอใจ และไม่คิดที่จะแสดงพฤติกรรมหรือเป็นไปในทิศทางลบ

โดยทั่วไปพฤติกรรมของบุคคล จะเป็นไปในทิศทางและระดับความเข้มที่สอดคล้องกับ ทัศนคติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ เสมอ ลิมชูวงศ์ (2542 : 83) ที่ศึกษา บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลด่านขุนทดในการจัดการป่าชุมชน แล้วพบว่า ทัศนคติที่ดีต่อป่าชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญต่อบทบาทในการพัฒนาป่าชุมชน ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นตัว บ่งชี้บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลด่านขุนทดในการจัดการป่าชุมชน ซึ่งสามารถใช้ ในการประเมินบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลด่านขุนทดและตำบลเครือข่ายได้ว่า มีบทบาท ในการพัฒนาป่าชุมชนในระดับค่อนข้างสูง

งานวิจัยของ พิระนันท์ บุระณะโสภณ (2538) ศึกษาประชาชนทั่วไปทั้งชายและหญิง ใน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 432 คน ก็พบว่าทัศนคติต่อการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการมีส่วนร่วมในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

งานวิจัยของ นิภาพร โชติสุตเสนต์ (2545 : 94, 96, 99) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์น้อย พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่มี ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่แรก ของพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์

สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอีก 10 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ทำนาย พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 43.4% พบผลเดียวกันเช่นในกลุ่มย่อยอีก 9 กลุ่ม และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญอันดับแรก ของพฤติกรรมการรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอีก 10 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ ทำนายพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 37.6% พบผลเดียวกันเช่นในกลุ่มย่อยอีก 4 กลุ่ม

งานวิจัยของ Boldero (1995) ศึกษาทดลองเรื่องการประหยัดหนังสือพิมพ์ในครัวเรือน ในช่วงระยะเวลา 2 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 254 คน อายุระหว่าง 18-78 ปี ทั้งชายและหญิง พบว่า ทศนคติต่อการแปรรูป และความตั้งใจที่จะกระทำ เป็นปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมการแปรรูปกระดาษหนังสือพิมพ์ร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ได้ ประมาณ 35.8% นอกจากนี้ยังมีการวิจัยทดลอง เพื่อสร้างมาตรวัดทศนคติด้านสิ่งแวดล้อม (Berberoglu & Tosunoglu, 1995) โดยทดสอบกับ นักศึกษาคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ในตุรกี จำนวน 639 คน เป็นชาย 291 คน และหญิง 348 คน พบว่ามาตรวัดที่สร้างขึ้นโดยมีปัจจัย 4 กลุ่มคือ ทศนคติต่อการเพิ่มประชากร ทศนคติต่อการเห็นความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อม ทศนคติต่อการใช้พลังงานนิวเคลียร์ และทศนคติต่อการอนุรักษ์พลังงาน นักศึกษามีการตอบสนองต่อมาตรวัด โดยแสดงการรับรู้ถึงประเด็นต่างๆ ทางสิ่งแวดล้อมที่ทำการทดสอบ แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทศนคติ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยด้านสิ่งแวดล้อม

แม้ว่าทศนคติจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่างๆ แต่ลักษณะของทศนคติที่ใช้เพื่อการทำนายพฤติกรรมนั้น จะต้องเป็นลักษณะที่เจาะจงเฉพาะพฤติกรรม ในระยะเวลา หรือ กาลเทศะ ที่เหมาะกับการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ และเป็นทศนคติที่เกิดจากประสบการณ์โดยตรง ด้วย (งามตา วนินทานนท์, 2535 : 267) แนวทางการวัดทศนคติเพื่อให้เกิดความแม่นยำ มักจะวัดที่ปริมาณและทิศทางของทศนคติต่อพฤติกรรมเดียวกัน และควรที่จะวัดใน 3 องค์ประกอบ โดยวัดองค์ประกอบทางความรู้เชิงประเมินค่า และองค์ประกอบทางความรู้สึก ซึ่งเป็นการวัดทศนคติทั่วไป ดังนั้น การวัดทศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในงานวิจัยนี้ ได้มุ่งวัดทศนคติด้านความรู้เชิงประเมินค่าและทศนคติด้านความรู้สึกต่อพฤติกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การที่สมาชิก อบต.มองเห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นสิ่งที่มีความเหมาะสม หรือไม่มีความเหมาะสมเพียงใด สมาชิก อบต.พอใจหรือไม่พอใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สรุป จากผลการวิจัยที่ประมวลมาทำให้คาดได้ว่า สมาชิก อบต.ที่มีทศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า สมาชิก อบต.ที่มีทศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล” ใช้วิธีการวิจัยเชิงบรรยายประเภทการสำรวจ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.3.1 ประชากร

ประชากร คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2551 จำนวน 50,000 คน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2551 ได้จากการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multistage random sampling) จำนวน 800 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

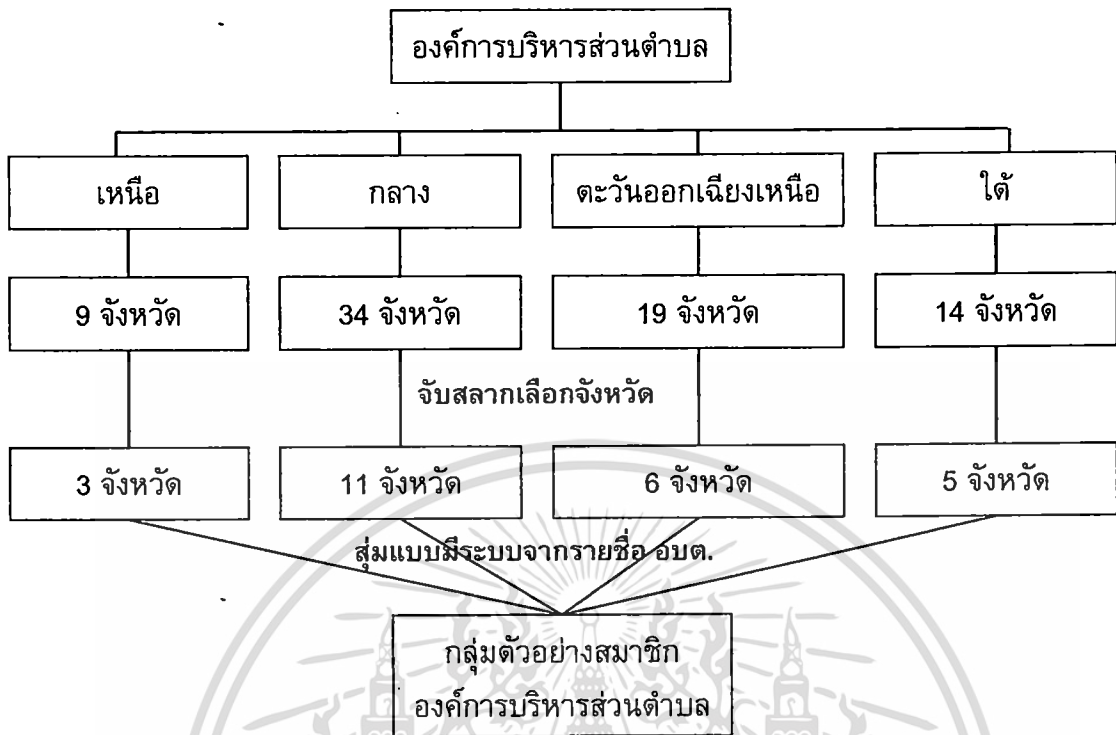
(1) แบ่งประชากรออกเป็น 4 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้

(2) ในแต่ละภูมิภาคแบ่งองค์การบริหารส่วนตำบลตามจังหวัด แล้วจับสลากเลือกจังหวัดจากแต่ละภูมิภาค

(3) สุ่มแบบมีระบบ (systematic random sampling) เพื่อเลือกองค์การบริหารส่วนตำบลจากรายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล ในแต่ละจังหวัดที่จับสลากได้ในข้อ (2)

รายละเอียดขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในแผนผัง

แผนผังแสดงขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

สุ่มแบบมีระบบจากรายชื่อ อบต.

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้ มีลักษณะของเครื่องมือ วิธีการสร้าง และหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

(1) แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง

เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับลักษณะของสมาชิก อบต. คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะของครอบครัว และลักษณะการท่องเที่ยว (ชอบและไม่ชอบเที่ยวป่า) โดยมีทั้งให้สมาชิก อบต. เลือกจากคำตอบที่ให้ไว้ในแบบสอบถาม และเติมคำลงในช่องว่างกำหนดให้

(2) แบบวัดกลุ่มตัวแปรพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน

วัดโดยการให้สมาชิก อบต. รายงานการปฏิบัติของตนหรือการแสดงออกด้วยแบบวัด ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร คือ

(2.1) แบบวัดพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน มีเนื้อหาเกี่ยวกับการช่วยรักษาสภาพแวดล้อมของป่าชุมชนดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนที่เสื่อมโทรม โดยการสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำด้วยการแนะนำ ตักเตือน ห้ามปราม เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 9 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วยประกอบ ตั้งแต่ "จริง

ที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.05-5.60 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .81

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 9-54 คะแนน

(2.2) แบบวัดพฤติกรรมรักษาระเบียบ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน โดยมีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างเหมาะสมยั่งยืน ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมหรือสร้างมลพิษให้กับป่าชุมชน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วยประกอบ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.80-5.75 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .84

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 15-90 คะแนน

(3) แบบวัดกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม

ประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน มีรายละเอียดของแบบวัดดังนี้

(3.1) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความสามารถคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต และการอดได้รอได้ของสมาชิก อบต. ทั้งที่เกี่ยวกับการทำงาน สุขภาพ และการใช้เงิน ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วรินทร์านนท์ และคณะ (2536) โดยนำมาใช้ 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.28-5.77 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .82

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน

(3.2) แบบวัดสุขภาพจิตที่ดี ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับปริมาณความวิตกกังวล อารมณ์แปรปรวน ขาดสมาธิ เคร่งเครียด เป็นต้น ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วรินทร์านนท์ และคณะ (2536) โดยนำมาใช้ 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.95-6.80 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .87

เกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดนี้มีเฉพาะข้อความทางลบ ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ จึงให้คะแนน “จริงที่สุด” 1 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย ให้ 6 คะแนน พิสัยคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน

(3.3) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความมุ่งมั่นหรือปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ และมีความเพียรพยายามเพื่อกระทำสิ่งนั้นให้บรรลุโดยไม่ทอดยอต่ออุปสรรคหรือสิ่งกีดขวาง พยายามฝ่าฟันให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยนำแบบวัดของ ฐานันดร เปียศิริ (2545 : 267-268) มาปรับปรุงใช้ทั้ง 13 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.11-4.19 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .82

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 13-78 คะแนน

(3.4) แบบวัดความเชื่ออำนาจในตน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความเชื่อที่ผลดีหรือผลเสียที่เกิดกับตนนั้น เป็นเพราะการกระทำของตนเองเป็นส่วนใหญ่ตรงข้ามกับความเชื่อเรื่องโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือเกิดจากการกระทำของผู้อื่นมากกว่าที่จะเป็นผลมาจากการกระทำของตนเอง เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามดาว นินทานนท์ และคณะ (2536) โดยนำมาใช้ 12 ข้อ มีทั้งข้อความที่เป็นทางบวกและทางลบ แต่ละข้อมีมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.91-5.89 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .88

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน

(4) แบบวัดกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์

ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ การรับรู้สภาพของป่าชุมชน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ซึ่งมีรายละเอียดของแบบวัด ดังนี้

(4.1) แบบวัดการรับรู้สภาพของป่าชุมชน วัดโดยการให้สมาชิก อบต. รายงานว่าตนได้พบเห็นด้วยตนเองหรือการรับรู้ผ่านบุคคลใกล้ชิดและสื่อต่างๆ ถึงสภาพแวดล้อมของป่าชุมชนว่า มีการบุกรุกทำลาย ลักลอบล่าสัตว์ การทิ้งขยะ การเกิดไฟป่า รวมถึงการรับรู้การใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนในรูปแบบต่างๆ หรือการกฏเกณฑ์ของชุมชนเพื่อปกป้องป่าชุมชนมากน้อยเพียงไร เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 11 ข้อ มีทั้งข้อความที่เป็นทางบวกและทางลบ แต่ละข้อมีมาตรฐานประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.17-5.42 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .83

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน "จริงที่สุด" 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 11-66 คะแนน

(4.2) แบบวัดการรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบวัดของ นิภาพร โชติสุขเสน่ห์ (2545 : 152-153) โดยแบ่งแบบวัดเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับความเห็นของบุคคลใกล้ชิดหรือกลุ่มอ้างอิงว่าบุคคลหรือกลุ่มเหล่านั้นเห็นว่าสมาชิก อบต. ควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมตามกฎเกณฑ์ชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน จำนวน 7 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" และส่วนที่ 2 เป็นแบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลใกล้ชิด ประกอบด้วยข้อความที่แสดงให้เห็นว่าสมาชิก อบต. ยอมทำตาม หรือคล้อยตามความคิดเห็นของบุคคลใกล้ชิดหรือกลุ่มอ้างอิงใน 2 กลุ่ม มากน้อยเพียงใด จำนวน 2 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 3 หน่วยตั้งแต่ "มาก" ถึง "น้อย" แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.30-4.54 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .78

เกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดตอนที่ 1 มีคะแนน 6 อันดับคือให้คะแนน "จริงที่สุด" 6 คะแนน และลดลงจนถึง "ไม่จริงเลย" ให้ 1 คะแนน

ส่วนแบบวัดตอนที่ 2 ให้คะแนน "มาก" ได้ 3 คะแนน "ปานกลาง" ได้ 2 คะแนน และ "น้อย" ได้ 1 คะแนน นำคะแนนของแต่ละข้อของตอนที่ 1 มาคูณกับคะแนนตอนที่ 2 ในข้อที่กล่าวถึงบุคคลใกล้ชิดคนเดียวกัน เพื่อคำนวณหาค่าการรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิสัยของคะแนนทั้งหมดจะอยู่ระหว่าง 7-126 คะแนน

(4.3) แบบวัดการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนวัดโดยการรายงานของสมาชิก อบต. ว่าได้รับทราบและสนใจข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนจากสื่อสารมวลชนประเภทป้ายโฆษณา โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ บุคคลใกล้ชิด และอื่นๆ มากน้อยเพียงใด เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ประกอบตั้งแต่ "จริงที่สุด" จนถึง "ไม่จริงเลย" แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.18-4.54 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .86

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน "จริงที่สุด" 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง "ไม่จริงเลย ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนในทิศทางกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 12-72 คะแนน

(5) แบบวัดกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์

ประกอบด้วย 2 ตัวแปร คือ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน ซึ่งมีรายละเอียดของแบบวัด ดังนี้

(5.1) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยการให้สมาชิก อบต.ตอบคำถามในด้านการรับทราบข้อเท็จจริง ข้อมูล หลักการของการอนุรักษ์ป่าชุมชน รวมถึงการปฏิบัติตัวต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 11 ข้อ แต่ละข้อมีลักษณะ

เป็นข้อคำถามให้ตอบแบบ “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” แบบทดสอบนี้มีค่าความยากง่าย ระหว่าง .20-.80 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .20-.50 และความเชื่อมั่นเท่ากับ .79

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 2 ค่า โดยข้อคำถามใดตอบได้ถูกต้องให้ 1 คะแนน และถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนน พิสัยคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 0-11 คะแนน

(5.2) แบบวัดทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน วัดเกี่ยวกับความคิดเห็นชอบ/ไม่ชอบต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน รวมความคิดเห็นต่อประโยชน์และโทษของการแสดงพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนก (t-test) ระหว่าง 2.58-6.18 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .84

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน

3.2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

(1) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดประเด็นของข้อคำถาม จากนั้นก็ดำเนินการปรับปรุงและสร้างข้อคำถามตามตัวแปรที่ศึกษา แล้วตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

(2) การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบหัวข้อตามนิยามปฏิบัติการในแต่ละตัวแปร ให้ครอบคลุมถึงสิ่งที่ต้องการศึกษา แล้วสร้างประโยคข้อความ

(3) ผู้วิจัยได้นำแบบวัดทั้งหมดที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับสมาชิก อบต. ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จากนั้นคำนวณหาคุณภาพของเครื่องมือโดยแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ

(3.1) กรณีแบบวัด

(3.1.1) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยสถิติ t-test แล้วคัดเลือกข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงๆ ไว้ใช้

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	\bar{X}_H	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนข้อนั้นในกลุ่มสูง
	\bar{X}_L	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อนั้นในกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
	n_H, n_L	แทน	จำนวนผู้ตอบกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน)

(3.1.2) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha Coefficient) ของ Cronbach

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

(3.2) กรณีแบบทดสอบ

(3.2.1) การหาค่าความยากง่าย (Difficulty) โดยใช้สูตร

$$p = \frac{R_H + R_L}{n_H + n_L}$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าความยากง่าย
	R_H	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนั้นในกลุ่มสูง
	R_L	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนผู้ตอบในกลุ่มต่ำ

(3.2.2) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้สูตร

$$r = \frac{R_H - R_L}{n_H}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	R_H	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนั้นในกลุ่มสูง
	R_L	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกของข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูง (ซึ่งมีจำนวนเท่ากับกลุ่มต่ำ : n_L)

(3.2.3) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีของ Kuder-Richardson (KR-20) โดยใช้สูตร

$$r_{kk} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right\}$$

เมื่อ	r_{kk}	แทน	ค่าความเชื่อถือได้
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	\sum	แทน	ผลรวม
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อ
	s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในปี พ.ศ. 2551 จำนวน 800 คน (จากองค์การบริหารส่วนตำบล 800 แห่งๆ ละ 1 คน) ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2551 โดยทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้แนบซองชื่อที่อยู่ของผู้วิจัยพร้อมติดแสตมป์ไปด้วย และได้รับแบบวัดกลับคืน จำนวน 483 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 60.37 จากนั้นในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงองค์การบริหารส่วนตำบลที่ยังไม่ได้ส่งแบบวัดกลับคืน เพื่อให้จัดส่งแบบวัดดังกล่าวกลับคืนผู้วิจัยอีกครั้งภายในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 โดยเมื่อสิ้นสุดตามระยะเวลาดังกล่าวผู้วิจัยได้รับแบบวัดกลับคืนมาเพิ่มเติมอีก จำนวน 175 ฉบับ ซึ่งเมื่อรวมกับแบบวัดที่ได้รับกลับคืนมาในรอบแรกได้เป็นจำนวน 658 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.25

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยมีประเด็นการวิเคราะห์ ดังนี้

(1) สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน มี 2 ลักษณะ คือ

(1.1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1

(1.2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2-4 ถ้าพบผลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะนำคะแนนเฉลี่ยไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' ต่อไป

(1.2) การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ตัวทำนายตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป และตัวถูกทำนายที่ละ 1 ตัว โดยใช้เกณฑ์แตกต่างเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ 7% (Cohen, 1977) เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 5-6

(2) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน

4.3 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกัน

4.4 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตนแตกต่างกัน

4.5 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแตกต่างกัน

4.6 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกัน

4.7 ผลการทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเป็นตัวทำนาย

4.8 ผลการทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

4.1 ลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างสมาชิก อบต. ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 439 คน ร้อยละ 66.72 และเป็นเพศหญิง จำนวน 219 คน ร้อยละ 33.28

กลุ่มตัวอย่างสมาชิก อบต. ที่ตอบแบบสอบถาม มีอายุมากกว่า 39 ปี จำนวน 333 คน ร้อยละ 50.61 และอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 39 ปี จำนวน 325 คน ร้อยละ 49.39

กลุ่มตัวอย่างสมาชิก อบต. ที่ตอบแบบสอบถาม มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 338 คน ร้อยละ 51.37 และมีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 320 คน ร้อยละ 48.63

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละลักษณะทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

	ลักษณะทางชีวสังคม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	439	66.72
	หญิง	219	33.28
	รวม	658	100
อายุ	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 39 ปี	325	49.39
	มากกว่า 39 ปี	333	50.61
	รวม	658	100
ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	320	48.63
	ปริญญาตรีขึ้นไป	338	51.37
	รวม	658	100
ฐานะครอบครัว	ฐานะต่ำ	362	55.02
	ฐานะสูง	296	44.98
	รวม	658	100
ลักษณะการท้องเที่ยว	ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	55.02
	ชอบเที่ยวป่า	296	44.98
	รวม	658	100

กลุ่มตัวอย่างสมาชิก อบต. ที่ตอบแบบสอบถาม มีฐานะครอบครัวต่ำ (รายได้ครอบครัวไม่เกิน 15,000 บาท/เดือน และมีสมาชิกครอบครัวมากกว่า 6 คน ขึ้นไป) จำนวน 362 คน ร้อยละ 55.02 และมีฐานะครอบครัวสูง (รายได้ครอบครัวมากกว่า 15,000 บาท/เดือน และมีสมาชิกครอบครัวไม่เกิน 6 คน) จำนวน 296 คน ร้อยละ 44.98

กลุ่มตัวอย่างสมาชิก อบต. ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ไม่ชอบท่องเที่ยวตามป่าเขา จำนวน 362 คน ร้อยละ 55.02 และชอบท่องเที่ยวตามป่าเขา จำนวน 296 คน ร้อยละ 44.98

4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวต่างกัน มีพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสมาชิก อบต. ที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ อบต. ที่มีการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน พฤติกรรมรักษาระเบียบ และพฤติกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน คน	กลุ่ม	พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน			พฤติกรรมรักษาระเบียบ			พฤติกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชน					
			\bar{X}	s	t	Sig.	\bar{X}	s	t	Sig.	\bar{X}	s	t	Sig.
1. เพศ	439	ชาย	40.51	6.86	4.49**	.00	65.84	9.23	-0.85	.39	106.09	13.58	1.29	.20
	219	หญิง	37.85	6.16			66.54	9.48			104.52	12.54		
2. อายุ	325	อายุน้อย	38.66	6.11	-3.85**	.00	66.35	9.70	.39	.69	105.12	12.86	-1.29	.20
	333	อายุมาก	40.85	7.18			66.05	8.95			106.61	13.58		
3. การศึกษา	320	การศึกษาน้อย	40.13	7.09	1.72	.09	64.95	9.48	-2.67*	.01	104.78	14.05	-1.29	.20
	338	การศึกษามาก	39.16	6.43			67.01	9.10			106.24	12.48		
4. ฐานะทางเศรษฐกิจ	362	ฐานะต่ำ	39.33	6.94	-1.24	.21	67.29	9.12	3.57**	.00	106.51	13.00	1.90	.06
	296	ฐานะสูง	40.03	6.55			64.56	9.39			104.35	13.54		
5. การท่องเที่ยว	362	ไม่ชอบเที่ยวป่า	39.32	7.05	1.73	.09	65.26	9.13	2.34*	.02	104.37	13.25	2.63*	.01
	296	ชอบเที่ยวป่า	40.32	6.50			67.07	9.36			107.38	13.07		

*Sig. < .05 และ **Sig. < .01

4.3 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการศึกษาจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน (ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน) และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน 2 ด้าน (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ) ว่ามีค่าความแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ 3 ตัว แตกต่างกันหรือไม่

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในส่วนนี้ คือ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้สภาพฯ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (39.77) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 39 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีจำนวน 232 คน (ร้อยละ 41.58) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 39 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีจำนวน 326 คน (ร้อยละ 58.42) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) การรับรู้ปทัสถานฯ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (182.72) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 182 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีจำนวน 324 คน (ร้อยละ 55.48) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 182 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีจำนวน 260 คน (ร้อยละ 44.52) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) และการรับข่าวสารฯ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (53.74) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 53 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีจำนวน 215 คน (ร้อยละ 36.26) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 53 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีจำนวน 378 คน (ร้อยละ 63.74) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข)

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้มี 4 ตัว คือ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ซึ่งจะทำการศึกษาวิเคราะห์ที่ละตัว

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งย่อยประกอบด้วย 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มอายุน้อย (4) กลุ่มอายุมาก (5) กลุ่มการศึกษาน้อย (6) กลุ่มการศึกษามาก (7) กลุ่มฐานะต่ำ (8) กลุ่มฐานะสูง (9) กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (10) กลุ่มชอบเที่ยวป่า ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตามตัวแปรตาม ดังนี้

4.3.1 ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพการรับรู้ปทัสถานฯ และการรับข่าวสารฯ ต่างกัน ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ทราบถึงข้อเท็จจริง ข้อมูล หลักการของการอนุรักษ์ป่าชุมชน รวมถึงการปฏิบัติ

ตัวต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.20 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 3 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 11 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		รับรู้สภาพ		รับรู้ทัศนสถาน		รับข่าวสาร			
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	658	3.01	10.48*	3.69	<1	5.37*	<1	<1	5.9
ชาย	439	1.74	3.45	1.88	<1	1.25	<1	<1	3.2
หญิง	219	<1	4.71*	<1	1.11	4.99*	<1	3.70	16.6
อายุน้อย	325	<1	13.36*	<1	1.67	6.69*	<1	<1	13.6
อายุมาก	333	2.22	<1	2.78	<1	<1	<1	<1	3.4
การศึกษาน้อย	320	<1	1.84	<1	<1	2.69	<1	<1	3.1
การศึกษามาก	338	2.32	9.99*	4.17*	<1	2.03	<1	<1	12.0
ฐานะต่ำ	362	4.91*	7.05*	2.40	2.18	2.96	<1	<1	9.5
ฐานะสูง	296	<1	4.35*	1.61	2.22	1.27	<1	<1	6.2
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	3.88	9.77*	2.93	<1	6.98*	<1	<1	9.6
ชอบเที่ยวป่า	296	<1	1.94	1.48	<1	<1	<1	<1	3.5

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.21		น้อย = 8.60
หญิง	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.25		น้อย = 8.76
อายุน้อย	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.23		น้อย = 8.89
การศึกษามาก	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.21		น้อย = 8.71
	รับข่าวสาร	มาก = 8.30		น้อย = 8.63
ฐานะต่ำ	รับรู้สภาพ	มาก = 8.16		น้อย = 8.51
	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.12		น้อย = 8.55
ฐานะสูง	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.31		น้อย = 8.73
	ไม่ชอบเที่ยวป่า	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.16	น้อย = 8.67

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังเพียง 1 ตัว คือ การรับรู้ทัศนสถาน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้า **คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.**

(ตารางที่ 4.3) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.4) พบว่า ผู้ที่รับรูปทัศนายน้อย เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่รับรูปทัศนายนมาก (ค่าเฉลี่ย 8.60 และ 8.21)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.3) พบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้สภาพ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่รับรู้สภาพน้อย เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่รับรู้สภาพมาก พบผลเช่นนี้ในกลุ่มฐานะต่ำ คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้ทัศนายน โดยผู้ที่มีรับรู้ทัศนายน้อย เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่รับรูปทัศนายนมาก พบผลเช่นนี้ในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง และไม่ชอบเที่ยวป่า และคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสาร โดยผู้ที่รับข่าวสารน้อย เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่รับข่าวสารมาก พบผลเช่นนี้ในกลุ่มการศึกษามาก

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.3) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก พบผลเช่นนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 3-6 ภาคผนวก ข) 2) ในผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก พบผลเช่นนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มอายุน้อย และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 3 และ 5-6 ภาคผนวก ข) นอกจากนี้ยังพบอีกว่าในผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากที่สุด (มากกว่าอีก 3 กลุ่ม)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย พบในกลุ่มฐานะต่ำ 2) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนายนทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง และไม่ชอบเที่ยวป่า และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย พบในกลุ่มการศึกษามาก

4.3.2 ทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนธาตุ และการรับข่าวสาร ต่างกัน ทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าในทางที่เห็นประโยชน์หรือโทษ มีความรู้สึกชอบ พอใจต่อพฤติกรรม การอนุรักษ์ป่าชุมชน ซึ่งจะก่อให้เกิดแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็น คะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.13 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 5 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 60 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนธาตุ และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		รับรู้สภาพ			รับรู้ทัศนธาตุ				
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขค	
รวม	658	6.71*	26.80*	26.50*	<1	4.55*	<1	1.44	17.2
ชาย	439	6.31*	16.87*	10.91*	<1	7.95*	<1	1.31	17.8
หญิง	219	1.25	4.92*	16.94*	<1	<1	<1	<1	22.4
อายุน้อย	325	1.18	6.18*	11.82*	<1	1.30	<1	<1	15.1
อายุมาก	333	4.18*	20.51*	12.22*	<1	2.73	<1	<1	20.7
การศึกษาน้อย	320	4.24*	10.19*	10.12*	<1	3.18	2.04	<1	15.4
การศึกษามาก	338	2.89	17.32*	13.99*	<1	1.19	1.93	3.37	23.1
ฐานะต่ำ	362	6.32*	24.45*	8.54*	<1	2.99	<1	4.49*	21.2
ฐานะสูง	296	1.97	4.21*	20.88*	<1	<1	1.29	<1	18.6
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	3.40	32.17*	10.00*	<1	1.84	1.53	1.25	22.8
ชอบเที่ยวป่า	296	2.50	1.44	18.21*	<1	1.34	<1	<1	15.1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนธาตุ และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	รับรู้สภาพ	มาก =	41.35	น้อย = 43.09
	รับรู้ทัศนธาตุ	น้อย =	40.48	มาก = 43.96
	รับข่าวสาร	น้อย =	40.49	มาก = 43.95
ชาย	รับรู้สภาพ	มาก =	41.12	น้อย = 43.30
	รับรู้ทัศนธาตุ	น้อย =	40.43	มาก = 43.99
	รับข่าวสาร	น้อย =	40.78	มาก = 43.64
หญิง	รับรู้ทัศนธาตุ	น้อย =	41.29	มาก = 43.97
	รับข่าวสาร	น้อย =	40.14	มาก = 45.11

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
อายุน้อย	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 40.99		มาก = 43.32
	รับข่าวสาร	น้อย = 40.55		มาก = 43.76
อายุมาก	รับรู้สภาพ	มาก = 41.08		น้อย = 43.29
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 39.74		มาก = 44.63
	รับข่าวสาร	น้อย = 40.30		มาก = 44.08
การศึกษาน้อย	รับรู้สภาพ	มาก = 41.34		น้อย = 43.48
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 40.75		มาก = 44.06
	รับข่าวสาร	น้อย = 40.75		มาก = 44.06
การศึกษามาก	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 40.02		มาก = 43.88
	รับข่าวสาร	น้อย = 40.22		มาก = 43.68
ฐานะต่ำ	รับรู้สภาพ	มาก = 40.33		น้อย = 42.65
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 39.20		มาก = 43.77
	รับข่าวสาร	น้อย = 40.14		มาก = 42.84
ฐานะสูง	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 42.12		มาก = 44.24
	รับข่าวสาร	น้อย = 40.82		มาก = 45.54
ไม่ชอบเที่ยวป่า	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 39.36		มาก = 44.38
	รับข่าวสาร	น้อย = 40.47		มาก = 43.27
ชอบเที่ยวป่า	รับข่าวสาร	น้อย = 40.38		มาก = 45.10

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังทั้ง 3 ตัว คือ การรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนคติ และรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.5) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.6) พบว่า ผู้ที่รับรู้สภาพน้อย เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่รับรู้สภาพมาก (ค่าเฉลี่ย 43.09 และ 41.35) ผู้ที่รับรู้ทัศนคติมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่รับรู้ทัศนคติน้อย (ค่าเฉลี่ย 43.96 และ 40.48) และผู้ที่รับข่าวสารมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 43.95 และ 40.49)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.5) พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้สภาพ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีการรับรู้สภาพน้อย เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้สภาพมาก พบในกลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย และกลุ่มฐานะต่ำ (ตารางที่ 4.6) คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้ทัศนคติ โดยผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่การรับรู้ทัศนคติน้อย พบในกลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง

กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 4.6) และคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสาร โดยผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบในทุกกลุ่มย่อย (ตารางที่ 4.6)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.5) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย พบผลเช่นนี้ในกลุ่มรวมและกลุ่มเพศชาย (ตารางที่ 7-8 ภาคผนวก ข) 2) ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก พบผลเช่นนี้ในกลุ่มรวม และกลุ่มเพศชาย (ตารางที่ 7-8 ภาคผนวก ข) และ 3) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย พบผลเช่นนี้ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 7 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.5) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ 9 ภาคผนวก ข) ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก และรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย 2) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก และรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย 3) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย และรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย และ 4) ผู้ที่รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย และรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก พบผลทั้ง 4 ประการ เหมือนกันในกลุ่มฐานะต่ำ

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย และกลุ่มฐานะต่ำ 2) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก พบในกลุ่ม

เพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก พบในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย

4.3.3 พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร ต่างกัน พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ช่วยรักษาสภาพแวดล้อมของป่าชุมชนดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนที่เสื่อมโทรม โดยการสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำด้วยการแนะนำ ดักเตือน ห้ามปราม ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.76 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.77 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 10 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 54 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่า F								% ทำนาย
		รับรู้สภาพ		รับรู้ทัศนสถาน		รับข่าวสาร				
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค		
รวม	658	<1	12.01*	62.76*	5.21*	3.05	<1	<1	20.3	
ชาย	439	<1	13.08*	32.53*	1.25	2.29	<1	<1	18.7	
หญิง	219	1.05	<1	18.19*	5.70*	3.39	<1	<1	24.4	
อายุน้อย	325	3.98*	6.10*	16.91*	5.56*	6.42*	<1	<1	22.3	
อายุมาก	333	<1	10.29*	33.74*	<1	<1	1.96	<1	21.8	
การศึกษาน้อย	320	<1	10.01*	40.86*	1.90	<1	<1	<1	25.4	
การศึกษามาก	338	2.47	1.51	22.15*	4.81*	4.36*	<1	<1	17.9	
ฐานะต่ำ	362	2.00	12.44*	28.79*	3.88	1.66	<1	<1	22.2	
ฐานะสูง	296	1.58	<1	34.95*	<1	1.07	<1	<1	21.1	
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	<1	8.28*	34.04*	6.66*	1.58	<1	<1	21.4	
ชอบเที่ยวป่า	296	<1	2.93	34.71*	<1	<1	<1	4.37*	24.4	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 38.33		มาก = 40.34
	รับข่าวสาร	น้อย = 37.04		มาก = 41.63
ชาย	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 38.67		มาก = 41.27
	รับข่าวสาร	น้อย = 37.93		มาก = 42.01

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
หญิง	รับข่าวสาร	น้อย = 35.46		มาก = 40.11
	อายุ			
อายุน้อย	รับรู้สภาพ	น้อย = 37.72		มาก = 39.28
	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 37.53		มาก = 39.4
	รับข่าวสาร	น้อย = 36.89		มาก = 40.10
อายุมาก	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 38.66		มาก = 41.57
	รับข่าวสาร	น้อย = 37.48		มาก = 42.75
การศึกษา	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 38.02		มาก = 40.76
	รับข่าวสาร	น้อย = 36.62		มาก = 42.16
การศึกษามาก	รับข่าวสาร	น้อย = 37.29		มาก = 41.16
ฐานะต่ำ	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 37.82		มาก = 40.65
	รับข่าวสาร	น้อย = 37.09		มาก = 41.38
ฐานะสูง	รับข่าวสาร	น้อย = 36.79		มาก = 42.28
ไม่ชอบเที่ยวป่า	รับรู้ทัศนสถาน	น้อย = 37.99		มาก = 40.38
	รับข่าวสาร	น้อย = 36.76		มาก = 41.60
ชอบเที่ยวป่า	รับข่าวสาร	น้อย = 37.20		มาก = 42.30

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังทั้ง 2 ตัว คือ การรับรู้ทัศนสถาน และรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.7) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.8) พบว่า ผู้ที่รับรู้ทัศนสถานมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่รับรู้ทัศนสถานน้อย (ค่าเฉลี่ย 40.34 และ 38.33) และผู้ที่รับข่าวสารมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 41.63 และ 37.04)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.7) พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้สภาพ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า ผู้ที่มีการรับรู้สภาพมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้สภาพน้อย พบในกลุ่มอายุน้อย (ตารางที่ 4.8) คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้ทัศนสถาน โดยผู้ที่มีการรับรู้ทัศนสถานมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้ทัศนสถานน้อย พบในกลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 4.8) และคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสาร โดยผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อยพบในทุกกลุ่มย่อย (ตารางที่ 4.8)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับรู้สภาพ และการรับรู้ทัศนสถาน

(ตารางที่ 4.7) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย และรับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย พบผลเช่นนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มการศึกษามาก และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 10-14 ภาคผนวก ข) และ 2) ผู้ที่รับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย และรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย พบผลเช่นนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มอายุน้อย กลุ่มการศึกษามาก และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 10 และ 12-13 ภาคผนวก ข)

นอกจากนี้คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.7) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก และรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย และ 2) ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก และรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ ในกลุ่มอายุน้อย และกลุ่มการศึกษามาก (ตารางที่ 15-16 ภาคผนวก ข)

จากกรณีวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างการรับรู้สภาพ การรับรู้ปทัสถาน และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.7) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ 17 ภาคผนวก ข) ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก รับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก และรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย 2) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก รับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย และรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย 3) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย รับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย และรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย และ 4) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย และรับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า รับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย โดยพบผลทั้ง 4 ประการเหมือนกันในกลุ่มชอบเที่ยวป่า

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก พบในกลุ่มอายุน้อย 2) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก พบในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย

4.3.4 พฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร ต่างกัน พฤติกรรมรักษาระเบียบ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน โดยมีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างเหมาะสมยั่งยืน ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.24 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 29 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 84 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		รับรู้สภาพ		รับรู้ทัศนคติ		รับข่าวสาร			
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	658	5.80*	25.79*	11.67*	1.82	2.98	1.05	4.00*	13.5
ชาย	439	1.66	14.78*	8.33*	2.14	1.02	2.35	1.85	13.4
หญิง	219	4.28*	8.36*	4.63*	<1	<1	<1	1.27	15.6
อายุน้อย	325	4.65*	8.91*	5.43*	<1	<1	1.10	<1	11.7
อายุมาก	333	1.05	12.62*	5.11*	<1	4.73*	<1	3.62	14.5
การศึกษาน้อย	320	5.96*	9.43*	8.99*	<1	4.91*	<1	<1	16.6
การศึกษามาก	338	<1	13.39*	3.34	1.39	<1	1.72	4.49*	11.4
ฐานะต่ำ	362	3.00	21.62*	14.27*	<1	4.49*	<1	3.45	19.9
ฐานะสูง	296	1.16	5.13*	1.98	2.81	<1	<1	<1	9.9
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	2.32	15.28*	5.34*	1.39	1.00	2.74	<1	13.4
ชอบเที่ยวป่า	296	3.00	10.28*	5.56*	<1	1.08	<1	2.85	14.0

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพ การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ			
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง	
รวม	รับรู้สภาพ	มาก =	64.38	น้อย =	66.50
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย =	63.20	มาก =	67.68
	รับข่าวสาร	น้อย =	63.93	มาก =	66.94

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
ชาย	รับรูปทัศนียภาพ	น้อย = 62.90		มาก = 67.21
	รับข่าวสาร	น้อย = 63.44		มาก = 66.68
หญิง	รับรู้สภาพ	มาก = 64.85		น้อย = 68.27
	รับรูปทัศนียภาพ	น้อย = 64.17		มาก = 68.95
	รับข่าวสาร	น้อย = 64.78		มาก = 68.34
อายุน้อย	รับรู้สภาพ	มาก = 64.80		น้อย = 67.78
	รับรูปทัศนียภาพ	น้อย = 64.23		มาก = 68.35
	รับข่าวสาร	น้อย = 64.68		มาก = 67.90
อายุมาก	รับรูปทัศนียภาพ	น้อย = 62.85		มาก = 67.42
	รับข่าวสาร	น้อย = 63.68		มาก = 66.59
การศึกษาน้อย	รับรู้สภาพ	มาก = 62.30		น้อย = 65.69
	รับรูปทัศนียภาพ	น้อย = 61.86		มาก = 66.13
	รับข่าวสาร	น้อย = 61.91		มาก = 66.08
การศึกษามาก	รับรูปทัศนียภาพ	น้อย = 64.76		มาก = 69.06
	รับรูปทัศนียภาพ	น้อย = 63.89		มาก = 69.18
ฐานะต่ำ	รับข่าวสาร	น้อย = 64.39		มาก = 68.68
	รับรูปทัศนียภาพ	น้อย = 62.58		มาก = 65.99
ฐานะสูง	รับรูปทัศนียภาพ	น้อย = 62.53		มาก = 67.23
	รับข่าวสาร	น้อย = 62.53		มาก = 67.23
ไม่ชอบเที่ยวป่า	รับรูปทัศนียภาพ	น้อย = 63.83		มาก = 68.29
	รับข่าวสาร	น้อย = 64.42		มาก = 67.70

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับทั้ง 3 ตัว คือ การรับรู้สภาพ การรับรูปทัศนียภาพ และรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.9) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.10) พบว่า ผู้ที่รับรู้สภาพน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่รับรู้สภาพมาก (ค่าเฉลี่ย 66.50 และ 64.38) ผู้ที่รับรูปทัศนียภาพมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่รับรูปทัศนียภาพน้อย (ค่าเฉลี่ย 67.68 และ 63.20) และผู้ที่รับข่าวสารมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่รับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 66.94 และ 63.93)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.9) พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้สภาพ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า ผู้ที่มีการรับรู้สภาพน้อย เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้สภาพมาก พบในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย และกลุ่มการศึกษาน้อย (ตารางที่ 4.10) คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการรับรูปทัศนียภาพ โดยผู้ที่มีการรับรู้

ปัทสถานขมาก เป็นผู้ที่มีการรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่การรับรูปัทสถานขน้อย พบในกลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาขน้อย กลุ่มการศึกษาขมาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และกลุ่มชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 4.10) และคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสารข โดยผู้ที่มีการรับข่าวสารขมาก เป็นผู้ที่มีการรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารขน้อย พบในกลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาขน้อย กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และกลุ่มชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 4.10)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับรู้สภาพข และการรับข่าวสารข (ตารางที่ 4.9) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนขมาก และรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย และ 2) ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย และรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนขมาก โดยพบผลทั้ง 2 ประการนี้ ในกลุ่มอายุขมาก กลุ่มการศึกษาขน้อย และกลุ่มฐานะต่ำ (ตารางที่ 18-20 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างการรับรู้สภาพข การรับรู้ปัทสถานข และการรับข่าวสารข (ตารางที่ 4.9) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนขมาก รับรูปัทสถานขทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย และรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย 2) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนขมาก รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย และรับรูปัทสถานขทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า รับรูปัทสถานขทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย พบผล 2 ประการแรกนี้ ในกลุ่มรวม และกลุ่มการศึกษาขมาก (ตารางที่ 21-22 ภาคผนวก ข) 3) ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขมาก และรับรูปัทสถานขทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า รับรูปัทสถานขทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย และ 4) ผู้ที่รับรูปัทสถานขทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย และรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่รับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนขมาก พบผล 2 ประการหลังนี้เฉพาะในกลุ่มรวม (ตารางที่ 21 ภาคผนวก ข)

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนขน้อย พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย และกลุ่มการศึกษาขน้อย 2) ผู้ที่มี

การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และกลุ่มชอบเที่ยวป่า และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และกลุ่มชอบเที่ยวป่า

4.4 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคต ควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการศึกษาจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน (ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน) และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน 2 ด้าน (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ) ว่ามีค่าความแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ 3 ตัว แตกต่างกันหรือไม่

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในส่วนนี้ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน แรงจูงใจ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (62.07) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 62 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย มีจำนวน 255 คน (ร้อยละ 43.29) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 62 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก มีจำนวน 334 คน (ร้อยละ 57.76) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) การมุ่งอนาคต แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (44.65) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 44 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนน้อย มีจำนวน 258 คน (ร้อยละ 41.55) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 44 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก มีจำนวน 363 คน (ร้อยละ 58.45) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) และความเชื่ออำนาจ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (50.80) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีความเชื่ออำนาจในตนน้อย มีจำนวน 220 คน (ร้อยละ 35.54) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 50 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก มีจำนวน 399 คน (ร้อยละ 64.46) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข)

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้มี 4 ตัว คือ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ซึ่งจะทำการศึกษาวิเคราะห์ทีละตัว

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งย่อยประกอบด้วย 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มอายุน้อย (4) กลุ่มอายุมาก (5) กลุ่มการศึกษาน้อย (6) กลุ่มการศึกษามาก (7) กลุ่มฐานะต่ำ (8) กลุ่มฐานะสูง (9) กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (10) กลุ่มชอบเที่ยวป่า ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตามตัวแปรตาม ดังนี้

4.4.1 ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ ต่างกัน ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ทราบถึงข้อเท็จจริง ข้อมูล หลักการของการอนุรักษ์ป่าชุมชน รวมถึงการปฏิบัติตัวต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.20 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 3 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 11 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		แรงจูงใจ	มุ่งอนาคต	เชื่ออำนาจ					
				ก	ข	ค	กxข	กxค	
รวม	658	<1	14.48*	2.56	<1	<1	<1	<1	5.7
ชาย	439	<1	6.66*	1.86	2.13	<1	<1	<1	6.1
หญิง	219	<1	5.19*	1.34	<1	<1	<1	<1	7.3
อายุน้อย	325	<1	6.09*	4.25*	1.26	<1	<1	1.55	9.2
อายุมาก	333	1.17	4.83*	<1	4.06*	<1	<1	<1	7.3
การศึกษาน้อย	320	<1	8.13*	<1	<1	<1	2.10	1.26	6.5
การศึกษามาก	338	1.47	3.22	11.67*	2.30	<1	<1	4.88*	11.0
ฐานะต่ำ	362	<1	2.45	2.55	3.63	<1	2.63	2.90	6.7
ฐานะสูง	296	<1	10.00*	<1	<1	<1	<1	1.24	10.1
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	<1	6.41*	3.62	1.43	<1	<1	<1	6.5
ชอบเที่ยวป่า	296	<1	7.51*	<1	<1	1.42	<1	<1	7.5

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	มุ่งอนาคต	สูง = 8.19		ต่ำ = 8.67
ชาย	มุ่งอนาคต	สูง = 8.20		ต่ำ = 8.60
หญิง	มุ่งอนาคต	สูง = 8.33		ต่ำ = 8.87
อายุน้อย	มุ่งอนาคต	สูง = 8.34		ต่ำ = 8.80
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 8.38		สูง = 8.76
อายุมาก	มุ่งอนาคต	สูง = 8.10		ต่ำ = 8.53
การศึกษาน้อย	มุ่งอนาคต	สูง = 8.16		ต่ำ = 8.67
การศึกษามาก	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 8.25		สูง = 8.88
ฐานะสูง	มุ่งอนาคต	สูง = 8.18		ต่ำ = 8.76
ไม่ชอบเที่ยวป่า	มุ่งอนาคต	สูง = 8.18		ต่ำ = 8.60
ชอบเที่ยวป่า	มุ่งอนาคต	สูง = 8.24		ต่ำ = 8.76

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ใช้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังเพียง 1 ตัว คือ การมุ่งอนาคต (ตารางที่ 4.11) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.12) พบว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มุ่งอนาคตสูง (ค่าเฉลี่ย 8.67 และ 8.19)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.11) พบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการมุ่งอนาคต เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มุ่งอนาคตสูง พบผลในกลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะสูง กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และกลุ่มชอบเที่ยวป่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับความเชื่ออำนาจ โดยผู้ที่เชื่ออำนาจสูง เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ พบผลในกลุ่มอายุน้อย และกลุ่มการศึกษามาก

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างแรงจูงใจ และการมุ่งอนาคต (ตารางที่ 4.11) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffé' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และ 2) ในผู้ที่มุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการนี้ ในกลุ่มอายุมาก (ตารางที่ 23 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง พบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.11) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffé' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ และมีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูง 2) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ และมีการมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง 3) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และ 4) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง และมีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูง ซึ่งพบผลทั้ง 4 ประการ ในกลุ่มการศึกษามาก (ตารางที่ 24 ภาคผนวก ข)

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะสูง กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และกลุ่มชอบเที่ยวป่า และ 2) ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองต่ำ พบผลในกลุ่มอายุน้อย และกลุ่มการศึกษามาก

4.4.2 ทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ ต่างกัน ทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าในทางที่เห็นประโยชน์หรือโทษ มีความรู้สึกชอบ พอใจต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน ซึ่งจะก่อให้เกิดแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.13 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 5 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 60 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		แรงจูงใจ ก	มุ่งอนาคต ข	เชื่ออำนาจ ค	เชื่ออำนาจ				
					กxข	กxค	ขxค	กxขค	
รวม	658	29.99*	30.91*	37.47*	5.31*	<1	<1	<1	29.3
ชาย	439	31.76*	13.09*	32.78*	<1	1.33	1.50	1.53	31.4
หญิง	219	4.62*	11.65*	8.42*	3.09	<1	<1	<1	27.0
อายุน้อย	325	7.52*	18.83*	22.71*	1.66	<1	<1	3.39	28.5
อายุมาก	333	19.65*	8.27*	13.07*	2.84	3.25	<1	1.16	33.9
การศึกษาน้อย	320	23.58*	16.44*	18.57*	2.24	<1	<1	<1	32.8
การศึกษามาก	338	8.29*	14.27*	19.34*	2.47	1.15	<1	<1	27.3
ฐานะต่ำ	362	21.45*	16.95*	21.34*	<1	<1	<1	1.96	31.5
ฐานะสูง	296	9.93*	8.26*	21.23*	5.72*	<1	<1	<1	29.2
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	16.07*	18.66*	20.50*	<1	2.60	<1	<1	27.9
ชอบเที่ยวป่า	296	10.77*	13.42*	17.37*	7.10*	1.27	<1	<1	32.4

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	แรงจูงใจ	ต่ำ = 40.73		สูง = 43.97
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 40.71		สูง = 44.00
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 40.54		สูง = 44.16

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนทัศนคติที่ต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
ชาย	แรงจูงใจ	ต่ำ = 39.88		สูง = 44.15
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 40.64		สูง = 43.38
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 39.85		สูง = 44.18
หญิง	แรงจูงใจ	ต่ำ = 41.39		สูง = 43.66
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 40.72		สูง = 44.33
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 40.99		สูง = 44.06
อายุน้อย	แรงจูงใจ	ต่ำ = 40.41		สูง = 42.85
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 39.69		สูง = 43.56
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 39.51		สูง = 43.75
อายุมาก	แรงจูงใจ	ต่ำ = 40.83		สูง = 45.03
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 41.57		สูง = 44.29
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 41.22		สูง = 44.64
การศึกษาน้อย	แรงจูงใจ	ต่ำ = 40.55		สูง = 44.46
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 40.87		สูง = 44.14
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 40.77		สูง = 44.24
การศึกษามาก	แรงจูงใจ	ต่ำ = 40.82		สูง = 43.50
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 40.41		สูง = 43.91
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 40.12		สูง = 44.20
ฐานะต่ำ	แรงจูงใจ	ต่ำ = 39.47		สูง = 43.47
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 39.69		สูง = 43.25
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 39.47		สูง = 43.46
ฐานะสูง	แรงจูงใจ	ต่ำ = 41.95		สูง = 44.68
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 42.07		สูง = 44.56
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 41.32		สูง = 45.31
ไม่ชอบเที่ยวป่า	แรงจูงใจ	ต่ำ = 40.68		สูง = 43.65
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 40.56		สูง = 43.77
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 40.48		สูง = 43.85
ชอบเที่ยวป่า	แรงจูงใจ	ต่ำ = 40.99		สูง = 44.21
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 40.81		สูง = 44.40
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 40.56		สูง = 44.64

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนทัศนคติที่ต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังทั้ง 3 ตัว คือ แรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.13) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.14) พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน

มากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 43.97 และ 40.73) ผู้ที่มุ่งอนาคตสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 44.00 และ 40.71) และผู้ที่เชื่ออำนาจสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 44.16 และ 40.54)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.13) พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับแรงจูงใจ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบผลนี้ในทุกกลุ่มย่อย คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการมุ่งอนาคต โดยผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบผลนี้ในทุกกลุ่มย่อย และคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับความเชื่ออำนาจ โดยผู้ที่เชื่ออำนาจสูง เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่เชื่ออำนาจต่ำ พบผลนี้ในทุกกลุ่มย่อย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างแรงจูงใจ และการมุ่งอนาคต (ตารางที่ 4.13) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ในผู้ที่มีแรงจูงใจควบคุมตนเอง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง พบผลทั้ง 2 ประการแรกนี้ในกลุ่มรวม (ตารางที่ 25 ภาคผนวก ข) 3) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการหลังนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มฐานะสูง และกลุ่มชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 25-27 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง 2) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และ 3) ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนเอง พบผลทั้ง 3 ประการนี้ในทุกกลุ่มย่อย

4.4.3 พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจการมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ ต่างกัน พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ช่วยรักษาสภาพแวดล้อมของป่าชุมชนดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนที่เสื่อมโทรม โดยการสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำด้วยการแนะนำ ตักเตือน ห้ามปราม ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 39.76 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.77 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 10 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 54 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		แรงจูงใจ	มุ่งอนาคต	เชื่ออำนาจ					
					ก	ข	ค	กxข	
รวม	658	18.79*	25.49*	2.26	1.74	6.89*	<1	<1	16.3
ชาย	439	17.72*	13.68*	1.13	<1	6.40*	<1	<1	18.6
หญิง	219	2.41	8.81*	<1	2.32	<1	<1	1.10	11.8
อายุน้อย	325	6.36*	13.30*	<1	<1	6.69*	<1	<1	15.1
อายุมาก	333	7.49*	10.07*	<1	<1	1.04	<1	<1	17.8
การศึกษาน้อย	320	22.79*	9.67*	1.61	<1	3.97*	3.26	<1	21.2
การศึกษามาก	338	1.70	17.14*	1.61	3.17	<1	1.08	<1	15.0
ฐานะต่ำ	362	14.41*	7.67*	<1	2.05	4.84*	<1	<1	14.7
ฐานะสูง	296	6.81*	13.85*	1.43	<1	1.94	1.49	<1	18.9
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	8.39*	22.27*	1.84	1.49	1.20	<1	1.49	17.9
ชอบเที่ยวป่า	296	9.27*	6.22*	<1	<1	7.49*	3.55	<1	16.7

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน			
		คะแนนต่ำ		คะแนนสูง	
		ค่า	เปรียบเทียบกับ	ค่า	
รวม	แรงจูงใจ	ต่ำ =	37.86	สูง =	40.64
	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	37.63	สูง =	40.87
ชาย	แรงจูงใจ	ต่ำ =	38.12	สูง =	41.56
	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	38.33	สูง =	41.35
หญิง	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	36.10	สูง =	39.30
อายุน้อย	แรงจูงใจ	ต่ำ =	37.43	สูง =	39.66
	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	36.93	สูง =	40.15
อายุมาก	แรงจูงใจ	ต่ำ =	38.72	สูง =	41.68
	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	38.48	สูง =	41.92
การศึกษาน้อย	แรงจูงใจ	ต่ำ =	37.57	สูง =	41.86
	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	38.32	สูง =	41.12
การศึกษามาก	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	36.32	สูง =	40.27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้า **คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.**

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
ฐานะต่ำ	แรงจูงใจ	ต่ำ = 37.07		สูง = 40.59
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 37.55		สูง = 40.12
ฐานะสูง	แรงจูงใจ	ต่ำ = 38.13		สูง = 40.63
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 37.59		สูง = 41.16
ไม่ชอบเที่ยวป่า	แรงจูงใจ	ต่ำ = 37.86		สูง = 40.37
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 37.08		สูง = 41.16
ชอบเที่ยวป่า	แรงจูงใจ	ต่ำ = 37.89		สูง = 40.91
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 38.16		สูง = 40.63

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังเพียง 2 ตัว คือ แรงจูงใจ และการมุ่งอนาคต (ตารางที่ 4.15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.16) พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 40.64 และ 37.86) และผู้ที่มีมุ่งอนาคตสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีมุ่งอนาคตต่ำ (ค่าเฉลี่ย 40.87 และ 37.63)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.15) พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับแรงจูงใจ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบผลนี้ในกลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และกลุ่มชอบเที่ยวป่า และคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการมุ่งอนาคต โดยผู้ที่มีมุ่งอนาคตสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีมุ่งอนาคตต่ำ พบผลนี้ในทุกกลุ่มย่อย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ (ตารางที่ 4.15) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffé' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูง พบผลนี้ในกลุ่มอายุน้อย (ตารางที่ 30 ภาคผนวก ข) 2) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และมีความเชื่ออำนาจในตนสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ และ 3) ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการหลังนี้ใน

กลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 28-29 และ 31-33 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบผลนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และกลุ่มชอบเที่ยวป่า 2) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง พบผลนี้ในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย

4.4.4 พฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ ต่างกัน พฤติกรรมรักษาระเบียบ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน โดยมีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างเหมาะสมยั่งยืน ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.24 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 29 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 84 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ตามแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		แรงจูงใจ	มุ่งอนาคต	เชื่ออำนาจ				รวม	
				ก	ข	ค	กxข		
รวม	658	42.55*	16.09*	26.75*	<1	<1	6.24*	<1	26.1
ชาย	439	32.99*	8.47*	19.40*	<1	<1	3.15	1.15	30.0
หญิง	219	7.63*	7.35*	9.28*	<1	<1	1.23	2.85	22.5
อายุน้อย	325	22.10*	8.47*	9.55*	<1	1.67	<1	3.05	31.5
อายุมาก	333	21.86*	2.34	8.68*	<1	<1	1.77	<1	22.5
การศึกษาน้อย	320	29.07*	9.61*	6.77*	<1	<1	3.19	<1	27.2
การศึกษามาก	338	12.26*	6.55*	24.46*	1.52	<1	2.43	<1	26.8
ฐานะต่ำ	362	30.59*	3.55	16.77*	4.15*	3.12	1.26	2.09	26.0
ฐานะสูง	296	16.71*	14.16*	8.43*	1.39	<1	2.85	1.32	29.7
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	20.89*	4.44*	23.03*	<1	1.33	1.7	<1	24.2
ชอบเที่ยวป่า	296	19.69*	12.99*	4.46*	<1	<1	3.30	<1	28.4

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	แรงจูงใจ	ต่ำ = 62.60		สูง = 67.97
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 63.63		สูง = 66.94
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 63.16		สูง = 67.41
ชาย	แรงจูงใจ	ต่ำ = 61.63		สูง = 67.61
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 63.11		สูง = 66.14
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 62.33		สูง = 66.92
หญิง	แรงจูงใจ	ต่ำ = 64.46		สูง = 68.59
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 64.50		สูง = 68.55
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 64.25		สูง = 68.80
อายุน้อย	แรงจูงใจ	ต่ำ = 63.33		สูง = 69.10
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 64.43		สูง = 68.00
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 64.32		สูง = 68.11
อายุมาก	แรงจูงใจ	ต่ำ = 61.57		สูง = 67.74
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 62.71		สูง = 66.60
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 61.22		สูง = 67.66
การศึกษาน้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 62.59		สูง = 66.30
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 62.89		สูง = 66.00
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 63.80		สูง = 68.01
การศึกษามาก	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 64.36		สูง = 67.44
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 62.93		สูง = 68.88
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 62.62		สูง = 69.13
ฐานะต่ำ	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 64.76		สูง = 66.98
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 61.76		สูง = 66.77
ฐานะสูง	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 61.96		สูง = 66.57
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 62.49		สูง = 66.05
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 62.44		สูง = 67.41
ไม่ชอบเที่ยวป่า	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 63.78		สูง = 66.07
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 62.31		สูง = 67.53
	แรงจูงใจ	ต่ำ = 63.04		สูง = 68.75
ชอบเที่ยวป่า	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 63.58		สูง = 68.21
	เชื่ออำนาจ	ต่ำ = 64.54		สูง = 67.26

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังทั้ง 3 ตัว คือ แรงจูงใจ การมุ่งอนาคต และความเชื่อ

อำนาจ (ตารางที่ 4.17) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.18) พบว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 67.97 และ 62.60) ผู้ที่มุ่งอนาคตสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มุ่งอนาคตต่ำ (ค่าเฉลี่ย 66.94 และ 63.63) และผู้ที่มีความเชื่ออำนาจสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ (ค่าเฉลี่ย 67.41 และ 63.16)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.17) พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับแรงจูงใจ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีแรงจูงใจสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจต่ำ พบผลนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการมุ่งอนาคต โดยผู้ที่มีอนาคตสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีอนาคตต่ำ พบผลนี้ในกลุ่มย่อยเกือบทุกกลุ่ม (ยกเว้นกลุ่มอายุมาก และกลุ่มฐานะต่ำ) และคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับความเชื่ออำนาจ โดยผู้ที่มีความเชื่ออำนาจสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีความเชื่ออำนาจต่ำ พบผลในทุกกลุ่มย่อย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างแรงจูงใจ และการมุ่งอนาคต (ตารางที่ 4.17) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีการมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ 2) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และ 3) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ซึ่งผลทั้ง 3 ประการนี้พบในกลุ่มฐานะต่ำ (ตารางที่ 34 ภาคผนวก ข)

นอกจากนี้คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบยังแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง และมีความเชื่ออำนาจในตนเองสูง มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองต่ำ 2) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ และมีความเชื่ออำนาจในตนเองสูง มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองต่ำ และ 3) ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองต่ำ และมีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ ซึ่งผลทั้ง 3 ประการนี้พบในกลุ่มรวม (ตารางที่ 35 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมการรักษาระเบียบมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม 2) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง พบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยเกือบทุกกลุ่ม (ยกเว้นกลุ่มอายุมาก และกลุ่มฐานะต่ำ) และ 3) ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองสูง พบผลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

4.5 ผลการวิเคราะห์จิตลักษณะตามสถานการณ์ และพฤติกรรมส่งเสริมการ อนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนสถานทาง สังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ป่าชุมชน แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการศึกษาจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ด้าน (ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน) และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน 2 ด้าน (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ) ว่ามีค่าความแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ 3 ตัว แตกต่างกันหรือไม่

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในส่วนนี้ คือ สุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน สุขภาพจิตฯ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (39.41) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 39 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีสุขภาพจิตที่ด้อย มีจำนวน 256 คน (ร้อยละ 41.42) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 39 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก มีจำนวน 362 คน (ร้อยละ 58.58) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) การรับรู้ทัศนสถานฯ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (182.72) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 182 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีจำนวน 324 คน (ร้อยละ 55.48) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 182 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีจำนวน 260 คน (ร้อยละ 44.52) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) และการรับข่าวสารฯ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (53.74) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 53 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีจำนวน 215 คน (ร้อยละ 36.26) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 53 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีจำนวน 378 คน (ร้อยละ 63.74) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข)

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้มี 4 ตัว คือ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ทีละตัว

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งย่อยประกอบด้วย 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มอายุน้อย (4) กลุ่มอายุมาก (5) กลุ่มการศึกษาน้อย (6) กลุ่มการศึกษามาก (7) กลุ่มฐานะต่ำ (8) กลุ่มฐานะสูง (9) กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (10) กลุ่มชอบเที่ยวป่า ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตามตัวแปรตาม ดังนี้

4.5.1 ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนสถานฯ และการรับข่าวสารฯ ต่างกัน ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ทราบถึงข้อเท็จจริง ข้อมูล หลักการของการอนุรักษ์ป่าชุมชน รวมถึงการปฏิบัติ

ตัวต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.20 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 3 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 11 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามสภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		สภาพจิตดี รับรู้ทัศนสถาน รับข่าวสาร							
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขค	
รวม	658	<1	13.97*	2.36	<1	3.85	<1	8.51*	6.7
ชาย	439	<1	5.22*	1.44	<1	<1	<1	5.27*	4.2
หญิง	219	<1	6.24*	<1	<1	5.97*	<1	2.51	14.2
อายุน้อย	325	<1	13.05*	<1	2.70	3.50	<1	2.85	11.3
อายุมาก	333	<1	<1	4.55*	8.81*	<1	2.14	1.76	7.1
การศึกษาน้อย	320	<1	4.73*	1.27	<1	1.10	<1	3.89	4.4
การศึกษามาก	338	2.91	11.17*	1.29	<1	3.90	<1	4.95*	12.3
ฐานะต่ำ	362	<1	8.25*	1.23	<1	2.37	<1	5.24*	8.1
ฐานะสูง	296	<1	5.43*	1.64	<1	2.85	<1	3.20	6.9
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	2.73	10.19*	1.61	1.33	<1	<1	9.62*	9.7
ชอบเที่ยวป่า	296	1.08	3.91*	1.19	<1	4.92*	1.64	<1	6.7

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีสภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.21		น้อย = 8.65
ชาย	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.22		น้อย = 8.56
หญิง	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.22		น้อย = 8.80
อายุน้อย	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.21		น้อย = 8.86
อายุมาก	รับข่าวสาร	น้อย = 8.13		มาก = 8.52
การศึกษาน้อย	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.21		น้อย = 8.61
การศึกษามาก	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.22		น้อย = 8.79
ฐานะต่ำ	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.14		น้อย = 8.61
ฐานะสูง	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.33		น้อย = 8.75
ไม่ชอบเที่ยวป่า	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.18		น้อย = 8.70
ชอบเที่ยวป่า	รับรู้ทัศนสถาน	มาก = 8.22		น้อย = 8.58

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังเพียง 1 ตัว คือ การรับรู้ทัศนคติ (ตารางที่ 4.19) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.20) พบว่า ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติน้อย เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติมาก (ค่าเฉลี่ย 8.65 และ 8.21)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.19) พบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้ทัศนคติ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติน้อย เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติมาก พบผลเช่นนี้ในกลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และกลุ่มชอบเที่ยวป่า และคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสาร โดยผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลเช่นนี้ในกลุ่มอายุมาก

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างสุขภาพจิตที่ดี และการรับรู้ทัศนคติ (ตารางที่ 4.19) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' (ตารางที่ 36 ภาคผนวก ข) ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก และมีการรับรู้ทัศนคติน้อย มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติมาก 2) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติมาก และมีสุขภาพจิตที่ดีน้อย มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก และ 3) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติน้อย และมีสุขภาพจิตที่ดีมาก มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีน้อย พบผลทั้ง 3 ประการนี้ในกลุ่มอายุมาก

นอกจากนี้คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างสุขภาพจิตที่ดี และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.19) พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก และมีการรับข่าวสารน้อย มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก พบผลในกลุ่มเพศหญิงและกลุ่มชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 37-38 ภาคผนวก ข) 2) ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก และมีสุขภาพจิตที่ดีน้อย มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก พบผลในกลุ่มเพศหญิง (ตารางที่ 37 ภาคผนวก ข) และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย และมีสุขภาพจิตที่ดีมาก มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีน้อย พบผลในกลุ่มชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 38 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง พบว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.19) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดี

มาก มีการรับรู้ทัศนคติที่น้อย และรับข่าวสารน้อย มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่รับข่าวสารมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 39 และ 41-43 ภาคผนวก ข) 2) ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีน้อย มีการรับข่าวสารมาก และรับรู้ทัศนคติที่น้อย มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติที่น้อย พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชายกลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 39-43 ภาคผนวก ข) 3) ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก มีการรับข่าวสารน้อย และรับรู้ทัศนคติที่น้อย มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติที่น้อย พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 39-40 และ 42-43 ภาคผนวก ข) 4) ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก มีการรับรู้ทัศนคติที่น้อย และมีสุขภาพจิตที่ดีน้อย มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก พบในกลุ่มรวม กลุ่มการศึกษา และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 39 , 41 และ 43 ภาคผนวก ข) 5) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติที่น้อย มีการรับข่าวสารน้อย และมีสุขภาพจิตที่ดีมาก มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีน้อย พบในกลุ่มรวม (ตารางที่ 39 ภาคผนวก ข) และ 6) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติที่น้อย มีการรับข่าวสารน้อย และมีสุขภาพจิตที่ดีน้อย มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก พบในกลุ่มรวม (ตารางที่ 40 ภาคผนวก ข)

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติที่น้อย พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มการศึกษาที่น้อย กลุ่มการศึกษาที่มาก กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มฐานะสูง กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และกลุ่มชอบเที่ยวป่า และ 2) ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลในกลุ่มอายุมาก

4.5.2 ทศนคติที่ต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร ต่างกัน ทศนคติที่ต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่าในทางที่เห็นประโยชน์หรือโทษ มีความรู้สึกชอบ พอใจต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน ซึ่งจะก่อให้เกิดแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 42.82 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.13 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 5 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 60 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนทัศนคติที่ต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังทั้ง 3 ตัว คือ สุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.21) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.22) พบว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีน้อย (ค่าเฉลี่ย 43.13 และ 40.86) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติที่มาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติที่น้อย (ค่าเฉลี่ย 43.49 และ 40.50) และผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 43.77 และ 40.22)

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนสถานฯ และการรับข่าวสารฯ

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		สุขภาพจิตฯ		รับรู้ทัศนสถานฯ		รับข่าวสารฯ			
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	658	12.56*	21.81*	30.86*	<1	4.76*	<1	1.53	19.1
ชาย	439	6.35*	14.68*	11.92*	<1	1.24	<1	1.26	17.0
หญิง	219	6.01*	3.92	21.28*	<1	3.18	<1	<1	26.9
อายุน้อย	325	4.44*	5.61*	17.90*	<1	6.75*	<1	<1	17.1
อายุมาก	333	7.13*	15.77*	7.12*	<1	<1	<1	1.49	23.1
การศึกษาน้อย	320	6.05*	10.22*	9.02*	<1	1.03	2.48	<1	17.2
การศึกษามาก	338	8.31*	8.95*	22.39*	1.59	6.90*	3.03	<1	24.8
ฐานะต่ำ	362	20.86*	21.49*	8.72*	<1	4.32*	1.04	<1	25.3
ฐานะสูง	296	<1	3.73*	24.81*	<1	<1	2.23	<1	18.2
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	6.12*	30.93*	13.50*	<1	11.32*	1.23	2.46	27.1
ชอบเที่ยวป่า	296	6.16*	<1	20.64*	<1	<1	<1	<1	16.4

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนสถานฯ และการรับข่าวสารฯ แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	สุขภาพจิตฯ	น้อย = 40.86		มาก = 43.13
	รับรู้ทัศนสถานฯ	น้อย = 40.50		มาก = 43.49
	รับข่าวสารฯ	น้อย = 40.22		มาก = 43.77
ชาย	สุขภาพจิตฯ	น้อย = 40.94		มาก = 43.07
	รับรู้ทัศนสถานฯ	น้อย = 40.39		มาก = 43.62
	รับข่าวสารฯ	น้อย = 40.55		มาก = 43.46
หญิง	สุขภาพจิตฯ	น้อย = 40.85		มาก = 43.55
	รับข่าวสารฯ	น้อย = 39.66		มาก = 44.74
อายุน้อย	สุขภาพจิตฯ	น้อย = 40.93		มาก = 42.77
	รับรู้ทัศนสถานฯ	น้อย = 40.82		มาก = 42.88
	รับข่าวสารฯ	น้อย = 40.01		มาก = 43.69
อายุมาก	สุขภาพจิตฯ	น้อย = 40.44		มาก = 43.35
	รับรู้ทัศนสถานฯ	น้อย = 39.73		มาก = 44.06
	รับข่าวสารฯ	น้อย = 40.44		มาก = 43.35
การศึกษาน้อย	สุขภาพจิตฯ	น้อย = 41.11		มาก = 43.51
	รับรู้ทัศนสถานฯ	น้อย = 40.75		มาก = 43.87
	รับข่าวสารฯ	น้อย = 40.84		มาก = 43.78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้า **คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.**

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
การศึกษามาก	สุขภาพจิตข	น้อย =	40.14	มาก = 42.84
	รับรู้ทัศนข	น้อย =	40.08	มาก = 42.89
	รับข่าวสาร	น้อย =	39.27	มาก = 43.71
ฐานะต่ำ	สุขภาพจิตข	น้อย =	39.20	มาก = 43.25
	รับรู้ทัศนข	น้อย =	39.17	มาก = 43.28
	รับข่าวสาร	น้อย =	39.92	มาก = 42.53
ฐานะสูง	รับรู้ทัศนข	น้อย =	42.05	มาก = 43.87
	รับข่าวสาร	น้อย =	40.60	มาก = 45.31
ไม่ชอบเที่ยวป่า	สุขภาพจิตข	น้อย =	40.93	มาก = 42.97
	รับรู้ทัศนข	น้อย =	39.66	มาก = 44.25
	รับข่าวสาร	น้อย =	40.44	มาก = 43.47
ชอบเที่ยวป่า	สุขภาพจิตข	น้อย =	40.98	มาก = 43.58
	รับข่าวสาร	น้อย =	39.90	มาก = 44.66

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.21) พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการมีสุขภาพจิตที่ดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีน้อย พบผลเช่นนี้ในเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นในกลุ่มฐานะสูง คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้ทัศนข โดยผู้ที่มีการรับรู้ทัศนขมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้ทัศนขน้อย พบผลเช่นนี้ในเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นในกลุ่มเพศหญิง และกลุ่มชอบเที่ยวป่า และคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสาร โดยผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลเช่นนี้ในทุกกลุ่มย่อย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างสุขภาพจิตที่ดี และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.21) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีน้อย และมีการรับข่าวสารมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลนี้เฉพาะในกลุ่มรวม (ตารางที่ 44 ภาคผนวก ข) 2) ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีน้อย และมีการรับข่าวสารมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย และมีสุขภาพจิตที่ดีมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มอายุน้อย กลุ่มการศึกษามาก กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 44-48 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก พบผลในกลุ่มรวม และเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นในกลุ่มฐานะสูง และกลุ่มชอบเที่ยวป่า และ 2) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนียภาพมาก พบผลในกลุ่มรวม และเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นในกลุ่มเพศหญิง และกลุ่มชอบเที่ยวป่า และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก พบผลในกลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อย

4.5.3 พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ต่างกัน พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนหมายถึง การที่สมาชิก อบต. ช่วยรักษาสภาพแวดล้อมของป่าชุมชนดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนที่เสื่อมโทรม โดยการสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำด้วยการแนะนำ ตักเตือน ห้ามปราม ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.76 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.77 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 10 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 54 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		สุขภาพจิตดี			สุขภาพจิตไม่ดี				
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	658	30.05*	7.92*	55.33*	3.33	1.44	<1	<1	23.8
ชาย	439	18.51*	9.34*	18.71*	<1	<1	<1	1.43	21.6
หญิง	219	8.70*	<1	30.04*	1.85	2.45	<1	<1	27.2
อายุน้อย	325	3.13	6.54*	20.69*	4.50*	2.40	<1	3.61	21.8
อายุมาก	333	21.42*	7.52*	14.14*	<1	<1	<1	<1	26.1
การศึกษาน้อย	320	14.55*	9.56*	31.61*	1.87	<1	1.13	<1	30.7
การศึกษามาก	338	12.42*	<1	18.85*	1.41	1.27	<1	<1	16.7
ฐานะต่ำ	362	22.78*	12.25*	19.71*	<1	4.01*	<1	<1	25.1
ฐานะสูง	296	8.73*	<1	41.69*	1.93	1.15	<1	<1	27.4
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	17.90*	5.05*	24.69*	2.61	5.84*	<1	<1	23.2
ชอบเที่ยวป่า	296	11.30*	2.72	32.77*	<1	4.27*	1.11	2.28	32.6

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	สุขภาพจิต	น้อย =	37.57	มาก = 40.68
	รับรู้ทัศนียภาพ	น้อย =	38.33	มาก = 39.92
	รับข่าวสาร	น้อย =	37.02	มาก = 41.23
ชาย	สุขภาพจิต	น้อย =	38.28	มาก = 41.36
	รับรู้ทัศนียภาพ	น้อย =	38.72	มาก = 40.91
	รับข่าวสาร	น้อย =	38.27	มาก = 41.36
หญิง	สุขภาพจิต	น้อย =	36.21	มาก = 39.21
	รับข่าวสาร	น้อย =	34.92	มาก = 40.49
อายุน้อย	รับรู้ทัศนียภาพ	น้อย =	37.47	มาก = 39.42
	รับข่าวสาร	น้อย =	36.71	มาก = 40.18
อายุมาก	สุขภาพจิต	น้อย =	37.48	มาก = 41.85
	รับรู้ทัศนียภาพ	น้อย =	38.37	มาก = 40.96
	รับข่าวสาร	น้อย =	37.89	มาก = 41.44
การศึกษาน้อย	สุขภาพจิต	น้อย =	37.75	มาก = 40.90
	รับรู้ทัศนียภาพ	น้อย =	38.05	มาก = 40.60
	รับข่าวสาร	น้อย =	37.00	มาก = 41.64
การศึกษามาก	สุขภาพจิต	น้อย =	37.29	มาก = 40.33
	รับข่าวสาร	น้อย =	36.93	มาก = 40.68
ฐานะต่ำ	สุขภาพจิต	น้อย =	36.87	มาก = 40.72
	รับรู้ทัศนียภาพ	น้อย =	37.38	มาก = 40.21
	รับข่าวสาร	น้อย =	37.00	มาก = 40.59
ฐานะสูง	สุขภาพจิต	น้อย =	38.12	มาก = 40.55
	รับข่าวสาร	น้อย =	36.67	มาก = 42.00
ไม่ชอบเที่ยวป่า	สุขภาพจิต	น้อย =	37.10	มาก = 40.60
	รับรู้ทัศนียภาพ	น้อย =	37.92	มาก = 39.78
	รับข่าวสาร	น้อย =	36.80	มาก = 40.90
ชอบเที่ยวป่า	สุขภาพจิต	น้อย =	38.18	มาก = 40.85
	รับข่าวสาร	น้อย =	37.24	มาก = 41.79

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังทั้ง 3 ตัว คือ สุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.23) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.24) พบว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ตึ่ น้อย (ค่าเฉลี่ย 40.68 และ 37.57) ผู้ที่มีการรับรู้

ปัทสถานขมาก เป็นผู้ที่มืพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนมกกว่ผู้ที่มีกรรับรूपััทสถานขน้อย (ค้าเฉลี๋ย 39.92 และ 38.33) และผู้ที่มีกรรับร้าซุมนขนมก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนมกกว่ผู้ที่มีกรรับร้าซุมนขนน้อย (ค้าเฉลี๋ย 41.23 และ 37.02)

เมือทำกรวิเคราะห้ในกุ่มย่อยอีก 10 กุ่ม (ดาร์งที่ 4.23) พบว่ คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนแปรปรวนไปดมระดับกรมีสุภภจิตที่ดี เมือพิจรณาค้าเฉลี๋ยของกุ่มที่แบ่งดมระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกุ่มรวม คือ ผู้ที่มีสุภภจิตที่ดีมกเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนมกกว่ผู้ที่มีสุภภจิตที่ดีน้อย พบผลเช่นนี้ในเกือบทุกกุ่มย่อย ยกเว้นในกุ่มอายุน้อย คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนแปรปรวนไปดมระดับกรรับรूपััทสถานข โดยผู้ที่มีกรรับรूपััทสถานขมก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนมกกว่ผู้ที่มีกรรับรूपััทสถานขน้อย พบผลเช่นนี้ในกุ่มเพศขย กุ่มอายุน้อย กุ่มอายุมก กุ่มกรศึกษน้อย กุ่มฐนระดับ และกุ่มไม่ชอบเที่ยวป้า และกะแนนพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนแปรปรวนไปดมระดับกรรับร้าซุมนขน โดยผู้ที่มีกรรับร้าซุมนขนมก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนมกกว่ผู้ที่มีกรรับร้าซุมนขนน้อย พบผลเช่นนี้ในทุกกุ่มย่อย

จกรกรวิเคราะห้ควมแปรปรวนสองทง พบว่ คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนแปรปรวนไปดมปฏิสัมพันธ์สองทงระหว่งสุภภจิตที่ดี และกรรับรूपััทสถานข (ดาร์งที่ 4.23) เมือเปรียบเทียบค้าเฉลี๋ยเป็นรายคู้ด้วยวิธีกรของ Scheffe' ปรากฏว่ ค้าเฉลี๋ยของกุ่มแตกต่างกันอย่งมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีสุภภจิตที่ดีมก และมีการรับรूपััทสถานขมก มีพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนมกกว่ ผู้ที่มีกรรับรूपััทสถานขน้อย และ 2) ผู้ที่มีกรรับรूपััทสถานขมก และมีการรับรूपััทสถานขที่ดีมก มีพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนมกกว่ ผู้ที่มีสุภภจิตที่ดีน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกุ่มอายุน้อย (ดาร์งที่ 49 ภาคผนวก ข)

นอกจากนี้กะแนนพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนแปรปรวนไปดมปฏิสัมพันธ์สองทงระหว่งสุภภจิตที่ดี และกรรับร้าซุมนขน (ดาร์งที่ 4.23) เมือเปรียบเทียบค้าเฉลี๋ยเป็นรายคู้ด้วยวิธีกรของ Scheffe' ปรากฏว่ ค้าเฉลี๋ยของกุ่มแตกต่างกันอย่งมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีสุภภจิตที่ดีมก และมีการรับร้าซุมนขนมก มีพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนมกกว่ ผู้ที่มีกรรับร้าซุมนขนน้อย 2) ผู้ที่มีกรรับร้าซุมนขนมก และมีการรับร้าซุมนขนที่ดีมก มีพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนมกกว่ ผู้ที่มีสุภภจิตที่ดีน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกุ่มชอบเที่ยวป้า (ดาร์งที่ 52 ภาคผนวก ข) 3) ผู้ที่มีสุภภจิตที่ดีน้อย และมีการรับร้าซุมนขนมก มีพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนมกกว่ ผู้ที่มีกรรับร้าซุมนขนน้อย พบผลนี้ในกุ่มฐนระดับ กุ่มชอบเที่ยวป้า และกุ่มไม่ชอบเที่ยวป้า (ดาร์งที่ 50-52 ภาคผนวก ข) 4) ผู้ที่มีกรรับร้าซุมนขนน้อย และมีการรับรूपััทสถานขที่ดีมก มีพฤติกรรมเสริมสร้งและอนรุรกษป้าซุมนขนมกกว่ ผู้ที่มีกรรับร้าซุมนขนน้อย และ 5) ผู้ที่มีกรรับร้าซุมนขนน้อย และมีการรับร้าซุมนขนน้อย

สุขภาพจิตที่ดีมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 50-51 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้าง และอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก พบผลในกลุ่มรวม และเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นในกลุ่มอายุน้อย และ 2) ผู้ที่มีการรับรู้ปัทสถานขมาก พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุน้อย กลุ่มอายุมาก กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก พบผลในทุกกลุ่มย่อย

4.5.4 พฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ปัทสถานข และการรับข่าวสาร ต่างกัน พฤติกรรมรักษาระเบียบ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ปฏิบัติตามกฎหมายชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน โดยมีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างเหมาะสมยั่งยืน ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.24 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 29 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 84 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ตามสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ปัทสถานข และการรับข่าวสาร

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		สุขภาพจิตข		รับรู้ปัทสถานข		รับข่าวสาร			
		ก	ข	ค	กข	กค	ขค	กขค	
รวม	658	20.65*	27.00*	8.61*	1.17	2.40	<1	<1	14.2
ชาย	439	15.05*	19.57*	4.82*	1.04	<1	2.51	<1	15.3
หญิง	219	7.29*	5.19*	5.10*	<1	<1	<1	<1	15.8
อายุน้อย	325	6.21*	9.37*	5.13*	4.21*	<1	2.46	<1	13.9
อายุมาก	333	14.43*	15.95*	1.26	<1	<1	<1	2.55	15.7
การศึกษาน้อย	320	8.02*	15.43*	5.55*	<1	2.60	1.50	2.50	15.9
การศึกษามาก	338	6.96*	17.69*	<1	8.57*	<1	1.96	<1	15.4
ฐานะต่ำ	362	11.51*	21.23*	10.95*	<1	4.72*	<1	<1	20.8
ฐานะสูง	296	7.61*	8.72*	1.90	<1	<1	1.21	2.07	11.1
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	9.39*	16.87*	4.74*	3.40	6.04*	1.72	<1	17.7
ชอบเที่ยวป่า	296	10.05*	6.66*	3.98*	<1	.10	<1	2.69	13.7

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีสุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
รวม	สุขภาพจิตข	น้อย = 63.31		มาก = 67.21
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 63.03		มาก = 67.49
	รับข่าวสาร	น้อย = 64.00		มาก = 66.52
ชาย	สุขภาพจิตข	น้อย = 62.71		มาก = 66.97
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 62.41		มาก = 67.27
	รับข่าวสาร	น้อย = 63.63		มาก = 66.04
หญิง	สุขภาพจิตข	น้อย = 64.24		มาก = 68.51
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 64.58		มาก = 68.18
	รับข่าวสาร	น้อย = 64.59		มาก = 68.16
อายุน้อย	สุขภาพจิตข	น้อย = 64.43		มาก = 67.73
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 64.05		มาก = 68.11
	รับข่าวสาร	น้อย = 64.58		มาก = 67.58
อายุมาก	สุขภาพจิตข	น้อย = 62.28		มาก = 67.37
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 62.15		มาก = 67.50
	รับข่าวสาร	น้อย = 62.70		มาก = 65.88
การศึกษาน้อย	สุขภาพจิตข	น้อย = 62.38		มาก = 66.20
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 61.64		มาก = 66.94
	รับข่าวสาร	น้อย = 62.70		มาก = 65.88
การศึกษามาก	สุขภาพจิตข	น้อย = 65.09		มาก = 68.37
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 64.12		มาก = 69.34
	รับข่าวสาร	น้อย = 64.58		มาก = 68.32
ฐานะต่ำ	สุขภาพจิตข	น้อย = 64.53		มาก = 68.37
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 63.84		มาก = 69.06
	รับข่าวสาร	น้อย = 64.58		มาก = 68.32
ฐานะสูง	สุขภาพจิตข	น้อย = 62.18		มาก = 65.94
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 62.05		มาก = 66.08
	รับข่าวสาร	น้อย = 64.33		มาก = 67.07
ไม่ชอบเที่ยวป่า	สุขภาพจิตข	น้อย = 63.18		มาก = 66.68
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 62.59		มาก = 67.27
	รับข่าวสาร	น้อย = 63.69		มาก = 66.17
ชอบเที่ยวป่า	สุขภาพจิตข	น้อย = 63.52		มาก = 67.88
	รับรู้ทัศนคติ	น้อย = 63.92		มาก = 67.47
	รับข่าวสาร	น้อย = 64.33		มาก = 67.07

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังทั้ง 3 ตัว คือ สุขภาพจิตที่ดี การรับรู้ทัศนคติ และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.25) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ

(ตารางที่ 4.26) พบว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ด้อย (ค่าเฉลี่ย 67.21 และ 63.31) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติน้อย (ค่าเฉลี่ย 67.49 และ 63.03) และผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 66.52 และ 64.00)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.25) พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการมีสุขภาพจิตที่ดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ด้อย พบผลเช่นนี้ในทุกกลุ่มย่อย คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการรับรู้ทัศนคติ โดยผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติน้อย พบผลเช่นนี้ในทุกกลุ่มย่อย และคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสาร โดยผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลเช่นนี้ในกลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มชอบเที่ยวป่า และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างสุขภาพจิตที่ดี และการรับรู้ทัศนคติ (ตารางที่ 4.25) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ด้อย และมีการรับรู้ทัศนคติมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติน้อย และ 2) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติน้อย และมีสุขภาพจิตที่ดีมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ด้อย พบผลทั้ง 2 ประการในกลุ่มอายุน้อย และกลุ่มการศึกษามาก (ตารางที่ 53-54 ภาคผนวก ข)

นอกจากนี้คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างสุขภาพจิตที่ดี และการรับข่าวสาร (ตารางที่ 4.25) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ด้อย และมีการรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย และ 2) ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย และมีสุขภาพจิตที่ดีมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ด้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มฐานะต่ำ และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 55-56 ภาคผนวก ข) จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีมาก พบผลในกลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อย และ 2) ผู้ที่มีการรับรู้ทัศนคติมาก พบผลในกลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อย และ 3) ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย กลุ่มการศึกษาน้อย กลุ่มฐานะต่ำ กลุ่มชอบเที่ยวป่า และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า

4.6 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน 2 ด้าน (พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ) ว่ามีค่าความแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระ 3 ตัว แตกต่างกันหรือไม่

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในส่วนนี้ คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน การมุ่งอนาคตควบคุมตน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับข่าวสาร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (53.74) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 53 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีจำนวน 215 คน (ร้อยละ 36.26) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 53 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีจำนวน 378 คน (ร้อยละ 63.74) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) การมุ่งอนาคตข แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (44.65) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 44 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ มีจำนวน 258 คน (ร้อยละ 44.51) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 44 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีจำนวน 363 คน (ร้อยละ 58.45) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข) และทัศนคติที่ดีข แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มรวมเป็นตัวแบ่ง (48.82) (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข) ผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 48 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีจำนวน 234 คน (ร้อยละ 41.12) ส่วนผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 48 คะแนน จัดเป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีจำนวน 335 คน (ร้อยละ 58.88) (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ข)

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนนี้มี 2 ตัว คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ทีละตัว

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งย่อยประกอบด้วย 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มอายุน้อย (4) กลุ่มอายุมาก (5) กลุ่มการศึกษาน้อย (6) กลุ่มการศึกษามาก (7) กลุ่มฐานะต่ำ (8) กลุ่มฐานะสูง (9) กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (10) กลุ่มชอบเที่ยวป่า ซึ่งผลการวิเคราะห์จะเสนอผลตามตัวแปรตาม ดังนี้

4.6.1 พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. การรับข่าวสาร การมุ่งอนาคตข และทัศนคติที่ดีข ต่างกัน พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ช่วยรักษาสภาพแวดล้อมของป่าชุมชนดั้งเดิมให้คงอยู่ หรือช่วยพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชนที่เสื่อมโทรม โดยการสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำด้วยการแนะนำ เตือน ห้ามปราม ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.76 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.77 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 10 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 54 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ตามการรับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี

กลุ่ม	จำนวนคน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		รับข่าวสาร	มุ่งอนาคต	ทัศนคติที่ดี					
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	658	27.74*	15.19*	15.59*	1.19	2.82	<1	5.06*	24.9
ชาย	439	9.28*	13.07*	5.33*	<1	<1	<1	4.83*	23.0
หญิง	219	14.81*	4.60*	2.83	3.03	6.42*	<1	1.58	30.2
อายุน้อย	325	9.63*	11.72*	<1	4.52*	4.52*	2.97	1.68	23.4
อายุมาก	333	9.41*	7.87*	8.16*	1.03	<1	<1	8.23*	30.4
การศึกษาน้อย	320	21.03*	2.10	13.16*	<1	4.44*	1.20	<1	28.9
การศึกษามาก	338	6.14*	12.23*	3.62	3.89	<1	<1	3.28	23.8
ฐานะต่ำ	362	10.52*	5.30*	7.25*	<1	<1	<1	8.25*	24.0
ฐานะสูง	296	16.20*	8.26*	7.45*	<1	2.71	<1	<1	26.3
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	7.69*	11.40*	10.58*	<1	<1	<1	1.60	24.8
ชอบเที่ยวป่า	296	27.17*	3.14	4.76*	6.82*	3.38	<1	2.76	30.3

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีการรับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน			
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง	
รวม	รับข่าวสาร	น้อย = 37.42		มาก = 40.57	
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 37.83		สูง = 40.16	
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 37.82		มาก = 40.18	
ชาย	รับข่าวสาร	น้อย = 38.49		มาก = 40.91	
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 38.26		สูง = 41.14	
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 38.78		มาก = 40.62	
หญิง	รับข่าวสาร	น้อย = 36.09		มาก = 39.95	
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 36.94		สูง = 39.10	
อายุน้อย	รับข่าวสาร	น้อย = 36.90		มาก = 39.38	
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 36.77		สูง = 39.51	
อายุมาก	รับข่าวสาร	น้อย = 38.60		มาก = 41.55	
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 38.72		สูง = 41.42	
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 38.70		มาก = 41.45	
การศึกษาน้อย	รับข่าวสาร	น้อย = 37.14		มาก = 41.56	
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 37.60		มาก = 41.10	
การศึกษามาก	รับข่าวสาร	น้อย = 37.47		มาก = 39.51	
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 37.05		สูง = 39.93	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบกับ	คะแนนสูง
ฐานะต่ำ	รับข่าวสาร	น้อย = 37.58		มาก = 40.32
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 37.98		สูง = 39.92
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 37.81		มาก = 40.09
ฐานะสูง	รับข่าวสาร	น้อย = 37.29		มาก = 40.92
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 37.81		สูง = 40.40
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 37.87		มาก = 40.34
ไม่ชอบเที่ยวป่า	รับข่าวสาร	น้อย = 37.67		มาก = 40.11
	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 37.41		สูง = 40.37
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 37.46		มาก = 40.32
ชอบเที่ยวป่า	รับข่าวสาร	น้อย = 36.84		มาก = 41.23
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 38.11		มาก = 39.95

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำพังทั้ง 3 ตัว คือ การรับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.27) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.28) พบว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย (ค่าเฉลี่ย 40.57 และ 37.42) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ (ค่าเฉลี่ย 40.16 และ 37.83) และผู้ที่มีทัศนคติที่ดีมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย (ค่าเฉลี่ย 40.18 และ 37.82)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.27) พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสาร เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบผลเช่นเดียวกับกลุ่มรวม คือ ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลเช่นนี้ในทุกกลุ่มย่อย คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับการมุ่งอนาคต โดยผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ พบผลเช่นนี้ในเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มการศึกษาน้อย และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามระดับทัศนคติที่ดี โดยผู้ที่มีทัศนคติที่ดีมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย พบผลเช่นนี้ในเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย และกลุ่มการศึกษามาก

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับข่าวสาร และการมุ่งอนาคต (ตาราง

ที่ 4.27) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก และมีการมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ และ 2) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง และมีการรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มอายุน้อย และกลุ่มชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 57-58 ภาคผนวก ข)

นอกจากนี้คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับข่าวสาร และทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.27) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีมาก และมีการรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลนี้เฉพาะในกลุ่มการศึกษาน้อย (ตารางที่ 61 ภาคผนวก ข) 2) ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย และมีทัศนคติที่ดีมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และ 3) ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และมีการรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลทั้ง 2 ประการหลังนี้ในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย และกลุ่มการศึกษาน้อย (ตารางที่ 59-61 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สามทางระหว่างการรับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.27) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก มีการมุ่งอนาคตสูง และทัศนคติที่ดีมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย 2) ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก มีทัศนคติที่ดีมาก และมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ 3) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง มีทัศนคติที่ดีมาก และมีการรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย 4) ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย มีการมุ่งอนาคตต่ำ และมีทัศนคติที่ดีมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย 5) ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย มีทัศนคติที่ดีน้อย และมีการมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ 6) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ มีทัศนคติที่ดีน้อย และมีการรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลทั้ง 6 ประการนี้ในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก และกลุ่มฐานะต่ำ (ตารางที่ 62-65 ภาคผนวก ข) 7) ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย มุ่งอนาคตสูง มีทัศนคติที่ดีมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และ 8) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง มีทัศนคติที่ดีน้อย และมีการรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมเสริมสร้างและ

อนุรักษ์ป่าชุมชนมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผล 2 ประการหลังนี้เฉพาะในกลุ่มรวม (ตารางที่ 62 ภาคผนวก ข)

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก พบผลในกลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อย และ 2) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง พบผลในกลุ่มรวม และเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มการศึกษาน้อย และกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า และ 3) ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีมาก พบผลในกลุ่มรวม และเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มเพศหญิง กลุ่มอายุน้อย และกลุ่มการศึกษามาก

4.6.2 พฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. การรับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี ต่างกัน พฤติกรรมรักษาระเบียบ หมายถึง การที่สมาชิก อบต. ปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน โดยมีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนอย่างเหมาะสมยั่งยืน ตัวแปรนี้มีลักษณะเป็นคะแนนแบบต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.24 คะแนนต่ำสุดเท่ากับ 29 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 84 คะแนน (ตารางที่ 1 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในกลุ่มรวมคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระแต่ละตัวตามลำดับเพียง 2 ตัว คือ การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.29) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ (ตารางที่ 4.30) พบว่า ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ (ค่าเฉลี่ย 68.10 และ 63.03) และผู้ที่มีทัศนคติที่ดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย (ค่าเฉลี่ย 67.77 และ 63.37)

เมื่อทำการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม (ตารางที่ 4.29) พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการรับข่าวสาร เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ คือ ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลเช่นนี้ในกลุ่มเพศหญิง และกลุ่มฐานะต่ำ คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับการมุ่งอนาคต โดยผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ พบผลเช่นนี้ในทุกกลุ่มย่อย และคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามระดับทัศนคติที่ดี โดยผู้ที่มีทัศนคติที่ดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย พบผลเช่นนี้ในเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มเพศหญิง

ตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ตามการ
รับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี

กลุ่ม	จำนวน คน	แสดงค่า F							% ทำนาย
		รับข่าวสาร	มุ่งอนาคต	ทัศนคติที่ดี					
		ก	ข	ค	กxข	กxค	ขxค	กxขxค	
รวม	658	1.42	34.05*	25.71*	3.33	<1	<1	<1	18.9
ชาย	439	<1	28.09*	13.28*	7.70*	<1	2.78	1.39	22.2
หญิง	219	5.52*	12.12*	3.88	<1	2.34	<1	3.86	20.5
อายุน้อย	325	2.14	21.27*	6.37*	1.53	<1	1.56	<1	20.0
อายุมาก	333	<1	14.81*	12.00*	2.49	<1	4.52*	<1	20.3
การศึกษาน้อย	320	1.52	6.95*	10.42*	1.46	<1	<1	1.04	19.5
การศึกษามาก	338	<1	26.20*	10.33*	<1	<1	<1	2.94	19.8
ฐานะต่ำ	362	4.42*	11.28*	17.60*	2.22	<1	<1	<1	21.5
ฐานะสูง	296	<1	25.23*	12.58*	<1	<1	<1	<1	21.7
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	<1	12.07*	11.84*	1.48	4.30*	<1	<1	18.3
ชอบเที่ยวป่า	296	<1	19.20*	13.75*	<1	<1	<1	<1	21.3

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ที่มีการรับข่าวสาร
การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี แตกต่างกัน

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ		
		คะแนนต่ำ		คะแนนสูง
		เปรียบเทียบกับ		
รวม	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	63.03	สูง = 68.10
	ทัศนคติที่ดี	น้อย =	63.37	มาก = 67.77
ชาย	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	62.65	สูง = 68.66
	ทัศนคติที่ดี	น้อย =	63.59	มาก = 67.72
หญิง	รับข่าวสาร	น้อย =	64.98	มาก = 68.64
	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	64.09	สูง = 69.53
อายุน้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	62.63	สูง = 68.57
	ทัศนคติที่ดี	น้อย =	63.97	มาก = 67.23
อายุมาก	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	63.28	สูง = 68.49
	ทัศนคติที่ดี	น้อย =	63.54	มาก = 68.23
การศึกษาน้อย	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	62.45	สูง = 66.24
	ทัศนคติที่ดี	น้อย =	62.02	มาก = 66.67
การศึกษามาก	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	63.57	มาก = 69.53
	ทัศนคติที่ดี	น้อย =	64.68	มาก = 68.42
ฐานะต่ำ	รับข่าวสาร	น้อย =	65.68	มาก = 68.16
	มุ่งอนาคต	ต่ำ =	64.94	สูง = 68.90
	ทัศนคติที่ดี	น้อย =	64.45	มาก = 69.39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้า **คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.**

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ		
		คะแนนต่ำ	เปรียบเทียบ	คะแนนสูง
ฐานะสูง	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 60.44		สูง = 67.13
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 61.42		มาก = 66.14
ไม่ชอบเที่ยวป่า	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 63.22		สูง = 67.53
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 63.24		มาก = 67.51
ชอบเที่ยวป่า	มุ่งอนาคต	ต่ำ = 63.08		สูง = 68.68
	ทัศนคติที่ดี	น้อย = 63.51		มาก = 68.25

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับข่าวสาร และการมุ่งอนาคต (ตารางที่ 4.29) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก และมีการมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ 2) ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย และมีการมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ 3) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง และมีการรับข่าวสารน้อย มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก และ 4) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ และมีการรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลทั้ง 4 ประการนี้ในกลุ่มเพศชาย (ตารางที่ 66 ภาคผนวก ข)

นอกจากนี้คะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับข่าวสาร และทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.29) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย และมีทัศนคติที่ดีมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และ 2) ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และมีการรับข่าวสารมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีการรับข่าวสารน้อย พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (ตารางที่ 67 ภาคผนวก ข)

และคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี (ตารางที่ 4.29) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe' ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 พบผลที่สำคัญ คือ 1) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ และมีทัศนคติที่ดีมาก มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และ 2) ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีน้อย และมีการมุ่งอนาคตสูง มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตต่ำ พบผลทั้ง 2 ประการนี้ในกลุ่มอายุมาก (ตารางที่ 68 ภาคผนวก ข)

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางในการวิจัยนี้ ไม่พบคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสามทาง

สรุปได้ว่า สมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมาก ได้แก่ 1) ผู้ที่มีการรับข่าวสารมาก พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มเพศหญิง และกลุ่มฐานะต่ำ และ 2) ผู้ที่มีการมุ่งอนาคตสูง พบผลในกลุ่มรวม และทุกกลุ่มย่อย และ 3) ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีมาก พบผลในกลุ่มรวม และเกือบทุกกลุ่มย่อย ยกเว้นกลุ่มเพศหญิง

4.7 ผลการทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการแสวงหาตัวทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน 2 ด้าน คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดยใช้ตัวทำนายทั้งสิ้น 3 ชุด ชุดที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ มี 3 ตัวทำนาย ได้แก่ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง ชุดที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ (จิตลักษณะเดิมรวมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์) มี 6 ตัวทำนาย ได้แก่ การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง และชุดที่ 3 มี 9 ตัวทำนาย โดยเป็นการรวมชุดที่ 1 เข้ากับชุดที่ 2 จุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายชุดที่ 3 ว่าจะทำนายได้มากกว่าชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ตามลำพังเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างมากกว่า 7% จากการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การทำนายที่ได้จากการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณเป็นขั้นและรวมชุด (Stepwise and Total Multiple Regression Analysis) ของตัวทำนายที่ละชุดต่อตัวถูกทำนายที่ละตัว โดยทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มอายุน้อย (4) กลุ่มอายุมาก (5) กลุ่มการศึกษาน้อย (6) กลุ่มการศึกษามาก (7) กลุ่มฐานะต่ำ (8) กลุ่มฐานะสูง (9) กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (10) กลุ่มชอบเที่ยวป่า ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบพหุคูณเป็นขั้นและรวมชุดของตัวแปรตามที่ละตัว ดังนี้

4.7.1 ผลการทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเป็นตัวทำนาย

จากตารางที่ 4.31 พบว่า เมื่อนำพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยตัวทำนายชุดที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย คือ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมได้ 13.4% (ตารางที่ 4.31) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน มีค่าเบต้าเท่ากับ .27 และ .19 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของสมาชิก

อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ได้สูงสุดในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุมาก ทำนายได้ 20.6% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง ทำนายได้ 19.7% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อย ทำนายได้ 7.4% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 4 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับคือ (1)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อยกับอายุมาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีอายุมากมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีอายุน้อย (2)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษาน้อยกับที่มีการศึกษามาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษาน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีการศึกษามาก (3)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำกับที่มีฐานะสูง โดยสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีฐานะต่ำ และ (4)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชายกับเพศหญิง โดยสมาชิก อบต. เพศหญิงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าเพศชาย

ตัวทำนายในชุดที่ 1 ที่มีบทบาทสำคัญและรองๆ ลงไปต่อพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 1 เรียงตามลำดับ คือ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน

เมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ (จิตลักษณะเดิมรวมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์) ประกอบด้วย 6 ตัวทำนาย คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมได้ 16.2% (ตารางที่ 4.31) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิตที่ดี และการมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .22 , .18 และ .12 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ได้สูงสุดในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูง ทำนายได้ 26.8% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวบ่อย ทำนายได้ 23.9% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำ ทำนายได้ 12.8% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 1 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันคือ ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำกับที่มีฐานะสูง โดยสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีฐานะต่ำ

ตารางที่ 4.31 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ที่ทำงานและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอ่อนรู้กีฬาชุมชน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1, 2, 3)			ชุดที่ 2 (4, 5, 6, 7, 8, 9)			ชุดรวม (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)			% แตกต่าง ระหว่างชุด			
		% ทำนาย	ค่าเบต้า	% แตกต่าง กลุ่มย่อย	% ทำนาย	ค่าเบต้า	% แตกต่าง กลุ่มย่อย	% ทำนาย	ค่าเบต้า	% แตกต่าง กลุ่มย่อย				
รวม	658	24.2	3,2	.40,.15	-	31.8	9,5,4,7,6	.36,.21,.19,-.22,.12	-	41.0	3,5,9,1,7,2	.25,.33,.30,.15,-.13,.10	-	9.2*
ชาย	439	23.9	3,2	.35,.22	0.6	30.1	9,4,5,7,6	.34,.21,.16,-.17,.13	-2.0	37.1	9,3,5,2,1	.27,.19,.25,.14,.13	-5.5	7
หญิง	219	23.3	3	.48		32.1	9,5,7,6	.43,.31,-.35,.22		42.6	3,5,1	.43,.40,.22		10.5*
อายุน้อย	325	24.0	3,1,2	.35,.15,.15	-5.4	17.1	4,9,7	.33,-.26,-.26	-22.7*	29.7	3,4,1,5	.29,.17,.27,.16	-18.2*	5.7
อายุมาก	333	29.4	3,2	.41,.21		39.8	9,5,4,6	.35,.18,.14,.13		47.9	9,3,5,1	.33,.28,.24,.13		8.1*
การศึกษาน้อย	320	30.4	3,2	.46,.16	11.9*	38.0	9,5,6,4,7	.33,.21,.19,.21,-.17	12.7*	46.5	3,5,9,1	.33,.34,.24,.18	13.2*	8.5*
การศึกษามาก	338	18.5	3,2	.35,.15		25.3	9,5,7,4	.37,-.22,-.25,.19		33.3	3,5,9,1	.21,.23,.27,.20		8*
ฐานะต่ำ	362	25.8	3,2	.40,.19	3.1	23.1	9,7,5	.49,-.20,.17	-21.1*	40.4	9,3,1,5,7	.41,.25,.21,.18,-.14	-3.5	14.6*
ฐานะสูง	296	22.7	3	.48		44.2	4,9,5,6,7	.23,.29,.32,.21,-.20		43.9	5,3,6	.39,.35,.18		-0.3
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	22.8	3,2	.42,.13	6.1	30.0	5,7,6	.41,.13,.14	11.0*	35.0	5,3,7	.35,.26,.17	19.1*	5.0
ชอบเที่ยวป่า	296	28.9	3,2	.41,.19		41.0	6,7,9,5,8	.31,.33,-.42,-.29,.15		54.1	3,7,1,6,9,5	.32,.41,.17,-.21,-.29,.20		13.1*

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 7% (Cohen, 1977 : 413-414)

ตัวทำนาย: ชุดที่ 1 1 คือ การรับรู้สุขภาพป่าชุมชน 2 คือ การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับป่าชุมชน

3 คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชน

ชุดที่ 2 4 คือ การมุ่งอนาคตความคุ้มครอง 5 คือ สุขภาพจิตที่ดี 6 คือ แรงจูงใจไม่เต็มฤทธิ์ 7 คือ ความเชื่ออำนาจในตนเอง

8 คือ ความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชน 9 คือ ทักษะที่ดีต่อป่าชุมชน

ตัวทำนายในชุดที่ 2 ที่มีบทบาทสำคัญและรองๆ ลงไปต่อพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 2 เรียงตามลำดับ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สุขภาพจิตที่ดี และการมุ่งอนาคตควบคุมตน

และเมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย 6 ตัวทำนาย เข้าด้วยกัน รวมเป็น 9 ตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวทำนายทั้ง 9 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมได้ 21.5% (ตารางที่ 4.31) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตที่ดี มีค่าเบต้าเท่ากับ .22 , .23 และ .20 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 9 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ได้สูงสุดในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวน้อย ทำนายได้ 36.6% และอันดับถัดมาคือ กลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง ทำนายได้ 27.4% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 9 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อย ทำนายได้ 14.9% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 4 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับคือ (1)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวน้อยกับที่มีการท่องเที่ยวมาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีการท่องเที่ยวมาก (2)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชายกับเพศหญิง โดยสมาชิก อบต. เพศหญิงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าเพศชาย (3)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำกับที่มีฐานะสูง โดยสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีฐานะต่ำ และ(4)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษาน้อยกับที่มีการศึกษามาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษาน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีการศึกษามาก

ตัวทำนายในชุดที่ 3 ที่มีบทบาทสำคัญและรองๆ ลงไปต่อพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 3 เรียงตามลำดับ คือ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตที่ดี

สรุปได้ว่า ตัวทำนายทั้ง 9 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ได้ระหว่าง 14.9% ถึง 36.6% สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ในกลุ่มย่อย จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยวน้อย และกลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง กลุ่มย่อยที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงสุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการท่องเที่ยวน้อย (36.6%) และกลุ่มย่อยที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายต่ำที่สุดคือ กลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุน้อย (14.9%) ตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน (มาจากชุดที่ 1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตที่ดี (มาจากชุดที่ 2) จากผลการทำนายแสดงว่า สมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และสุขภาพจิตที่ดีมากเท่าใด เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากตามไปด้วย และ

ในทางกลับกันสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และสุขภาพจิตที่ด้อยเท่าใด ก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อยตามไปด้วย

4.7.2 ผลการทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะ

สถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเป็นตัวทำนาย

จากตารางที่ 4.32 พบว่า เมื่อนำพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. มาวิเคราะห์ ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน โดยตัวทำนายชุดที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย คือ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ทัศนคติทางสังคม เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมได้ 28.5% (ตารางที่ 4.32) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ การรับข่าวสาร เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน มีค่าเบต้าเท่ากับ .38 , .23 และ .13 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่ จำแนกตามลักษณะทั่วไปของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ได้สูงสุดในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำ ทำนายได้ 32.1% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชาย ทำนายได้ 31.3% ส่วนในกลุ่มที่ ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง ทำนายได้ 23.7% เมื่อ เปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 2 คู่ ที่ แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับคือ (1)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชายกับ เพศหญิง โดยสมาชิก อบต. เพศชายมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าเพศหญิง และ (2)ระหว่างกลุ่ม สมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำกับที่มีฐานะสูง โดยสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูง กว่าที่มีฐานะสูง

ตัวทำนายในชุดที่ 1 ที่มีบทบาทสำคัญและรองๆ ลงไปต่อพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 1 เรียงตามลำดับ คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน

เมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ (จิตลักษณะเดิมรวมกับจิตลักษณะตามสถานการณ์) ประกอบด้วย 6 ตัวทำนาย คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมได้ 45.1% (ตารางที่ 4.32) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน ความเชื่ออำนาจในตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .29 , .24 , .17 และ .15 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 6 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ได้สูงสุดในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อย ทำนายได้

49.9% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูง ทำนายได้ 49.3% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 6 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง ทำนายได้ 37.5% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 4 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับคือ (1)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชายกับเพศหญิง โดยสมาชิก อบต. เพศชายมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าเพศหญิง (2)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อยกว่าที่มีอายุมาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อยมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีอายุมาก (3)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำกับที่มีฐานะสูง โดยสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูงมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีฐานะต่ำ และ(3)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวบ่อยกับที่มีการท่องเที่ยวมาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวมากมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีการท่องเที่ยวบ่อย

ตัวทำนายในชุดที่ 2 ที่มีบทบาทสำคัญและรองๆ ลงไปต่อพฤติกรรมรักษาระเบียของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 2 เรียงตามลำดับ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน ความเชื่ออำนาจในตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน

และเมื่อใช้ตัวทำนายชุดที่ 3 ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ตัวทำนาย และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย 6 ตัวทำนาย เข้าด้วยกัน รวมเป็น 9 ตัวทำนาย ผลปรากฏว่า ตัวทำนายทั้ง 9 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมได้ 47.3% (ตารางที่ 4.32) โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน การมุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ความเชื่ออำนาจในตน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน มีค่าเบต้าเท่ากับ .22 ,.14 ,.17 ,.15 ,.14 และ .12 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทั่วไปของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 9 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียของสมาชิก อบต. ได้สูงสุดในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวมาก ทำนายได้ 52.0% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อย ทำนายได้ 51.0% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 9 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง ทำนายได้ 41.1% เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยด้วยกัน พบว่า มีจำนวน 3 คู่ ที่แตกต่างกันเกิน 7% โดยคู่ที่แตกต่างกันตามลำดับคือ (1)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวบ่อยกับที่มีการท่องเที่ยวมาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวมากมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีการท่องเที่ยวบ่อย (2)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษาน้อยกับที่มีการศึกษา มาก โดยสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษามากมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าที่มีการศึกษาน้อย และ (3)ระหว่างกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชายกับเพศหญิง โดยสมาชิก อบต. เพศชายมีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 4.32 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ที่ทำงานและตัวทำหมายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำหมาย คือ พฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน คน	ชุดที่ 1 (1, 2, 3)			ชุดที่ 2 (4, 5, 6, 7, 8, 9)			ชุดรวม (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)			
		% ทำหมาย	ตัว ทำหมาย	ค่าเบต้า	% ทำหมาย	ตัว ทำหมาย	ค่าเบต้า	% ทำหมาย	ตัว ทำหมาย	ค่าเบต้า	% แตกต่าง ระหว่างชุด กลุ่มย่อย
รวม	658	18.6	2,1,3	.31,-.18,.18	41.7	6,7,4,9	.31,.19,.17,.15	44.2	6,7,4,9,1,2,3	.30,.17,.21,.15,-.09,.12,-.11	-
ชาย	439	21.2	2,3,1	.28,-.26,-.16	47.0	6,7,9,4	.34,.19,.18,.15	48.8	6,7,4,9	.31,.19,.20,.19	17.9*
หญิง	219	15.7	2,1	.38,-.17	32.0	6,7,4	.24,.25,.21	30.9	6,7,4	.24,.24,.20	-1.1
อายุน้อย	325	18.4	2,1,3	.29,-.26,.18	41.4	6,4,9,7	.34,.19,.14,.14	42.4	6,4,1,9	.35,.24,-.20,.15	1
อายุมาก	333	18.3	2,3	.29,.20	41.6	6,7,9,4	.28,-.21,-.19,.14	46.1	9,6,7,4,3	.24,.32,.21,-.19,-.16	4.5
การศึกษาน้อย	320	19.7	2,3,1	.29,-.21,-.17	39.8	6,4,9	.32,.24,.22	41.6	9,6,4	.25,.28,.26	1.8
การศึกษามาก	338	15.9	2,1	.40,-.15	42.4	6,7,4,9	.27,-.27,-.15,.13	44.0	7,6,4,2,1	.26,.25,-.19,-.16,-.12	1.6
ฐานะต่ำ	362	23.6	2,3,1	.29,-.28,-.17	37.0	9,6,7,4	.20,-.22,-.19,.16	40.4	4,9,2,7,8	.25,-.19,-.21,-.19,-.14	3.4
ฐานะสูง	296	15.5	2,1	.39,-.14	47.3	6,7,4,9	.41,-.15,-.16,.13	52.6	6,4,3,9	.46,-.31,-.25,-.25	5.3
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	15.1	2,3,1	.28,-.20,-.13	35.2	8,5,6	.35,-.21,-.20	43.9	9,8,6,5	.26,-.30,-.16,-.14	8.7*
ชอบเที่ยวป่า	296	22.8	2,1	.45,-.23	43.7	6,8,5	.28,-.27,-.23	43.7	6,8,1,5,2	.25,-.23,-.20,-.17,-.16	0

* เกณฑ์แตกต่างมากกว่า 7% (Cohen, 1977 : 413-414)

ตัวทำหมาย : ชุดที่ 1 1 คือ การรับรู้สภาพป่าชุมชน 2 คือ การรับรู้ทัศนสถานทางสังคมเกี่ยวกับป่าชุมชน

3 คือ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชน

ชุดที่ 2 4 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตน 5 คือ สุขภาพจิตที่ดี 6 คือ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ 7 คือ ความเชื่ออำนาจในตน

8 คือ ความรู้เกี่ยวกับป่าชุมชน 9 คือทัศนคติที่ดีต่อป่าชุมชน

ตัวทำนายในชุดที่ 3 ที่มีบทบาทสำคัญและรองๆ ลงไปต่อพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยในชุดที่ 3 เรียงตามลำดับ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน การมุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ความเชื่ออำนาจในตน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน

สรุปได้ว่า ตัวทำนายทั้ง 9 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. ได้ระหว่าง 41.1% ถึง 52.0% สามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายในชุดที่ 1 หรือชุดที่ 2 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ในกลุ่มย่อย จำนวน 1 กลุ่ม คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำ กลุ่มย่อยที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายสูงที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการท่องเที่ยวมาก (52.0%) และกลุ่มย่อยที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายต่ำที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง (41.1%) ตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์(มาจากชุดที่ 2) ทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน(มาจากชุดที่ 2) การมุ่งอนาคตควบคุมตน(มาจากชุดที่ 2) การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน(มาจากชุดที่ 1) ความเชื่ออำนาจในตน(มาจากชุดที่ 2) และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน(มาจากชุดที่ 1) จากผลการทำนายแสดงว่า สมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนสูง มีความเชื่ออำนาจในตนสูง และรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากเท่าใด เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากตามไปด้วย และในทางกลับกันสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนต่ำ มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ และรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อยเท่าใด ก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบน้อยตามไปด้วย

สรุปผลการทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยใช้กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ร่วมกับกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะได้ว่า ตัวทำนายรวม (ชุดที่ 3) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้มากกว่าตัวทำนายชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้ง 10 กลุ่ม

ตัวทำนายที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนคือ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสุขภาพจิตที่ดี แสดงว่าสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และสุขภาพจิตที่ดีมากเท่าใด เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมากตามไปด้วย และในทางกลับกันสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และสุขภาพจิตที่ดীন้อยเท่าใด ก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อยตามไปด้วย ส่วนตัวทำนายที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมรักษาระเบียบคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ รองลงมาคือ ทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน การมุ่งอนาคตควบคุมตน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ความเชื่ออำนาจในตน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน แสดงว่าสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง รับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนสูง มีความเชื่ออำนาจในตนสูง และรับข่าวสาร

เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมากเท่าใด เป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบมากตามไปด้วย และในทางกลับกันสมาชิก อบต. ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีทัศนคติที่ติดต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ รับผิดชอบต่อสถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนต่ำ มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ และรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อยเท่าใด ก็จะเป็นผู้มีพฤติกรรมรักษาระเบียบน้อยตามไปด้วย

4.8 ผลการทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Hierarchical เพื่อทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน 2 ด้าน คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ซึ่งจะมีตัวทำนายที่เข้าตามลำดับ 3 ชั้น คือ **ชั้นที่ 1** ประกอบด้วยตัวทำนายในกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิมรวม มี 4 ตัวทำนาย ได้แก่ การมุ่งอนาคต ควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง **ชั้นที่ 2** ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ มี 3 ตัวทำนาย ได้แก่ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง และ**ชั้นที่ 3** ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ มี 2 ตัวทำนาย ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ติดต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน ทุกตัวทำนายมีค่าต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายในชั้นที่ 3 ว่าจะทำนายได้เพิ่มขึ้นจากชั้นที่ 2 มากน้อยเพียงใด โดยทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเพศชาย (2) กลุ่มเพศหญิง (3) กลุ่มอายุน้อย (4) กลุ่มอายุมาก (5) กลุ่มการศึกษาน้อย (6) กลุ่มการศึกษามาก (7) กลุ่มฐานะต่ำ (8) กลุ่มฐานะสูง (9) กลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า (10) กลุ่มชอบเที่ยวป่า ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบ Hierarchical ของตัวแปรตามที่ละตัว ดังนี้

4.8.1 ผลการทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Hierarchical โดยตัวทำนายใน**ชั้นที่ 1** คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ การมุ่งอนาคต ควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนในกลุ่มรวมได้ 22.0% (ตารางที่ 4.33) มีตัวทำนายเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การมุ่งอนาคต ควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ สุขภาพจิตที่ดี มีค่าเบต้าเท่ากับ .25 ,

.19 และ .15 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนได้สูงสุด ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูง ทำนายได้ 33.6% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีขอบเที่ยวป่า ทำนายได้ 31.5% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 4 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษามาก และมีฐานะต่ำ ทำนายได้ 14.6% เท่ากัน

ขั้นที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัว ได้แก่ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนในกลุ่มรวมได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 1 เท่ากับ 13.8% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 22.0% และ 35.8% ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.33) มีตัวทำนาย คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน มีค่าเบต้าเท่ากับ .33 , .13 และ .10 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนได้เพิ่มขึ้นจากขั้นที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญในทุกกลุ่มย่อย โดยทำนายเพิ่มขึ้นได้สูงสุดเท่ากับ 21.7% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 17.7% และ 39.4% ตามลำดับ) ในกลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะต่ำ ทำนายเพิ่มขึ้นได้ 20.8% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 14.6% และ 35.4% ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายเพิ่มขึ้นได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูง ทำนายเพิ่มขึ้นได้ 7.2% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 33.6% และ 40.8% ตามลำดับ) และ

ขั้นที่ 3 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัว ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนในกลุ่มรวมได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 2 เท่ากับ 4.2% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 35.8% และ 40.0% ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.33) มีตัวทำนาย คือ ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน มีค่าเบต้าเท่ากับ .23 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อยนั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 2 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนได้เพิ่มขึ้นจากขั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญในเพียงบางกลุ่มย่อย โดยทำนายเพิ่มขึ้นได้สูงสุดเท่ากับ 6.5% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 40.3% และ 46.8% ตามลำดับ) ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุมาก และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษามาก ทำนายเพิ่มขึ้นได้ 5.8% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 27.7% และ 33.5% ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 2 ตัว ทำนายเพิ่มขึ้นได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่ชอบเที่ยวป่า ทำนายเพิ่มขึ้นได้เพียง 2.1% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 51.6% และ 53.7% ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.33 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ที่ทำงานและตัวทำหมายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำหมาย คือ พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวนคน	ชั้นที่ 1 (1, 2, 3, 4)			ชั้นที่ 2 (5, 6, 7)			ชั้นที่ 3 (8, 9)			
		%R ² รวม	ลำดับตัว ทำหมาย	ค่าเบต้า	%R ² เปลี่ยนแปลง	ลำดับตัว ทำหมาย	ค่าเบต้า	%R ² เปลี่ยนแปลง	%R ² รวม	ลำดับตัว ทำหมาย	ค่าเบต้า
รวม	658	22.0	1,3,2	.25, .19, .15	13.8	7,5,6	.33, .13, .10	4.2	40.0	9	.23
ชาย	439	22.0	1,3,2	.25, .20, .14	9.9	7,6	.26, .17	3.9	35.8	9	.24
หญิง	219	17.7	1,3	.28, .19	21.7	7,5	.41, .16	3.4	42.8	-	-
อายุน้อย	325	14.8	1,3,4	.31, .19, .16	15.0	7,5	.31, .23	-1.8	28.0	-	-
อายุมาก	333	31.1	1,2,3	.25, .24, .23	9.2	7	.35	6.5	46.8	9	.29
การศึกษาน้อย	320	30.7	1,3,2	.27, .29, .17	13.5	7,5	.36, .14	2.8	47.0	9	.20
การศึกษามาก	338	14.6	1,2	.28, .15	13.1	7,5	.31, .15	5.8	33.5	9	.25
ฐานะต่ำ	362	14.6	1,2,3	.16, .16, .16	20.8	7,5,6	.35, .17, .18	5.6	41.0	9	.34
ฐานะสูง	296	33.6	1,3,2	.31, .26, .18	7.2	7	.37	3.1	43.9	-	-
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	18.0	1,3,2	.23, .19, .13	8.7	7	.36	-5.3	21.4	-	-
ชอบเที่ยวป่า	296	31.5	1,2,4,3	.41, .24, .25, .18	20.1	7,5	.39, .19	2.1	53.7	-	-

ชุดตัวทำหมาย

ชั้นที่ 1 1 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 2 คือ สุขภาพจิตที่ดี 3 คือ แรงจูงใจไม่ล้มเหลว 4 คือ ความเชื่ออำนาจในตนเอง

ชั้นที่ 2 5 คือ การรับรู้สภาพการณ์การอนุรักษ์ป่าชุมชน 6 คือ การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน 7 คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ชั้นที่ 3 8 คือ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน 9 คือ ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน

4.8.2 ผลการทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดยโดยใช้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำพฤติกรรมรักษาระเบียบของสมาชิก อบต. มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Hierarchical โดยตัวทำนายในขั้นที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม 4 ตัว ได้แก่ การมุ่งอนาคต ควบคุมตน สุขภาพจิตที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่ออำนาจในตน เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบในกลุ่มรวมได้ 39.5% (ตารางที่ 4.34) มีตัวทำนายเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน และการมุ่งอนาคตควบคุมตน มีค่าเบต้าเท่ากับ .34 , .25 และ .19 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อย นั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 4 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้สูงสุด ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูง ทำนายได้ 43.5% และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. เพศชาย ทำนายได้ 43.1% ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 4 ตัว ทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. เพศหญิง ทำนายได้ 33.1%

ขั้นที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ 3 ตัว ได้แก่ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบในกลุ่มรวมได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 1 เท่ากับ 2.4% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 39.5% และ 41.9% ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.34) โดยมีตัวทำนายเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย คือ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน และการรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน มีค่าเบต้าเท่ากับ -.11 และ .12 ตามลำดับ ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อย นั้น พบว่าตัวทำนายทั้ง 3 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้เพิ่มขึ้นจากขั้นที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญในบางกลุ่มย่อย โดยทำนายเพิ่มขึ้นได้สูงสุดเท่ากับ 5.6% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 43.5% และ 49.1% ตามลำดับ) ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูง และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุมาก ทำนายเพิ่มขึ้นได้ 4.2% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 37.3% และ 41.5% ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 3 ตัว ทำนายเพิ่มขึ้นได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่ชอบเที่ยวป่า ทำนายเพิ่มขึ้นได้เพียง 1.1% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 1 และ 2 เท่ากับ 41.6% และ 42.7% ตามลำดับ) และ

ตารางที่ 4.34 เปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายที่สำคัญ 3 ชุด ของตัวถูกทำนาย คือ พฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวนคน	ขั้นที่ 1 (1, 2, 3, 4)			ขั้นที่ 2 (5, 6, 7)			ขั้นที่ 3 (8, 9)				
		%R ² รวม	ลำดับตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%R ² เปลี่ยนแปลง	ลำดับตัวทำนาย	ค่าเบต้า	%R ² เปลี่ยนแปลง	%R ² รวม	ลำดับตัวทำนาย	ค่าเบต้า	
รวม	658	39.5	3,4,1	.34,.25,.19	2.4	41.9	5.6	-11,.12	1.5	43.4	9	.12
ชาย	439	43.1	3,4,1	.37,.27,.17	3.5	46.6	-	-	2.2	48.8	9	.19
หญิง	219	33.1	3,4,1	.25,.24,.22	-1.5	31.6	6	.17	-0.7	30.9	-	-
อายุน้อย	325	41.0	3,4,1	.37,.20,.21	1.3	42.3	5.6	-.19,.13	1.1	43.4	-	-
อายุมาก	333	37.3	3,4,1	.33,.26,.17	4.2	41.5	-	-	3.2	44.7	9	.20
การศึกษาน้อย	320	37.9	3,1,4	.36,.24,.17	1.9	39.8	-	-	2.3	42.1	9	.21
การศึกษามาก	338	40.5	4,3,1	.32,.29,.18	2.2	42.7	6.5	.15,-.12	1.3	44.0	-	-
ฐานะต่ำ	362	34.9	3,4,1	.29,.27,.17	2.8	37.7	6	.17	3.1	40.8	9,8	.18,.13
ฐานะสูง	296	43.5	3,1,4	.40,.21,.21	5.6	49.1	7	-.18	4.4	53.5	9	.21
ไม่ชอบเที่ยวป่า	362	37.6	3,4,1	.35,.29,.14	3.2	40.8	-	-	4.9	45.7	9	.17
ชอบเที่ยวป่า	296	41.6	1,3,4	.27,.30,.19	1.1	42.7	5.6	-.18,.18	4.1	46.8	9	.26

ขั้นที่ 1 1 คือ การมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง 2 คือ สุขภาพจิตที่ดี 3 คือ แรงจูงใจไม่ล้มเหลว 4 คือ ความเชื่ออำนาจใจเหนือตน

ขั้นที่ 2 5 คือ การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน 6 คือ การรับรู้พื้นที่สถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน 7 คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ขั้นที่ 3 8 คือ ความรู้เกี่ยวกับผลการอนุรักษ์ป่าชุมชน 9 คือ ทักษะที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ขั้นที่ 3 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัว ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน เป็นตัวทำนาย ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบในกลุ่มรวมได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 2 เท่ากับ 1.5% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 41.9% และ 43.4% ตามลำดับ) (ตารางที่ 4.34) มีตัวทำนาย คือ ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน มีค่าเบต้าเท่ากับ .12 ส่วนในกลุ่มย่อยที่จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. อีก 10 กลุ่มย่อย พบว่าตัวทำนายทั้ง 2 ตัว สามารถทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากขั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญในบางกลุ่มย่อย โดยทำนายเพิ่มขึ้นได้สูงสุดเท่ากับ 4.4% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 49.1% และ 53.5% ตามลำดับ) ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะสูง และอันดับถัดมาคือกลุ่มสมาชิก อบต. ที่ไม่ชอบเที่ยวป่า ทำนายเพิ่มขึ้นได้ 4.1% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 42.7% และ 46.8% ตามลำดับ) ส่วนในกลุ่มที่ตัวทำนายทั้ง 2 ตัว ทำนายเพิ่มขึ้นได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีอายุน้อย ทำนายเพิ่มขึ้นได้เพียง 1.1% (เปอร์เซ็นต์การทำนายในขั้นที่ 2 และ 3 เท่ากับ 42.3% และ 43.4% ตามลำดับ)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล” ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 5.1 สรุปการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผล
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ประเภทต่างๆ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ประเภทต่างๆ 4) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมและปัจจัยด้านสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะตามสถานการณ์และพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ประเภทต่างๆ และ 5) เพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. ประเภทต่างๆ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 800 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า แบบทดสอบ และแบบสอบถาม โดยแบ่งกลุ่มตัวแปรออกเป็น 5 ประเภท คือ 1)กลุ่มจิตลักษณะเดิม 2)กลุ่มลักษณะสถานการณ์ 3)กลุ่มพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน 4)กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ และ 5)ลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะของครอบครัว และลักษณะการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มย่อยในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 และได้รับแบบวัดกลับคืนมา จำนวน 658 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.25 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (Three-way Analysis of Variance) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise และ Hierarchical และมีสถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe'

การวิเคราะห์ทางสถิติทั้งหมดกระทำในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งโดยลักษณะทางชีวสังคมของสมาชิก อบต. เพื่อให้ได้ผลชัดเจนที่สุด ผลการวิจัยพบว่า

1) สมาชิก อบต. ที่มีลักษณะการท่องเที่ยวต่างกัน มีพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสมาชิก อบต. ที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอบต. ที่มีการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และลักษณะการท่องเที่ยวต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) สมาชิก อบต. ที่อยู่ในสถานการณ์ 3 ด้านมาก คือ มีการรับรู้สภาพป่าชุมชนมาก การรับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับป่าชุมชนมาก และการรับข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก โดยพบในกลุ่มชอบเที่ยวป่า และยังพบอีกว่า ปัจจัยด้านสถานการณ์สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในสมาชิก อบต. กลุ่มรวมได้ 24.2% และ 18.6% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนได้สูงสุด 30.4% ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีการศึกษาน้อย และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบได้สูงสุดเท่ากับ 23.6% ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะครอบครัวต่ำ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชน การรับรู้ปทัสถานทางสังคมเกี่ยวกับป่าชุมชน และการรับรู้สภาพป่าชุมชน ตามลำดับ

3) สมาชิก อบต. ที่มีจิตลักษณะเดิมแต่ละด้านใน 3 ด้านสูง คือ มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง หรือความเชื่ออำนาจในตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ มากกว่าสมาชิก อบต. ประเภทตรงข้าม และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมสามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในสมาชิก อบต. กลุ่มรวมได้ 22.0% และ 39.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะครอบครัวสูง ได้สูงสุดเท่ากับ 33.6% และ 43.5% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่อในอำนาจตน ตามลำดับ

4) สมาชิก อบต. ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชนมาก (สถานการณ์) มุ่งอนาคตควบคุมตนสูง (จิตลักษณะเดิม) และมีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก (จิตลักษณะตามสถานการณ์) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก โดยพบในกลุ่มสมาชิก อบต. กลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก และกลุ่มฐานะครอบครัวต่ำ และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านสถานการณ์ ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมได้ 41.0% และ 44.2% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน ได้สูงสุด 54.1% ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่ชอบเที่ยวป่า และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้สูงสุด 52.6% ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะครอบครัวสูง โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับ

ข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชน สุขภาพจิตที่ดี ทักษะคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน และความเชื่ออำนาจในตน ตามลำดับ

5) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม และปัจจัยด้านสถานการณ์ ในกลุ่มรวมได้ 4.2% และ 1.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน เพิ่มขึ้นได้สูงสุด 6.5% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุมาก และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ เพิ่มขึ้นได้สูงสุด 4.9% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่ไม่ชอบเที่ยวป่า โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ทักษะคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน และความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีข้อค้นพบหลายประการที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. แต่ในส่วนนี้จะอภิปรายผลตามสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1) สมาชิก อบต.ที่มีลักษณะการท่องเที่ยวต่างกัน มีพฤติกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสมาชิก อบต.ที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอบต.ที่มีการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และลักษณะการท่องเที่ยวต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกรณีสมาชิก อบต. ที่มีเพศต่างกัน อาจมีความสนใจศึกษาและเรียนรู้ในสิ่งที่แตกต่างกันได้ ซึ่งเพศเป็นความแตกต่างกันโดยธรรมชาติของบุคคล ซึ่งส่งผลให้เกิดการยอมรับในบทบาททางเพศที่แตกต่างกันด้วย โดยเฉพาะพฤติกรรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมป่าชุมชน จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนแตกต่างกัน ดังที่ อินทรีฯ สมบัติชัย (2543 : 93) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน: กรณีศึกษาบ้านสวนพลู (พุด) และบ้านป่าอู ตำบลทัพหลวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ปัจจัยด้านเพศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน โดยพบในทั้งสองหมู่บ้าน และ ดารา ทีปะปาล (2542 : 34) กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลนับเป็นปัจจัยภายในที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับ นิรมล กลั่นชุ่ม (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานครของนักศึกษาขึ้นอยู่กับเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ ชัชชนันท์ วีระฉายา (2546 : 97) ที่ศึกษา การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคติ กับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมระหว่างนิสิตชายกับนิสิตหญิงพบว่า มีพฤติกรรมการบริโภคแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมาชิก อบต. ที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพราะบุคคลมีอายุแตกต่างกันย่อมมีประสบการณ์และมีความสามารถแตกต่างกัน เนื่องจากอายุเป็นตัวกำหนดวุฒิภาวะทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกลุ่มสังคม (social categories theory) ที่สรุปว่าบุคคลที่มีลักษณะทางสังคม (เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ฯลฯ) คล้ายกันจะมีพฤติกรรมสื่อสารคล้ายคลึงกัน (De Fleur. 1966) ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุมพล ชัยชนะ (2544 : 105) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ น้ำภาชี จังหวัดราชบุรี พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยราษฎรที่มีอายุน้อยมีความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในเชิงบวก งานวิจัยของ อร่ามศรี สุวดีติกุล (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระดับดี มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานอยู่ในระดับสูง และนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ เสาวลักษณ์ นวเจริญกุล (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวถูกต้องในระดับปานกลาง และพบว่าอายุเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว และงานวิจัยของ กฤษณา เพ็ชรเจริญ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อการอุปโภคผลิตภัณฑ์ฉลากเขียว โดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน แล้วพบว่าอายุที่แตกต่างกันจะก่อให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องระดับการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 34-42 ปี เป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทุกกิจกรรม แตกต่างกันตามอายุ โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 34-42 ปี เป็นกลุ่มที่มีความต้องการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมมากกว่ากลุ่มอื่น

สมาชิก อบต. ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมรักษาระเบียบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความคิด ความเชื่อ เพราะการศึกษาในแต่ละระดับและแต่ละช่วงจะช่วยสร้างความคิด ความเข้าใจของแต่ละบุคคลที่ระดับแตกต่างกันออกไป ดังนั้นระดับการศึกษาจะสะท้อนถึงความรู้ที่มีอยู่ การรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่รู้ออกมาปรากฏให้สังเกตได้ วัดได้รวมทั้งสามารถถ่ายทอดให้บุคคลอื่นรับทราบได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีกลุ่มสังคม (social categories theory) ที่สรุปว่าบุคคลที่มีลักษณะทางสังคม (เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ฯลฯ) คล้ายกันจะมีพฤติกรรมสื่อสารคล้ายคลึงกัน (De Fleur. 1966) และมีผลงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความรู้กับพฤติกรรมคือ อินทิรา สมบัติชัย (2543 : 93) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน: กรณีศึกษาบ้านสวนพลู (พุด่อ) และบ้านป่าอู

ตำบลทัพหลวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน โดยพบในทั้งสองหมู่บ้าน งานวิจัยของ ชุมพล ชัยชนะ (2544 : 105) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ น้ำภาชี จังหวัดราชบุรี พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยราษฎรที่มีระดับการศึกษาสูงมีความคิดเห็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในเชิงบวก งานวิจัยของ จารุวรรณ ศรีภักดี (2550 : 96) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการป่าชุมชน ในพื้นที่อำเภอบ้านไร่ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ระดับการศึกษา การเข้ารับการฝึกอบรมด้านป่าชุมชน การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องป่าชุมชน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับป่าชุมชนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการป่าชุมชน และงานวิจัยของ วิจัยของ ทศนียา บริพิศ (2548 : 75) ที่ศึกษาบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ของจังหวัดสมุทรปราการ แล้วพบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการอนุรักษ์ป่าชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และยังพบว่าระดับการศึกษามีความแตกต่างกันกับบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมาชิก อบต.ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งอาจเป็นเพราะว่าฐานะครอบครัวที่ต่างกัน อาจส่งผลต่อกิจกรรมภายในครอบครัวที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวได้ จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมการใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการสร้างขยะแตกต่างกัน สอดคล้องกับ Kotler (1994 อ้างถึงใน ชัชชนันท์ วีระฉายา. 2546 : 15-17) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภคขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ 2 กลุ่ม คือ อิทธิพลของพลังทางสังคมและกลุ่ม และอิทธิพลของพลังทางจิตวิทยา โดยปัจจัยด้านอิทธิพลของพลังทางสังคมและกลุ่มที่สำคัญประการหนึ่งคือ "ชนชั้นทางสังคม" ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มบุคคลผู้ที่มีความคล้ายกันในด้านพฤติกรรม ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจเป็นเกณฑ์ ชนชั้นทางสังคมกำหนดตำแหน่งของบุคคลภายในระบบชั้นทางสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับพฤติกรรมผู้บริโภค เนื่องจากแบบของการบริโภคมักจะเกี่ยวพันกับชนชั้นทางสังคมโดยตรง โดยสมาชิกของชั้นทางสังคมเดียวกันมีพฤติกรรมเหมือนกัน มีค่านิยมความเชื่อและแบบของการบริโภคคล้ายกัน คุณสมบัติประการนี้มีความสำคัญกับพฤติกรรมผู้บริโภค เนื่องจากบุคคลที่สังกัดชนชั้นทางสังคมเดียวกันมักจะซื้อสินค้าประเภทเดียวกัน จากร้านค้าประเภทเดียวกันและเปิดรับสื่อประเภทเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศร์พงศ์ ชำนาญบริรักษ์ (2545 : 93) ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าไม้ของราษฎรรอบแนวเขตป่าชุมชนป่าเขาหวง ตำบลวังตะเฒ่า อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ พบว่า พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าไม้ ในประเด็นต่อไปนี้ คือ (1)การเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกป่า ดูแลรักษาและการอนุรักษ์ป่าไม้ (2)การร่วมบริจาคสิ่งของแรงงานเพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์ป่าไม้ (3)การร่วมจัดทำป้ายและปักหลักบอกแนวเขตป่าอนุรักษ์และ

ป่าชุมชน (4) การใช้ก๊าซหุงต้มเพื่อประกอบอาหารแทนการใช้ฟืนหรือถ่านไม้จากป่า (5) การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับการสนับสนุนกล้าไม้ ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง ในการบำรุงรักษาป่าไม้ (6) การร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับองค์กรที่ทำหน้าที่ดูแลรักษาป่า (7) ประชาสัมพันธ์หรือให้คำแนะนำแก่ชุมชนให้เห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ป่าไม้ (8) การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมวลชน กลุ่ม องค์กร มาร่วมรณรงค์การอนุรักษ์ป่าที่ทางราชการจัดให้มีขึ้น (9) การร่วมติดตามการปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ในชุมชนร่วมกับคณะกรรมการป่าชุมชน และ (10) การปลูกต้นไม้เพื่อไว้ใช้สอยในที่ดินของตนเอง ปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนราษฎร งานวิจัยของ อินทิรา สมบัติชัย (2543 : 93) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน: กรณีศึกษาบ้านสวนพลู (พุด) และบ้านป่าอู ตำบลทัพหลวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน โดยพบในทั้งสองหมู่บ้าน และงานวิจัยของ ประเสริฐ แก้วประดับ (2548 : 105) ศึกษาการยอมรับกฎระเบียบ ข้อบังคับป่าชุมชนดงใหญ่ ของประชาชนตำบลสร้างถ่อน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า รายได้ของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎระเบียบข้อบังคับป่าชุมชนดงใหญ่ในภาพรวม (รวม 3 ด้าน คือ การยอมรับกฎระเบียบข้อบังคับป่าชุมชนทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับป่าชุมชน)

สมาชิก อบต.ที่มีลักษณะการท่องเที่ยวต่างกัน มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งอาจเป็นเพราะลักษณะการท่องเที่ยวดังกล่าวผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ไม่ชอบเที่ยวป่า และกลุ่มที่ชอบเที่ยวป่า ดังนั้นลักษณะการท่องเที่ยวในที่นี้ก็จะเกี่ยวข้องกับประสบการณ์การรับรู้เกี่ยวกับป่าที่แตกต่างกัน ซึ่งก็สอดคล้องกับ นารีรัตน์ นิลประดับ (2547 : 39) ที่กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง การที่บุคคลได้เห็น ได้ยิน และรับรู้ความรู้สึกโดยผ่านกระบวนการรับรู้แล้วตีความออกมา ซึ่งการรับรู้ของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไปออกไป อาจขึ้นอยู่กับประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และสถานการณ์ที่ได้รับต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 75-77) ก็ได้ทำการวิจัยโดยพบว่า พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวกับการมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยพบผลในกลุ่มเพศชาย และกลุ่มกรุงเทพฯ และงานวิจัยของ นิภารัตน์ สายประเสริฐ (2547 : 110) ได้ศึกษาการรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพและประสบการณ์นั้นหนาของการของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า นักท่องเที่ยวมีการรับรู้สภาพแวดล้อมทางกายภาพตามธรรมชาติกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์สร้างขึ้นอยู่ในสภาพที่เหมาะสมดี นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มีจุดเด่นหรือเอกลักษณ์คือเป็นอุทยานแห่งชาติที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์/แหล่งนันทนาการหลากหลาย มีธรรมชาติที่สวยงามโดดเด่น และอยู่ใกล้กรุงเทพฯ เดินทางมาเยือนได้สะดวก มีบางประเด็นที่นักท่องเที่ยวรับรู้ทางลบคือน้ำตกมีปริมาณน้ำน้อย ชื้นและไม่สะอาด แทบไม่พบสัตว์ป่าในพื้นที่ รวมถึงการปรับปรุงสภาพพื้นที่ทำให้ความเป็น

ธรรมชาติถูกทำลาย สิ่งปลูกสร้างหรือสิ่งอำนวยความสะดวกทำให้สูญเสียความเป็นธรรมชาติและ
ความเจ็บสงบ

2) สมาชิก อบต.ที่อยู่ในสถานการณ์ 3 ด้าน ในระดับมาก คือ มีการรับรู้สภาพป่าชุมชนมาก
การรับรู้ที่สถานทางสังคมเกี่ยวกับป่าชุมชนมาก และการรับข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชนมาก เป็นผู้
มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก โดยพบในกลุ่มชอบเที่ยวป่า และยังพบอีกว่า
ปัจจัยด้านสถานการณ์สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรม
รักษาระเบียบ ในสมาชิก อบต.กลุ่มรวมได้ 24.2% และ 18.6% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรม
เสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนได้สูงสุด 30.4% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีการศึกษาน้อย และทำนาย
พฤติกรรมรักษาระเบียบได้สูงสุดเท่ากับ 23.6% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะครอบครัวต่ำ โดยมี
ตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชน การรับรู้ที่สถานทางสังคมเกี่ยวกับป่า
ชุมชน และการรับรู้สภาพป่าชุมชน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก พฤติกรรมเสริมสร้างและ
อนุรักษ์ป่าชุมชน จัดเป็นพฤติกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนในการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมอย่าง
เหมาะสม ส่วนพฤติกรรมรักษาระเบียบจะเน้นการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือกฎหมายของป่าชุมชน
ซึ่งก็สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิก อบต.ที่จะต้องคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยบังคับใช้กฎระเบียบต่างๆ ในด้านดังกล่าวที่บัญญัติไว้
อย่างเคร่งครัด ซึ่งอาจมีสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมต่างๆ เป็นปัจจัยกระตุ้น เช่น การที่สมาชิก
อบต.ให้ความสนใจในการรับทราบข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนจากสื่อสารมวลชน
ประเภทป้ายโฆษณา โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ บุคคลใกล้ชิด และอื่นๆ ถือว่าสมาชิก อบต. มีการ
ทราบรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน สอดคล้องกับการวิจัยของ พรทิพย์ ดังคณานุกุลชัย
(2541 : 101, 104) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าอย่างยั่งยืน :
กรณีศึกษาโครงการป่าชุมชนบ้านน้ำหრა อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล พบว่า การได้รับข้อมูล
ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรป่า ปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วน
ร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าอย่างยั่งยืน และยังพบอีกว่า แหล่งข่าวสารที่ได้รับมาก
ที่สุดคือจากโทรทัศน์ แต่แหล่งข่าวสารที่ได้รับแล้วมีส่วนผลักดันให้เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด คือ
องค์กรพัฒนาเอกชน โดยข่าวสารที่ได้รับจะเป็นเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์โครงการป่าชุมชน การจัดการป่า นโยบายรัฐบาล และงานวิจัยของ
ศิริวรรณ พรเลิศวิวัฒน์ (2541 : 83-84) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิก
องค์กรป่าชุมชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านท่าวังไพร ตำบลวังหมี อำเภอวัง
น้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า สมาชิกได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อในระดับปานกลาง และ
ปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสารในเรื่องการอนุรักษ์จากสื่อต่างๆ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมใน
การอนุรักษ์

ส่วนการที่สมาชิก อบต. รับรู้ว่าบุคคลที่อยู่รอบตัวตน มีความสำคัญต่อตน หรือคิดว่าตน
ควรมีพฤติกรรมที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ชุมชนหรือกฎหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในป่าชุมชนหรือไม่ จัดเป็นการรับรู้ที่สถานทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนชิตา ทองก้อน (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเจตคติการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พบว่า เจตคติกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามีความสัมพันธ์กัน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา เพื่อนสนิท และญาติพี่น้อง และเจตคติในด้านเกี่ยวกับการการมีสุขภาพที่ดีควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยสามารถทำนายความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาได้ ซึ่งมีรูปแบบการทำนาย 4 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ รูปแบบที่ 2 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ และบิดามารดา รูปแบบที่ 3 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา และเพื่อนสนิท รูปแบบที่ 4 ตัวแปรที่สามารถทำนายคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่เป็นครู อาจารย์ บิดามารดา เพื่อนสนิท และญาติพี่น้อง งานวิจัยของ ศิริวรรณ พรเลิศวิวัฒน์ (2541 : 83-84) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรป่าชุมชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านท่าวังไทร ตำบลวังหมี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า สมาชิกมีการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกในระดับปานกลาง และปัจจัยการได้รับส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ส่วนงานวิจัยของณัฐชามณูย์ สุวิทย์พันธ์ (2545 : 152-156) ที่ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติ และแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ก็พบว่านักท่องเที่ยวเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ แต่มีแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ และงานวิจัยของ ประเสริฐ แก้วประดับ (2548 : 103) ได้ศึกษาการยอมรับกฎระเบียบข้อบังคับป่าชุมชนดงใหญ่ ของประชาชนตำบลสร้างถ่อน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97) ให้การยอมรับกฎระเบียบข้อบังคับป่าชุมชนดงใหญ่ในระดับสูง (135 คะแนน) โดยร้อยละ 90 ยอมรับกฎระเบียบข้อบังคับที่เป็นลายลักษณ์อักษรในระดับสูง (45 คะแนน) ร้อยละ 89 ยอมรับกฎระเบียบข้อบังคับที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรในระดับสูง (44 คะแนน) และร้อยละ 97 ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับป่าชุมชนดงใหญ่ ในระดับสูง (44 คะแนน)

และการที่สมาชิก อดต.รับทราบถึงสภาพแวดล้อมของป่าชุมชนว่า มีการบุกรุกทำลายลักลอบล่าสัตว์ การทิ้งขยะ การเกิดไฟป่า รวมถึงการรับรู้การใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนในรูปแบบต่างๆ หรือการกฎเกณฑ์ของชุมชนเพื่อปกป้องป่าชุมชนมากน้อยเพียงไร นับเป็นการรับรู้สภาพของป่าชุมชนของสมาชิก อดต. ซึ่งสอดคล้องกับ นิภาพร โชติสุดเสนต์ (2545 : 11, 75-77) กล่าวว่า การรับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการณ์อนุรักษ์ และพฤติกรรมรักษาระเบียบวินัย ซึ่งเป็นลักษณะทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งที่ว่า หากบุคคลเข้าไปอยู่ในบริเวณที่สะอาดโล่งเรียบร้อย บุคคลนั้นจะไม่กล้าเป็นบุคคลแรกที่ทำลายความสะอาดนั้น เนื่องจากเกิดความ

ประทับใจ และความเคารพในสถานที่ เกิดความรักและอึดอ้อมใจ อันมีผลทำให้มีพฤติกรรมการทำลายสถานที่ท่องเที่ยวน้อยลง แต่หากบุคคลเข้าไปอยู่ในสถานที่ที่สกปรก มีขยะทิ้งเกลื่อนเกลือก บุคคลจะมีความเคารพในสถานที่น้อยลง การแสดงพฤติกรรมในเชิงทำลายจึงมีแนวโน้มมากขึ้น และจากการวิจัยก็พบว่า พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างการรับรู้สภาพของสถานที่ที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับการมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยพบผลในกลุ่มเพศชาย และกลุ่มกรุงเทพฯ และงานวิจัยของ ดุสิต เวชกิจ และคณะ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรชาวบ้านกับการจัดการป่าชุมชนนั้น พบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยาสังคมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมที่สำคัญ ปัจจัยหนึ่ง ซึ่งได้แก่ความรู้ความเข้าใจว่าป่าชุมชนเป็นป่าที่ชาวบ้านร่วมกันอนุรักษ์เพื่อใช้ประโยชน์ มีการจัดตั้งคณะกรรมการป่าชุมชนขึ้นมาดูแลรักษา มีการวางกฎเกณฑ์การใช้ประโยชน์ มีการกำหนดเขตแดนที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับของชุมชนใกล้เคียง และควรมีการจัดการป่าชุมชนเพื่อให้เกิดความสมดุล ความยั่งยืนของธรรมชาติ และยังเป็นธรรมในสังคม ตลอดจนมีความคาดหวังผลตอบแทนจากการจัดการทรัพยากรป่าชุมชนในด้านการเก็บหาสมุนไพร การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3) สมาชิก อบต. ที่มีจิตลักษณะเต็มแต่ละด้านใน 3 ด้านสูง คือ มีการมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง หรือความเชื่ออำนาจในตนสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ มากกว่าสมาชิก อบต. ประเภทตรงข้าม และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเต็มสามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในสมาชิก อบต. กลุ่มรวมได้ 22.0% และ 39.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีฐานะครอบครัวสูง ได้สูงสุดเท่ากับ 33.6% และ 43.5% ตามลำดับ โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่อในอำนาจตน ตามลำดับ โดยเป็นไปในแนวทางเดียวกับทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม (ดวงเดือน พันธุพานานิน. 2539 : 54-55) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่สรุปลักษณะทางจิตใจจากการวิจัยหลายสิบเรื่องที่ได้ศึกษาคนไทย และได้เปรียบเทียบพฤติกรรมต่างๆ ของการเป็นคนดีและคนเก่งเหมือนผลไม้บนต้น เช่น ผลมะม่วง การที่จะได้มะม่วงดกผลใหญ่หวานอร่อยบนต้นนี้ ลำต้น และรากจะต้องสมบูรณ์ ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการเปรียบเสมือนส่วนลำต้นของต้นไม้จริยธรรม ซึ่งเป็นสาเหตุของพฤติกรรม ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการนี้คือ 1) ทศนคติคุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมที่กำลังพิจารณาอยู่นั้น 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม หรือการเห็นแก่ผู้อื่น ส่วนร่วม และหลักสากลมากกว่าการเห็นแก่ตัว 3) ลักษณะมุ่งอนาคต สามารถคาดการณ์ไกล และสามารถควบคุมตนให้อดได้ รอได้อย่างเหมาะสม 4) ความเชื่ออำนาจในตนว่าทำดีได้ดี ทำชั่วจะต้องได้รับโทษและ 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งมั่นบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรคจนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ลักษณะทางจิตใจทั้ง 5 ประการนี้ถ้ามีมากในบุคคลใด บุคคลนั้นจะเป็นผู้มีพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งอย่างสม่าเสมอ แต่ถ้าขาดลักษณะหลายประการมากเท่าใด บุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่ไม่สามารถเป็นคนดีและคนเก่งได้ นอกจากลักษณะทางจิต 5

ประการ ที่ลำดับของต้นไม้จริยธรรมแล้ว พฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง จะเกิดได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมีลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการคือ 1) สติปัญญา คือความเฉลียวฉลาด เหมาะสมกับอายุ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็มีความสามารถทางการคิดที่เป็นนามธรรมขั้นสูงได้ 2) ประสพการณ์ทางสังคมหมายถึงการเข้าใจมนุษย์และสังคม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และ 3) มีสุขภาพจิตดี ซึ่งหมายถึง การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ และสอดคล้องกับการวิจัยอื่นๆ เช่น งานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2546 : 59-62, 101-104) พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมประหยัดเวลา พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน และพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .51, .47 และ .40 เรียงตามลำดับ และยังพบอีกว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดทรัพยากร 3 ตัวแปร คือ 1) พฤติกรรมประหยัดเวลาในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับสอง โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดเวลาได้ 44.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยอีก 5 กลุ่ม 2) พฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงาน ในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่สามของ โดยร่วมกับ ตัวแปรอื่นอีก 7 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดพลังงานและวัสดุสำนักงานได้ 44.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยอีก 5 กลุ่ม และ 3) พฤติกรรมประหยัดในการใช้จ่าย ในกลุ่มรวม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 8 ตัว ทางด้านจิตลักษณะเดิม จิตลักษณะตามสถานการณ์ และสถานการณ์ สามารถทำนายความแปรปรวนพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้ 40.0% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม

ส่วนงานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนาห์ (2545 : 79) พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่มที่สำคัญคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มกรุงเทพฯ กลุ่มนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก และกลุ่มนักศึกษาที่รับรู้สภาพของสถานที่ท่องเที่ยวว่ามีลักษณะที่ดีน้อย นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะสามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 26.8% และยังพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยอีก 6 กลุ่ม และยังพบว่า ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่สองของพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอื่นอีก 4 ตัว ทางด้านจิตลักษณะสามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมรักษาระเบียบได้ 33.6% และพบผลเช่นเดียวกันนี้ในกลุ่มย่อยอีก 3 กลุ่ม งานวิจัยของ สุรพร กิตติสารวัฒน์ และ ไพฑูรย์ พิมพ์ดี (2550 : 69-80) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า ความเชื่อในอำนาจตน เป็นตัวทำนาย

พฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษาที่สำคัญตัวหนึ่ง และงานวิจัยของ Hines, et.al. (1985) ที่ได้ทำการการวิเคราะห์ สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยใช้การวิเคราะห์เมต้า ซึ่งได้จัดกลุ่มตัวแปรความรู้สึกเชื่อในประสิทธิภาพของตนและความเชื่ออำนาจภายในตนไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน เนื่องจากความเชื่ออำนาจภายในตนและความรู้สึกเชื่อในประสิทธิภาพของตนมีความหมายที่คล้ายคลึงกัน พบว่า ความเชื่ออำนาจภายในตนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ($r = .37$) โดยผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนมากเท่าใด ก็มีพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้นตามไปด้วย

4) สมาชิก อบต.ที่มีการรับข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชนมาก (สถานการณ์) มุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง (จิตลักษณะเดิม) และมีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก (จิตลักษณะตามสถานการณ์) เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก โดยพบในกลุ่มสมาชิก อบต. กลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มอายุมาก และกลุ่มฐานะครอบครัวต่ำ และยังพบอีกว่าปัจจัยด้านสถานการณ์ ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม และปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ในกลุ่มรวมได้ 41.0% และ 44.2% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน ได้สูงสุด 54.1% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่ชอบเที่ยวป่า และทำนายพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้สูงสุด 52.6% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีฐานะครอบครัวสูง โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชน สุขภาพจิตที่ดี ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน และความเชื่ออำนาจภายในตน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน จัดเป็นพฤติกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตนในการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ส่วนพฤติกรรมรักษาระเบียบจะเน้นการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือกฎหมายของป่าชุมชน ซึ่งก็สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิก อบต.ที่จะต้องคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยบังคับใช้กฎระเบียบต่างๆ ในด้านดังกล่าวที่บัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด ซึ่งอาจมีสถานการณ์ หรือจิตลักษณะ หรือสภาพแวดล้อมต่างๆ เป็นปัจจัยกระตุ้น เช่น การที่สมาชิก อบต.ให้ความสนใจในการรับทราบข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนจากสื่อสารมวลชนประเภทป้ายโฆษณา โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ บุคคลใกล้ชิด และอื่นๆ ถือว่าสมาชิก อบต. มีการทราบรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน สอดคล้องกับการวิจัยของ พรทิพย์ ตั้งคณานุกุลชัย (2541 : 101, 104) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษาโครงการป่าชุมชนบ้านน้ำหრა อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรป่า ปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าอย่างยั่งยืน และยังพบอีกว่า แหล่งข่าวสารที่ได้รับมากที่สุดคือจากโทรทัศน์ แต่แหล่งข่าวสารที่ได้รับแล้วมีส่วนผลักดันให้เข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด คือ องค์กรพัฒนาเอกชน โดยข่าวสารที่ได้รับจะเป็นเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์โครงการป่าชุมชน การจัดการป่า นโยบายรัฐบาล และในงานวิจัยของ ศิริวรรณ พลเลิศวิวัฒน์ (2541 : 83-84) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรป่า

ชุมชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านท่าวังไทร ตำบลวังหมี่ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า สมาชิกได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อในระดับปานกลาง และปัจจัยการได้รับข้อมูลข่าวสารในเรื่องการอนุรักษ์จากสื่อต่างๆ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

ส่วนการที่สมาชิก อบต. มีความสามารถในการคาดการณ์ไกลถึงเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักอดใจรอได้ เพื่อรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคตนั้น จัดได้ว่าสมาชิก อบต. เป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน จึงสามารถเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในปรากฏการณ์เดียวกัน โดยขั้นแรก มองเห็นประโยชน์ และเลือกที่จะรับผลดีในอนาคตแทนผลเล็กน้อยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นลักษณะของการมุ่งอนาคต และในการที่จะได้ผลดีในอนาคตนั้น ต้องมีความอดทนเพื่อรอรับผลที่จะเกิดขึ้นหรือมีการควบคุมตนเป็นขั้นต่อมา ผู้ที่มุ่งอนาคตควบคุมตนจึงเป็นผู้ที่มองการณ์ไกลมุ่งประโยชน์ที่ดีกว่าในวันข้างหน้า ซึ่งตรงข้ามกับผู้ที่มิได้มีลักษณะมุ่งอนาคตต่ำหรือผู้ที่มุ่งปัจจุบันสูงมักจะขาดความอดทนในการรอผลดีที่จะเกิดในอนาคตจึงมีพฤติกรรมในทางลบ เช่น โกงกาการเล่นเกม การทะเลาะวิวาท ส่วนผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะมีพฤติกรรม ที่แสดงถึงความเป็นคนดีและคนเก่ง ดังเช่นงานวิจัยของ พระมหาชินวุฒิ ฐมมานุโช (ทองพิมพ์) (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก และมีการปฏิบัติทางพุทธมากมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารและพฤติกรรมการบริโภคอย่างรู้คุณค่ามากกว่านักเรียนประเภทตรงข้าม โดยพบผลในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อย และงานวิจัยของ จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร และไพฑูรย์ พิมพ์ (2550 : 71-72) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตนาเชิงพฤติกรรมการประหยัดพลังงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่ร่วมโครงการมหาวิทยาลัยรวมพลังหารสอง พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานของนักศึกษาที่สำคัญตัวหนึ่ง

และทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน เนื่องจากทัศนคติเป็นสภาวะทางจิตประการหนึ่งที่มีบุคคลมีต่อสิ่งต่างๆ อันเกิดจากการได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 องค์ประกอบ คือ 1)องค์ประกอบทางการรู้เชิงประเมินค่า เป็นความเชื่อเชิงประเมินค่าว่า สิ่งนั้นดีหรือเลว มีประโยชน์หรือมีโทษอย่างไร 2)องค์ประกอบทางความรู้สึก เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีลักษณะเป็นทิศทาง เช่น ความชอบ ความไม่ชอบสิ่งหนึ่ง หรือความพอใจ ไม่พอใจสิ่งหนึ่ง และต้องสอดคล้องกับองค์ประกอบแรกด้วย กล่าวคือถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งใดดีมีประโยชน์ บุคคลก็จะชอบและพอใจสิ่งนั้น องค์ประกอบนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของทัศนคติ และ 3)องค์ประกอบทางการมุ่งกระทำ เป็นลักษณะทางจิตใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรม เจตนาที่จะกระทำ หรือความมุ่งกระทำ องค์ประกอบนี้จึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคลมากกว่าองค์ประกอบอื่น (งามดาว นินทานนท์. 2535 : 210-264) องค์ประกอบทั้งสามของทัศนคติ สามารถใช้ในการทำนายและ

อธิบายพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงของบุคคลได้ เพราะเชื่อว่าหากบุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องใด (ร่วมกับบุคลิกภาพอื่นๆ ที่เหมาะสม) ก็จะกระตุ้นให้บุคคลนั้นจะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในเรื่องนั้นมากกว่าบุคคลที่มีทัศนคติไม่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร โชติสุขเสณห์ (2545 : 94, 96, 99) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก เป็นผู้มีพฤติกรรม การเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มี ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์น้อย พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม ทัศนคติ ที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่แรก ของพฤติกรรม การเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอีก 10 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและ สถานการณ์ทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 43.4% พบผล เดียวกันเช่นในกลุ่มย่อยอีก 9 กลุ่ม และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญอันดับแรก ของพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดย ร่วมกับตัวแปรอีก 10 ตัว ทางด้านจิตลักษณะและสถานการณ์ ทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและ อนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 37.6% พบผลเดียวกันเช่นในกลุ่มย่อยอีก 4 กลุ่ม งานวิจัยของ เสมอ ลิ้มชูวงศ์ (2542 : 83) ที่ศึกษา บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านชุมชนในการจัดการป่า ชุมชน แล้วพบว่า ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญต่อบทบาทในการพัฒนาป่า ชุมชน ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นตัวบ่งชี้บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลด้านชุมชนในการ จัดการป่าชุมชน ซึ่งสามารถใช้ในการประเมินบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านชุมชนและ ตำบลเครือข่ายได้ว่า มีบทบาทในการพัฒนาป่าชุมชนในระดับค่อนข้างสูง และในงานวิจัยของ ณัฐชามณูญ์ สุวิทย์พันธุ์ (2545 : 152-156) ได้ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และ แนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวมีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ มีแนวโน้มพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์จากสื่อเฉพาะกิจของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบ โฮมสเตย์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์

5) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ ป่าชุมชน และพฤติกรรมรักษาระเบียบ ได้เพิ่มขึ้นจากปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม และปัจจัยด้าน สถานการณ์ ในกลุ่มรวมได้ 4.2% และ 1.5% ตามลำดับ โดยทำนายพฤติกรรมเสริมสร้างและ อนุรักษ์ป่าชุมชน เพิ่มขึ้นได้สูงสุด 6.5% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่มีอายุมาก และทำนายพฤติกรรม รักษาระเบียบ เพิ่มขึ้นได้สูงสุด 4.9% ในกลุ่มสมาชิก อบต.ที่ไม่ชอบเที่ยวป่า โดยมีตัวทำนายที่ สำคัญ คือ ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน และความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยแต่ละตัว มักจะไม่เกิดขึ้นโดยอิสระ แต่จะเกิดขึ้นโดยรวมๆ กัน และพึ่งพาอาศัยกัน เป็นการอธิบายสาเหตุ

ของการเกิดพฤติกรรมหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้น ว่ามาจากองค์ประกอบในตัวบุคคลคือ ความรู้และทัศนคติของบุคคล (ระเด่น หัสดี และสรงค์ภรณ์ ดวงคำสวัสดิ์. 2536 : 14-15) สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสมอ ลิมชูวงศ์ (2542 : 83) ที่ศึกษา บทบาทขององค์การบริหารส่วน ตำบลด้านชุมชนในการจัดการป่าชุมชน แล้วพบว่า ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนเป็นปัจจัย สำคัญต่อบทบาทในการพัฒนาป่าชุมชน ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นตัวบ่งชี้บทบาทของสมาชิกองค์การบริหาร ส่วนตำบลด้านชุมชนในการจัดการป่าชุมชน ซึ่งสามารถใช้ในการประเมินบทบาทของ องค์การบริหารส่วนตำบลด้านชุมชนและตำบลเครือข่ายได้ว่า มีบทบาทในการพัฒนาป่าชุมชนใน ระดับค่อนข้างสูง ส่วนในงานวิจัยของ นิภาพร โชติสุดเสนห์ (2545 : 94, 96, 99) ก็พบว่า นักศึกษา ที่มีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการเสริมสร้างและ อนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว และพฤติกรรมรักษาระเบียบมากกว่า นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อ พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์น้อย พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม และยังพบอีก ว่าทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่แรก ของ พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว โดยร่วมกับตัวแปรอีก 10 ตัว ทางด้านจิต ลักษณะและสถานการณ์ทำนายพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 43.4% และยังพบอีกว่า ในกลุ่มรวม ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นตัวทำนายที่ สำคัญอันดับแรก ของพฤติกรรมรักษาระเบียบ โดยร่วมกับตัวแปรอีก 10 ตัว ทางด้านจิต ลักษณะและสถานการณ์ ทำนายพฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวได้ 37.6% งานวิจัยของ จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร และไพฑูรย์ พิมพ์ (2550 : 98-100) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับเจตนาเชิงพฤติกรรมการประหยัดพลังงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่ร่วม โครงการมหาวิทยาลัยรวมพลังสอง ที่พบว่า ทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า และ ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้า (กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์) เป็นตัวทำนายการ ประหยัดพลังงานสามารถทำนายการประหยัดพลังงานไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมในกลุ่มรวมได้เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ จากกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ เท่ากับ 8.2 เปอร์เซ็นต์ (เปอร์เซ็นต์การทำนายเพิ่ม จาก 41.6 เป็น 49.8 เปอร์เซ็นต์) โดยมีทัศนคติที่ดีต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้าตัวทำนายที่สำคัญ รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้า มีค่าเบต้า เท่ากับ .36 และ .08 ตามลำดับ งานวิจัย ของ ณิชฐาภรณ์ สุวิทย์พันธ์ (2545 : 152-156) ได้ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และ แนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติ ที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ และมีแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบ โฮมสเตย์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังพบว่าความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิง นิเวศแบบโฮมสเตย์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮม สเตย์ และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ก็มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติ ที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ และในงานวิจัยของ พรทิพย์ ดังคณานุกุลชัย (2541 : 102, 104) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษา

โครงการป่าชุมชนบ้านน้ำหรา อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจความหมายของป่าชุมชนในความที่ว่า “ป่าซึ่งประชาชนหรือองค์กรในชุมชนนั้นได้ร่วมกันรักษาไว้เพื่อประโยชน์ของชุมชน” มากที่สุด (ร้อยละ 83.5) และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดการป่าชุมชนในหมู่บ้านเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้ มากที่สุด (ร้อยละ 97.9) รองลงมา เพื่อการใช้ประโยชน์จากได้อย่างยั่งยืน (ร้อยละ 78.4)

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย คณะผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะให้ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ใน 2 ประเด็น ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

กลุ่มจิตลักษณะเดิมที่ควรพัฒนาประกอบด้วยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตควบคุมตน และความเชื่อในอำนาจตน ส่วนกลุ่มลักษณะสถานการณ์ที่ควรพัฒนาประกอบด้วย การรับข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชน การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับป่าชุมชน และการรับรู้สภาพป่าชุมชน ในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่ควรพัฒนาประกอบด้วยทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน และความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยอาจเน้นพัฒนาในกลุ่มสมาชิก อบต. ที่มีพฤติกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

(1) การวิจัยครั้งนี้พบว่าสมาชิก อบต. ที่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก จะเป็นสมาชิก อบต. ที่มีจิตลักษณะเดิมต่ำ หรือมีจิตลักษณะสถานการณ์น้อย ดังนั้นจึงควรศึกษาวิจัยเพื่อพิสูจน์/ยืนยันข้อค้นพบดังกล่าวให้แน่ชัดอีกครั้งหนึ่ง

(2) จากการศึกษาวิจัยพบว่าสมาชิก อบต. ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก จะเป็นสมาชิก อบต. ที่มีการรับรู้สภาพป่าชุมชนน้อย ดังนั้นจึงควรศึกษาวิจัยเพื่อพิสูจน์/ยืนยันข้อค้นพบดังกล่าวให้ชัดเจน

(3) ควรศึกษาวิจัยในลักษณะดังกล่าวอีก โดยอาจจะเพิ่มในส่วนของกลุ่มตัวแปรทางจิตลักษณะด้านอื่นๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อพฤติกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิก อบต. หรือใช้กรอบแนวคิดเดิมแต่อาจจะมีการเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายเป็นอื่นๆ เช่น ผู้นำชุมชนกลุ่มอื่นๆ หรือประชาชนในชุมชน

บรรณานุกรม

- กมลลา สุพรรณ. 2539. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กรมป่าไม้, สำนักส่งเสริมปลูกป่า. 2537. แนวทางปฏิบัติงานโครงการพัฒนาป่าชุมชน.
กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. ม.ป.ป. มาตรฐานการพัฒนาป่าชุมชน. กรุงเทพฯ : กรม
ส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- กฤษณา เพ็ชรเจริญ. 2543. “แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ต่อการอุปโภคผลิตภัณฑ์จากกล้วย.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- งามตา วณิชานนท์. 2535. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จารุวรรณ ศรีภักดี. 2550. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของสมาชิกองค์การบริหารส่วน
ตำบลในการจัดการป่าชุมชน ในพื้นที่อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิระเสกข์ ตรีเมธสุนทร และไพฑูรย์ พิมดี. 2550. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตนาเชิงพฤติกรรม
ประหยัดพลังงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยที่ร่วมโครงการ
มหาวิทยาลัยรวมพลังสอง. รายงานการวิจัย บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จีระศักดิ์ วารินทร์. 2538. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ของพนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหาร
ศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน. 2546. ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของ
อาจารย์ในสถาบันราชภัฏ. อุบลราชธานี : รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ชิรวัดน์ นิจนตร. 2526. สุขภาพเชิงจิต-สังคมในโรงเรียน กับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นใน
เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร.
- ชัชชนันท์ วีระฉายา. 2546. การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ กับพฤติกรรมการบริโภค
ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีนิสิตชั้นปีที่ 4
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ชุกดา จิตพิทักษ์. 2525. พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สารสมวลชน.
- ชุมพล ชัยชนะ. 2544. ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎรบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่ห้าภาชี จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สวช. สาขากาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฐานันดร เปียศิริ. 2545. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ณัฐชามณูช สุวิทยพันธ์. 2545. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติ และแนวโน้มพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย. วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิตเทศศาสตรพัฒนการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2548. ลักษณะทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม. บทความประกอบการบรรยาย เรื่อง "ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมสำหรับคนไทย : อดีต ปัจจุบัน และอนาคต." ในการประชุมปฏิบัติการ (รุ่นที่ 1 ครั้งที่ 1) เรื่อง "การใช้และการผลิตผลงานวิจัยทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อประโยชน์แก่สังคมไทย" จัดโดย โครงการแม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรม ไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ระหว่างวันที่ 26-29 ตุลาคม 2548 ณ โรงแรมและ รีสอร์ท สักกุดีออน เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2543. ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. โครงการ ส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2541. "รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interaction Model) เพื่อวิจัยสาเหตุของ พฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์." วารสารทันตภิบาล. 10 (พฤษภาคม- สิงหาคม) : 105-108.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539. ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม : การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. พิมพ์ ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามดา วนินทานนท์. 2537. จิตลักษณะของนักเรียนวัยรุ่นในครอบครัว ปกติ-เครียด-แตก และปัจจัยปกป้อง. วารสารจิตวิทยา. 1 (ธันวาคม) : 20-24.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามดา วนินทานนท์ และคณะ. 2536. รายงานการวิจัยลักษณะทางจิต และพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2530. ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ใน สภาวะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน. รายงานการวิจัย สำนักงานส่งเสริมและ ประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์. 2529. การส่งเสริมในครอบครัวกับรัก การอ่านของนักเรียนวัยรุ่น. วารสารบรรณศาสตร์. 9(มกราคม) : 49-82.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2529. **ประมวลบทความวิชาการ ตอน 1. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.**
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทน์. 2524. **ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับ
สุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 26. สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.**
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทน์. 2520. **จริยธรรมของเยาวชนไทย. รายงาน
วิจัย ฉบับที่ 21. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.**
- ดวงทิพย์ วรพันธ์. 2525. **กลยุทธ์การใช้สื่อเพื่อปลูกฝังโภชนาศึกษาแก่สตรีชนบท จังหวัด
สุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ดารา ทีปะปาล. 2542. **พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสารสินการพิมพ์.**
- ดุขฎิ โยเหลา และประทีป จินนี่. 2537. **รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรม
อหุรักษ์น้ำของครูประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.**
- ดุษิต เวชกิจ และคณะ. 2546. **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรป่าชุมชน :
ศึกษารณีกภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.**
- ทัศนียา บริพิศ. 2548. **บทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- ธีรวิ เรือนสิงห์. 2541. **พฤติกรรมการอหุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ
อุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์.**
- นริศร์พงศ์ ชำนาญบริรักษ์. 2545. **พฤติกรรมการอหุรักษ์ป่าไม้ของราษฎรรอบแนวเขตป่า
ชุมชนป่าเขาหวง ตำบลวังตะเฆ่ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ. วิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- นารีรัตน์ นิลประดับ. 2547. **บุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้สภาพแวดล้อมในการ
ทำงาน และพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศ บริษัท
วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- นิภาพร โชติสุดเสนห์. 2545. **ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิง
อหุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.**

- นิภารัตน์ สายประเสริฐ. 2547. การรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพและประสบการณ์
 หนักหนาการของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์วิทยา
 ศตรมหาบัณฑิต สาขาอุทยานและนันทนาการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิรมล กลับชุ่ม. 2534. ความรู้และพฤติกรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูเกี่ยวกับมลพิษ
 สิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
 สิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บัณฑิต เหล่าสุชา. 2544. ปัจจัยทางสถานการณ์และจิตลักษณะพฤติกรรมการมีระเบียบวินัย
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุปผา ส่งเสริม. 2544. ปัจจัยทางจิตวิทยาผู้บริโภคที่พยากรณ์พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิง
 นิเวศของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประเสริฐ แก้วประดับ. 2548. การยอมรับกฎระเบียบ ข้อบังคับป่าชุมชนขนาดใหญ่ ของ
 ประชาชนตำบลสร้างถ่อน้อย จังหวัดอำนาจเจริญ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหา
 บัณฑิต สาขาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์.
- ปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ. 2538. ลักษณะจิตสังคมของพระสงฆ์ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทำงานใน
 ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบัน
 บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปิยาภรณ์ รัตนเจษฎา. 2541. การเปรียบเทียบพฤติกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
 ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมและไม่พักค้างแรม ในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน.
 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรทิพย์ ดั่งคณานุกุลชัย. 2541. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าอย่าง
 ยั่งยืน : กรณีศึกษาโครงการป่าชุมชนบ้านน้ำหრა อำเภอดงหลวง จังหวัดสตูล.
 วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระมหาชินวุฒิ ธมฺมานนฺโท (ทองพิมพ์). 2550. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม
 การบริโภคอย่างรู้คุณค่า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 : กรณีศึกษาโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัด
 ชัยภูมิ. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
 ศาสตร์.
- พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

- พีระนันท์ บุรณะโสภณ. 2538. พฤติกรรมการเปิดรับสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนชิตา ทองก้อน. 2546. เจตคติการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2539. เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 9-15. พิมพ์ครั้งที่ 3 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มันทนา สิริรักโนภาส. 2538. การสำรวจความเชื่อ เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้การควบคุมพฤติกรรมเจตนา และพฤติกรรมการบริโภคโลหิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระเด่น หัสดี และสรศักดิ์ภูณิ ดวงคำสวัสดิ์. 2536. การสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์กับการพัฒนาสาธารณสุขเพื่อบรรลุสุขภาพดีถ้วนหน้า. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2536. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ลลิตา โภชนพันธ์. 2539. พฤติกรรมการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศน์สำัญจรของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ลินดา สุวรรณดี. 2543. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรรณิ์ วรรณชาติ. 2541. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อแบบเสีียงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิชัย เอียดบัว. 2534. ลักษณะจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโทนิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- วิชาญ มณีโชติ. 2535. พฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริวรรณ พรเลิศวิวัฒน์. 2541. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรป่าชุมชนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านท่าวังไทร ตำบลวังหมี่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สงวนศรี วิรัชชัย. 2527. จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2544. รางวัลผลงานการวิจัยและพัฒนาระบบ พฤติกรรมไทยประจำปี 2544 : โครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบ พฤติกรรมไทย. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2537. การสร้างวินัย : คู่มือแนะแนวทางปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุขสมร ประพัฒน์ทอง. 2521. อิทธิพลของการใช้นิทานสำหรับเด็กและการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุชาติ วรรณะมานี. 2542. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) กับความรู้ ทักษะและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพร กิตติสารวัฒน์ และไพฑูรย์ พิมพ์ดี. 2550. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. รายงานการวิจัย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- สุลลย์ ชำรงค์สกุลศิริ. 2537. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เสมอ ลิ้มชูวงศ์. 2542. บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านชุมชนในการจัดการป่าชุมชน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วนศาสตร์) สาขาการจัดการป่าไม้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสาวลักษณ์ นวเจริญกุล. 2541. พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล.

- อร่ามศรี สุวัตติกุล. 2548. พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือนอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัจฉรา วงศ์วัฒนมงคล. 2533. ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- อเนก หอมพิกุล. 2531. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสังแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัศวิน แสงพิกุล. 2545. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. รายงานการวิจัย คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อารมย์ สนานภู. 2544. ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการประหยัดทรัพยากรของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏ. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- อุบล เลี้ยววาริน. 2534. ความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อินทิรา สมบัติชัย. 2543. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป่าชุมชน : กรณีศึกษาบ้านสวนพลู (พุด่อ) และบ้านป่าอู ตำบลทัพหลวง อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการทรัพยากร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Ajzen, I. and Fishbein, M. 1980. **Understanding Attitude and Predicting Social Behavior.** New Jersey : Prentice-Hall.
- Atkinson, J. W. 1964. **An Introduction to Motivation.** New York : American Book Company.
- Berberoglu, U. and Tosunoglu, C. 1995. Exploratory and Confirmatory Factor Analyses of an Environmental Attitude Scale (EAS) for Turkish University Students. **Journal of Environmental Education.** 26 (3) : 40-43.
- Bloom, B. S. 1975. **Toxonomy of Educational Objectives, Handbook 1 Cognitive Domain.** New York : David Mckay Company.
- Boldero, J. 1995. The Prediction of Household Recycling of Newspaper and Situational Factors. **Journal of Applied Social Psychology.** 25 (5) : 440-462.

- Bowman, C.H. and Fishbein, M. 1978. Understanding Public Reaction to Energy Proposals : An Application of the Fishbein's Model. **Journal of Applied Social Psychology**. 8 (4) : 319-340.
- Cohen, J. 1977. **Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences**. Rev ed. New York : Academic Press.
- Cohen, S. and Wills, T.A. 1985. Stress, Social Support, and the Buffering Hypothesis. **Psychological Bulletin**. 98 (February) : 310-357.
- Cronbach, L. J. 1972. **The Dependability of Behavioral Measurements : Theory of Generalizability for Scores and Profiles**. New York : Willey.
- De Fleur, M. L. 1966. **Theories of Mass Communication**. New York : David Mckay.
- Goldenson, M. 1984. **London Dictionary of Psychology and Psychiatry**. New York : Longman Inc.
- Hines , J.M. and Others. 1985. Analysis and Synthesis of Research on Responsible Environmental Behavior : A Meta-Analysis. **Journal of Environmental Education**. 8 (2) : 1-8.
- Hollander, E. P. 1981. **Principle and Methods of Social Psychology**. London : Oxford University Press.
- Kantola, S.J. and Others. 1982. The Psychological Meaning of Various Criteria for Positive Mental Health. In H. Wechsler and Others (eds.) **Social Psychology and Mental Health**. p28-35 Holt, Rineharth and Winston.
- Magnusson, D. and Endler, N.S. 1977. **Personality at the Crossroads : Current Issues in Interactionism Psychology**. New York : LEA Publishers.
- McClelland, David C. 1953. **The Achievement Motive**. New York : Harper and Row.
- McGurie, W. J. 1969. **The Nature of Attitude and Attitude Change in Handbook of Social Psychology**. Lindzek and E. Aronson, eds. Massachusetts : Addison Wesley : 314-316.
- Moursund, J. P. 1976. **Learning and the Learner**. Monterey California : Brooks / Sole Publishing Company.
- Pual, B. A., et al. 1990. **Environmental Psychology**. 3rd ed. Florida : Holt, Rinehart and Inston, Inc.
- Robbins, S. P. 2001. **Organization Behavior: Concepts and Controversies and Application**. 9th.ed. New Jersey : Prentice-Hall International, Inc.

Rotter, J. B. 1966. Generalized Expectancies for Internal Versus External Control of Reinforcement. **Psychological Monographs**. 80(January) : Whole No. 609.
 Wiggins, J.S. and Others. 1971. **The Psychology of Personality**. Reading : Addison-Wiley.

แหล่งข้อมูลทาง Website

องค์การบริหารส่วนตำบล <http://www.thaitambon.com>

กรมการปกครอง [http:// www.dola.go.th](http://www.dola.go.th)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน
ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ด้วยโครงการวิจัย เรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล” มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน จากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่ง อบต.ท่านได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ข้อมูลคำตอบที่ได้รับจากท่านจะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด แต่ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมด้านจิตใจ(จิตลักษณะ)และด้านสังคม(ลักษณะสถานการณ์) เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

จึงขอให้ท่านได้ทราบถึงความสำคัญของการวิจัยดังกล่าว และโปรดให้ความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถามให้ครบทุกประเด็น โดยตอบตามความคิดเห็นและความรู้สึกที่แท้จริงของท่าน คณะผู้วิจัยหวังในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ พิมดี

ผู้วิจัย

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ติดต่อผู้วิจัย

โทร 0-2326-4511

มือถือ 08-6760-9163

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

คำชี้แจง

1. ป่าชุมชน หมายถึง พื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการจัดการโดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาชนและองค์กรชุมชน ตามความเชื่อและวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เช่น ป่าปูด้า ป่าช้า ป่าบุงป่าทาม ป่าท่าเลเสียงสัตว์ เป็นต้น

2. เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอเสนอแนะวิธีการตอบ ดังนี้
- ขั้นที่ 1 อ่านข้อความให้เข้าใจ
 - ขั้นที่ 2 ขอให้ท่านคิดว่า ข้อความนี้ เป็น "จริง" หรือ "ไม่จริง" สำหรับท่าน
 - ขั้นที่ 3 ถ้า "จริง" ให้คิดว่า **จริงมากเพียงใด** จาก

- 1) จริงเล็กน้อย ชีต ✓ ที่ "ค่อนข้างจริง"
- 2) จริงปานกลาง ชีต ✓ ที่ "จริง"
- 3) จริงมาก ชีต ✓ ที่ "จริงที่สุด"

ถ้า "ไม่จริง" ให้คิดว่า **ไม่จริงมากเพียงใด** จาก

- 1) ไม่จริงเล็กน้อย ชีต ✓ ที่ "ค่อนข้างไม่จริง"
- 2) ไม่จริงปานกลาง ชีต ✓ ที่ "ไม่จริง"
- 3) ไม่จริงมาก ชีต ✓ ที่ "ไม่จริงเลย"

ตัวอย่างเช่น

ข้อความคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้าชอบเที่ยวตามป่าเขามากกว่าทะเล	✓					

จากตัวอย่าง หมายความว่า ท่านคิดว่าชอบเที่ยวตามป่าเขามากกว่าทะเลนั้น **จริงที่สุด**

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง เติมคำหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือกรอกตัวเลข/ข้อความลงในช่องว่าง ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ.....ปี.....เดือน
3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

☐ 1. ระดับประถมศึกษา หรือเทียบเท่า	☐ 2. มัธยมศึกษา หรือ ปวช. หรือเทียบเท่า
☐ 3. อนุปริญญา หรือ ปวส.	☐ 4. ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
☐ 5. สูงกว่าปริญญาตรี	☐ 6. อื่นๆ โปรดระบุ.....
4. ครอบครัวยังชีพมีรายได้ต่อเดือนของสมาชิกทุกคนรวมกัน (โดยประมาณ)

☐ 1. ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน	☐ 2. 5,001–10,000 บาท/เดือน
☐ 3. 10,001–15,000 บาท/เดือน	☐ 3. 15,001–20,000 บาท/เดือน
☐ 4. 20,001–25,000 บาท/เดือน	☐ 5. มากกว่า 25,000 บาท/เดือนขึ้นไป
5. จำนวนสมาชิกครอบครัวที่ใช้จ่ายจากรายได้ข้างบนนี้

☐ 1. ระหว่าง 1 – 3 คน	☐ 2. ระหว่าง 4 – 6 คน
☐ 3. ระหว่าง 7 – 8 คน	☐ 4. ตั้งแต่ 9 คน ขึ้นไป
6. ลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวที่เคยไป และชื่นชอบมากที่สุด

☐ 1. ป่าไม้ ภูเขา น้ำตก ถ้ำ	☐ 2. อื่นๆ โปรดระบุ.....
--	---

ตอนที่ 2 พฤติกรรมและการปฏิบัติ

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาข้อความต่อไปนี้ ว่าตามความเป็นจริงท่านเพียงใด แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2.1 พฤติกรรมการเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้าเคยมีส่วนร่วมในการปลูกป่าในพื้นที่ป่าชุมชน						
2. ข้าพเจ้าช่วยสอดส่องพฤติกรรมเชิงทำลาย แล้วรายงานให้เจ้าหน้าที่ทราบ						
3. เมื่อเห็นคนตัดต้นไม้ในเขตป่าชุมชนข้าพเจ้ามักจะเข้าไปห้ามปราม						
4. ข้าพเจ้าไม่เคยแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบ เมื่อเห็นความเสียหายที่เกิดกับป่าชุมชน						
5. ข้าพเจ้าไม่เคยมีส่วนร่วมในการปลูกป่าในวันสำคัญต่างๆ เลย						
6. ข้าพเจ้าพยายามอธิบายถึงข้อเสียของการเกิดไฟป่าให้ชุมชนรับทราบอยู่บ่อยครั้ง						
7. ข้าพเจ้าเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่า โดยไม่สนใจพฤติกรรมการใช้ป่าของผู้อื่น						
8. เมื่อเห็นคนบุกรุกทำลายป่า ข้าพเจ้าจะแจ้งให้ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ทราบทันที						
9. เมื่อข้าพเจ้าเห็นการลักลอบล่าสัตว์ในเขตป่าชุมชน ข้าพเจ้ามักจะเพิกเฉย						

ตอนที่ 2.2 พฤติกรรมรักษาระเบียบ

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้าสละซื้อลงบนผนังถ้ำหรือก้อนหินเพื่อเป็นที่ระลึก						
2. ข้าพเจ้าชื่นชมกับธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ ดอกไม้โดยไม่เอามือไปจับ						
3. ในสถานที่ท่องเที่ยวข้าพเจ้าและเพื่อนร้องเพลงเสียงดังได้						
4. เมื่อข้าพเจ้าเข้าชมสถานที่สำคัญ ข้าพเจ้าจะยืนและเดินอย่างระมัดระวัง						
5. บางครั้งข้าพเจ้าเผลอทิ้งขยะและสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วตามแหล่งท่องเที่ยว						
6. เมื่อพบเห็นดอกไม้ที่สวยงาม ข้าพเจ้าจะเด็ดออกไปชื่นชม						

ตอนที่ 2.2 พฤติกรรมรักษาระเบียบ (ต่อ)

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
7. เมื่อพบเห็นสิ่งสวยงามประทับใจ ซึ่งอยู่นอกเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวที่กำหนดไว้ ข้าพเจ้าจะเข้าไปชื่นชมอย่างใกล้ชิด						
8. ข้าพเจ้าทิ้งขยะในภาชนะที่รองรับ						
9. ข้าพเจ้าสลักซื้อลงบนต้นไม้ที่มีรูปร่างแปลกตา						
10. ข้าพเจ้าเดินลัดสนามเพื่อไปถึงถึงจุดหมายให้เร็วที่สุด						
11. เมื่อข้าพเจ้าเห็นเปลือกหอยสวยแปลกตาข้าพเจ้าจะเก็บไปเป็นที่ระลึก						
12. ข้าพเจ้าไม่ร้องเพลงเสียงดังรบกวนนักท่องเที่ยวนอกกลุ่ม						
13. เมื่อไม่มีภาชนะทิ้งขยะ ข้าพเจ้าจะนำกลับออกไปทิ้งนอกสถานที่ท่องเที่ยว						
14. ข้าพเจ้าจะพยายามพูดคุยค่อยๆ เพื่อไม่รบกวนนักท่องเที่ยวคนอื่น						
15. บางครั้งข้าพเจ้าแอบทิ้งสิ่งของในที่ลับตาคน						

ตอนที่ 2.3 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้ามักจะทำงานเสร็จไม่ทันเวลา						
2. การวางแผนล่วงหน้าเป็นการกระทำที่ไร้ประโยชน์ เพราะมักไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้						
3. สิ่งตอบแทนที่ดีที่สุดในการทำงาน คือ เงิน และ/หรือ ตำแหน่ง						
4. ถ้าข้าพเจ้าเห็นของที่ชอบได้มากและราคาแพง ข้าพเจ้าจะตัดสินใจซื้อทันที และยอมอดหลังจากนั้น						
5. ข้าพเจ้าคิดว่าไม่มีประโยชน์อะไรเลยที่จะต้องไปวิตกกังวลเกี่ยวกับอนาคต						
6. ถ้าข้าพเจ้าอยากได้สิ่งใดแต่ต้องรอคอย ข้าพเจ้าจะหมดความอดทนหรือทนไม่ได้						
7. ข้าพเจ้าพยายามใช้เงินอย่างประหยัด เพื่อให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายตลอดเดือน						

ตอนที่ 2.3 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ต่อ)

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
8. ข้าพเจ้าคิดว่า ถึงเวลาแล้วที่เราควรจะมีการรณรงค์กันในเรื่องการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้มีเหลือถึงเยาวชนรุ่นต่อไป						
9. ในการประชุม ถ้ามีการพูดถึงสิ่งที่ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ข้าพเจ้าจะคัดค้านทันที โดยไม่สนใจว่าขณะนั้นเป็นจังหวะที่เหมาะสมหรือไม่						
10. ข้าพเจ้าคิดว่าคนเราควรจะหาความสุขใส่ตัวให้มากที่สุด ในขณะที่ เพราะอนาคตเป็นสิ่งไม่แน่นอน						

ตอนที่ 2.4 สุขภาพจิตที่ดี

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองเป็นคนตื่นตัวง่าย						
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณสนใจอะไรได้ไม่นาน						
3. ข้าพเจ้ามีเรื่องกลุ่มใจอยู่เสมอ						
4. ถ้ามีคนมาขัดใจหรือยั่วเพียงเล็กน้อย ข้าพเจ้าจะโกรธเอาง่ายๆ						
5. เมื่อครูถามคำถามในห้องเรียน ถึงจะตอบได้ข้าพเจ้าก็ไม่กล้าตอบ						
6. ข้าพเจ้ารู้สึกกลัวโดยไม่รู้ว่าจะกลัวอะไรอยู่บ่อยๆ						
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเป็นคนตกใจง่าย						
8. เวลาดีใจข้าพเจ้ารู้สึกดีใจมาก และเวลาเสียใจก็รู้สึกเสียใจมาก						
9. บางครั้งรู้สึกว่าคุณเป็นคนไม่ดีเลย						
10. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกอึดอัดอยากตะโกนออกไปดังๆ						

ตอนที่ 2.5 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. เมื่อข้าพเจ้าพบว่างานที่กำลังทำอยู่นั้นยากข้าพเจ้าจะเลิกทำโดยเร็ว						
2. เมื่อทำงานใดๆ ข้าพเจ้าจะทุ่มเทความพยายามเพื่อให้ผลงานที่ดีที่สุด						

ตอนที่ 2.5 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ต่อ)

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
3. เมื่อทำงานใดๆ ข้าพเจ้าคิดว่าความพยายามเป็นสิ่งสำคัญ						
4. เมื่อเริ่มต้นทำอะไรสักอย่างข้าพเจ้าจะพยายามจนกระทั่งสำเร็จ						
5. ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ต้องใช้ความรับผิดชอบสูง						
6. ข้าพเจ้าให้ความสนใจกับงานที่ยากและท้าทายความสามารถ						
7. ข้าพเจ้าคิดว่า การเตรียมตัวอย่างเต็มที่เพื่อที่จะทำงานสำคัญ เป็นสิ่งจำเป็น						
8. ข้าพเจ้าจะทำงานมากกว่าที่ได้ตั้งใจเอาไว้						
9. เพื่อนคิดว่าข้าพเจ้าเป็นคนตั้งใจทำงานสูง						
10. หลายครั้งที่ข้าพเจ้าคิดว่า ความมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นสิ่งที่สูญเปล่า						
11. ข้าพเจ้าชอบผ่นถึงชีวิตที่อยู่อย่างสบายๆ โดยไม่ต้องทำงาน						
12. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณค่าเมื่อได้ทำงานในหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด และประสบผลสำเร็จ						
13. ข้าพเจ้าเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นในการประกอบอาชีพเพื่ออนาคตที่ดี						
14. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย และไม่สนใจว่าจะทำงานในหน้าที่ได้ดีเพียงใด						
15. ข้าพเจ้าเป็นคนที่ใช้เวลาว่างในการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ						

ตอนที่ 2.6 ความเชื่ออำนาจในตน

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้ามักจะถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำผิด ทั้งๆ ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง						
2. เป็นการยากที่จะชักจูงคนอื่นให้เชื่อตามข้าพเจ้า						
3. แทบจะเป็นไปไม่ได้ที่ข้าพเจ้าจะทำให้ชาวบ้านในชุมชนเปลี่ยนใจในเรื่องใดๆ ได้						
4. เมื่อข้าพเจ้าทำอะไรสักอย่างผิดพลาด ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่สามารถที่จะทำให้สิ่งนั้นกลับถูกต้องได้						
5. ทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา คือพยายามไม่คิดถึงปัญหานั้น						

ตอนที่ 2.6 ความเชื่ออำนาจในตน (ต่อ)

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
6. ถ้าข้าพเจ้าทำงานอย่างซื่อสัตย์ จะช่วยให้ข้าพเจ้าได้รับเลือกเป็นสมาชิก อบต. อีกครั้งในคราวหน้า						
7. เมื่อมีคนไม่ชอบเรา เราไม่มีทางจะแก้ไขอะไรได้						
8. ถ้าข้าพเจ้าวางแผนการที่จะทำอะไรล่วงหน้า ข้าพเจ้ามักทำสิ่งนั้นได้เสมอ						
9. ข้าพเจ้าเชื่อว่าปัญหาต่างๆ จะคลี่คลายได้เอง โดยที่ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องยุ่งเกี่ยวกับมัน						
10. ข้าพเจ้ารู้สึกท้อใจว่าไม่คุ้มค่าที่จะพยายามทำอะไรอย่างเต็มที่ เพราะสิ่งต่างๆ ไม่เคยให้ผลตามที่เรายพยายามเสมอ						
11. ข้าพเจ้าเชื่อว่าคนที่เก่งทางการกีฬา ส่วนใหญ่เป็นเพราะเกิดมาเก่งเอง						
12. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีคนคิดร้ายกับข้าพเจ้า โดยที่ไม่มีเหตุผลเลย						
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเมื่อมีคนคิดจะทำร้ายข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีทางที่จะหยุดยั้งเขาได้น้อยมาก						
14. ตามปกติแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าข้าพเจ้ามีโอกาสที่จะเลือกอาหารรับประทานได้น้อยมากเมื่ออยู่บ้าน						
15. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการวางแผนล่วงหน้าช่วยให้สิ่งต่างๆ สำเร็จได้มากกว่า การไม่วางแผนล่วงหน้า						

ตอนที่ 2.7 การรับรู้สภาพของป่าชุมชน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ป่าชุมชนของชุมชนข้าพเจ้ามักถูกลักลอบบุกรุกทำลายอยู่บ่อยครั้ง						
2. ในป่าชุมชนยังมีการลักลอบล่าสัตว์เป็นประจำ						
3. พืชจากป่าชุมชนเป็นแหล่งอาหาร/สมุนไพรของชุมชน						
4. ในชุมชนของข้าพเจ้ายังไม่มีการกำหนดกฎระเบียบและบทลงโทษเกี่ยวกับการใช้ป่าชุมชน						
5. ป่าชุมชนในชุมชนของข้าพเจ้ามีสัตว์ป่าหลากหลายชนิด						
6. เมื่อเข้าไปในป่าชุมชนข้าพเจ้ามักจะพบขยะของเสียจากบ้านเรือนของชุมชน						

ตอนที่ 2.7 การรับรู้สภาพของป่าชุมชน (ต่อ)

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
7. ชุมชนของข้าพเจ้ามีการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ป่าชุมชน						
8. ชุมชนของข้าพเจ้ามีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดูแลป่าชุมชน						
9. ในชุมชนของข้าพเจ้ามีการกำหนดขอบเขตของพื้นที่ป่าชุมชนอย่างชัดเจน						
10. ชุมชนของข้าพเจ้ามีการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนในด้านการท่องเที่ยว						
11. ในฤดูแล้ง ป่าชุมชนในชุมชนของข้าพเจ้ามักเกิดไฟป่าอยู่บ่อยครั้ง						

ตอนที่ 2.8 การรับรู้และการปฏิบัติตามกฎระเบียบของป่าชุมชน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. เจ้าหน้าที่ไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าบุกรุกเขตพื้นที่ป่าชุมชน						
2. ผู้นำชุมชนไม่ต้องการให้ข้าพเจ้าล่าสัตว์ในเขตป่าชุมชน						
3. เจ้าหน้าที่คิดว่าข้าพเจ้าและชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในเขตป่าชุมชน						
4. อบต.ไม่ชอบให้ข้าพเจ้าและชุมชนวางแผนป้องกันไฟป่าในเขตป่าชุมชน						
5. เจ้าหน้าที่ไม่ชอบให้ข้าพเจ้าและสมาชิก อบต. ตัดไม้ในเขตป่าชุมชน						
6. อบต.เห็นด้วยที่ข้าพเจ้าและชุมชนมีการกำหนดกฎระเบียบและบทลงโทษการใช้ป่า						
7. ชุมชนคาดหวังว่าการใช้ป่าชุมชนในการประกอบพิธีกรรมตามประเพณี เป็นการส่งเสริมให้เยาวชนรักษาป่า						
	มาก		ปานกลาง		น้อย	
8. โดยปกติข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมือง						
9. โดยปกติข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน						

ตอนที่ 2.9 การรับข่าวสารเกี่ยวกับป่าชุมชน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ข้าพเจ้ามักจะอ่านบทความเกี่ยวกับป่าชุมชนจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสารต่างๆ						
2. ข้าพเจ้าคอยติดตามข่าวสารความคืบหน้าเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ป่าชุมชนจากสื่อต่างๆ						
3. ปกติข้าพเจ้าจะชมรายการโทรทัศน์ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับป่าชุมชน						
4. ข้าพเจ้าไม่เคยดูรายการสารคดีทางโทรทัศน์เกี่ยวกับป่าชุมชน						
5. ข้าพเจ้าเคยได้ยินข่าวเกี่ยวกับป่าชุมชนจากวิทยุ						
6. ข้าพเจ้าไม่เคยดูรายการเกี่ยวกับป่าชุมชนในประเทศไทย						
7. ข้าพเจ้าไม่เคยชมนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับป่าชุมชนในประเทศไทย						
8. ผู้นำชุมชนพูดคุยเรื่องการจัดการป่าชุมชนในชุมชนให้ข้าพเจ้าฟัง						
9. ข้าพเจ้าไม่เคยอ่านบทความเกี่ยวกับป่าชุมชนในประเทศไทย						
10. ข้าพเจ้ารับรู้เรื่องการจัดการป่าชุมชนของชุมชนต่างๆ จากรายการโทรทัศน์						
11. ข้าพเจ้ารับรู้เรื่องการจัดการท่องเที่ยวในเขตป่าชุมชนจากรายการโทรทัศน์						
12. สมาชิก อบต.ไม่เคยพูดคุยเรื่องเกี่ยวกับป่าชุมชนให้ข้าพเจ้าฟัง						

ตอนที่ 2.10 ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน

คำชี้แจง ให้ท่านตอบว่า "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. รูปแบบของการอนุรักษ์ป่าชุมชนควรคำนึงถึงสภาพการใช้ประโยชน์ วิถีชีวิต และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นด้วย		
2. การอนุรักษ์ป่าชุมชนควรจะต้องมีการวางแผนการจัดการที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน		
3. การอนุรักษ์ป่าชุมชนจะต้องมีกฎระเบียบและบทลงโทษ จึงจะสามารถควบคุมการใช้ประโยชน์ได้		

ตอนที่ 2.10 ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน (ต่อ)

คำชี้แจง ให้ท่านตอบว่า "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
4. การถางเพื่อขยายพื้นที่การเพาะปลูก เช่น การทำไร่ในเขตพื้นที่ป่าชุมชน คือ การใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่ง		
5. ไม่จำเป็นต้องมีคณะกรรมการเพื่อบริหารจัดการป่าชุมชน เพราะชาวบ้านสามารถร่วมมือกันรักษาป่าไว้ได้อยู่แล้ว		
6. ความสำเร็จในการจัดการป่าชุมชนจะต้องอาศัยการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน		
7. การอนุรักษ์ป่าชุมชนจะสำเร็จได้ ประชาชนต้องมีความเข้าใจ มีจิตสำนึกหวงแหนทรัพยากรร่วมกัน		
8. การให้ราษฎรในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป่าชุมชน จะส่งผลดีต่อการสงวนรักษาป่ามากกว่าการไม่ให้ราษฎรเข้ามามีบทบาทเลย		
9. ในการอนุรักษ์ป่าชุมชนไม่จำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์ เพราะชาวบ้านโดยทั่วไปรู้และเข้าใจในเรื่องการจัดการป่าชุมชนดีอยู่แล้ว		
10. การดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ป่าชุมชนจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่มีชาวบ้านเป็นตัวแทนคอยประสานงานและดำเนินกิจกรรม		
11. การที่ทุกคนปฏิบัติตามกฎระเบียบของป่าชุมชน จะช่วยให้ป่าชุมชนคงความอุดมสมบูรณ์ตลอดไป		

ตอนที่ 2.11 ทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. การเข้าไปแนะนำตักเตือน/ห้ามปรามผู้บุกรุกป่าชุมชน เป็นการนำอันตรายมาสู่ตนเองและครอบครัว						
2. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อกว่าหน้าที่ต้องคอยเฝ้าระวังผู้ที่บุกรุกป่าชุมชน						
3. ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่ได้ช่วยเจ้าหน้าที่สอดส่องดูแลป่าชุมชน						
4. การที่ข้าพเจ้าแจ้งเจ้าหน้าที่กรณีพบการบุกรุกป่าชุมชน อาจทำให้ข้าพเจ้าไม่ได้รับการเลือกตั้งในครั้งต่อไป						
5. การจัดตั้งคณะกรรมการป่าชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน เป็นสิ่งที่ยุ่งยาก						

ตอนที่ 2.11 ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการณ์อนุรักษ์ป่าชุมชน (ต่อ)

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
6. การที่ข้าพเจ้าคอยสอดส่องดูแลการตัดไม้ จะทำให้ป่าชุมชนเป็นที่พึงของชุมชนในด้านต่างๆ ต่อไปอีกนาน						
7. ข้าพเจ้าภูมิใจที่ได้ปลูกป่าเพิ่มเติมในบริเวณป่าชุมชน						
8. การที่ข้าพเจ้าแจ้งชุมชนให้ทราบถึงความเสียหายของป่าชุมชน มักไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด						
9. การช่วยกันป้องกันไฟป่า จะช่วยให้ป่าอยู่คู่กับชุมชนไปอีกนาน						
10. กฎระเบียบและบทลงโทษเกี่ยวกับการใช้ป่าที่ชุมชนกำหนดขึ้น ไม่สามารถควบคุมการบุกรุกป่าได้ เพราะไม่ใช่กฎหมาย						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การมุ่งอนาคตควบคุมตน	5	60	44.65	7.09
สุขภาพจิตที่ดี	10	60	39.41	9.25
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	6	78	62.07	7.37
ความเชื่ออำนาจในตน	19	72	50.80	9.08
การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชน	11	63	39.71	8.77
การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน	34	252	182.72	40.52
การรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน	20	71	53.74	7.43
ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน	3	11	8.31	1.20
ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน	5	60	42.82	7.13
พฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน	10	54	39.76	6.77
พฤติกรรมรักษาระเบียบ	29	84	66.04	9.24

ตารางที่ 2 แสดงกลุ่มของตัวแปรอิสระที่ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางตามสมมติฐาน

ตัวแปร	กลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
มุ่งอนาคตฯ	มุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ	258	41.55
	มุ่งอนาคตควบคุมตนสูง	363	58.45
	รวม	621	100.00
สุขภาพจิตดีฯ	สุขภาพจิตที่ดีต่ำ	256	41.42
	สุขภาพจิตที่ดีสูง	362	58.58
	รวม	618	100.00
แรงจูงใจฯ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ	255	43.29
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง	334	56.71
	รวม	589	100.00
เชื่ออำนาจฯ	ความเชื่ออำนาจในตนต่ำ	220	35.54
	ความเชื่ออำนาจในตนสูง	399	64.46
	รวม	619	100.00
รับรู้สภาพฯ	การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย	232	41.58
	การรับรู้สภาพการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก	326	58.42
	รวม	558	100.00
รับรู้ทัศนคติฯ	การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย	324	55.48
	การรับรู้ทัศนคติทางสังคมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก	260	44.52
	รวม	584	100.00
รับข่าวสารฯ	การรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย	215	36.26
	การรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก	378	63.74
	รวม	593	100.00
ความรู้ฯ	ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย	381	65.46
	ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก	201	34.54
	รวม	582	100.00
ทัศนคติที่ดีฯ	ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนน้อย	234	41.12
	ทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนมาก	335	58.88
	รวม	569	100.00

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตาม การรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มรวม

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(12)
					8.32	8.28	8.25
น้อย	น้อย	(11)	78	8.76	0.44*	0.48*	0.51*
มาก	มาก	(22)	191	8.32		0.04	0.07
มาก	น้อย	(21)	86	8.28			0.03
น้อย	มาก	(12)	108	8.25			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตาม การรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มเพศหญิง

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(12)
					8.66	8.31	8.17
น้อย	น้อย	(11)	35	8.88	0.22	0.57	0.71*
มาก	มาก	(22)	52	8.66		0.35	0.49
มาก	น้อย	(21)	27	8.31			0.14
น้อย	มาก	(12)	22	8.17			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตาม การรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มอายุน้อย

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(12)
					8.70	8.33	8.32
น้อย	น้อย	(11)	44	8.89	0.19	0.56*	0.57*
มาก	มาก	(22)	85	8.70		0.37	0.38
มาก	น้อย	(21)	41	8.33			0.01
น้อย	มาก	(12)	40	8.32			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตาม การรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(21)
					8.33	8.22	8.18
น้อย	น้อย	(11)	41	8.94	0.61*	0.72*	0.76*
มาก	มาก	(22)	93	8.33		0.11	0.15
น้อย	มาก	(12)	54	8.22			0.04
มาก	น้อย	(21)	48	8.18			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตาม การรับรู้สุขภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มรวม

รับรู้สุขภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(11)	(21)
					43.80	42.08	38.89
น้อย	มาก	(12)	104	44.11	0.31	2.03*	5.22*
มาก	มาก	(22)	194	43.80		1.72	4.91*
น้อย	น้อย	(11)	82	42.08			3.19*
มาก	น้อย	(21)	82	38.89			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตาม การรับรู้สุขภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มเพศชาย

รับรู้สุขภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					43.51	43.09	38.47
มาก	มาก	(22)	134	43.78	0.27	0.69	5.31*
น้อย	มาก	(12)	76	43.51		0.42	5.04*
น้อย	น้อย	(11)	43	43.09			4.62*
มาก	น้อย	(21)	54	38.47			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตาม การรับรู้สุขภาพ การรับรู้ทัศนสถาน และการรับข่าวสาร ในกลุ่มฐานะต่ำ

รับรู้สุขภาพ	รับรู้ทัศนสถาน	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(121)	(122)	(112)	(221)	(111)	(212)	(211)
						44.71	44.49	41.91	39.50	39.49	38.56	36.85
มาก	มาก	มาก	222	61	46.39	1.68	1.90	4.48*	6.89*	6.90*	7.83*	9.54*
น้อย	มาก	น้อย	121	17	44.71		0.22	2.80	5.21*	5.22*	6.15*	7.86*
น้อย	มาก	มาก	122	39	44.49			2.58	4.99*	5.00	5.93*	7.64*
น้อย	น้อย	มาก	112	23	41.91				2.41	2.42	3.35	5.06*
มาก	มาก	น้อย	221	18	39.50					0.01	0.94	2.65
น้อย	น้อย	น้อย	111	35	39.49						0.93	2.64
มาก	น้อย	มาก	212	27	38.56							1.71
มาก	น้อย	น้อย	211	27	36.85							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับรู้ทัศนคติ ในกลุ่มรวม

รับรู้สภาพ	รับรู้ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					39.84	39.15	37.51
น้อย	มาก	(12)	107	40.84	1.00	1.69*	3.33*
มาก	มาก	(22)	165	39.84		0.69	2.33*
มาก	น้อย	(21)	109	39.15			1.64*
น้อย	น้อย	(11)	91	37.51			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับรู้ทัศนคติ ในกลุ่มเพศหญิง

รับรู้สภาพ	รับรู้ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					40.93	39.15	38.20
น้อย	มาก	(12)	75	41.60	0.67	2.45*	3.40*
มาก	มาก	(22)	110	40.93		1.78	2.73*
มาก	น้อย	(21)	81	39.15			0.95
น้อย	น้อย	(11)	54	38.20			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับรู้ทัศนคติ ในกลุ่มอายุน้อย

รับรู้สภาพ	รับรู้ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					39.32	39.23	35.83
น้อย	มาก	(12)	45	39.60	0.28	0.37	3.77*
มาก	มาก	(22)	79	39.32		0.09	3.49*
มาก	น้อย	(21)	46	39.23			3.40*
น้อย	น้อย	(11)	47	35.83			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับรู้ทัศนคติ ในกลุ่มการศึกษามาก

รับรู้สภาพ	รับรู้ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(22)	(11)
					39.98	39.47	37.18
มาก	น้อย	(21)	42	40.27	0.29	0.80	3.09*
น้อย	มาก	(12)	51	39.98		0.51	2.80*
มาก	มาก	(22)	81	39.47			2.29*
น้อย	น้อย	(11)	52	37.18			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับรู้ทัศนคติ ในกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า

รับรู้สภาพ	รับรู้ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					39.66	39.42	36.56
น้อย	มาก	(12)	50	41.09	1.43	1.67	4.53*
มาก	มาก	(22)	80	39.66		0.24	3.10*
มาก	น้อย	(21)	56	39.42			2.86*
น้อย	น้อย	(11)	48	36.56			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มอายุน้อย

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					38.34	37.10	36.68
มาก	มาก	(22)	84	41.87	3.53*	4.77*	5.19*
น้อย	มาก	(12)	45	38.34		1.24	1.66
น้อย	น้อย	(11)	47	37.10			0.42
มาก	น้อย	(21)	41	36.68			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มการศึกษาภาค

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					39.65	37.51	37.08
มาก	มาก	(22)	84	42.66	3.01*	5.15*	5.58*
น้อย	มาก	(12)	55	39.65		2.14	2.57*
น้อย	น้อย	(11)	48	37.51			0.43
มาก	น้อย	(21)	39	37.08			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับรู้สภาพ การรับรู้รูปทัศนียภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มชอบ
เที่ยวป่า

รับรู้ สภาพ	รับรู้ ทัศนียภาพ	รับ ข่าวสาร	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	(112) 42.82	(122) 41.95	(212) 40.96	(121) 39.91	(221) 36.64	(211) 36.43	(111) 35.84
มาก	มาก	มาก	222	65	43.46	0.64	1.51	2.50	3.55	6.82*	7.03*	7.62*
น้อย	น้อย	มาก	112	11	42.82		0.87	1.86	2.91	6.18*	6.39*	6.98*
น้อย	มาก	มาก	122	39	41.95			0.99	2.04	5.31*	5.52*	6.11*
มาก	น้อย	มาก	212	25	40.96				1.05	4.32*	4.53*	5.12*
น้อย	มาก	น้อย	121	11	39.91					3.27	3.48	4.07*
มาก	มาก	น้อย	221	14	36.64						0.21	0.80
มาก	น้อย	น้อย	211	21	36.43							0.59
น้อย	น้อย	น้อย	111	31	35.84							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้
สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มอายุมาก

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12) 65.85	(11) 65.74	(21) 61.63
มาก	มาก	(22)	96	67.32	1.47	1.58	5.69*
น้อย	มาก	(12)	64	65.85		0.11	4.22*
น้อย	น้อย	(11)	36	65.74			4.11*
มาก	น้อย	(21)	38	61.63			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้
สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มการศึกษาน้อย

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22) 65.92	(11) 65.15	(21) 58.67
น้อย	มาก	(12)	54	66.24	0.32	1.09	7.57*
มาก	มาก	(22)	102	65.92		0.77	7.25*
น้อย	น้อย	(11)	35	65.15			6.48*
มาก	น้อย	(21)	44	58.67			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ และการรับข่าวสาร ในกลุ่มฐานะต่ำ

รับรู้สภาพ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12) 68.46	(11) 66.58	(21) 62.20
มาก	มาก	(22)	86	68.90	0.44	2.32	6.70*
น้อย	มาก	(12)	68	68.46		1.88	6.26*
น้อย	น้อย	(11)	52	66.58			4.38*
มาก	น้อย	(21)	42	62.20			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ปทัสถาน และการรับข่าวสาร ในกลุ่มรวม

รับรู้สภาพ	รับรู้ปทัสถาน	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(222) 68.14	(121) 66.97	(221) 66.28	(112) 65.17	(212) 65.14	(111) 64.54	(211) 57.95
น้อย	มาก	มาก	122	79	69.32	1.18	2.35	3.04	4.15*	4.18*	4.78*	11.37*
มาก	มาก	มาก	222	140	68.14		1.17	1.86	2.97	3.00	3.60*	10.19*
น้อย	มาก	น้อย	121	30	66.97			0.69	1.80	1.83	2.43	9.02*
มาก	มาก	น้อย	221	29	66.28				1.11	1.14	1.74	8.33*
น้อย	น้อย	มาก	112	35	65.17					0.03	0.63	7.22*
มาก	น้อย	มาก	212	56	65.14						0.60	7.19*
น้อย	น้อย	น้อย	111	57	64.54							6.59*
มาก	น้อย	น้อย	211	57	57.95							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับรู้สภาพ การรับรู้ปทัสถาน และการรับข่าวสาร ในกลุ่มการศึกษามาก

รับรู้สภาพ	รับรู้ปทัสถาน	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(122) 69.97	(222) 68.76	(121) 67.19	(212) 67.11	(112) 66.11	(111) 65.22	(211) 60.60
มาก	มาก	น้อย	221	15	70.33	0.36	1.57	3.14	3.22	4.22	5.11*	9.73*
น้อย	มาก	มาก	122	38	69.97		1.21	2.78	2.86	3.86	4.75*	9.37*
มาก	มาก	มาก	222	68	68.76			1.57	1.65	2.65	3.54	8.16*
น้อย	มาก	น้อย	121	16	67.19				0.08	1.08	1.97	6.59*
มาก	น้อย	มาก	212	19	67.11					1.00	1.89	6.51*
น้อย	น้อย	มาก	112	19	66.11						0.89	5.51*
น้อย	น้อย	น้อย	111	32	65.22							4.62
มาก	น้อย	น้อย	211	25	60.60							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตามแรงจูงใจ และการมุ่งอนาคต ในกลุ่มอายุมาก

แรงจูงใจ	มุ่งอนาคต	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(11)	(12)	(22)
					8.23	8.19	8.01
สูง	ต่ำ	(21)	42	8.83	0.60*	0.64*	0.82*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	56	8.23		0.04	0.22
ต่ำ	สูง	(12)	33	8.19			0.18
สูง	สูง	(22)	109	8.01			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตามแรงจูงใจ มุ่งอนาคต และเชื่ออำนาจ ในกลุ่มการศึกษามาก

แรงจูงใจ	มุ่งอนาคต	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(121)	(111)	(112)	(212)	(221)	(122)	(222)
						9.17	8.88	8.52	8.24	8.19	8.13	8.10
สูง	ต่ำ	ต่ำ	211	11	9.27	0.10	0.39	0.75*	1.03*	1.08*	1.14*	1.17*
ต่ำ	สูง	ต่ำ	121	6	9.17		0.29	0.65	0.93	0.98*	1.04*	1.07*
ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	111	41	8.88			0.36	0.64	0.69*	0.75*	0.78*
ต่ำ	ต่ำ	สูง	112	23	8.52				0.28	0.33	0.39	0.42
สูง	ต่ำ	สูง	212	21	8.24					0.05	0.11	0.14
สูง	สูง	ต่ำ	221	21	8.19						0.06	0.09
ต่ำ	สูง	สูง	122	23	8.13							0.03
สูง	สูง	สูง	222	98	8.10							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตามแรงจูงใจ และการมุ่งอนาคต ในกลุ่มรวม

แรงจูงใจ	มุ่งอนาคต	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					43.06	43.01	38.41
สูง	สูง	(22)	214	44.94	1.88*	1.93*	6.53*
ต่ำ	สูง	(12)	91	43.06		0.05	4.65*
สูง	ต่ำ	(21)	79	43.01			4.60*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	140	38.41			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตามแรงจูงใจ และการมุ่งอนาคต ในกลุ่มฐานะสูง

แรงจูงใจ	มุ่งอนาคต	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					44.47	44.23	39.68
สูง	สูง	(22)	96	44.89	0.42	0.66	5.21*
สูง	ต่ำ	(21)	34	44.47		0.24	4.79*
ต่ำ	สูง	(12)	46	44.23			4.55*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	58	39.68			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตามแรงจูงใจ และการมุ่งอนาคต ในกลุ่มชอบเที่ยวป่า

แรงจูงใจ	มุ่งอนาคต	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					44.09	43.72	37.89
สูง	สูง	(22)	106	44.70	0.61	0.98	6.81*
ต่ำ	สูง	(12)	39	44.09		0.37	6.20*
สูง	ต่ำ	(21)	32	43.72			5.83*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	57	37.89			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มรวม

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
					40.28	39.19	36.54
สูง	ต่ำ	(21)	74	41.00	0.72	1.81*	4.46*
สูง	สูง	(22)	207	40.28		1.09	3.74*
ต่ำ	สูง	(12)	119	39.19			2.65*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	105	36.54			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 29 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มเพศชาย

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
					40.96	39.59	36.66
สูง	ต่ำ	(21)	49	42.16	1.20	2.57*	5.50*
สูง	สูง	(22)	144	40.96		1.37	4.30*
ต่ำ	สูง	(12)	80	39.59			2.93*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	61	36.66			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 30 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มอายุน้อย

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(22)	(11)
					38.47	38.42	36.39
สูง	ต่ำ	(21)	32	40.90	2.43*	2.48*	4.51*
ต่ำ	สูง	(12)	59	38.47		0.05	2.08
สูง	สูง	(22)	87	38.42			2.03
ต่ำ	ต่ำ	(11)	55	36.39			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 31 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มการศึกษาน้อย

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
					41.54	39.04	36.10
สูง	ต่ำ	(21)	40	42.19	0.65	3.15*	6.09*
สูง	สูง	(22)	87	41.54		2.50*	5.44*
ต่ำ	สูง	(12)	61	39.04			2.94*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	55	36.10			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 32 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มฐานะต่ำ

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
					39.94	38.46	35.68
สูง	ต่ำ	(21)	34	41.25	1.31	2.79*	5.57*
สูง	สูง	(22)	123	39.94		1.48	4.26*
ต่ำ	สูง	(12)	62	38.46			2.78*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	50	35.68			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 33 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามแรงจูงใจ และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มชอบเที่ยวป่า

แรงจูงใจ	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
					39.99	39.68	36.09
สูง	ต่ำ	(21)	34	41.83	1.84	2.15	5.74*
สูง	สูง	(22)	100	39.99		0.31	3.90*
ต่ำ	สูง	(12)	50	39.68			3.59*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	43	36.09			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 34 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามแรงจูงใจ และการมุ่งอนาคต ในกลุ่มฐานะต่ำ

แรงจูงใจ	มุ่งอนาคต	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(11)	(12)
					66.82	62.71	62.53
สูง	สูง	(22)	113	71.44	4.62*	8.73*	8.91*
สูง	ต่ำ	(21)	43	66.82		4.11*	4.29*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	77	62.71			0.18
ต่ำ	สูง	(12)	39	62.53			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 35 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจ ในกลุ่มรวม

มุ่งอนาคต	เชื่ออำนาจ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					66.79	65.84	60.48
สูง	สูง	(22)	244	68.04	1.25	2.20*	7.56*
ต่ำ	สูง	(12)	92	66.79		0.95	6.31*
สูง	ต่ำ	(21)	64	65.84			5.36*
ต่ำ	ต่ำ	(11)	124	60.48			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 36 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาสุขภาพจิตดี และการรับรู้ทัศนคติ ในกลุ่มอายุมาก

สุขภาพจิตดี	รับรู้ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(22)
					8.49	8.08	8.03
มาก	น้อย	(21)	62	8.70	0.21	0.62*	0.67*
น้อย	มาก	(12)	38	8.49		0.41	0.46*
น้อย	น้อย	(11)	37	8.08			0.05
มาก	มาก	(22)	103	8.03			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 37 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาสุขภาพจิตดี และการรับข่าวสาร ในกลุ่มเพศหญิง

สุขภาพจิตดี	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(22)
					8.77	8.39	8.06
มาก	น้อย	(21)	36	8.83	0.06	0.44	0.77*
น้อย	มาก	(12)	40	8.77		0.38	0.71*
น้อย	น้อย	(11)	30	8.39			0.33
มาก	มาก	(22)	36	8.06			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 38 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณา
 สุขภาพจิตดี และการรับข่าวสาร ในกลุ่มชอบเที่ยวป่า

สุขภาพจิตดี	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12) 8.40	(11) 8.20	(22) 8.19
สูง	ต่ำ	(21)	41	8.79	0.39	0.59*	0.60*
ต่ำ	สูง	(12)	52	8.40		0.20	0.21
ต่ำ	ต่ำ	(11)	32	8.20			0.01
สูง	สูง	(22)	89	8.19			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 39 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตาม
 สุขภาพจิตดี การรับรู้ป่าชุมชน และการรับข่าวสาร ในกลุ่มรวม

สุขภาพจิตดี	รับรู้ป่าชุมชน	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(112) 8.84	(111) 8.52	(121) 8.41	(212) -8.22	(122) 8.18	(221) 8.14	(222) 8.13
มาก	น้อย	น้อย	211	51	9.04	0.20	0.52*	0.63*	0.82*	0.86*	0.90*	0.91*
น้อย	น้อย	มาก	112	32	8.84		0.32	0.43	0.62*	0.66*	0.70*	0.71*
น้อย	น้อย	น้อย	111	56	8.52			0.11	0.30	0.34	0.38	0.39
น้อย	มาก	น้อย	121	27	8.41				0.19	0.23	0.27	0.28
มาก	น้อย	มาก	212	60	8.22					0.04	0.08	0.09
น้อย	มาก	มาก	122	77	8.18						0.04	0.05
มาก	มาก	น้อย	221	37	8.14							0.01
มาก	มาก	มาก	222	149	8.13							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 40 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตาม
 สุขภาพจิตดี การรับรู้ป่าชุมชน และการรับข่าวสาร ในกลุ่มเพศชาย

สุขภาพจิตดี	รับรู้ป่าชุมชน	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(112) 8.75	(121) 8.56	(111) 8.43	(212) 8.26	(221) 8.14	(222) 8.14	(122) 8.07
มาก	น้อย	น้อย	211	27	8.81	0.06	0.25	0.38	0.55	0.67*	0.67*	0.74*
น้อย	น้อย	มาก	112	20	8.75		0.19	0.32	0.49	0.61*	0.61*	0.68*
น้อย	มาก	น้อย	121	18	8.56			0.13	0.30	0.42	0.42	0.49
น้อย	น้อย	น้อย	111	35	8.43				0.17	0.29	0.29	0.36
มาก	น้อย	มาก	212	58	8.26					0.12	0.12	0.19
มาก	มาก	น้อย	221	22	8.14						0.00	0.07
มาก	มาก	มาก	222	144	8.14							0.07
น้อย	มาก	มาก	122	45	8.07							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 41 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตาม
สุขภาพจิตดี รับรู้ทัศนคติ และรับข่าวสาร ในกลุ่มการศึกษาภาค

สุขภาพจิตดี	รับรู้ทัศนคติ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(211)	(111)	(121)	(221)	(122)	(212)	(222)
						9.03	8.71	8.44	8.22	8.19	8.15	8.05
น้อย	น้อย	มาก	112	12	9.25	0.22	0.54	0.81	1.03*	1.06*	1.10*	1.20*
มาก	น้อย	น้อย	211	32	9.03		0.32	0.59	0.81	0.84*	0.88*	0.98*
น้อย	น้อย	น้อย	111	21	8.71			0.27	0.49	0.52	0.56	0.66
น้อย	มาก	น้อย	121	9	8.44				0.22	0.25	0.29	0.39
มาก	มาก	น้อย	221	23	8.22					0.03	0.07	0.17
น้อย	มาก	มาก	122	42	8.19						0.04	0.14
มาก	น้อย	มาก	212	26	8.15							0.10
มาก	มาก	มาก	222	63	8.05							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 42 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตาม
สุขภาพจิตดี รับรู้ทัศนคติ และรับข่าวสาร ในกลุ่มฐานะต่ำ

สุขภาพจิตดี	รับรู้ทัศนคติ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(112)	(121)	(111)	(212)	(221)	(122)	(222)
						8.88	8.44	8.36	8.23	8.09	8.06	7.96
มาก	น้อย	น้อย	211	31	8.97	0.09	0.53	0.61	0.74*	0.88*	0.91*	1.01*
น้อย	น้อย	มาก	112	16	8.88		0.44	0.52	0.65	0.79*	0.82*	0.92*
น้อย	มาก	น้อย	121	16	8.44			0.08	0.21	0.35	0.38	0.48
น้อย	น้อย	น้อย	111	28	8.36				0.13	0.27	0.30	0.40
มาก	น้อย	มาก	212	39	8.23					0.14	0.17	0.27
มาก	มาก	น้อย	221	22	8.09						0.03	0.13
น้อย	มาก	มาก	122	33	8.06							0.10
มาก	มาก	มาก	222	73	7.96							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 43 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตาม
สุขภาพจิตดี รับรู้ทัศนคติ และรับข่าวสาร ในกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า

สุขภาพจิตดี	รับรู้ทัศนคติ	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(112)	(121)	(111)	(212)	(122)	(222)	(221)
						8.94	8.71	8.55	8.24	8.12	8.06	7.85
มาก	น้อย	น้อย	211	24	9.08	0.14	0.37	0.53	0.84*	0.96*	1.02*	1.23*
น้อย	น้อย	มาก	112	17	8.94		0.23	0.39	0.70*	0.82*	0.88*	1.09*
น้อย	มาก	น้อย	121	17	8.71			0.16	0.47	0.59	0.65*	0.86*
น้อย	น้อย	น้อย	111	31	8.55				0.31	0.43	0.49	0.70*
มาก	น้อย	มาก	212	37	8.24					0.12	0.18	0.39
น้อย	มาก	มาก	122	34	8.12						0.06	0.27
มาก	มาก	มาก	222	71	8.06							0.21
มาก	มาก	น้อย	221	20	7.85							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 44 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณา
สุขภาพจิตดี และการรับข่าวสาร ในกลุ่มรวม

สุขภาพจิตดี	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					43.34	42.05	38.39
มาก	มาก	(22)	201	44.21	0.87	2.16*	5.82*
น้อย	มาก	(12)	117	43.34		1.29	4.95*
มาก	น้อย	(21)	90	42.05			3.66*
น้อย	น้อย	(11)	81	38.39			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 45 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณา
สุขภาพจิตดี และการรับข่าวสาร ในกลุ่มอายุน้อย

สุขภาพจิตดี	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					43.48	42.06	37.96
น้อย	มาก	(12)	72	43.91	0.43	1.85	5.95*
มาก	มาก	(22)	65	43.48		1.42	5.52*
มาก	น้อย	(21)	51	42.06			4.10*
น้อย	น้อย	(11)	36	37.96			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 46 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณา
สุขภาพจิตดี และการรับข่าวสาร ในกลุ่มการศึกษามาก

สุขภาพจิตดี	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					43.59	41.85	36.68
มาก	มาก	(22)	88	43.83	0.24	1.98	7.15*
น้อย	มาก	(12)	62	43.59		1.74	6.91*
มาก	น้อย	(21)	57	41.85			5.17*
น้อย	น้อย	(11)	33	36.68			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 47 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณา
สุขภาพจิตดี และการรับข่าวสาร ในกลุ่มฐานะต่ำ

สุขภาพจิตดี	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					42.86	41.43	36.97
มาก	มาก	(22)	109	43.64	0.78	2.21	6.67*
มาก	น้อย	(21)	53	42.86		1.43	5.89*
น้อย	มาก	(12)	52	41.43			4.46*
น้อย	น้อย	(11)	47	36.97			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 48 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณา
สุขภาพจิตดี และการรับข่าวสาร ในกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า

สุขภาพจิตดี	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					43.10	42.85	38.03
น้อย	มาก	(12)	55	43.83	0.73	0.98	5.80*
มาก	มาก	(22)	105	43.10		0.25	5.07*
มาก	น้อย	(21)	45	42.85			4.82*
น้อย	น้อย	(11)	47	38.03			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 49 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาสุขภาพจิตดี และการรับรู้ทัศนคติ ในกลุ่มอายุน้อย

สุขภาพจิตดี	รับรู้ทัศนคติ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(11)	(21)
					37.94	37.61	37.34
มาก	มาก	(22)	69	40.90	2.96*	3.29*	3.56*
น้อย	มาก	(12)	60	37.94		0.33	0.60
น้อย	น้อย	(11)	51	37.61			0.27
มาก	น้อย	(21)	50	37.34			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 50 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาสุขภาพจิตดี และการรับข่าวสาร ในกลุ่มฐานะต่ำ

สุขภาพจิตดี	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					39.74	39.47	34.26
มาก	มาก	(22)	113	41.71	1.97	2.24	7.45*
มาก	น้อย	(21)	54	39.74		0.27	5.48*
น้อย	มาก	(12)	49	39.47			5.21*
น้อย	น้อย	(11)	46	34.26			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 51 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาสุขภาพจิตดี และการรับข่าวสาร ในกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า

สุขภาพจิตดี	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					40.16	39.55	34.05
มาก	มาก	(22)	102	41.65	1.49	2.10	7.60*
น้อย	มาก	(12)	53	40.16		0.61	6.11*
มาก	น้อย	(21)	44	39.55			5.50*
น้อย	น้อย	(11)	50	34.05			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 52 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ชุมชน
พิจารณาสุขภาพจิตดี และการรับข่าวสาร ในกลุ่มชอบเที่ยวป่า

สุขภาพจิตดี	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					39.63	37.75	36.72
มาก	มาก	(22)	90	43.95	4.32*	6.20*	7.23*
น้อย	มาก	(12)	55	39.63		1.88	2.91*
มาก	น้อย	(21)	45	37.75			1.03
น้อย	น้อย	(11)	35	36.72			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 53 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาสุขภาพจิตดี
และการรับรู้ทัศนสถาน ในกลุ่มอายุน้อย

สุขภาพจิตดี	รับรู้ทัศนสถาน	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					66.72	66.42	62.44
มาก	มาก	(22)	70	68.75	2.03	2.33	6.31*
มาก	น้อย	(21)	50	66.72		0.30	4.28*
น้อย	มาก	(12)	59	66.42			3.98*
น้อย	น้อย	(11)	51	62.44			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 54 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาสุขภาพจิตดี
และการรับรู้ทัศนสถาน ในกลุ่มการศึกษามาก

สุขภาพจิตดี	รับรู้ทัศนสถาน	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					69.16	67.57	60.67
น้อย	มาก	(12)	54	69.52	0.36	1.95	8.85*
มาก	มาก	(22)	90	69.16		1.59	8.49*
มาก	น้อย	(21)	60	67.57			6.90*
น้อย	น้อย	(11)	39	60.67			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 55 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาสุขภาพจิตดี
และการรับข่าวสาร ในกลุ่มฐานะต่ำ

สุขภาพจิตดี	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					67.73	67.63	61.42
มาก	มาก	(22)	114	69.01	1.28	1.38	7.59*
มาก	น้อย	(21)	53	67.73		0.10	6.31*
น้อย	มาก	(12)	51	67.63			6.21*
น้อย	น้อย	(11)	44	61.42			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 56 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาสุขภาพจิตดีช และการรับข่าวสาร ในกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า

สุขภาพจิตดีช	รับข่าวสาร	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
					66.52	65.82	60.54
มาก	น้อย	(21)	44	66.83	0.31	1.01	6.29*
มาก	มาก	(22)	106	66.52		0.70	5.98*
น้อย	มาก	(12)	58	65.82			5.28*
น้อย	น้อย	(11)	52	60.54			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 57 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตามการรับข่าวสาร และการมุ่งอนาคต ในกลุ่มอายุน้อย

รับข่าวสาร	มุ่งอนาคต	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(11)
					37.42	37.16	36.38
มาก	สูง	(22)	94	41.59	4.17*	4.43*	5.21*
น้อย	สูง	(12)	43	37.42		0.26	1.04
มาก	ต่ำ	(21)	42	37.16			0.78
น้อย	ต่ำ	(11)	47	36.38			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 58 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตามการรับข่าวสาร และการมุ่งอนาคต ในกลุ่มชอบเที่ยวป่า

รับข่าวสาร	มุ่งอนาคต	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(11)	(12)
					39.38	37.19	36.48
มาก	สูง	(22)	100	43.07	3.69*	5.88*	6.59*
มาก	ต่ำ	(21)	39	39.38		2.19	2.90*
น้อย	ต่ำ	(11)	42	37.19			0.71
น้อย	สูง	(12)	34	36.48			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 59 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน พิจารณาตามการรับข่าวสาร และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มเพศหญิง

รับข่าวสาร	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
					39.53	38.21	33.97
มาก	น้อย	(21)	20	40.38	0.85	2.17	6.41*
มาก	มาก	(22)	55	39.53		1.32	5.56*
น้อย	มาก	(12)	27	38.21			4.24*
น้อย	น้อย	(11)	45	33.97			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 60 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับข่าวสาร และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มอายุน้อย

รับข่าวสาร	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(12)	(11)
					38.92	38.14	35.65
มาก	น้อย	(21)	47	39.83	0.91	1.69	4.18*
มาก	มาก	(22)	89	38.92		0.78	3.27*
น้อย	มาก	(12)	35	38.14			2.49*
น้อย	น้อย	(11)	55	35.65			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 61 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับข่าวสาร และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มการศึกษาน้อย

รับข่าวสาร	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					40.83	39.91	34.37
มาก	มาก	(22)	105	42.30	1.47	2.39*	7.93*
มาก	น้อย	(21)	49	40.83		0.92	6.46*
น้อย	มาก	(12)	31	39.91			5.54*
น้อย	น้อย	(11)	49	34.37			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 62 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มรวม

รับข่าวสาร	มุ่งอนาคต	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(221)	(122)	(211)	(212)	(112)	(121)	(111)
						40.53	39.45	39.26	38.91	38.76	37.07	34.41
มาก	สูง	มาก	222	176	43.60	3.07*	4.15*	4.34*	4.69*	4.84*	6.53*	9.19*
มาก	สูง	น้อย	221	45	40.53		1.08	1.27	1.62	1.77	3.46*	6.12*
น้อย	สูง	มาก	122	42	39.45			0.19	0.54	0.69	2.38*	5.04*
มาก	ต่ำ	น้อย	211	47	39.26				0.35	0.50	2.19	4.85*
มาก	ต่ำ	มาก	212	43	38.91					0.15	1.84	4.50*
น้อย	ต่ำ	มาก	112	29	38.76						1.69	4.35*
น้อย	สูง	น้อย	121	28	37.07							2.66*
น้อย	ต่ำ	น้อย	111	76	34.41							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 63 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มเพศชาย

รับข่าวสาร	มุ่งอนาคต	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	(122)	(221)	(121)	(211)	(212)	(112)	(111)
						40.26	40.22	39.92	39.72	39.55	38.50	35.28
มาก	สูง	มาก	222	128	44.17	3.91*	3.95*	4.25*	4.45*	4.62*	5.67*	8.89*
น้อย	สูง	มาก	122	27	40.26		0.04	0.34	0.54	0.71	1.76	4.98*
มาก	สูง	น้อย	221	37	40.22			0.30	0.50	0.67	1.72	4.94*
น้อย	สูง	น้อย	121	12	39.92				0.20	0.37	1.42	4.64*
มาก	ต่ำ	น้อย	211	32	39.72					0.17	1.22	4.44*
มาก	ต่ำ	มาก	212	29	39.55						1.05	4.27*
น้อย	ต่ำ	มาก	112	14	38.50							3.22*
น้อย	ต่ำ	น้อย	111	47	35.28							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 64 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มอายุมาก

รับข่าวสาร	มุ่งอนาคต	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	(211)	(212)	(122)	(121)	(221)	(112)	(111)
						40.76	40.62	40.50	40.38	40.00	39.86	33.66
มาก	สูง	มาก	222	91	44.82	4.06*	4.20*	4.32*	4.44*	4.82*	4.96*	11.16*
มาก	ต่ำ	น้อย	211	17	40.76		0.14	0.26	0.38	0.76	0.90	7.10*
มาก	ต่ำ	มาก	212	26	40.62			0.12	0.24	0.62	0.76	6.96*
น้อย	สูง	มาก	122	16	40.50				0.12	0.50	0.64	6.84*
น้อย	สูง	น้อย	121	8	40.38					0.38	0.52	6.72*
มาก	สูง	น้อย	221	23	40.00						0.14	6.34*
น้อย	ต่ำ	มาก	112	14	39.86							6.20*
น้อย	ต่ำ	น้อย	111	35	33.66							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 65 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเสริมสร้างและอนุรักษ์ป่าชุมชน
พิจารณาตามการรับข่าวสาร การมุ่งอนาคต และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มฐานะต่ำ

รับข่าวสาร	มุ่งอนาคต	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวน คน	ค่าเฉลี่ย	(112)	(221)	(211)	(122)	(212)	(121)	(111)
						39.62	39.60	39.60	38.65	38.41	37.76	34.28
มาก	สูง	มาก	222	82	43.67	4.05*	4.07*	4.07*	5.02*	5.26*	5.91*	9.39*
น้อย	ต่ำ	มาก	112	13	39.62		0.02	0.02	0.97	1.21	1.86	5.34*
มาก	สูง	น้อย	221	25	39.60			0.00	0.95	1.19	1.84	5.32*
มาก	ต่ำ	น้อย	211	30	39.60				0.95	1.19	1.84	5.32*
น้อย	สูง	มาก	122	26	38.65					0.24	0.89	4.37*
มาก	ต่ำ	มาก	212	22	38.41						0.65	4.13*
น้อย	สูง	น้อย	121	17	37.76							3.48*
น้อย	ต่ำ	น้อย	111	47	34.28							

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 66 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการรับ
ข่าวสารฯ และมุ่งอนาคตฯ ในกลุ่มเพศชาย

รับข่าวสารฯ	มุ่งอนาคตฯ	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					67.05	64.18	61.13
น้อย	สูง	(12)	39	70.28	3.23*	6.10*	9.15*
มาก	สูง	(22)	162	67.05		2.87*	5.92*
มาก	ต่ำ	(21)	67	64.18			3.05*
น้อย	ต่ำ	(11)	62	61.13			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 67 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการมุ่ง
อนาคตฯ และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มไม่ชอบเที่ยวป่า

มุ่งอนาคตฯ	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(22)	(21)	(11)
					66.77	65.08	61.41
ต่ำ	มาก	(12)	34	68.24	1.47	3.16	6.83*
สูง	มาก	(22)	116	66.77		1.69	5.36*
สูง	น้อย	(21)	46	65.08			3.67*
ต่ำ	น้อย	(11)	59	61.41			

* มีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 68 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมรักษาระเบียบ พิจารณาตามการมุ่ง
อนาคตฯ และทัศนคติที่ดี ในกลุ่มอายุมาก

มุ่งอนาคตฯ	ทัศนคติที่ดี	รหัส	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(11)
					67.59	67.07	59.50
สูง	มาก	(22)	106	69.40	1.81	2.33	9.90*
สูง	น้อย	(21)	31	67.59		0.52	8.09*
ต่ำ	มาก	(12)	45	67.07			7.57*
ต่ำ	น้อย	(11)	56	59.50			

* มีนัยสำคัญที่ .05